

Monitor Criminaliteit Bedrijfsleven 2010

Feiten en trends inzake aard en omvang van criminaliteit in het bedrijfsleven

maart 2011

Inhoud

1	Samenvatting	3
	1.1 Aard en omvang van criminaliteit tegen bedrijven	4
	1.2 Schade door criminaliteit	12
	1.3 Preventieve maatregelen	14
	1.4 Meldings- en aangiftegedrag	17
	1.5 Ervaring met en waardering van de politie	20
	1.6 Interne criminaliteit	21
	1.7 Overzichtstabel resultaten 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009 en 2010	22
2	Inleiding	26
3	Sectorrapport Bouw	30
4	Sectorrapport Detailhandel	82
5	Sectorrapport Horeca	137
6	Sectorrapport Transport	187
7	Sectorrapport Zakelijke dienstverlening	231
	Onderzoeksverantwoording	278
	Management Summary	280

Bijlagen

1 Samenvatting

De Monitor Criminaliteit Bedrijfsleven (MCB) heeft als doel inzicht te geven in het slachtofferschap van Nederlandse bedrijven en de maatregelen die zij nemen om de criminaliteit terug te dringen. De MCB maakt het mogelijk om op basis van feiten en cijfers te discussiëren over de veiligheid van bedrijven en de maatregelen die nodig zijn om de veiligheid te vergroten. Hierbij wordt gekeken naar de ontwikkelingen door de jaren heen.

De onderzoeksvragen die aan de MCB ten grondslag liggen, luiden:

- § Wat is de aard en omvang van de criminaliteit tegen bedrijven in Nederland?
- § Wat is de aard en omvang van de schade bij bedrijven als gevolg van deze criminaliteit?
- § Welke preventieve maatregelen nemen bedrijven tegen criminaliteit?
- § Hoe is het meldings- en aangiftegedrag van bedrijven als zij slachtoffer zijn van criminaliteit?
- § Wat is de ervaring en waardering van bedrijven met betrekking tot het optreden van de politie?
- § Zijn er verschillen tussen sectoren op bovenstaande aspecten?
- § Hoe verhouden zich de uitkomsten van dit onderzoek tot de nulmeting van de Monitor Criminaliteit Bedrijfsleven die is uitgevoerd in 2004? Per sector gaat het daarbij vooral om het absolute aantal bedrijven dat met criminaliteit te maken krijgt, het totaal aantal delicten en de aard ervan.

Bovendien geven we antwoord op de vraag welk percentage van de bedrijven:

- § criminaliteit als een probleem ervaart;
- § preventieve maatregelen heeft genomen en/of deelneemt aan projecten;
- § criminaliteit registreert;
- § met een delict te maken heeft gehad;
- § te maken heeft met interne criminaliteit en hiertegen preventieve maatregelen neemt.

Het onderzoek is uitgevoerd in de volgende vijf¹ sectoren in het Nederlandse bedrijfsleven:

- § Bouw;
- § Detailhandel;
- § Horeca;
- § Transport;
- § Zakelijke dienstverlening.

Het veldwerk heeft plaatsgevonden van 12 oktober tot en met 23 december 2010.

We presenteren in deze samenvatting een overkoepelende beschouwing van de resultaten uit het onderzoek. De vraag naar verschillen tussen sectoren wordt bij elk onderwerp apart

¹ Van 2004 tot en met 2009 vond het onderzoek in dezelfde vijf sectoren plaats en op vergelijkbare schaal. Het absolute aantal bedrijven in de zakelijke dienstverlening dat in 2010 heeft deelgenomen aan het onderzoek is lager dan in voorgaande metingen. Dit heeft echter geen gevolgen voor de vergelijkbaarheid van de resultaten met voorgaande metingen. In de onderzoeksverantwoording lichten we dit verder toe.

beantwoord. We richten ons tevens op verschillen tussen de nulmeting in 2004 en de meting in 2010. Daarnaast bespreken we waar relevant de trends die zich in de periode 2004 tot en met 2010 hebben voorgedaan. Ook is het interessant om een beeld te krijgen van de ontwikkelingen ten opzichte van 2009. Daarom beschrijven we waar relevant ook de meest in het oog springende verschillen ten opzichte van 2009.

In de vijf sectorrapporten bespreken we bovendien significante verschillen tussen branches binnen een sector en tussen bedrijven met een verschillende geografische ligging (stedelijke agglomeratie en regio).

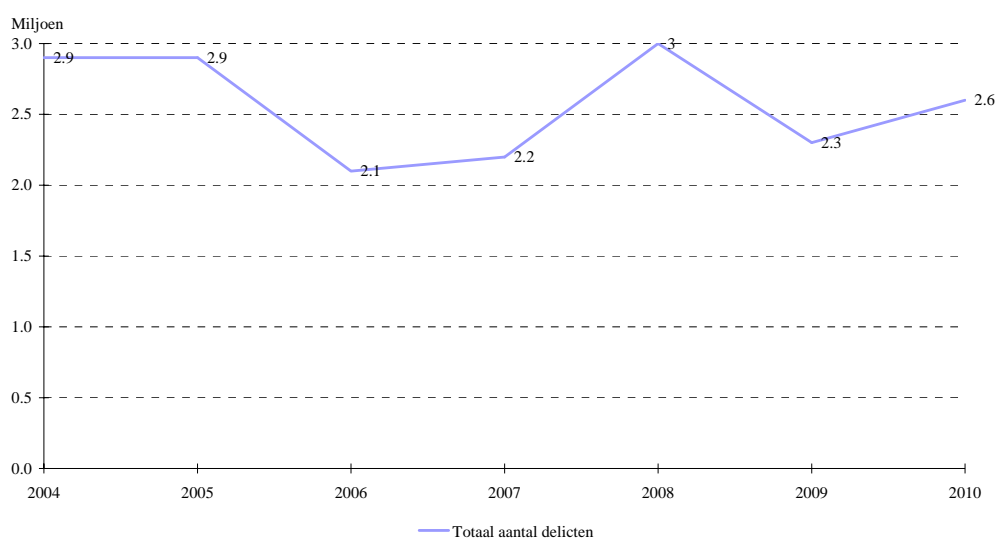
In de overzichtstabel op pagina 22 en 23 treft u de belangrijkste cijfers per sector aan voor 2004 tot en met 2010. Tevens zijn in deze tabel de betrouwbaarheidsmarges opgenomen die nodig zijn om de cijfers op de juiste wijze te kunnen interpreteren en vergelijken. Door een doeltreffende steekproeftrekking en tussentijdse bijsturing van de steekproef middels variantie-analyses, is het grotendeels gelukt betrouwbaarheidsmarges te realiseren van 10% of minder².

1.1 Aard en omvang van criminaliteit tegen bedrijven

De resultaten van de MCB 2010 laten zien dat het totaal aantal gerapporteerde delicten ten opzichte van 2004 is gedaald. In 2004 werden 2,9 miljoen delicten gerapporteerd binnen de sectoren bouw, detailhandel, horeca, transport en zakelijke dienstverlening. In 2010 is dit 2,6 miljoen. Het totaal aantal delicten fluctueert in de loop van de tijd. Het aantal delicten lag in 2006 en 2007 rond de 2 miljoen. In 2008 steeg het aantal delicten naar 3 miljoen om vervolgens weer te dalen in 2009. Het meest gerapporteerde delict in 2010 is diefstal. Net als in voorgaande jaren is het de sector detailhandel die de meeste diefstallen rapporteert. De schatting van het totaal aantal diefstallen in de detailhandel komt uit op bijna 1,7 miljoen in 2010.

² De omvang van het absolute aantal ondervraagde bedrijven in de zakelijke dienstverlening is in 2010 lager dan in voorgaande metingen. Dit heeft geen gevolgen voor de vergelijkbaarheid van de resultaten met eerdere metingen. In de onderzoeksverantwoording lichten we dit nader toe.

1 | Trend totaal aantal delicten 2004 – 2010

Bron: TNS NIPO, 2010

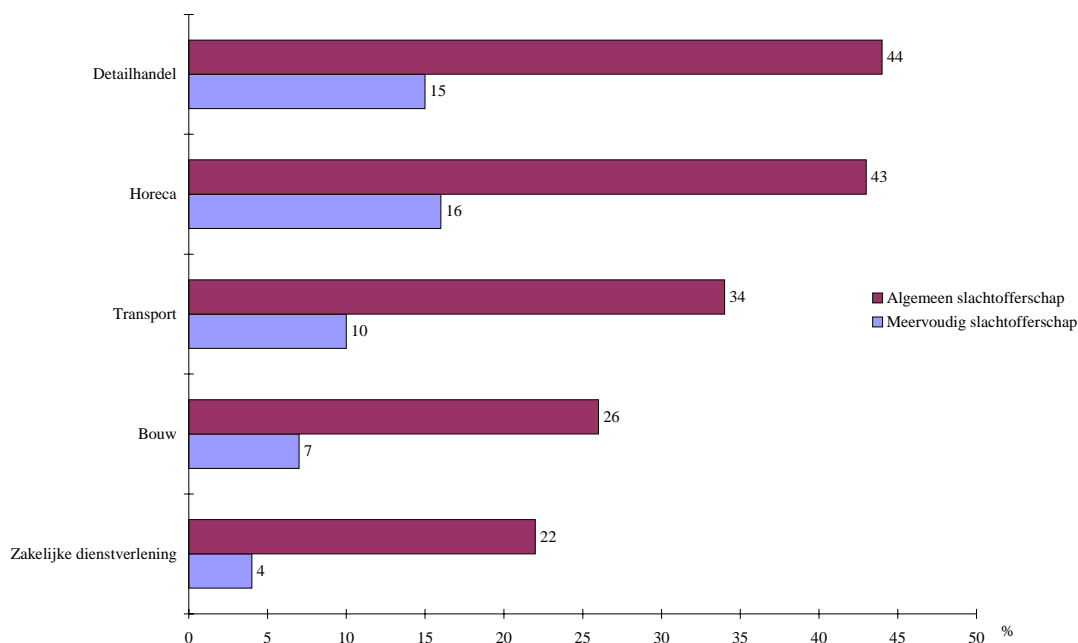
Lang niet alle bedrijven worden getroffen door criminaliteit. In 2010 geeft bijna eenderde (31%) van alle bedrijfsvestigingen in de onderzochte sectoren aan in de afgelopen 12 maanden slachtoffer te zijn geweest van één of meer vormen van criminaliteit (algemeen slachtofferschap). Binnen de sectoren detailhandel en horeca is het percentage vestigingen dat wordt geconfronteerd met criminaliteit het hoogst.

Het algemeen slachtofferschap is in *alle* sectoren gedaald ten opzichte van 2004. In 2004 had 49% van de bedrijven in de *detailhandel* te maken met één of meer vormen van criminaliteit, in 2010 is dit gedaald naar 44%. In de *horeca* was in 2004 47% van de bedrijven slachtoffer van criminaliteit, in 2010 is dit gedaald naar 43%. De *zakelijke dienstverlening* en de *bouw* hebben in 2010 relatief het minst met criminaliteit te maken; respectievelijk 22% en 26% van de vestigingen is slachtoffer van criminaliteit. Binnen de *transportsector* is eenderde (34%) van de vestigingen getroffen door criminaliteit. Voor alle sectoren geldt dat de daling van het algemeen slachtofferschap min of meer continu is. Er is geen sprake van sterke fluctuaties in de periode 2004 - 2010.

Naast algemeen slachtofferschap presenteren we in tabel 2 ook meervoudig slachtofferschap. Onder meervoudig slachtofferschap verstaan we bedrijven die de afgelopen 12 maanden van *verschillende* vormen van criminaliteit slachtoffer zijn geweest. Bedrijven die meervoudig slachtoffer zijn, hebben bijvoorbeeld te maken gehad met zowel inbraken als diefstallen. Van alle bedrijven in de onderzochte sectoren is 9% van de vestigingen slachtoffer geweest van meer dan één type delict. Dit varieert van 4% in de zakelijke dienstverlening tot 16% in de horeca. Binnen *alle* sectoren is het meervoudig slachtofferschap gedaald ten opzichte van

2004. Net zoals het algemeen slachtofferschap heeft de daling van het meervoudig slachtofferschap zich ook gestaag ingezet (zonder al te sterke pieken of dalen).

2 | Algemeen en meervoudig slachtofferschap 2010 per sector(in %)

Bron: TNS NIPO, 2010

Vergelijking resultaten 2010 ten opzichte van 2009

Het algemeen en meervoudig slachtofferschap is in 2010 over alle sectoren heen vergelijkbaar met 2009. Ook wanneer we afzonderlijk naar de sectoren kijken zijn er in 2010 geen noemenswaardige verschillen ten opzichte van 2009.

Naast algemeen en meervoudig slachtofferschap, is het mogelijk om de resultaten te presenteren naar type delict (tabel 3). In *bijna alle* sectoren is het percentage bedrijfsvestigingen dat slachtoffer werd van diefstal, inbraak, vernieling en geweld gedaald ten opzichte van 2004 (met uitzondering van geweld in de sector bouw en inbraak in de sector horeca).

Er is wel een verschil in de mate waarin verschillende vormen van criminaliteit voorkomen in de vijf onderzochte sectoren. Zo worden detailhandelbedrijven vaker getroffen door *diefstal* in vergelijking met het gemiddelde van alle sectoren tezamen (28% tegenover gemiddeld 13%). Het percentage bedrijven in de detailhandel waar diefstal voorkomt, is echter wel gedaald ten opzichte van 2004. Toen werd 32% van de bedrijven in de detailhandel getroffen door diefstal. In de sector transport en zakelijke dienstverlening is het percentage door diefstal getroffen bedrijven het sterkst gedaald in vergelijking met 2004. Deze daling heeft zich gedurende de tijd min of meer continu ontwikkeld.

In de horeca is het percentage bedrijven getroffen door *vernietiging* het grootst (21% tegenover gemiddeld 11%). Voor *inbraak* geldt dat het percentage getroffen bedrijfsvestigingen in de horeca en het transport het hoogst is. Het deel van de vestigingen dat met *geweld* te maken kreeg, is door de jaren heen het hoogst in de horeca, gevolgd door de detailhandel.

3 | Slachtofferschap per type delict per sector van 2004 tot en met 2010 met significante verschillen tussen 2004 en 2010

% bedrijven met		Bouw	Detailhandel	Horeca	Transport	Zak. dienstv.
Inbraak	2004	13,3	14,5	16,6	20,1	11,0
	2005	12,6	13,1	14,5	17,9	8,7
	2006	12,2	10,9	12,6	16,5	8,5
	2007	12,3	10,9	13,6	15,9	8,2
	2008	10,5	10,2	13,7	13,6	7,2
	2009	10,3	9,9	14,6	14,8	6,1
	2010	11,3	10,1	15,4	14,0	5,8
	<i>verschil</i>	-15%	-30%	-	-30%	-47%
Diefstal	2004	11,8	31,7	17,0	14,7	6,2
	2005	11,0	30,1	16,3	12,4	5,0
	2006	11,2	27,8	14,7	11,5	5,1
	2007	11,5	27,0	14,8	11,6	4,4
	2008	9,3	28,4	14,6	9,7	3,9
	2009	10,0	27,2	13,9	9,9	3,5
	2010	9,9	27,9	13,6	10,6	3,4
	<i>verschil</i>	-16%	-12%	-20%	-28%	-45%
Vernielingen	2004	11,6	18,4	24,1	17,2	11,5
	2005	10,2	19,6	24,1	16,2	10,8
	2006	10,5	18,4	23,1	14,8	10,0
	2007	9,6	18,4	23,6	13,4	10,7
	2008	8,9	17,8	24,1	11,8	9,5
	2009	8,2	15,2	21,8	12,4	8,8
	2010	7,6	13,9	21,3	12,3	8,3
	<i>verschil</i>	-34%	-24%	-12%	-28%	-28%
Geweld	2004	2,2	6,7	10,0	7,3	3,6
	2005	1,6	6,2	9,1	5,3	2,8
	2006	2,0	5,2	9,1	5,2	2,9
	2007	1,8	5,0	8,9	4,6	2,9
	2008	1,8	5,6	9,1	4,2	2,8
	2009	1,7	5,4	8,0	4,6	2,6
	2010	1,7	5,9	8,5	5,3	2,4
	<i>verschil</i>	-	-12%	-15%	-27%	-33%

Bron: TNS NIPO, 2010

Vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil met 2004.

Vergelijking resultaten 2010 ten opzichte van 2009

Er zijn geen relevante verschillen in de mate waarin verschillende vormen van criminaliteit voorkomen in de vijf onderzochte sectoren. Uitzondering hierop vormt het delict ‘vernielingen’ in de sector detailhandel. Het percentage bedrijven waar vernielingen voorkomen in de detailhandel is gedaald ten opzichte van 2009 (van 15% in 2009 naar 14% in 2010).

Naast de vraag *of* bedrijven zijn getroffen door criminaliteit, is ook vastgelegd *hoe vaak* slachtofferbedrijven zijn getroffen in het afgelopen jaar. Door het aantal slachtofferbedrijven te combineren met het gemiddeld aantal gepleegde delicten, kunnen we een schatting maken van het totaal aantal delicten in 2010 (tabel 4). Ook geven we de ontwikkelingen ervan in de afgelopen jaren weer.

Tabel 4 laat zien dat het aantal diefstallen in de bouw, de horeca, de transportsector en de zakelijke dienstverlening is gedaald ten opzichte van 2004. *Diefstal* in de detailhandel is zoals eerder gezegd de meest voorkomende vorm van criminaliteit. In 2010 werden in de detailhandel bijna 1,7 miljoen diefstallen gepleegd. Dit is vergelijkbaar met het aantal diefstallen in 2004. In de tussenliggende jaren fluctueerde het aantal diefstallen in de detailhandel echter sterk. Zo was er tot 2007 sprake van een sterke daling waarna het aantal diefstallen in 2008 weer bijna verdubbelde.

In de sectoren transport, horeca en zakelijke dienstverlening zijn *vernielingen* de meest voorkomende vorm van criminaliteit (bij horeca gedeeld met diefstal). Het aantal vernielingen is in alle sectoren gedaald ten opzichte van 2004. Deze daling heeft zich wel met pieken en dalen ingezet. In de sectoren detailhandel en transport zette deze daling zich sterk in rond 2009. In de sectoren bouw en zakelijke dienstverlening schommelde het totaal aantal delicten sterk in 2005 en 2008, om vanaf 2009 weer te dalen.

Inbraken komen het meest voor in de detailhandel en zakelijke dienstverlening. Ook het aantal inbraken is in bijna alle sectoren gedaald ten opzichte van 2004 (uitgezonderd de sector bouw). In de sectoren detailhandel en zakelijke dienstverlening zette deze daling zich sterk in rond 2005. In de horeca en transport nam het aantal delicten gestaag af.

Significante verschillen tussen 2004 en 2010 ten aanzien van het aantal delicten zijn weergegeven in tabel 4.

4 | Aantallen delicten per sector en type delict van 2004 tot en met 2010 met significante verschillen tussen 2004 en 2010

Delict		Bouw	Detailhandel	Horeca	Transport	Zak. dienstv.
Inbraak	2004	21.000	42.000	12.000	17.000	34.000
	2005	18.000	32.000	10.000	15.000	27.000
	2006	18.000	29.000	9.000	16.000	25.000
	2007	19.000	28.000	9.000	13.000	24.000
	2008	19.000	26.000	9.000	10.000	31.000
	2009	18.000	27.000	9.000	11.000	25.000
	2010	20.000	26.000	10.000	10.000	23.000
	<i>verschil</i>	-	-38%	-17%	-41%	-32%
Diefstal	2004	27.000	1.500.000	49.000	27.000	28.000
	2005	22.000	1.600.000	45.000	16.000	21.000
	2006	24.000	1.200.000	33.000	16.000	20.000
	2007	26.000	974.000	35.000	13.000	21.000
	2008	23.000	1.727.000	34.000	12.000	22.000
	2009	26.000	1.527.000	29.000	10.000	21.000
	2010	22.000	1.674.000	29.000	10.000	15.000
	<i>verschil</i>	-19%	-	-41%	-63%	-46%
Vernielingen	2004	24.000	86.000	38.000	19.000	47.000
	2005	18.000	88.000	37.000	19.000	38.000
	2006	19.000	89.000	38.000	18.000	39.000
	2007	16.000	92.000	39.000	15.000	46.000
	2008	23.000	93.000	38.000	11.000	53.000
	2009	18.000	71.000	32.000	14.000	48.000
	2010	15.000	62.000	29.000	13.000	36.000
	<i>verschil</i>	-38%	-28%	-24%	-32%	-23%
Geweld ³	2004	2,2	6,7	10,0	7,3	3,6
	2005	1,6	6,2	9,1	5,3	2,8
	2006	2,0	5,2	9,1	5,2	2,9
	2007	1,8	5,0	8,9	4,6	2,9
	2008	1,8	5,6	9,1	4,2	2,8
	2009	1,7	5,4	8,0	4,6	2,6
	2010	1,7	5,9	8,5	5,3	2,4
	<i>verschil</i>	-	-12%	-15%	-27%	-33%

Cijfers op grond van schattingen van respondenten

Bron: TNS NIPO, 2010

Vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil met 2004.

De verschillen zijn berekend op basis van afgeronde cijfers.

³ Gezien de beperkte incidentie van geweldsdelicten is het statistisch niet verantwoord om schattingen af te geven over het totaal aantal geweldsdelicten. De percentages in deze rij geven het slachtofferschap per sector weer waar geweld voorkomt.

Vergelijking resultaten 2010 ten opzichte van 2009

Wanneer we de resultaten van 2010 vergelijken met 2009 dan zien we dat het aantal diefstallen in de sector bouw is gedaald (van 26.000 in 2009 naar 22.000 in 2010). Ook in de zakelijke dienstverlening is het aantal diefstallen gedaald (van 21.000 in 2009 naar 15.000 in 2010). Daarnaast heeft de zakelijke dienstverlening te maken met een daling van het aantal vernielingen (van 48.000 in 2009 naar 36.000 in 2010).

Top10 procent van meest getroffen bedrijfsvestigingen per sector

In deze paragraaf onderscheiden we bedrijfsvestigingen die het meest te maken hebben gehad met criminaliteit. Hiertoe hebben we per sector 10 procent van de bedrijfsvestigingen geselecteerd met het grootste aantal gerapporteerde delicten. Deze groep noemen we “de top10 procent meest getroffen bedrijven”. We zetten deze groep af tegen bedrijfsvestigingen die minder zwaar getroffen zijn. Het doel van deze exercitie is te achterhalen of ondernemingen die zwaarder zijn getroffen door criminaliteit in 2010 specifieke kenmerken hebben.

Kenmerken en locatie per sector

- Binnen de top10 procent getroffen bedrijven binnen de **bouw**sector zijn grond-, water- en wegebouwbedrijven zwaarder vertegenwoordigd. Daarentegen zijn afwerkingsbedrijven en klus- en installatiebedrijven minder zwaar vertegenwoordigd in de top10 procent getroffen bedrijven.
- Onder de top10 procent getroffen bedrijven in de **detailhandel** bevinden zich veel bedrijven actief in de voedings- en genotmiddelen detailhandel, de algemeen assortiment detailhandel en drogisterijen en kleding detailhandel. Deze bedrijven zijn relatief vaak in een winkelcentrum gevestigd. We zien dan ook dat onder de top10 procent getroffen bedrijven relatief veel bedrijven in een winkelcentrum gevestigd zijn. Ook zijn de top10 procent getroffen bedrijven vaker dan gemiddeld gevestigd in het centrum van een stad en minder vaak in gebieden buiten de stad.
- Binnen de **horeca** zijn bedrijven in het centrum van een stad relatief vaak vertegenwoordigd in de top10 procent getroffen bedrijven. Horecabedrijven zitten immers ook vaak in het centrum van een stad. Bedrijven die buiten de stad liggen zijn juist minder vaak dan gemiddeld te vinden in de top10 getroffen procent. Ook bedrijven die gevestigd zijn in een winkelcentrum zijn vaker dan gemiddeld vertegenwoordigd in de top10 procent getroffen bedrijven.
- Ten opzichte van hun aandeel in de totale **transport**sector zijn tram- en taxibedrijven relatief sterk vertegenwoordigd in de top10 procent getroffen bedrijven. Zeevaart en pakhuizen zijn juist ondervertegenwoordigd in deze top10 procent. Bedrijven die in het centrum van een stad zijn gevestigd, zitten vaker dan gemiddeld in de top10 getroffen procent bedrijven. Bedrijven buiten de stad zijn juist minder vaak vertegenwoordigd.
- Binnen de **zakelijke dienstverlening** zitten reisbureaus en advocatenkantoren vaker dan gemiddeld in de top10 van meest getroffen bedrijven. Architecten zijn juist minder vaak dan gemiddeld te vinden in de top10 procent meest getroffen bedrijven. De top10 procent getroffen bedrijven zijn relatief vaak te vinden in een handelscentrum of bedrijfsverzamelgebouw.

Bewustzijn van het probleem

Bedrijfsvestigingen die vaak door criminaliteit getroffen worden, zien criminaliteit ook vaker als een probleem voor de bedrijfsvoering. Relatief veel bedrijven in deze groep nemen maatregelen tegen criminaliteit en geven hier ook meer geld dan gemiddeld aan uit. Daarnaast registreren zij de voorgevallen criminaliteit vaker, laten zij zich vaker adviseren en doen zij vaker mee aan projecten.

Slachtofferschap

De top10 procent meest getroffen bedrijven zijn ook vaker dan gemiddeld slachtoffer van *verschillende* typen delicten (meervoudig slachtofferschap). Van de bedrijven die tot de top10 procent meest getroffen bedrijven horen, zijn zeven op de tien bedrijven (69%) ook meervoudig slachtoffer.

Tabel 5 laat zien hoeveel procent van alle delicten wordt gepleegd binnen de groep bedrijven die het meest wordt getroffen door criminaliteit. Naarmate het percentage in tabel 5 hoger is, is er sprake van een grotere concentratie van criminaliteit binnen een relatief kleine groep (top10 procent) bedrijven. Een voorbeeld:

- § In de detailhandel wordt 66% van alle diefstallen (ruim 1 miljoen van de bijna 1,7 miljoen) gepleegd in de top10 procent meest getroffen vestigingen en ‘slechts’ 34% (bijna 600.000) in de overige vestigingen.
- § Daarnaast worden in de detailhandel 10% van alle vernielingen gepleegd in de top10 procent meest getroffen bedrijven en vindt 90% van de vernielingen plaats bij de overige groep bedrijven. Hier is dus geen sprake van oververtegenwoordiging.

5 | Aandelen van totaal aantal delicten bij top10 procent meest getroffen bedrijven (%)

% van totaal aantal delicten	Inbraak	Diefstal	Vernielingen
Bouw	22	36	36
Detailhandel	6	66	10
Horeca	12	59	42
Transport	22	42	49
Zakelijke dienstverlening	21	35	21

Bron: TNS NIPO, 2010

De mate waarin het delict bovengemiddeld voorkomt, varieert sterk. De top10 procent van meest getroffen bedrijven krijgt meer dan gemiddeld met *diefstal* te maken. Voor de detailhandel en de horeca geldt dat 66% en 59% van alle diefstallen wordt gepleegd binnen de top10 meest getroffen bedrijfsvestigingen. Het merendeel van de diefstallen vindt dus plaats bij een beperkt aantal vestigingen.

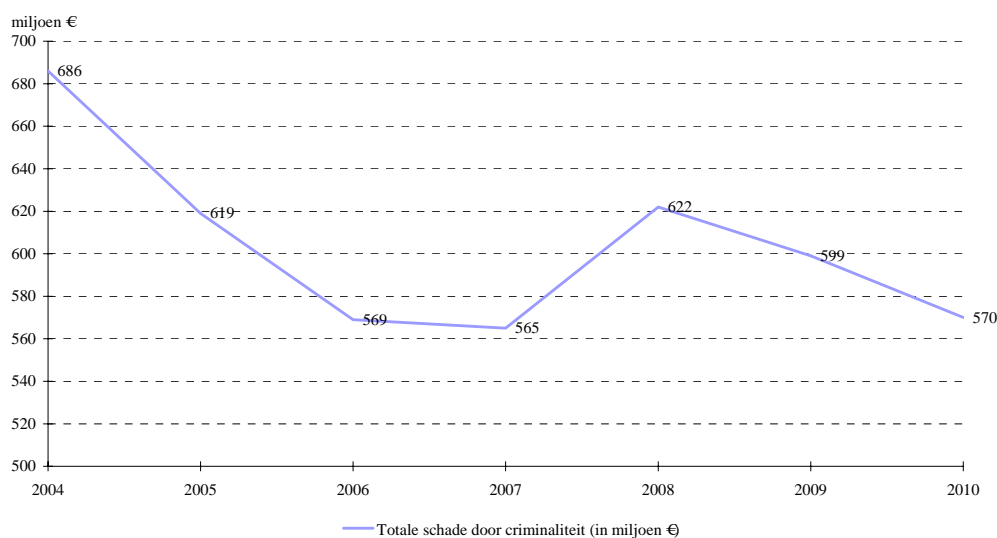
Ruim vier op de tien bedrijven in de horeca (42%), die horen bij de top10 procent meest getroffen bedrijven worden getroffen door *vernielingen*. In de transportsector wordt de helft van de bedrijven (49%) van de top10 procent getroffen bedrijven getroffen door vernielingen.

In de bouw, de transport en de zakelijke dienstverlening komt ruim een vijfde (22%, 22% en 21%) van de *inbraken* voor bij de top10 bedrijven.

1.2 Schade door criminaliteit

Om de kosten van de criminaliteit jegens bedrijven in kaart te brengen, houden we rekening met zowel directe en indirecte schade. Het totale schadebedrag van de vijf onderzochte sectoren bij elkaar is in 2010 *circa 570 miljoen euro*⁴. De totale schade door criminaliteit is daarmee gedaald ten opzichte van 2004 (toen 686 miljoen euro). Dit is een afname van 17%. Het schadebedrag daalde tot 2007. In 2008 steeg de totale schade als gevolg van de toename van het aantal winkeldiefstallen in dat jaar om vervolgens in 2009 weer een dalende trend in te zetten (zie ook figuur 6).

6 / Trend totale schade door criminaliteit 2004 – 2010

Bron: TNS NIPO, 2010

Wanneer we kijken naar de schadebedragen per sector per delict, zien we dat vooral de detailhandel een relatief groot aandeel heeft in het totale schadebedrag; diefstal en inbraak vormen voor deze sector de grootste kostenpost. Wanneer er sprake is van een significante daling of stijging van de geschatte schade in 2010 ten opzichte van 2004, is dit in tabel 7 in procenten weergegeven.

⁴ Dit is exclusief de schade door geweldsdelicten.

7 | Schadebedragen per sector en delict, in miljoenen euro's*- 2004 tot en met 2010

Schade in mln. euro's:		Bouw	Detailhandel	Horeca	Transport	Zak. dienstv.
Inbraak	2004	55	89	18	36	84
	2005	57	79	18	25	74
	2006	52	75	17	26	66
	2007	54	77	19	25	63
	2008	57	71	19	22	74
	2009	53	74	21	24	61
	2010	59	75	23	23	64
	<i>verschil</i>	-	-16%	+28%	-36%	-24%
Diefstal	2004	40	146	12	22	33
	2005	35	141	12	18	27
	2006	40	120	11	15	25
	2007	41	114	11	17	22
	2008	42	140	13	15	31
	2009	38	129	13	16	28
	2010	39	136	11	14	19
	<i>verschil</i>	-	-	-	-36%	-42%
Vernielingen	2004	15	34	12	10	24
	2005	15	34	10	9	22
	2006	15	30	10	7	20
	2007	14	32	11	8	22
	2008	14	33	11	6	29
	2009	14	29	11	6	29
	2010	13	23	10	6	20
	<i>verschil</i>	-	-32%	-17%	-40%	-
Overige	2004	9	11	2.3	4	30
	2005	5	11	2	4	21
	2006	7	10	2	3	18
	2007	5	9	2	3	16
	2008	5	11	2	2	25
	2009	9	9	5	2	28
	2010	7	7	2	2	17
	<i>verschil</i>	-	-36%	-	-50%	-43%
Totaal 2010		118	241	49	45	120
Overall geschatte schade 2004: 686 miljoen euro						
Overall geschatte schade 2010: 573 miljoen euro						

Bron: TNS NIPO, 2010

Vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil met 2004

*Cijfers op grond van schattingen van respondenten in het onderzoek

Vergelijking resultaten 2010 ten opzichte van 2009

De raming van de totale schade door diefstal is in de horeca lager geraamd dan in 2009 (van €13 miljoen in 2009 naar €11 miljoen in 2010). Ook de raming van de totale schade door vernielingen is in deze sector gedaald (van €11 miljoen in 2009 naar €10 miljoen in 2010).

Net als in de sector horeca schatten bedrijven in de zakelijke dienstverlening de schade van diefstallen en vernielingen lager dan in 2009. De schatting van de totale schade voor diefstal ligt op circa €19 miljoen in 2010 (in 2009: €28 miljoen). De raming van de totale schade voor vernielingen ligt op circa €20 miljoen (in 2009: €29 miljoen).

Ook bedrijven in de detailhandel ramen de totale schade door vernielingen lager dan in 2009 (van €29 miljoen in 2009 naar €23 miljoen in 2010).

In de overige sectoren waren er geen significante verschillen in de raming van de totale schade per type delict.

1.3 Preventieve maatregelen

Verreweg de meeste bedrijven lijken zich goed bewust te zijn van het feit dat ze slachtoffer kunnen worden van criminaliteit (tabel 8). Driekwart van de bedrijven (74%) over alle sectoren heen neemt preventieve maatregelen. Er lijkt een verband te zijn met slachtofferschap en het nemen van preventieve maatregelen. Bedrijven die slachtoffer zijn geworden van één of meer typen delicten geven vaker dan gemiddeld aan dat ze preventieve maatregelen nemen.

Binnen de bouwsector is het percentage bedrijven dat preventieve maatregelen neemt afgenomen ten opzichte van 2004 (van 66% naar 63%). In de vier andere sectoren ligt het aandeel bedrijven dat preventieve maatregelen neemt hoger dan in de bouwsector (detailhandel 81%, horeca 78%, transport 73% en dienstverlening 73%).

Vergelijking resultaten 2010 ten opzichte van 2009

Het percentage bedrijven dat preventieve maatregelen neemt, is over alle sectoren heen vergelijkbaar met 2009. Ook wanneer we afzonderlijk naar de sectoren kijken zijn er in 2010 geen noemenswaardige verschillen ten opzichte van 2009.

Bedrijven nemen meestal maatregelen met behulp van technische middelen. In het onderstaande overzicht is te zien dat bedrijven vaak kiezen voor het aanleggen van een alarm. Ook brengen veel bedrijven extra sloten aan op de deur en/of zetten camera's in.

8 / Percentage bedrijven dat preventieve maatregelen neemt, en percentage bedrijven dat onderstaande maatregelen toepast, 2010 (top 3 grijs gearceerd)

	Bouw	Detailhandel	Horeca	Transport	Zakelijke dienstverlening
Doet aan preventie:	63%	81%	78%	73%	73%
Alarm luid	39	54	53	45	49
Alarm stil	28	41	39	34	34
Extra sloten	28	22	24	20	28
Extra zwaar hang- en sluitwerk	20	15	15	13	21
Hekwerken	22	9	5	24	6
Beveiligingsdienst / portier	8	10	12	16	11
Extra verlichting	11	6	6	11	7
Camera's / infrarood	13	31	34	25	12

Bron: TNS NIPO, 2010

Het aantal bedrijven dat *advies* inwint over criminaliteitsbestrijding loopt per sector uiteen en groeit naarmate ondernemingen criminaliteit sterker als een probleem gaan ervaren.

In 2010 heeft 19% van de bedrijven advies ingewonnen en dit is gelijk aan het percentage in 2004. In de sectoren detailhandel en horeca is het aandeel bedrijven dat advies inwint toegenomen ten opzichte van 2004. In de zakelijke dienstverlening is het percentage bedrijven dat advies inwint over criminaliteitspreventie wel afgenomen. In de bouw- en transportsector is het vergelijkbaar gebleven met 2004. De *aard* van het advies heeft vooral betrekking op elektronische beveiliging en het voorkomen van diefstal.

Bedrijven die het meest getroffen worden door criminaliteit (top10 procent) winnen vaker advies in dan gemiddeld; het gaat om circa twee keer zoveel bedrijven. Het advies betrof met name voorkomen van diefstal door derden en elektronische preventie.

9 | Percentage dat advies inwint of deelneemt aan projecten - 2004 tot en met 2010

Sector	% Advies inwinnen 2004	% Advies inwinnen 2005	% Advies inwinnen 2006	% Advies inwinnen 2007	% Advies inwinnen 2008	% Advies inwinnen 2009	% Advies inwinnen 2010
Bouw	12	13	11	12	12	11	12
Detailhandel	25	24	22	23	24	25	28 +12%
Horeca	21	20	19	18	19	20	25 +19%
Transport	19	18	17	18	18	17	18
Zakelijke dienstverlening	17	15	15	15	14	14	14 -18%

Sector	% Project deelname 2004	% Project deelname 2005	% Project deelname 2006	% Project deelname 2007	% Project deelname 2008	% Project deelname 2009	% Project deelname 2010
Bouw	3	4	3	4	3	3	3
Detailhandel	6	6	6	6	7	7	7 +17%
Horeca	8	8	8	8	8	7	7
Transport	5	5	5	5	5	5	6
Zakelijke dienstverlening	4	4	4	4	4	4	3 -25%

Bron: TNS NIPO, 2010

Vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil met 2004

Deelname aan *projecten* ter bestrijding van criminaliteit, openbare orde en beveiliging zijn een andere manier voor bedrijven om zich tegen criminaliteit te wapenen. Bovendien vormen projecten voor bedrijven een mogelijkheid om met andere, meer innovatieve vormen van criminaliteitsbestrijding bekend te raken. Tabel 9 geeft per sector het percentage bedrijven weer dat deel nam aan projecten in 2010.

Van alle bedrijven die aan deze projecten meedoen (5% van totaal aantal bedrijven), richt 37% zich op het beveiligen van de omgeving en 39% op criminaliteitspreventie in algemene zin. Daarnaast neemt van de bedrijven die aan projecten deelneemt (5%) één op de drie bedrijven (29%) deel aan het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO). Dit is toegenomen ten opzichte van 2004. Toen gaf 16% van de bedrijven die preventieve maatregelen nam aan dat

ze deelnemen aan het keurmerk KVO (ook in 2004 namen 5% van het totaal aantal bedrijven preventieve maatregelen).

1.4 Meldings- en aangiftegedrag

Wanneer we het meldingsgedrag bekijken in alle vijf de sectoren samen, zien we dat in totaal 58% van de bedrijven in 2010 van één of meer delicten *melding*⁵ heeft gemaakt bij de politie. Dit percentage is gedaald ten opzichte van 2004 (67%). Van de bedrijven die slachtoffer zijn geworden van één of meer delicten heeft 26% ook daadwerkelijk *aangifte* gedaan bij de politie. Dit verschilt ten opzichte van 2004. Toen deed 28% van de bedrijven aangifte bij de politie⁶.

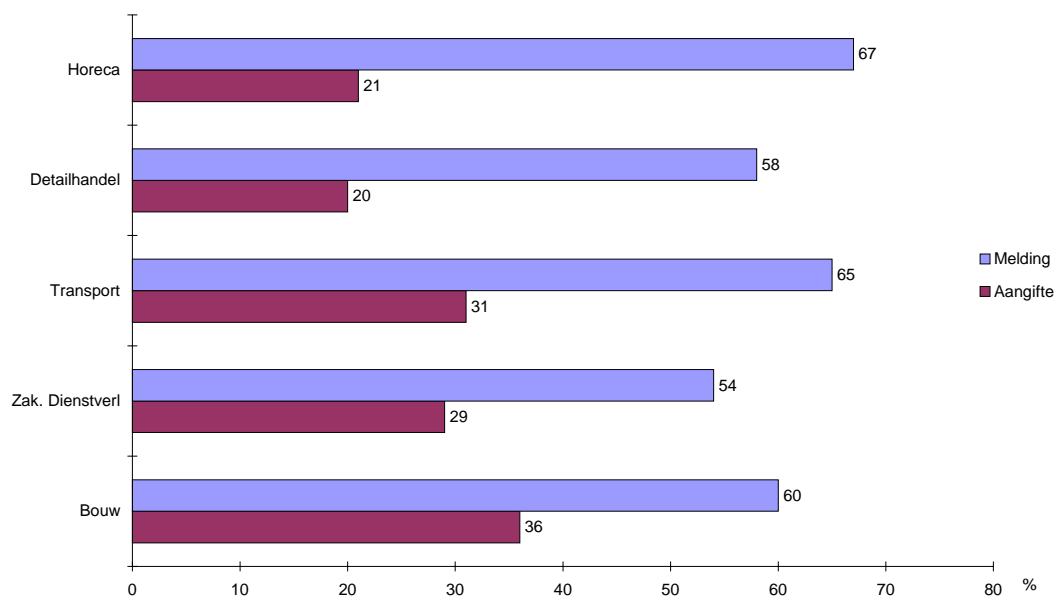
Meldings- en aangiftegedrag per sector

Als we inzoomen op de getroffen bedrijven per sector en hun meldings- en aangiftegedrag tegen elkaar afzetten, zien we duidelijke verschillen (grafiek 10). Als we deze verschillen uitdrukken in percentages hebben we een maat die de verhouding tussen melding en aangifte weergeeft. Deze maat heet het *verval*, waarmee het verlies zichtbaar wordt van het deel van de bedrijven dat uiteindelijk geen aangifte doet, maar wel de moeite neemt om melding te maken. Grafiek 10 toont bovenaan de sector met het grootste verval en onderaan de sector met het kleinste verval.

⁵ Het melden van een delict onderscheiden we van het doen van aangifte. Daadwerkelijk aangifte doen houdt in dat een proces-verbaal of een standaard aangifteformulier is opgemaakt en ondertekend. Het melden van een delict is het op de hoogte stellen van de politie in de breedste zin van het woord. Het doen van aangifte valt hier dus formeel binnen.

⁶ Deze percentages gelden voor alle bedrijven samen en zijn niet sectorgebonden.

10 | *Verhouding tussen melding en aangifte van getroffen bedrijven per sector in 2010*

Bron: TNS NIPO, 2010

Het verval is het grootst in de horeca: daar doen zeven op de tien bedrijven (69%) die een delict melden uiteindelijk geen aangifte (zie zowel grafiek 10 als tabel 11). Tweederde van de getroffen bedrijven in de detailhandel doen wel melding maar toch geen aangifte: het verval is daar 66%. In de bouw nemen relatief de meeste getroffen bedrijven de moeite om zowel melding als aangifte te doen; het verval is daar vier op de tien (40%).

11 | Verval tussen meldings- en aangiftegedrag van getroffen bedrijven – 2004 tot en met 2010

Sector		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
%								
Bouw	Melding	66	64	66	65	61	62	60
	Aangifte	37	37	36	36	34	35	36
	Verval	44%	42%	45%	45%	44%	44%	40%
Detailhandel	Melding	64	63	61	61	58	59	58
	Aangifte	25	25	23	23	22	22	20
	Verval	61%	60%	62%	62%	62%	63%	66%
Horeca	Melding	69	67	63	65	65	67	67
	Aangifte	22	22	21	20	18	21	21
	Verval	68 %	67 %	67%	69%	72%	69%	69%
Transport	Melding	70	68	69	70	66	69	65
	Aangifte	35	33	35	35	33	33	31
	Verval	50%	51%	49%	50%	50%	52%	52%
Zak. dienst.	Melding	65	60	66	61	59	58	54
	Aangifte	31	31	32	30	31	30	29
	Verval	52%	48%	52%	51%	47%	48%	46%

Bron: TNS NIPO, 2010

Meldings- en aangiftegedrag per type delict

Het onderzoek laat een verschil zien tussen het meldingsgedrag bij *inbraak* en het meldingsgedrag bij de andere vormen van criminaliteit. In totaal heeft 86% van de bedrijven die te maken hebben gehad met inbraak de politie hiervan op de hoogte gesteld. In alle sectoren wordt *inbraak* vaker gemeld dan de andere delicten. Zo wordt *diefstal* door 47% van alle bedrijven gemeld. In de horeca is melding bij het delict *diefstal* relatief het laagste met 43% en in de zakelijke dienstverlening relatief het hoogste met 62%. *Vernieling* wordt door 44% van alle bedrijven gemeld. Binnen de detailhandel wordt het delict vernieling relatief het minst (41%) gemeld. Van alle bedrijven die te maken krijgen met *geweld*, meldt 57% dit. Dit is het laagst in de bouw (43%) en hoogst in de horeca (67%).

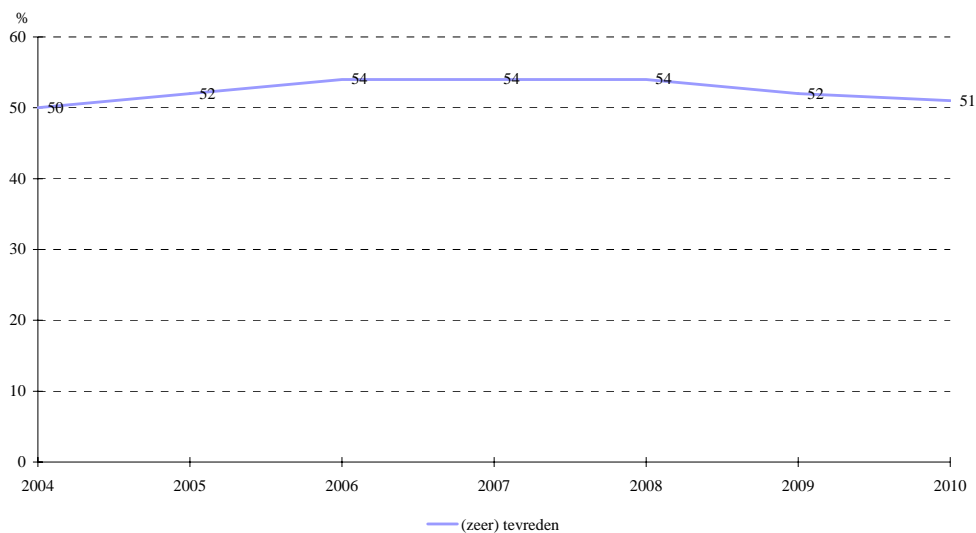
Per type delict verschilt de mate van verval. Zo is vooral bij *gewelddelicten* het aantal getroffen bedrijven dat melding maakt groter dan het aantal dat uiteindelijk aangifte doet (verval van 73%). Voor de meeste typen delicten komt het verval uit in de ordegrootte van ruim de helft tot ruim tweederde. Relatief hoog is het verval bij *inbraak in de horeca* en de *detailhandel*. Negen op de tien (90%) getroffen horecabedrijven maken melding van inbraak. Bijna één op de vijf bedrijven (17%) doet aangifte. In de detailhandel doet 89% melding en doet 24% daadwerkelijk aangifte van inbraak. Ook bij *gewelddelicten* zien we binnen de

horeca en detailhandel een groot verval. Van de horecabedrijven doet 67% melding en 16% aangifte. In de detailhandel is dat 58% tegen 12%.

1.5 Ervaring met en waardering van de politie

De helft (51%) van alle bedrijven die contact hebben gehad met de politie, naar aanleiding van een melding of aangifte, is hierover (zeer) tevreden. De tevredenheid stijgt tot 2006. Daarna stabiliseert het percentage bedrijven dat (zeer) tevreden is over het optreden van de politie. In 2009 daalt het percentage (zeer) tevreden bedrijven weer iets.

12 | *Trend van het percentage bedrijven dat (zeer) tevreden is over het optreden van de politie 2004 – 2010*

Bron: TNS NIPO, 2010

In tabel 13 geven we de tevredenheid over het optreden van de politie per sector weer. De tevredenheid varieert van 41% in de sectoren bouw en transport tot 64% in de sector horeca.

13 | Percentage bedrijven dat (zeer) tevreden is over het optreden van de politie per sector

Sector	% tevreden in 2004	% tevreden in 2005	% tevreden in 2006	% tevreden in 2007	% tevreden in 2008	% tevreden in 2009	% tevreden in 2010
Bouw	42	46	49	44	50	43	41
Detailhandel	51	55	59	57	59	57	56
Horeca	55	59	60	61	60	59	64
Transport	41	45	45	44	50	43	41
Zak. dienstverlening	50	50	50	54	48	48	47

Bron: TNS NIPO, 2010

Vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil met 2004

Vergelijking resultaten 2010 ten opzichte van 2009

Voor alle sectoren samen zien we dat de tevredenheid over het optreden van de politie vergelijkbaar is met 2009 (52% in 2009 versus 51% in 2010). Wanneer we naar elke sector apart kijken zien we dat alleen in de sector horeca de tevredenheid over de politie is gestegen (van 59% in 2009 naar 64% in 2010). In alle overige sectoren is de tevredenheid over de politie vergelijkbaar met 2009.

De voornaamste redenen voor bedrijven om tevreden te zijn over de politie zijn de snelheid van het optreden van de politie (25%) en de klantvriendelijkheid (22%) van de politie.

Belangrijke redenen voor ontevredenheid zijn de perceptie van het gebrek aan terugkoppeling (18%) en dat de politie geen actie onderneemt naar aanleiding van de melding of aangifte (17%). Ruim een op de tien (14%) noemt het ontbreken van zichtbaar resultaat.

1.6 Interne criminaliteit

In de MCB van 2006 is voor het eerst specifiek aandacht besteed aan interne criminaliteit. In 2007, 2008, 2009 en 2010 hebben we dit herhaald. Interne criminaliteit definiëren we als diefstal van geld of goederen door het eigen personeel. We maken in deze paragraaf een vergelijking met 2006.

Het percentage bedrijven dat te maken heeft gehad met interne criminaliteit in 2010 wijkt niet af van 2006⁷. In totaal is 5% van alle bedrijfsvestigingen in aanraking gekomen met interne criminaliteit⁸. Door de jaren heen is dit percentage stabiel gebleven.

⁷ Hierbij merken we op dat dit cijfer gebaseerd is op de antwoorden van de leiding zelf.

⁸ Dit is inclusief eenmanszaken. Zie sectorrapporten voor exacte verdeling naar branche.

Wanneer we kijken naar de mate waarin interne criminaliteit in 2010 voorkomt in de verschillende sectoren, dan loopt dit uiteen van 8% in de sector horeca en 7% in de detailhandel tot 2% in de zakelijke dienstverlening. In de detailhandel zien we tevens een variatie naar type bedrijf: zo geeft 26% van de supermarkten aan met interne criminaliteit te maken te hebben tegen gemiddeld 7% in de gehele sector. In de sector transport heeft 5% van de bedrijven te maken gehad met interne criminaliteit. In de sector bouw is dat 4%.

De meest getroffen maatregel om interne criminaliteit tegen te gaan is het controleren van referenties bij de aanname van nieuw personeel (56% van de bedrijven). Daarnaast stelt 46% van de bedrijven regels op voor het eigen personeel met betrekking tot interne criminaliteit. Vier op de tien bedrijven (40%) doen standaard aangifte na het constateren van interne criminaliteit.

1.7 Overzichtstabel resultaten 2004 tot en met 2010

Tot slot vindt u op de volgende twee pagina's een samenvattende tabel, waarin de meest relevante cijfers voor de jaren 2004 tot en met 2010 per sector staan weergegeven. Hierbij zijn de significante verschillen tussen 2004 en 2010 in kaart gebracht.

mastertabel 2004-2010

	Bouw							Detailhandel							Horeca			
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2004	2005	2006	2007
Steekproefomvang (afgerond) n	5.700	6.400	5.800	6.700	3.400	5.500	6.400	8.800	9.000	11.800	10.700	12.400	11.900	10.900	8.900	9.500	6.200	6.600
% ervaart criminaliteit als een probleem (enigszins + ernstig)	25	22	22	22	19	19	21**	42	40	37	36	35	35	35**	34	32	30	31
% neemt prevent. maatregelen	66	65	64	64	63	63	63**	81	82	80	81	80	80	81	77	77	77	76
% registreert criminaliteit	16	18	18	18	17	16	16	22	24	24	26	25	24	25**	18	20	20	22
% neemt deel aan projecten	3	4	3	4	3	3	3	6	6	6	6	7	7	7**	8	8	8	8
% is tevreden over de politie (tevreden + zeer tevreden)	42	46	49	44	50	43	41	51	55	59	57	59	57	56**	55	59	60	61
Slachtofferschap																		
% slachtofferschap algemeen	30	28	28	27	25	25	26**	49	49	45	45	46	43	44**	47	45	43	43
% meervoudig slachtofferschap	10	8	9	8	7	7	7**	20	19	17	16	16	15	15**	19	18	16	17
Inbraak																		
% bedrijven waar voorkomt	13	13	12	12	11	10	11**	15	13	11	11	10	10	10**	17	15	13	14
Gemiddelde frequentie	2,2	2,0	2,1	2,1	2,0	1,9	2,0*	1,9	1,6	1,7	1,7	1,6	1,7	1,6**	1,8	1,7	1,8	1,7
Raming totaal aantal delicten	21.000	18.000	18.000	19.000	19.000	18.000	20.000	42.000	32.000	29.000	28.000	26.000	27.000	26.000**	12.000	10.000	9.000	9.000
Relatieve marge aantallen	8,1%	6,9%	7,6%	7,3%	11,2%	8,6%	8,7%	6,4%	7,0%	6,2%	6,6%	6,7%	6,8%	7,6%	6,5%	6,5%	10,3%	8,6%
Raming totale schade (mln €)	€55	€57	€52	€54	€57	€53	€59	€89	€79	€75	€77	€71	€74	€75**	€18	€18	€17	€19
Relatieve marge bedragen	8,9%	7,6%	8,8%	8,3%	10,4%	9,4%	8,7%	6,6%	7,9%	6,6%	7,1%	6,6%	6,7%	8,3%	7,7%	7,9%	9,8%	9,2%
% getroffen dat melding doet	84	87	86	86	80	83	82	88	87	88	89	87	89	89	88	89	87	89
% getroffen dat aangifte doet	41	47	45	45	43	43	47*	26	25	25	25	24	23	24	20	19	20	20
Diefstal																		
% bedrijven waar voorkomt	12	11	11	12	9	10	10**	32	30	28	27	28	27	28**	17	16	15	15
Gemiddelde frequentie	3,5	3,0	3,2	3,4	2,8	3,1	2,7**	31,9	35,4	28,4	24	37,7	34,8	37*	7,2	6,9	5,6	5,9
Raming totaal aantal delicten	27.000	22.000	24.000	26.000	23.000	26.000	22.000*	1.500.000	1.600.000	1.200.000	974.000	1.727.000	1.527.000	1.674.000	49.000	45.000	33.000	35.000
Relatieve marge aantallen	10,4%	9,0%	9,7%	8,8%	11,9%	12,7%	10,3%	8,5%	10,7%	7,6%	8,4%	8,1%	7,5%	7,7%	12,4%	12,6%	12,9%	17,0%
Raming totale schade (mln €)	€40	€35	€40	€41	€42	€38	€39	€146	€141	€120	€114	€140	€129	€136	€12	€12	€11	€11
Relatieve marge bedragen	10,7%	9,8%	10,6%	11,3%	14,5%	14,0%	11,0%	5,0%	4,7%	4,6%	4,7%	4,2%	4,2%	5,1%	9,5%	10,8%	11,3%	10,9%
% getroffen dat melding doet	51	51	51	54	55	53	49	47	48	45	47	44	45	44*	45	44	41	42
% getroffen dat aangifte doet	31	31	29	33	31	31	31	18	19	17	18	16	16	14**	19	19	17	16
Vernieling																		
% bedrijven waar voorkomt	12	10	11	10	9	8	8**	18	20	18	18	18	15	14**	24	24	23	24
Gemiddelde frequentie	3,1	2,7	2,8	2,7	3,0	2,6	2,4*	3,2	3,1	3,4	3,4	3,4	3,0	2,9	4,1	4,1	4,3	4,3
Raming totaal aantal delicten	24.000	18.000	19.000	16.000	23.000	18.000	15.000**	86.000	88.000	89.000	92.000	93.000	71.000	62.000**	38.000	37.000	38.000	39.000
Relatieve marge aantallen	12,7%	11,3%	10,9%	10,6%	18,6%	13,6%	13,6%	7,9%	8,5%	8,5%	8,6%	8,5%	8,4%	11,6%	7,3%	8,3%	10,0%	9,0%
Raming totale schade (mln €)	€15	€15	€15	€14	€14	€14	€13	€34	€34	€30	€32	€33	€29	€23**	€12	€10	€10	€11
Relatieve marge bedragen	10,7%	9,4%	10,2%	12,1%	13,4%	12,4%	11,2%	6,6%	6,5%	5,8%	6,1%	5,5%	6,5%	6,7%	6,0%	6,8%	7,2%	6,7%
% getroffen dat melding doet	46	46	47	48	48	48	45	46	44	44	47	45	44	41**	46	45	45	44
% getroffen dat aangifte doet	25	24	24	24	27	26	27	17	18	17	19	18	17	16	14	15	13	14
Geweld																		
% bedrijven waar voorkomt	2	2	2	2	2	2	2	7	6	5	5	6	5	6*	10	9	9	9
Relatieve marge percentage	18,4%	15,3%	17,1%	15,0%	21,4%	16,5%	19,1%	7,5%	9,9%	6,9%	8,9%	7,1%	9,0%	8,9%	6,4%	6,8%	8,2%	7,7%
Gemiddelde frequentie	3,3	2,5	2,8	2,2	2,1	4,6	5,6	4,5	4,9	4,8	4,0	5,5	4,7	4,9	4,3	4,1	3,8	4,2
% getroffen dat melding doet	56	42	40	43	36	44	43	59	57	52	54	55	58	58	68	64	66	67
% getroffen dat aangifte doet	30	23	17	19	12	18	15*	15	14	12	12	14	11	12	17	16	16	16
Overige vormen criminaliteit																		
% bedrijven waar voorkomt	3	3	4	3	3	3	4**	6	5	5	5	5	5	5	7	5	5	5
Gemiddelde frequentie	11,5	5,8	6,5	3,1	3,0	3,7	5,3	18,9	24,1	11,8	17	14,9	13,3	17,2	14,6	19,8	15,9	13
Raming totaal aantal delicten	27.000	14.000	16.000	7.000	8.000	11.000	22.000	170.000	200.000	86.000	118.000	118.000	109.000	141.000	40.000	42.000	33.000	27.000
Raming totale schade (mln €)	€8,5	€5	€7	€5	€5	€9	€7	€11	€11	€10	€9	€11	€9	€7**	€2,3	€2	€2	€2
% getroffen dat melding doet	36	39	37	35	28	28	29	46	43	44	47	42	41	38*	52	54	52	57
% getroffen dat aangifte doet	18	18	16	15	13	17	14	18	19	16	16	14	14	14	12	15	15	18

*significant verschil 2004-2010 met 95% betrouwbaarheid (significantieniveau van 5%)

**zeer significant verschil 2004-2010 met 99% betrouwbaarheid (significantieniveau van 1%)

Significanties zijn gebaseerd op niet afgeronde cijfers

Horeca	Horeca	Horeca	Transport	Transport	Transport	Transport	Transport	Transport	Transport	Zakelijk dienstvl.	Zakelijk dienstvl.	Zakelijk dienstvl.	Zakelijk dienstvl.	Zakelijk dienstvl.	Zakelijk dienstvl.
2008	2009	2010	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2004	2005	2006	2007	2008	2009
6.600	6.100	5.800	6.500	3.900	4.800	3.600	3.000	3.400	3.200	7.800	9.300	9.000	10.100	12.100	10.400
30	31	31**	38	34	32	31	25	28	28**	22	19	19	18	16	15
76	76	78	73	72	71	71	73	72	73	74	76	75	75	72	72
22	22	22**	26	27	26	28	27	27	29**	17	18	19	20	18	17
8	7	7	5	5	5	5	5	5	6	4	4	4	4	4	4
60	59	64**	41	45	45	44	50	43	41	50	50	50	54	48	48
44	42	43**	42	39	37	34	31	32	34**	29	26	25	24	23	21
17	16	16**	16	14	12	12	10	10	10**	8	6	6	6	5	5
14	15	15	20	18	17	16	14	15	14**	11	9	9	8	7	6
1,6	1,6	1,6**	2,9	2,9	3,2	2,8	2,7	2,5	2,5*	1,8	1,8	1,7	1,7	1,7	1,7
9.000	9.000	10.000**	17.000	15.000	16.000	13.000	10.000	11.000	10.000**	34.000	27.000	25.000	24.000	31.000	25.000
7,9%	7,8%	7,8%	7,9%	9,9%	10,9%	10,7%	13,4%	11,4%	11,8%	7,2%	7,2%	7,6%	7,4%	9,3%	8,4%
€19	€21	€23**	€36	€25	€26	€25	€22	€24	€23**	€84	€74	€66	€63	€74	€61
8,9%	9,1%	9,1%	7,8%	9,3%	9,5%	10,2%	11,4%	10,8%	11,9%	8,0%	8,1%	8,3%	7,9%	8,0%	9,9%
88	87	90	83	83	80	85	82	80	83	89	90	87	88	88	86
15	18	17	35	36	35	38	39	32	35	36	39	34	33	40	35
15	14	14**	15	12	12	12	10	10	11**	6	5	5	4	4	4
5,9	5,2	5,3**	6,6	4,6	4,8	4,2	4,2	3,6	3,6**	2,8	2,6	2,4	2,9	2,4	2,5
34.000	29.000	29.000**	27.000	16.000	16.000	13.000	12.000	10.000	10.000**	28.000	21.000	20.000	21.000	22.000	21.000
14,7%	13,7%	16,9%	17,0%	14,0%	18,2%	16,3%	19,6%	14,1%	22,2%	16,1%	12,1%	13,3%	14,9%	11,8%	16,5%
€13	€13	€11	€22	€18	€15	€17	€15	€16	€14**	€33	€27	€25	€22	€31	€28
13,2%	18,0%	13,2%	10,7%	11,7%	13,8%	14,4%	16,9%	17,4%	21,2%	12,1%	11,8%	12,1%	12,4%	12,6%	14,2%
44	48	43	63	63	60	65	61	66	57	65	59	67	61	60	64
19	22	20	35	33	32	36	31	35	34	40	33	39	35	38	37
24	22	21**	17	16	15	13	12	12	12**	12	11	10	11	10	9
4,2	3,8	3,7	4,0	4,3	4,4	4,0	3,5	4,1	3,9	2,5	2,2	2,5	2,7	2,5	2,4
38.000	32.000	29.000**	19.000	19.000	18.000	15.000	11.000	14.000	13.000**	47.000	38.000	39.000	46.000	53.000	48.000
9,8%	10,6%	10,2%	10,5%	15,3%	14,0%	14,9%	17,9%	20,8%	17,6%	11,0%	8,6%	12,3%	11,1%	9,8%	11,4%
€11	€11	€10**	€10	€9	€7	€8	€6	€6	€6**	€24	€22	€20	€22	€29	€29
7,0%	8,6%	7,9%	8,8%	10,9%	10,6%	12,3%	14,1%	12,8%	13,1%	8,6%	8,6%	9,2%	8,0%	8,1%	9,9%
44	44	44	50	50	47	49	45	52	45	47	46	48	47	45	46
13	14	16*	22	22	23	23	22	22	23	21	26	23	24	24	25
9	8	9**	7	5	5	5	4	5	5**	4	3	3	3	3	3
7,9%	8,7%	8,6%	9,0%	13,9%	12,3%	13,9%	19,5%	14,9%	15,6%	10,9%	12,8%	11,9%	10,7%	9,2%	9,5%
4,8	5,0	4,8	6,7	6,8	4,5	12,5	10,6	12,6	9,9	3,6	3,4	3,8	5,7	4,1	4,6
67	71	67	56	59	56	53	52	62	58	55	53	53	56	50	56
12	16	16	22	18	23	21	19	24	19	21	21	22	20	20	21
6	5	6*	5	5	4	4	4	4	5	7	6	5	6	6	5
7,5	11,4	11,9	21,3	33,6	22,1	14,3	9,2	9,2	6,2**	36,8	31,3	33,5	60,6	38,8	13,3
17.000	23.000	28.000*	33.000	49.000	26.000	15.000	11.000	10.000	9.000**	440.000	340.000	300.000	580.000	547.000	174.000
€2	€5	€2	€4	€4	€3	€3	€2	€2	€2**	€30	€21	€18	€16	€25	€28
49	52	50	45	39	48	46	50	44	35	29	28	29	30	27	31
12	14	12	24	17	21	19	21	23	14*	13	14	13	16	14	15

2 Inleiding

Informatie voor beleid op het gebied van criminaliteitsbeheersing en veiligheid

De Monitor Criminaliteit Bedrijfsleven (MCB) heeft als doel ontwikkelingen in het slachtofferschap van criminaliteit bij Nederlandse bedrijven vast te stellen en inzicht te geven in de maatregelen die bedrijven nemen om de criminaliteit terug te dringen. Daarnaast dient het informatie op te leveren over de maatschappelijke effecten van het veiligheidsbeleid. De MCB maakt het mogelijk om op basis van feiten en cijfers te discussiëren over de veiligheid van bedrijven en de maatregelen die nodig zijn om de veiligheid te vergroten.

Onderzoek omtrent veiligheid in de samenleving heeft een hoge attentiewaarde. Burgers en bedrijven hechten groot belang aan de veiligheid in de samenleving en het onderwerp staat hoog op de politieke agenda. Dit noopt tot betrouwbaar en valide onderzoek naar de feiten en cijfers over criminaliteit en veiligheid in het bedrijfsleven, die vergelijkbaar zijn door de tijd heen. De MCB voorziet hierin.

Nulmeting in 2004

Na het verschijnen van het Veiligheidsprogramma 'Naar een veiliger samenleving' in oktober 2002, dient stelselmatig over de voortgang van het programma en de bereikte maatschappelijke effecten aan de Tweede Kamer gerapporteerd te worden. Op het terrein van de criminaliteit bij het bedrijfsleven worden hiervoor met name twee indicatoren gehanteerd: *diefstal bij de detailhandel* en *geweld bij het bedrijfsleven*.

Om de criminaliteits- en veiligheidssituatie voor het gehele Nederlandse bedrijfsleven te onderzoeken, werd in 2002 het MBI (Monitor Bedrijven en Instellingen) onderzoeksinstrument ontwikkeld en ingezet. Echter de spreiding van deze meting bleek voor het aantal delicten aanzienlijk te zijn. In 2004 is daarom besloten om de steekproefomvang met een factor zeven te verhogen om op deze manier hogere betrouwbaarheidsmarges te garanderen en nauwkeuriger schattingen af te geven. Het onderzoek kreeg tevens een andere naam, *Monitor Criminaliteit Bedrijfsleven* (MCB), omdat vanaf 2004 alleen nog bedrijven en geen instellingen in het onderzoek zijn meegenomen. De meting in 2004 fungeert als nulmeting.

Vergelijkbare aanpak in vervolgmetingen

In navolging van MCB 2004, 2005, 2006, 2007, 2008 en 2009 is in 2010 een nieuwe meting uitgevoerd. Door een ongewijzigde aanpak is vergelijking tussen de metingen mogelijk (gemaakt). De eis was een goede vergelijking te kunnen maken met de resultaten van de nulmeting – de MCB meting van 2004. De opzet van het onderzoek is daarom ongewijzigd wat omvang⁹ en inhoud betreft. In dit rapport wordt vooral een vergelijking met de resultaten uit 2004 gemaakt.

⁹ De omvang van het absolute aantal ondervraagde bedrijven in de zakelijke dienstverlening is in 2010 lager dan in voorgaande metingen. Dit heeft geen gevolgen voor de vergelijkbaarheid van de resultaten met eerdere metingen. In de onderzoeksverantwoording lichten we dit nader toe.

Het onderzoek is in 2010 – net als in voorgaande jaren – gericht op de volgende vijf sectoren:

- § Bouw
- § Detailhandel
- § Horeca
- § Transport
- § Zakelijke dienstverlening

In de MCB zijn vragen gesteld over inbraak, diefstal, vernieling, geweld en overige criminaliteit. In 2006 zijn voor het eerst ook vragen gesteld over interne criminaliteit, waaronder we in dit geval diefstal van geld of goederen door het eigen personeel verstaan. Bij resultaten met betrekking tot interne criminaliteit maken we dan ook de vergelijking tussen 2010 en 2006 en niet met 2004.

Gebruikers

De primaire gebruikers van dit onderzoek zijn het ministeries van Veiligheid en Justitie en het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie. De informatie uit de MCB dient voor het sturen van het veiligheidsbeleid en ter politieke verantwoording. Daarnaast is er een brede kring van andere (potentiële) gebruikers met voor elk een specifieke gebruikswaarde:

- *bedrijven en koepelorganisaties*: de MCB biedt zicht op de criminaliteitsproblemen in de eigen sector, een overzicht van de eigen inspanningen en die van de politie. Daarnaast kan de MCB bedrijven mobiliseren voor een gezamenlijke aanpak van veiligheidsproblemen;
- *gemeenten en de politiekorpsen* die een belangrijke rol vervullen bij de handhaving van veiligheid;
- *andere ministeries*: op departementaal niveau biedt de monitor beleidsinformatie, zowel over de ontwikkeling van criminaliteit als over de inspanningen van de politiekorpsen en bedrijven.

Opzet van de rapportage

Deze rapportage bevat de resultaten voor de MCB meting 2010. Bij het opstellen van dit rapport is gekozen voor een beschrijvende weergave van de criminaliteits- en veiligheids-situatie in vijf sectoren. Door de aard van de gestelde vragen en de zeer grote steekproefomvang (30.000 ondervraagde bedrijfsvestigingen) leent het onderzoek zich goed voor het bestuderen van operationele en beleidsvoorbereidende vraagstukken. Zo is in dit rapport na te lezen hoe beleid van de overheid in de cijfers tot uitdrukking komt, bijvoorbeeld als het gaat om het terugbrengen van criminaliteit, het stimuleren van ondernemers tot het nemen van maatregelen of het vergroten van de tevredenheid van ondernemers met het optreden van de politie. Het spiegelen van de onderzoeksuitkomsten aan beleidsdoelstellingen behoort echter niet tot de verstrekte opdracht.

De *delicten* staan centraal in de rapportage: in het bijzonder het ramen van het aantal gepleegde delicten. Per delict behandelen we voorts een aantal zaken: mate waarin delict voorkomt, schade, meldings- en aangiftegedrag en (mogelijk) daderschap. Het melden van

een delict onderscheiden we van het doen van aangifte. Daadwerkelijk aangifte doen houdt in dat een proces-verbaal of een standaard aangifteformulier is opgemaakt en ondertekend. Het melden van een delict is het op de hoogte stellen van de politie in de breedste zin van het woord. Het doen van aangifte valt hier dus formeel binnen. Ook beschrijven we de tevredenheid van bedrijven met het optreden van de politie.

Waar relevant wordt in een sectorrapport een uitsplitsing gepresenteerd naar *branche, regio en stedelijke ligging (agglomeratie)*. Voor de vergelijking naar regio is het uitgangspunt de indeling naar de Nielsen-gebieden, een in de marketing gebruikelijke indeling van Nederland in vijf gebieden. Het betreft de volgende vijf regio's:

- 1) de Randstad: de steden Amsterdam, Rotterdam en Den Haag met randgemeenten;
- 2) het westen: de overige gemeenten in de provincies Zuid Holland, Noord Holland en Utrecht;
- 3) het noorden: de provincies Groningen, Friesland en Drenthe;
- 4) het oosten: de provincies Overijssel, Gelderland en Flevoland;
- 5) het zuiden: de provincies Zeeland, Noord-Brabant en Limburg.

In bijlage 1 is weergegeven hoe deze gebieden zich verhouden tot de bestaande politieregio's.

Het onderscheid naar agglomeratie betreft drie groepen bedrijven, namelijk:

- 1) vestigingen die in het centrum van een stedelijke agglomeratie zijn gevestigd;
- 2) vestigingen die aan de rand van een stedelijke agglomeratie zijn gevestigd;
- 3) vestigingen die buiten een stedelijke agglomeratie zijn gevestigd.

In verband met de leesbaarheid spreken we in de rest van dit rapport niet meer over 'stedelijke agglomeratie' maar voornamelijk over 'stedelijke ligging' en 'stad'.

De bedrijven zijn op *vestigingsniveau* ondervraagd. Omwille van de leesbaarheid spreken wij in het vervolg ook wel over bedrijven of organisaties in plaats van vestigingen.

In de sectorrapporten maken we een vergelijking met de resultaten uit 2004. Alléén indien de resultaten van 2010 *significant* verschillen ten opzichte van 2004 benoemen we dit en vermelden we het verschil. Wanneer er dus *geen* significante verschillen zijn tussen 2004 en 2010 vermelden we dit *niet*.

Dit geldt ook voor de uitsplitsingen die worden gemaakt naar *branche, regio en stedelijke ligging*. Indien er geen noemenswaardige verschillen zijn tussen de uitsplitsingen ten opzichte van het totaal, maken we er geen melding van in de rapportage. Alleen wanneer sprake is van significante verschillen maken we er melding van.

Nauwkeurigheid van de resultaten

De resultaten die wij in dit rapport presenteren, zijn gebaseerd op steekproefonderzoek. Dit betekent dat voor de uitkomsten een bepaalde mate van nauwkeurigheid geldt. De betrouwbaarheid en nauwkeurigheid van de meting in 2010 hebben zwaar gewogen in de onderzoeksopzet.

In het rapport vermelden wij onderaan grafieken en tabellen altijd de basis. De *basis* is het ongewogen aantal ondervraagde vertegenwoordigers van bedrijfsvestigingen waarop die resultaten zijn berekend. De basis geeft een indicatie van de betrouwbaarheid van de resultaten. Het Handboek MCB bevat een uitgebreide methodologische verantwoording, waarin nader wordt ingegaan op onder andere de betrouwbaarheidsmarges. De cijfers die in grafieken en tabellen staan vermeld, zijn gewogen op sector en vestigingsgrootte.

Wanneer sprake is van relevante significante verschillen bijvoorbeeld tussen sectoren, branches, regio's of stedelijke ligging, besteden wij daar bij de bespreking aandacht aan. In de andere gevallen kunt u aannemen dat de verschillen vanuit statistisch oogpunt onvoldoende betekenisvol zijn om te vermelden. Het Handboek bevat een meer gedetailleerde methodologische verantwoording.

Amsterdam,
maart 2011

Inhoud sector Bouw

	Kerncijfers sector Bouw	32
	Achtergrondkenmerken bouwsector	34
1	Slachtofferschap criminaliteit	35
1.1	Slachtofferschap algemeen	35
1.2	Meervoudig slachtofferschap	35
1.3	Probleemervaring criminaliteit	36
2	Registratie criminaliteit	38
2.1	Melding van geconstateerde criminaliteit bij bedrijfsleiding	38
2.2	Registratie van geconstateerde criminaliteit binnen de vestiging	38
2.2.1	Overzicht registratie delicten	39
2.3	Wijze van registreren criminaliteit	39
3	Preventieve maatregelen	41
3.1	Mate van preventieve maatregelen	41
3.2	Meest gebruikte preventieve maatregelen	41
3.3	Totale investeringen preventieve maatregelen	43
4	Inbraak	44
4.1	Percentage bouwbedrijven waar inbraak voorkomt	44
4.2	Totaal aantal inbraken	44
4.3	Locatie inbraken vervoermiddelen	45
4.4	Totale schade door inbraak	46
4.5	Aantal meldingen inbraken bij politie	46
4.6	Redenen om inbraak niet te melden	47
4.7	Registratie van inbraken door politie	47
4.8	Aantal aangiftes bij politie	47
4.9	Vermoedelijke dader bij inbraak	48
5	Diefstal	49
5.1	Percentage bouwbedrijven waar diefstal voorkomt	49
5.2	Totaal aantal diefstallen	49
5.3	Locatie diefstallen uit transportmiddelen	50
5.4	Totale schade door diefstal	51
5.5	Aantal meldingen diefstal bij politie	51
5.6	Redenen om diefstal niet te melden	52
5.7	Registratie van diefstal door politie	53
5.8	Aantal aangiftes van diefstal	53
5.9	Vermoedelijke dader bij diefstal	53
6	Vernieling	55
6.1	Percentage bouwbedrijven waar vernieling voorkomt	55
6.2	Totaal aantal vernielingen	55
6.3	Locatie van vernielingen aan vervoersmiddelen	56
6.4	Totale schade door vernielingen	57
6.5	Aantal meldingen vernielingen bij politie	57

6.6	Redenen om vernieling niet te melden	58
6.7	Registratie van vernielingen door politie	58
6.8	Aangiftes van vernieling	59
6.9	Vermoedelijke dader bij vernieling	59
7	Geweld	61
7.1	Percentage bouwbedrijven waar geweldsdelicten voorkomen	61
7.2	Meest voorkomende geweldsdelicten	61
7.3	Aantal meldingen geweldsdelicten bij politie	62
7.4	Redenen om geweldsdelicten niet te melden	62
7.5	Registratie van geweldsdelicten door politie	62
7.6	Vermoedelijke dader geweldsdelict	63
8	Overige vormen van criminaliteit	64
8.1	Percentage bouwbedrijven waar overige vormen van criminaliteit voorkomen	64
8.2	Totaal aantal overige delicten	65
8.3	Totale schade overige criminaliteit	65
8.4	Redenen om overige vormen van criminaliteit niet te melden	65
8.5	Registratie van overige criminaliteit door politie	66
8.6	Vermoedelijke dader van overige vormen van criminaliteit	66
9	Interne criminaliteit	68
9.1	Percentage bouwbedrijven waar interne criminaliteit voorkomt	68
9.2	Maatregelen ter voorkoming van interne criminaliteit	68
10	Tevredenheid politie	70
10.1	Contact met politie omtrent delicten	70
10.2	Tevredenheid aspecten contact met politie	72
10.3	Aspecten waarover bouwbedrijven ontevreden zijn in contact met de politie	73
10.4	Mate van tevredenheid over politie bij melding of aangifte	74
11	Advies inwinnen en project participatie	76
11.1	Aantal bouwbedrijven dat advies inwint over criminaliteitspreventie en veiligheid	76
11.2	Terreinen waarop bouwbedrijven advies inwinnen	77
11.3	Partijen waarbij bouwbedrijven advies inwinnen	78
11.4	Participatie in projecten op het gebied van (bestrijding van) criminaliteit	79
11.5	Soort projecten waaraan bouwbedrijven deelnemen	80
11.6	Organisatoren van projecten	80

Kerncijfers sector Bouw

1 | Overzicht en ontwikkeling kerncijfers sector Bouw

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010 toe- /afname
% Slachtofferschap algemeen	30	28	28	27	25	25	26 -13%
% Meervoudig slachtofferschap	10	8	9	8	7	7	7 -30%
% Ervaart criminaliteit als probleem (enigszins+ernstig)	25	22	22	22	19	19	21 -16%
% Registreert criminaliteit	16	18	18	18	17	16	16
% Neemt preventieve maatregelen	66	65	64	64	63	63	63 -5%
% Neemt deel aan projecten	3	4	3	4	3	3	3
% Is tevreden over de politie (tevreden+zeer tevreden)	42	46	49	44	50	43	41

		Inbraak	Diefstal	Vernieling	Geweld	Overige criminaliteit
% Bedrijven waar voorkomt	2004	13,3	11,8	11,6	2,2	3,2
	2005	12,6	11,0	10,2	1,6	3,2
	2006	12,2	11,2	10,5	2,0	3,5
	2007	12,3	11,5	9,6	1,8	3,0
	2008	10,5	9,3	8,9	1,8	2,7
	2009	10,3	10,0	8,2	1,7	3,2
	2010	11,3	9,9	7,6	1,7	4,3
	verschil	-15%	-16%	-34%	-	+34%
Gemiddelde frequentie/jaar per getroffen bedrijf	2004	2,2	3,5	3,1	3,3	11,5
	2005	2,0	3,0	2,7	2,5	5,8
	2006	2,1	3,2	2,8	2,8	6,5
	2007	2,1	3,4	2,7	2,2	3,1
	2008	2,0	2,8	3,0	2,1	3,0
	2009	1,9	3,1	2,6	4,6	3,7
	2010	2,0	2,7	2,4	5,6	5,3
	verschil	-9%	-23%	-23%	-	-
Raming totaal aantal delicten ²	2004	21.000	27.000	24.000	Nvt	27.000
	2005	18.000	22.000	18.000		14.000
	2006	18.000	24.000	19.000		16.000
	2007	19.000	26.000	16.000		7.000
	2008	19.000	23.000	23.000		8.000
	2009	18.000	26.000	18.000		11.000
	2010	20.000	22.000	15.000		22.000
	verschil	-	-19%	-38%		-

		Inbraak	Diefstal	Vernieling	Geweld	Overige criminaliteit
Raming totale schade ² (mln euro)	2004	55	40	15	Nvt	8,5
	2005	57	35	15		5
	2006	52	40	15		7
	2007	54	41	14		5
	2008	57	42	14		5
	2009	53	38	14		9
	2010	59	39	13		7
	<i>verschil</i>	-	-	-		-
% Getroffenen dat melding doet	2004	84	51	46	56	36
	2005	87	51	46	42	39
	2006	86	51	47	40	37
	2007	86	54	48	43	35
	2008	80	55	48	36	28
	2009	83	53	48	44	28
	2010	82	49	45	43	29
	<i>verschil</i>	-	-	-	-	-
% Getroffenen dat aangifte doet	2004	41	31	25	30	18
	2005	47	31	24	23	18
	2006	45	29	24	17	16
	2007	45	33	24	19	15
	2008	43	31	27	12	13
	2009	43	31	26	18	17
	2010	47	31	27	15	14
	<i>verschil</i>	+15%	-	-	-50%	-

¹ verschil: vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil met 2004. Het percentage eronder is de toename of afname ten opzichte van 2004 en staat alleen vermeld als het een statistisch significant verschil is.

² De marges die bij deze cijfers behoren, zijn vermeld in de Overzichtstabel na de Samenvattende Bevindingen.

Achtergrondkenmerken bouwsector

In de bouwsector zijn naar schatting zo'n 94.000 bedrijfsvestigingen actief.

De sector kent de volgende branches:

Burgerlijke en utiliteitsbouw	(28% van de sector)
Klusbedrijven	(21% van de sector)
Afwerking	(21% van de sector)
Installatie	(18% van de sector)
Grond-, weg- en waterbouw	(8% van de sector)
Overige bouwnijverheid	(5% van de sector)

In de rest van deze rapportage beschrijven we, waar mogelijk en relevant, verschillen tussen deze branches, de verschillende regio's en agglomeratie.

Hieronder staat een overzicht van de steekproeven die genomen zijn voor 2010, 2009, 2008, 2007, 2006, 2005 en 2004:

- steekproef 2010 n= 6.430
- steekproef 2009 n= 5.459
- steekproef 2008 n= 3.402
- steekproef 2007 n= 6.729
- steekproef 2006 n= 5.795
- steekproef 2005 n= 6.403
- steekproef 2004 n= 5.691

In onderstaande tabel staat een overzicht van typen bedrijven (inclusief BIK codes) die in deze sector zijn ondervraagd:

	BOUW
45111, 45211, 4522, 4525, 455	burgerlijke en utiliteitsbouw
45112, 4512, 45212, 45213, 4523, 4524	grond-, water- en wegenbouw
454, 4542	afwerking (schilders, stukadoors, enz.)
453	installatie
452112	klussenbedrijven

1 Slachtofferschap criminaliteit

1.1 Slachtofferschap algemeen

De bouwsector bestaat uit circa 94.000 bedrijfsvestigingen. Een kwart (26%) van alle bedrijfsvestigingen heeft de afgelopen 12 maanden te maken gehad met één of meer vormen van criminaliteit. Dit zijn ruim 24.000 vestigingen. In 2004 werd één op de drie bouwbedrijven (30%) het slachtoffer van criminaliteit. Het algemeen slachtofferschap in de bouw is hiermee significant gedaald ten opzichte van 2004.

Branche

Het algemeen slachtofferschap is onder bedrijven in de branche grond-, weg- en waterbouw hoger dan gemiddeld (33% van de bedrijven tegen 26% gemiddeld in 2010). Hetzelfde geldt voor burgerlijke- en utiliteitsbouw (28%). Het algemeen slachtofferschap ligt lager dan gemiddeld bij afwerkingsbedrijven (23%) en klusbedrijven (19%).

Agglomeratie

Het algemeen slachtofferschap onder bouwbedrijven aan de rand van een stad is hoger (29%) dan gemiddeld (26%). Onder bedrijven die buiten een stad liggen is het algemeen slachtofferschap juist lager (23%).

Regio

In de rest van het westen is het algemeen slachtofferschap onder bouwbedrijven beduidend hoger dan gemiddeld (29% van de bedrijven tegen 26% gemiddeld). In de regio noord is het algemeen slachtofferschap lager dan gemiddeld (21% van de bedrijven tegen 26% gemiddeld).

1.2 Meervoudig slachtofferschap

Van alle bouwbedrijven is 7% meervoudig slachtoffer. Dat wil zeggen dat zij getroffen worden door meer dan één vorm van criminaliteit². Het meervoudig slachtofferschap is daarmee gedaald ten opzichte van 2004 (toen 10%).

² Bij de behandeling van de afzonderlijke delicten gaan wij in op herhaald slachtofferschap (frequentie).

2 | (Meervoudig) slachtofferschap in de bouwsector

Percentage bedrijven slachtoffer van:	B&U	GWW	Afw.	Instal.	Klus	Overig	Totaal
	%	%	%	%	%	%	%
0 delicten	72	67	77	72	81	66	74
1 soort delict	19	21	18	19	16	24	19
2 of meer soorten delicten (meervoudig slachtofferschap)	9	12	5	9	3	10	7
Totaal	100	100	100	100	100	100	100

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: alle bouwbedrijven (n=6.430)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil t.o.v. het totaal

Branche

Bedrijven die actief zijn in de grond-, weg- en waterbouw zijn vaker meervoudig slachtoffer van criminaliteit dan gemiddeld (12% tegen 7% gemiddeld). Ook in de burgerlijke en utiliteitsbouw (9%) komt meervoudig slachtofferschap meer dan gemiddeld voor. Meervoudig slachtofferschap komt minder dan gemiddeld voor bij afwerkingbedrijven (5%) en klusbedrijven (3%).

Agglomeratie

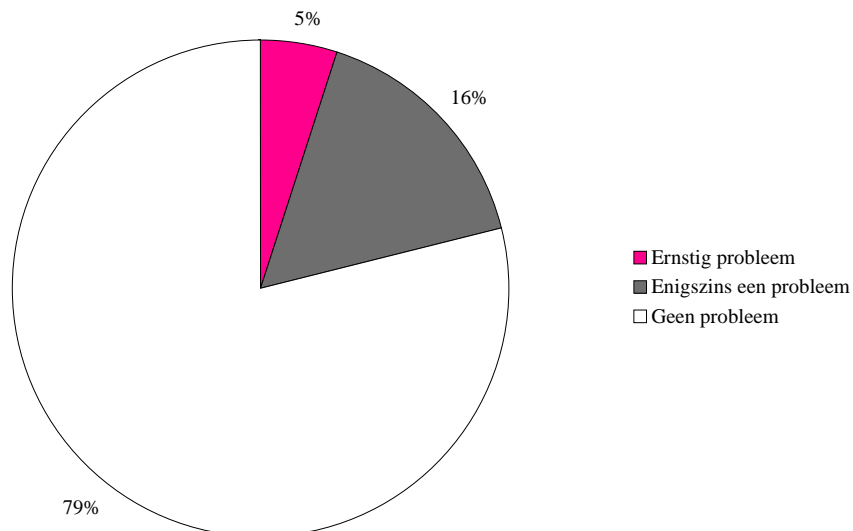
Aan de rand van een stad ligt het percentage voor meervoudig slachtofferschap hoger dan het gemiddelde (9% versus 7% gemiddeld). Buiten de stad ligt dat percentage juist lager (6%).

1.3 Probleemervaring criminaliteit

Acht op de tien van alle bouwbedrijven (79%) zien criminaliteit *niet* als een probleem voor de bedrijfsvoering. Van alle bedrijven ervaart 16% criminaliteit *enigszins* als een probleem voor hun bedrijfsvoering. Van alle bouwbedrijven ziet 5% criminaliteit als een *ernstig* probleem. Omgerekend naar absolute aantallen betekent dit dat ruim 19.000 bouwbedrijven (21%) criminaliteit als een probleem beschouwen.

Het percentage bedrijven dat criminaliteit als een probleem ziet in de bouw is ten opzichte van 2004 gedaald. Toen ervoeren meer bouwbedrijven (25%) criminaliteit als een probleem.

3 | Ernst van de criminaliteitsproblematiek (één antwoord mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: alle bouwbedrijven (n=6.430)

Branche

De probleemperceptie van criminaliteit is sterker bij grond-, weg- en waterbouwbedrijven (27%) en installatiebedrijven (24%) tegen 21% gemiddeld. Klusbedrijven (17%) en afwerkingbedrijven (17%) zien criminaliteit minder vaak als een probleem voor hun bedrijfsvoering.

Agglomeratie

Bouwbedrijven buiten de stad (19%) ervaren criminaliteit minder vaak dan gemiddeld als een probleem (gemiddeld 21%).

Regio

In de Randstad ervaren bouwbedrijven criminaliteit relatief vaker als een probleem dan landelijk het geval is (27% tegen 21% gemiddeld). Dat geldt ook voor de rest van het westen (23%). In het noorden en oosten van Nederland gaat het juist om minder bedrijven (respectievelijk 16% en 18%).

2 Registratie criminaliteit

2.1 Melding van geconstateerde criminaliteit bij bedrijfsleiding

Bij bijna eenderde van alle bouwbedrijven (31%) geeft het personeel geconstateerde criminaliteit *altijd* door aan de leiding. Het *altijd* melden van criminaliteit is hiermee gedaald ten opzichte van 2004 (toen 34%). Hierbij merken we op dat dit cijfer gebaseerd is op de antwoorden van de leiding zelf. Bij 3% van de vestigingen geeft het personeel criminaliteit *meestal* of *soms* aan de leiding door, bij een andere 3% van de bedrijven gebeurt dit bijna nooit. Bijna tweederde van de bouwbedrijven (63%) geeft aan dat het melden van criminaliteit aan de bedrijfsleiding bij hen niet van toepassing is. Dit is een stijging ten opzichte van 2004 (toen 59%).

Branche

Het *altijd* doorgeven van criminaliteit aan de leiding is met name het geval bij bedrijven die werkzaam zijn in de burgerlijke en utiliteitsbouw (40% tegen 31% gemiddeld), de grond-, weg- en waterbouw (39%) bedrijven in overige bouwnijverheid (39%) en installatiebedrijven (38%). Bij afwerkingsbedrijven (27%) en klusbedrijven (14%) gebeurt dit (veel) minder.

Agglomeratie

Bij relatief veel bedrijven aan de rand van de stad (34% tegen 31% gemiddeld) informeert het personeel de bedrijfsleiding *altijd* over criminaliteit die heeft plaatsgevonden. Bij bedrijven in het centrum gebeurt dit minder vaak (25%).

Regio

In de rest van het westen van Nederland meldt het personeel minder vaak dan gemiddeld criminaliteit aan de bedrijfsleiding (29% tegen gemiddeld 31%).

2.2 Registratie van geconstateerde criminaliteit binnen de vestiging

Van alle ondervraagde bouwbedrijven registreert 16% de delicten op de een of andere manier binnen de vestiging.

Branche

Registratie van delicten gebeurt bovengemiddeld vaak bij bedrijven die actief zijn in de grond-, weg- en waterbouw (25%) en bij installatiebedrijven (19%). Het gemiddelde is 16%. Afwerkingbedrijven (14%) en klusbedrijven (12%) registreren criminaliteit minder vaak dan gemiddeld.

Agglomeratie

Bedrijven aan de rand van een stad registreren criminaliteit vaker (18% versus gemiddeld 16%). Bedrijven buiten de stad registreren criminaliteit minder vaak (14%).

2.2.1 Overzicht registratie delicten

Onder bedrijven die slachtoffer worden van criminaliteit, is *inbraak* (net als in 2004) het delict dat het meest geregistreerd wordt.

4 | Registreren van specifieke delicten

Getroffen bedrijven die delict registreren	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	%	%	%	%	%	%	%
Inbraak (slachtoffers n=1049)	48	49	47	47	48	48	45
Diefstal (slachtoffers n=936)	36	38	37	38	38	38	39
Vernielingen (slachtoffers n=687)	28	34	31	33	33	33	31
Geweld (slachtoffers n=141)	25	27	27	23	33	35	23

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van het betreffende delict

De genoemde n betreft het aantal slachtoffers in 2010

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil t.o.v. 2004

Branche

Bij de klusbedrijven worden inbraken minder vaak (33%) geregistreerd dan gemiddeld (45%). Ook diefstallen worden binnen klusbedrijven minder vaak (26%) geregistreerd dan gemiddeld (39%). Bij grond- water en wegenbouwbedrijven gebeurt dit juist vaker dan gemiddeld (50%). Ook vernielingen worden bij klusbedrijven minder vaak (17%) dan gemiddeld geregistreerd (31%).

2.3 Wijze van registreren criminaliteit

Zoals gezegd houdt zestien procent de geconstateerde criminaliteit op de één of andere manier binnen de vestiging bij. Van deze groep houdt vier op de tien bouwbedrijven (39%) dit bij door een registratiesysteem te gebruiken. Een iets kleinere groep doet dit door middel van het bijhouden van hun aangiften (37%). Het schriftelijk bijhouden (op een andere manier dan het registreren van aangifte, verzekeringsclaims of door middel van een apart registratiesysteem) komt in 2010 minder vaak voor dan in 2004 (3% tegen 10%). Het gebruik van een registratiesysteem is juist toegenomen (39% tegen 34%).

5 / Meest genoemde manieren van registratie van criminaliteit tegen de vestiging (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Wijze van registreren	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	%	%	%	%	%	%	%
Registratie systeem	34	34	37	34	37	36	39
Houden aangiften bij	34	34	38	41	36	38	37
Houden verzekerings-claims bij	12	12	10	12	12	12	13
Houden schriftelijk bij	10	10	4	6	5	4	3

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: registreert criminaliteit (2010 n=1.443, 2009 n=1.107, 2008 n= 788, 2007 n= 1.420, 2006 n= 1.302, 2005 n=1.525, 2004 n=1.233)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil t.o.v. 2004

Branche

Bedrijven uit de burgerlijke en utiliteitsbouw houden vaker hun verzekeringsclaims bij (16%) dan gemiddeld (13%), terwijl overige bouwnijverheidsbedrijven dat minder vaak doen (4%). Installatiebedrijven (1%) registreren de criminaliteit minder vaak schriftelijk dan gemiddeld (3%).

Agglomeratie en regie

Bouwbedrijven die buiten de stad zijn gevestigd, registreren de criminaliteit iets minder vaak via het bijhouden van hun aangiften (31% versus 37% gemiddeld). Bedrijven in het noorden van Nederland hanteren vaker dan gemiddeld (49% versus 39%) een registratiesysteem, terwijl bedrijven in de Randstad dat juist minder vaak doen (26%). Bedrijven in de Randstad (1%) registreren eveneens minder vaak dan gemiddeld (3%) op een schriftelijke manier.

3 Preventieve maatregelen

3.1 Mate van preventieve maatregelen

Bijna tweederde (63%) van alle bouwbedrijven treft in of bij gebouwen maatregelen ter voorkoming van criminaliteit. Dit is een daling ten opzichte van 2004. Toen nam 66% van de bouwbedrijven nog preventieve maatregelen.

Branche

Installatiebedrijven (72%), bedrijven in de overige bouwnijverheid (70%) en burgerlijke en utiliteitsbouwbedrijven (66%) treffen vaker preventieve maatregelen dan gemiddeld (63%). Het percentage bedrijven dat preventieve maatregelen treft tegen criminaliteit is juist lager onder afwerkingsbedrijven (57%) en klusbedrijven (54%).

Regio

Bouwbedrijven in het zuiden van Nederland nemen relatief vaker preventieve maatregelen (68%) dan gemiddeld (63%), terwijl bedrijven in het oosten en noorden van Nederland dat juist minder vaak doen (respectievelijk 60% en 58%).

Agglomeratie

Bedrijven die zich aan de rand van een stad vestigen, nemen relatief vaker preventieve maatregelen (68%) dan gemiddeld (63%). Bouwbedrijven buiten de stad doen dit minder vaak dan gemiddeld (60%), net als bedrijven in het centrum (59%).

3.2 Meest gebruikte preventieve maatregelen

Bouwbedrijven die preventieve maatregelen treffen, kiezen meestal voor een luid alarm (39%) en extra sloten (28%). Dat laatste doen ze overigens relatief minder vaak dan in 2004, toen nog eenderde (33%) van de bouwbedrijven deze preventieve maatregel nam. Plaatsing van camera's/infraroodbeveiliging wordt daarentegen momenteel vaker toegepast (13%) dan in 2004 (6%).

De maatregelen die het afgelopen jaar door minstens 10% van de bouwbedrijven worden toegepast, zijn weergegeven in de onderstaande tabel.

6 | De meest toegepaste preventieve maatregelen in/bij gebouwen (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Maatregel	B&U	GWW	Afw.	Instal.	Klus	Overig	Totaal
	%	%	%	%	%	%	%
	n=1548	n=472	n=762	n=1040	n=541	n=251	n=4.622
1. Alarm luid	39	34	32	49	35	43	39
2. Extra sloten	26	26	31	24	35	25	28
3. Alarm stil	31	29	24	33	19	38	28
4. Hekwerken	30	34	17	18	17	16	22
5. Extra zwaar hang- en sluitwerk	21	15	23	17	23	22	20
6. Plaatsing camera's/ infraroodbeveiliging	13	16	9	20	9	17	13
7. Extra verlichting	11	11	9	12	11	6	11
8. (Waak)hond	9	9	10	7	10	8	9
9. Inhuren beveiligingsdienst/ nachtwaker/nachtportier	11	8	7	8	4	11	8

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: heeft maatregel genomen (n=4.622)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil t.o.v. het totaal

Branche

Bedrijven in de burgerlijke- en utiliteitsbouw kiezen als preventieve maatregel vaker voor stil alarm, voor hekwerken en voor het inhuren van een beveiligingsdienst dan gemiddeld (respectievelijk 31%, 30% en 11% tegen gemiddeld 28% en 22%). Afwerkingbedrijven kiezen relatief minder vaak dan gemiddeld voor een luid alarm (32% tegen 39%) en een stil alarm (24% tegen 28%).

Installatiebedrijven kiezen relatief vaak voor een luid alarm (49% tegen gemiddeld 39%) en een stil alarm (33% tegen gemiddeld 28%). Ze kiezen daarentegen minder vaak voor extra sloten (24% tegen 28% gemiddeld).

Klusbedrijven kiezen vaker voor extra sloten (35% tegen gemiddeld 28%), maar minder vaak voor een stil alarm (19% tegen 28% gemiddeld).

Overige bouwnijverheidbedrijven zet vaker stil alarm in (38% tegen 28% gemiddeld).

Agglomeratie

Bedrijven aan de rand van de stad maken meer dan gemiddeld gebruik van een stil alarm (33% tegen gemiddeld 28%) en een luid alarm (44% tegen 39% gemiddeld). Ze maken echter minder vaak gebruik van extra sloten (26% tegen 28% gemiddeld)

Bedrijven buiten de stad maken minder vaak dan gemiddeld gebruik van een luid alarm (35% tegen 39% gemiddeld) en een stil alarm (25% tegen 28% gemiddeld).

Bedrijven in het centrum van de stad maken minder dan gemiddeld gebruik van een luid alarm (33% tegen gemiddeld 39%) en een stil alarm (20% tegen gemiddeld 28%). Deze bedrijven maken wel vaker gebruik van extra sloten (36% tegen 28% gemiddeld).

Regio

In de Randstad maakt men relatief vaker dan gemiddeld gebruik van een alarm. Een luid alarm wordt door bijna de helft (48%) aangegeven als preventieve maatregel (tegenover het gemiddelde van 39%), een stil alarm wordt door ruim eenderde (36%) gebruikt (tegenover 28% gemiddeld). In het oosten van het land maken bedrijven weinig gebruik van luid alarm (36% tegenover 39% gemiddeld).

3.3 Totale investeringen preventieve maatregelen

Bijna tweederde (63%) van alle bouwbedrijven geven aan geen maatregelen te hebben genomen of maatregelen waar geen kosten aan zijn verbonden. De overige bedrijven die wel preventieve maatregelen nemen en er wel geld aan uitgeven, besteden hier gemiddeld €1.800 aan. Het *totaalbedrag* dat alle bouwbedrijven uitgeven aan preventiemaatregelen in of bij het gebouw, berekenen we op ruim €63 miljoen.

Branche

Bij burgerlijke en utiliteitsbouw (€2.400 per bedrijf) besteden bedrijven die kosten maken voor preventieve maatregelen meer aan preventieve maatregelen dan gemiddeld (€1.800 per bedrijf). De afwerking- en klusbedrijven besteden gemiddeld minder aan preventieve maatregelen (respectievelijk €1.000 en €800).

Agglomeratie en regio

Aan de rand van de stad geven bouwbedrijven relatief meer geld uit aan preventieve maatregelen (€2.100 per bedrijf) in vergelijking met het gemiddelde (€1.800 per bedrijf). In het noorden van het land geven bouwbedrijven daarentegen een stuk minder geld uit aan preventieve maatregelen (€1.000 per bedrijf) in vergelijking met het gemiddelde (€1.800 per bedrijf).

4 Inbraak

4.1 Percentage bouwbedrijven waar inbraak voorkomt

Eén op tien van alle bouwbedrijven (11%) heeft te maken gehad met inbraak in gebouwen en/of transportmiddelen. Dit zijn in absolute aantallen ruim 10.600 bouwbedrijven. De inbraak bij bouwbedrijven is gedaald ten opzichte van 2004 (toen 14%).

Van de bouwbedrijven heeft 5% te maken gehad met inbraak *in gebouwen* en 8% was slachtoffer van inbraak *in bedrijfswagens of andere transportmiddelen*.

Branche

Bedrijven in de burgerlijke en utiliteitsbouw (14%) hebben meer dan gemiddeld (11%) te maken gehad met inbraken in gebouwen of transportmiddelen. Afwerkingbedrijven (9%) en klusbedrijven (8%) hebben relatief gezien minder te maken gehad met inbraak.

Agglomeratie

Inbraak gebeurt vaker bij bouwbedrijven aan de rand van een stad (13% van de bedrijven tegen 11% gemiddeld), dan in het centrum (9%).

Regio

In de Randstad (17%) en in de rest van het westen (13%) wordt relatief gezien vaker ingebroken. In het noorden (7%) en het oosten (10%) is dit juist minder.

4.2 Totaal aantal inbraken

Bij de bouwbedrijven die te maken hebben gehad met inbraak *in gebouwen*, gebeurt dit gemiddeld 1,7 keer per jaar. Op grond van deze frequentie berekenen we het aantal inbraken *in gebouwen* per jaar onder alle bedrijven op iets meer dan 8.400 per jaar.

Van de bedrijven die te maken hebben gehad met inbraak *in transportmiddelen*, gebeurt dit gemiddeld 1,6 keer per jaar. Het betreft hier een afname ten opzichte van 2004. Toen betrof de gemiddelde frequentie van inbraken in transportmiddelen twee keer per jaar. De raming voor het totaal aantal inbraken in 2010 in transportmiddelen komt daarmee op bijna 12.000 per jaar.

De som van deze twee typen inbraken telt op tot ruim 20.000 voor de hele sector, met een gemiddelde frequentie van 2,0 per getroffen vestiging. De frequentie is gedaald ten opzichte van 2004 (toen 2,2 keer per jaar per vestiging).

7 | Frequentie inbraak in gebouwen en/of transportmiddelen

	% bedrijven waar het delict voorkomt (basis: n=6.430)	Gemiddelde frequentie per jaar waarmee het delict voorkomt bij getroffen vestigingen ³	Totaal geraamd aantal inbraken
In gebouwen	5,3%	1,7	8.400
In transportmiddelen	7,8%	1,6	12.000
Totaal	11,3% ⁴	2,0	20.400

Bron: TNS NIPO, 2010

Branche

De gemiddelde inbraakfrequentie ligt relatief hoog bij getroffen bedrijven in de grond-, water- en wegebouw (2.5 keer per jaar) ten opzichte van het gemiddelde (2.0 keer per jaar).

4.3 Locatie inbraken vervoermiddelen

Ruim drie kwart (78%) van de inbraken in transportmiddelen vindt plaats buiten het eigen bedrijfsterrein. Vier op de tien (43%) vindt plaats binnen de eigen gemeente.

8 | Locatie inbraak in transportmiddelen (één antwoord mogelijk)

Locatie	%
Binnen de gemeente, maar buiten het eigen terrein	43
Elders in Nederland	35
Eigen bedrijfsterrein	22
Totaal	100

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van inbraak in transportmiddelen (n=746)

Branche

Binnen de grond-, water en wegebouw ligt het percentage voor *elders in Nederland* (48%) hoger dan gemiddeld (35%). Bij klusbedrijven is dit juist lager dan het gemiddeld (16%). Bij klusbedrijven is het percentage *binnen de gemeente* hoger dan gemiddeld (58% versus 43% gemiddeld).

³ Van de getroffen ondernemers geeft 88% aan het door hen genoemde aantal delicten zeker te weten, 9% geeft aan dit te schatten en 2% weet geen exact aantal te noemen van het aantal inbraken.

⁴ In deze tabel tellen de subtotalen niet op tot het totaal aantal delicten (som is 11,3% in plaats van 13,1%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met beide vormen te maken hebben gehad. Deze vestigingen worden in het totaal percentage maar één keer meegerekend.

Regio

Bedrijven die gevestigd zijn in de Randstad wordt *binnen de gemeente* relatief vaker genoemd (63%) en *elders in Nederland* juist relatief lager (18%). Dit patroon toont zich omgekeerd in het zuiden (35% binnen de gemeenten, 44% elders in Nederland).

4.4 Totale schade door inbraak

De schade die bouwbedrijven ondervinden als gevolg van inbraak kan worden onderverdeeld in *directe* en *indirecte* schade. De *directe* schade betreft de *directe* kosten die zijn gemaakt voor vervanging, reparatie en dergelijke, ongeacht het bedrag dat is gedekt door de verzekering. Van *indirecte* schade is sprake wanneer een bedrijf als gevolg van inbraak bijvoorbeeld vertraging oploopt in de levering van producten en diensten.

Bijna alle getroffen bouwbedrijven (97%) zeggen dat zij *directe* schade oplopen als gevolg van inbraak. Deze bedrijven schatten de directe schade die zij ondervinden gemiddeld op €4.700. Daarmee is de totale directe schade als gevolg van inbraak voor alle bouwbedrijven te ramen op circa €48,5 miljoen.

Zes op de tien getroffen bouwbedrijven (59%) zeggen door inbraak *indirecte* schade op te lopen. De gemiddelde indirecte schade schatten deze ondernemers op €1.700 per getroffen vestiging. De totale omvang van de indirecte schade als gevolg van inbraak voor alle bouwbedrijven berekenen we op circa €10,6 miljoen.

De totale schade voor de bouwsector door inbraak komt hiermee op circa €59,1 miljoen (gemiddelde per getroffen vestiging ligt op €6.000).

Branche

Bedrijven in de grond-, water en wegenbouw hebben meer totale schade dan gemiddeld (€9.200 in vergelijking met gemiddeld €6.000). Afwerkingbedrijven (€3.000), klusbedrijven (€4.000) en bedrijven in de overige bouwnijverheid (€4.000) hebben daarentegen gemiddeld minder financiële schade.

4.5 Aantal meldingen inbraken bij politie

Onder melding doen verstaan wij het inlichten van de politie in de breedste zin van het woord. Aangifte doen valt hier dus ook onder. Ruim acht op de tien bouwbedrijven (82%) die te maken hebben gehad met inbraak, melden dit bij de politie. Gemiddeld doen deze vestigingen 1,8 keer per jaar melding van een inbraak. Op basis van deze frequentie berekenen we het totaal aantal meldingen van inbraak op ongeveer 15.900 per jaar.

4.6 Redenen om inbraak niet te melden

Van de bouwbedrijven die slachtoffer worden van inbraak, stelt 17 % de politie hiervan *niet* op de hoogte. De belangrijkste reden die hiervoor wordt aangedragen en die door 39% wordt genoemd, is het feit dat de politie geen actie zal ondernemen naar aanleiding van de melding. Een tweede reden die door een vijfde van de bedrijven (20%) wordt genoemd, is dat de schade te klein is om melding/aangifte van te doen, terwijl dit in 2004 dit nog door 34% genoemd werd. De redenen die worden genoemd door minstens 10% van de getroffen bedrijven die geen melding doen, staan aangegeven in de onderstaande tabel.

9 / *Belangrijkste redenen niet melden inbraak bij de politie (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)*

Reden	%
Politie doet er toch niets aan	39
Schade was te klein (binnen eigen risico)	20
Er was te weinig tijd	13

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: heeft inbraak *niet* gemeld bij de politie (n=149)

Agglomeratie

Bedrijven die gevestigd zijn buiten een stad geven minder vaak dan gemiddeld aan dat er geen tijd voor was (4% versus gemiddeld 13%).

4.7 Registratie van inbraken door politie

Bij bijna negen op de tien bedrijven die inbraak melden, registreert de politie de melding (86%). Bij ruim zes op de tien (62%) bedrijven die inbraak melden, maakt de politie proces-verbaal op. Ruim een kwart van de bedrijven (27%) die inbraak meldt, geeft aan dat de politie een onderzoek heeft ingesteld naar het delict.

Regio

Bedrijven die in het Noorden gevestigd zijn, geven vaker aan dat de politie de melding heeft geregistreerd (94%) en zo ook dat de politie de inbraak is gaan onderzoeken (45%). Dat de politie de inbraak is gaan onderzoeken wordt in het oosten van Nederland minder vaak aangegeven (19%).

4.8 Aantal aangiftes bij politie

Het doen van daadwerkelijke aangifte onderscheiden we van het melden van een delict. Daadwerkelijk aangifte doen, houdt in dat een proces-verbaal of een standaard aangifteformulier is opgemaakt en ondertekend. Bijna de helft (47%) van de vestigingen, waar is ingebroken, doet daadwerkelijk aangifte. In 2004 werd dit door minder bedrijven gedaan (41%).

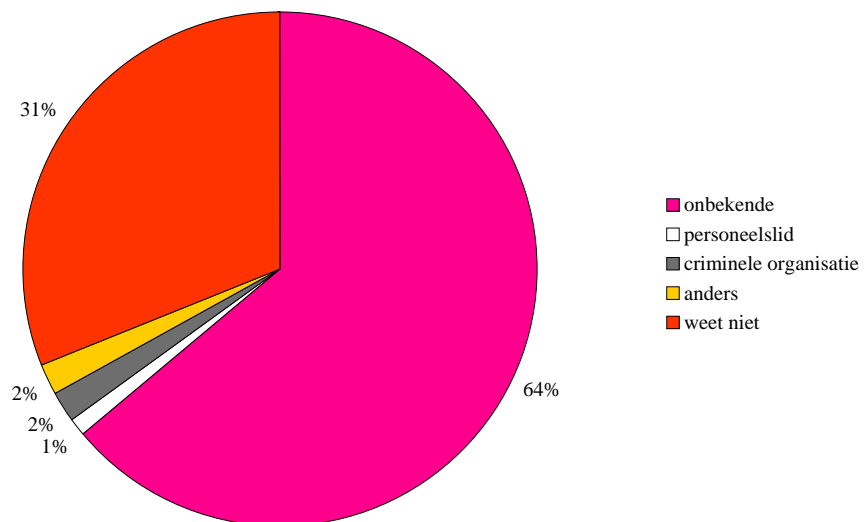
Agglomeratie en regio

Bedrijven die gevestigd zijn buiten een stad doen minder vaak daadwerkelijk aangifte (42%). In de rest van het westen wordt vaker daadwerkelijk aangifte gedaan (53%) terwijl het in het noorden (29%) en zuiden (38%) juist minder vaak dan het gemiddelde is (47%).

4.9 Vermoedelijke dader bij inbraak

Slechts in een zeer beperkt aantal gevallen hebben ondernemers een concreet vermoeden wie de inbreker is, zoals klanten, opdrachtgevers of personeel. Bij bijna tweederde van de gevallen (64%) sluiten de getroffen ondernemers deze categorieën uit en vermoeden dat de dader een onbekende is. In 31% van de gevallen heeft het bedrijf geen enkel idee wie de dader van de inbraak zou kunnen zijn.

10 | Vermoedelijke dader bij inbraak (één antwoord mogelijk)⁵

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: bouwbedrijf slachtoffer van inbraak (n=1049)

⁵ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekende' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

5 Diefstal

5.1 Percentage bouwbedrijven waar diefstal voorkomt

Onder diefstal verstaan we het wegnemen van zaken die eigendom zijn van het bedrijf. Het kan hier zowel gaan om diefstal door het eigen personeel als om diefstal door derden. Om eventuele dubbelstellingen te voorkomen, rekenen we de gestolen goederen bij inbraak niet onder diefstal mee.

Eén op de tien van alle bouwbedrijven (10%) heeft te maken met één of meer vormen van diefstal. In totaal gaat het om circa 9.300 vestigingen. Het gaat voornamelijk om diefstal uit gebouwen (6%). Een kleiner deel van de bedrijven heeft te maken met diefstal *uit* transportmiddelen (4%) of diefstal *van* transportmiddelen zelf (2%). Het percentage bedrijven dat met diefstal te maken heeft gehad in 2010 is gedaald ten opzichte van 2004. Toen lag dit percentage nog op 12%.

Branche

Bedrijven die actief zijn in de grond-, water- en wegenbouw (14%) en bedrijven in de burgerlijke en utiliteitsbouw (12%) hebben vaker dan gemiddeld (10%) met diefstal te maken. Afwerkingbedrijven (8%) en klusbedrijven (7%) hebben juist minder last van diefstal.

Agglomeratie

Bouwbedrijven die zich aan de rand van de stad hebben gevestigd hebben vaker dan gemiddeld te maken met diefstal (12%). Bedrijven die aan de buitenkant van de stad zijn gevestigd hebben daar minder vaak last van (8%).

5.2 Totaal aantal diefstallen

Het totaal aantal diefstallen in de bouwsector ramen we op circa 22.000, gemiddeld 2,7 keer per getroffen vestiging per jaar. De raming van het totaal aantal delicten en het gemiddeld aantal keer dat diefstal plaats vindt, is gedaald ten opzichte 2004 (toen 27.000 delicten met een frequentie van 3,5 keer per jaar).

11 | Frequentie diefstal uit gebouwen, van en uit vervoermiddelen

	% bedrijven waar het delict voorkomt (basis: n=6.430)	Gemiddelde frequentie per jaar waarmee het delict voorkomt ⁶	Totaal geraamd aantal diefstallen voor alle bedrijven
Uit gebouwen	6,4%	2,2	13.500
Uit transportmiddelen	4,0%	1,7	6.500
Van transportmiddelen	1,9%	1,4	2.500
Totaal	9,9% ⁷	2,7	22.500 ⁸

Bron: TNS NIPO, 2010

Branche

Bedrijven in de overige bouwnijverheid en klusbedrijven worden minder vaak dan gemiddeld slachtoffer van diefstal (respectievelijk 2,0 en 1,9 keer per jaar per getroffen bedrijf tegenover 2,7 keer gemiddeld).

Agglomeratie

Bouwbedrijven die zich aan de rand van de stad hebben gevestigd worden vaker dan gemiddeld slachtoffer van diefstal (2,9 keer per jaar per getroffen bedrijf tegenover 2,7 keer gemiddeld). Bedrijven die in het centrum gevestigd zijn worden juist minder vaak slachtoffer van diefstal (2,1 keer per jaar per getroffen bedrijf tegenover 2,7 keer gemiddeld).

5.3 Locatie diefstallen uit transportmiddelen

De helft (51%) van de bedrijven die slachtoffer wordt van diefstal van goederen *uit* een transportmiddel, overkomt dit binnen de vestigingsgemeente.

⁶ Van de getroffen ondernemers geeft 73% aan het door hen genoemde aantal diefstallen zeker te weten, 27% geeft aan het te schatten.

⁷ In deze tabel tellen de subtotalen niet op tot het totaal aantal delicten (som is 9,9% in plaats van 12,3%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met meerdere vormen te maken hebben gehad. Deze vestigingen worden in het totaalpercentage maar een keer meegerekend.

⁸ In de overzichtstabel (zie Samenvatting paragraaf 1.8) staat de raming van het totaal aantal diefstallen op 22.000. Dit aantal is juist. Doordat in dit deelrapport in figuur 11 de raming van het aantal diefstallen uit gebouwen, uit & van transportmiddelen naar boven wordt afgerond, rond ook het totaalcijfer van het aantal delicten naar boven af waardoor het totaal aantal diefstallen uitkomt op 22.500.

12 / Slachtofferschap diefstal en locatie (één antwoord mogelijk)

Locatie	%
Elders in Nederland	45
Binnen de gemeente, maar buiten het eigen terrein	34
Eigen bedrijfsterrein	17
Buitenland	-
Weet niet/wil niet zeggen	4
Totaal	100

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van inbraak in transportmiddelen (n=400)

5.4 Totale schade door diefstal

Bij alle getroffen bedrijven (98%) zeggen dat zij *directe* schade oplopen als gevolg van diefstal. De gemiddelde directe schade per getroffen vestiging bedraagt naar schatting ongeveer €3.400. De totale directe schade voor de gehele bouwsector als gevolg van diefstal berekenen we op circa €31 miljoen.

Bijna de helft (46%) van de getroffen bedrijven zegt dat zij *indirecte* schade oplopen als gevolg van diefstal. Als een bouwbedrijf indirecte schade oploopt, bedraagt deze gemiddeld €1.800. De totale indirecte schade als gevolg van diefstal voor de hele sector ramen we daarmee op circa €8 miljoen.

De totale schade voor de sector, *direct* en *indirect* bij elkaar, komt uit op €39 miljoen (gemiddeld per getroffen vestiging €4.300).

Branche

Bij grond-, water- en wegenbouwbedrijven is de hoogte van de totale financiële schade als gevolg van diefstal met €5.500 hoger dan het landelijk gemiddelde (€3.400). Bij klusbedrijven (€1.400) en bij afwerkingbedrijven (€1.300) is dit lager dan het landelijk gemiddelde.

Agglomeratie

Bij bedrijven in het centrum van de stad is de hoogte van de totale financiële schade door diefstal met €2.600 lager dan gemiddeld (€4.300).

5.5 Aantal meldingen diefstal bij politie

De helft van de bouwbedrijven (49%) die slachtoffer zijn van diefstal, meldt dit bij de politie. De vestigingen die diefstal melden bij de politie, doen dit met een gemiddelde frequentie van 1,7 keer per jaar. Op basis van deze frequentie ramen we het totaal aantal meldingen van

diefstal voor alle bouwbedrijven op circa 7.400 per jaar. Dit is 33% van het geraamde aantal gevallen van diefstal voor de gehele sector.

Agglomeratie

Bouwbedrijven buiten de stad (55%) hebben vaker dan gemiddeld (49%) melding gedaan van diefstal bij de politie.

Branche

Bedrijven in de grond-, water- en wegenbouw hebben vaker dan gemiddeld melding gedaan van diefstal (67% tegen 49%). Van de vestigingen die diefstal melden bij de politie is de gemiddelde frequentie bij klusbedrijven (1,3 keer per jaar) en afwerkingbedrijven (1,2 keer per jaar) lager dan het gemiddelde frequentie van alle bouwbedrijven (1,7 keer per jaar).

5.6 Redenen om diefstal niet te melden

De bedrijven die een diefstal niet melden, geven aan dat de belangrijkste reden om hier geen melding van te maken, is dat zij de indruk hebben dat de politie geen actie zal ondernemen naar aanleiding van de melding (37%). Een tweede reden die veel genoemd wordt, is dat de schade te klein was om een melding te kunnen maken omdat het binnen het eigen risico valt (25%). Dit is een daling ten opzichte van de 33% die dit als reden opgaf in 2004. De redenen die genoemd worden door minstens 10% van de bedrijven staan in het volgende tabel weergegeven.

13 | Meest genoemde redenen om diefstal niet te melden bij de politie (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Reden	%
Politie doet er toch niets aan	37
Schade was te klein (binnen eigen risico)	25
Te weinig bewijs	17
Geen tijd	15

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: heeft diefstal niet gemeld bij de politie (n=431)

Branche

Installatiebedrijven die een diefstal niet melden geven vaker dan gemiddeld als reden dat de schade te klein was voor een melding, namelijk 36% tegenover 25% gemiddeld.

Agglomeratie

Bedrijven die zich in het centrum van de stad hebben gevestigd stellen vaker dan gemiddeld de politie niet op de hoogte van de diefstal omdat de schade te klein was voor een melding (40% tegenover 25% gemiddeld).

5.7 Registratie van diefstal door politie

Bij ruim acht op de tien bedrijven (82%) die diefstal melden, registreert de politie het delict. Dit is een daling ten opzichte van 2004 (89%). Bij bijna zes op de tien bedrijven die melding maken van diefstal (57%), maakt de politie een proces-verbaal op. Bij een vijfde van de bedrijven die diefstal melden bij de politie (21%), is de politie de zaak gaan onderzoeken.

Regio en agglomeratie

Bij bouwbedrijven in het oosten van het land is de melding minder vaak geregistreerd dan gemiddeld (73% tegenover 82% gemiddeld). Bij bedrijven die buiten de stad gevestigd zijn en melding hebben gemaakt van diefstal is er minder vaak dan gemiddeld een proces-verbaal opgemaakt door de politie (49% tegenover 57% gemiddeld).

5.8 Aantal aangiftes van diefstal

Bijna eenderde (31%) van de bouwbedrijven die te maken heeft met diefstal, doet daadwerkelijk aangifte door het ondertekenen van een proces-verbaal.

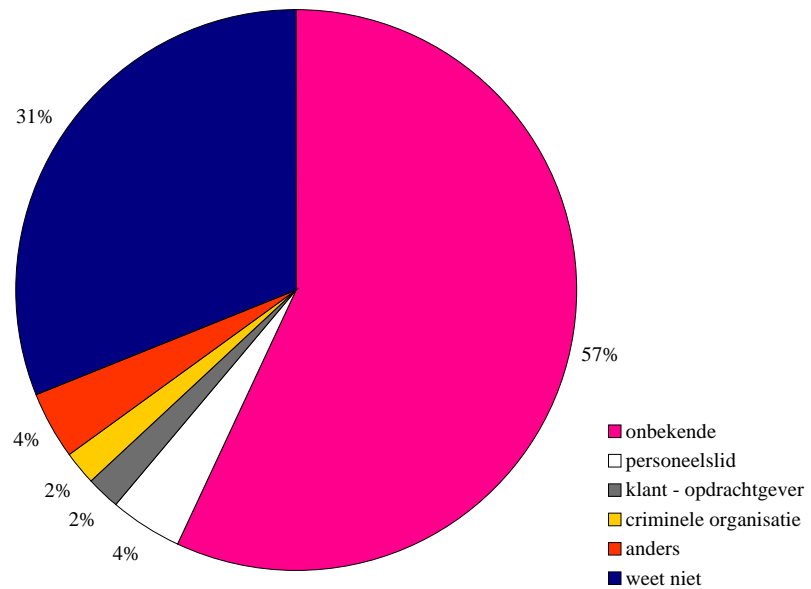
Branche

Bedrijven die actief zijn in de grond-, water- en wegenbouw doen vaker aangifte (45%) dan gemiddeld (31%). Afwerkingbedrijven (22%) doen minder vaak aangifte.

5.9 Vermoedelijke dader bij diefstal

Personeelsleden, klanten, opdrachtgevers of criminele organisaties worden zelden door de getroffen bedrijfsleiding verdacht van diefstal. In veruit de meeste gevallen sluiten de ondernemers deze categorieën uit en menen dat de vermoedelijke dader een onbekende is van het bedrijf (57%). Van alle bouwbedrijven heeft 31% geen idee in welke kringen de dader gezocht kan worden.

14 | Vermoedelijke dader bij diefstal (één antwoord mogelijk)⁹

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van diefstal (n=936)

⁹ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekende' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

6 Vernieling

6.1 Percentage bouwbedrijven waar vernieling voorkomt

Onder vernieling verstaan we het opzettelijk beschadigen van bezittingen van bedrijven waarbij de dader niet handelt uit winstbejag. Het kan hierbij gaan om opzettelijke vernieling, brandstichting of het aanbrengen van graffiti aan bedrijfsgebouwen, vervoermiddelen of andere eigendommen. In het vervolg spreken we kortweg over vernieling.

Bijna één op de tien (8%) van alle bouwbedrijven heeft met één of meer soorten vernieling te maken. Dit komt neer op circa 7.200 vestigingen. Dit verschilt met het percentage vernielingen in 2004 (12%). In 4% van de gevallen betrof het vernielingen aan transportmiddelen. In de overige 4% van de vernielingen ging het om bedrijfsgebouwen.

Branche

Bedrijven die actief zijn in de grond-, weg- en waterbouw worden meer dan gemiddeld (15% tegen 8% gemiddeld) slachtoffer van vernieling. Klusbedrijven worden minder dan gemiddeld (5%) slachtoffer van vernieling.

Agglomeratie

Bouwbedrijven buiten de stad hebben minder vaak dan gemiddeld te maken met vernieling, namelijk 7% tegenover 8%.

6.2 Totaal aantal vernielingen

Gemiddeld komt vernieling aan gebouwen per getroffen vestiging 2,1 keer per jaar voor. Op basis hiervan ramen wij het totaal aantal vernielingen aan *gebouwen* per jaar op circa 7.200.

Vernielingen aan transportmiddelen komen gemiddeld ook 2,1 keer per jaar voor bij bedrijven die hier slachtoffer van zijn. In 2010 komt het totaal aantal geraamde vernielingen aan *transportmiddelen* uit op ongeveer 7.800 per jaar.

Het totaal aantal geraamde vernielingen in de bouw daalt hiermee ten opzichte van 2004 (24.000) en komt op ongeveer 15.000 vernielingen. Het gemiddeld aantal vernielingen per vestiging is ook gedaald ten opzichte van 2004 (van 3,1 in 2004 naar 2,4 in 2010).

15 | Frequentie vernieling aan gebouwen en transportmiddelen

	% bedrijven waar het delict voorkomt (basis: n=6.430)	Gemiddelde frequentie per jaar waarmee het delict voorkomt bij getroffen vestigingen ¹⁰	Totaal geraamd aantal vernielingen voor alle bedrijven
Gebouwen	3,7%	2,1	7.200
Transportmiddelen	4,0%	2,1	7.800
Totaal	7,6% ¹¹	2,4	15.000

Bron: TNS NIPO, 2010

Branche

Bij afwerkingbedrijven (2,0 keer per jaar) en klusbedrijven (1,7 keer per jaar) komt vernieling bij getroffen bedrijven minder vaak voor dan gemiddeld (2,4 keer per jaar).

Agglomeratie

Getroffen bouwbedrijven in het centrum van de stad (1,9 keer per jaar) worden minder vaak slachtoffer van vernieling dan gemiddeld (2,4 keer per jaar).

6.3 Locatie van vernielingen aan vervoersmiddelen

Bij zeven op de tien bedrijven (70%) die getroffen worden door vernielingen aan transportmiddelen, vinden de vernielingen plaats binnen de eigen gemeente. Ten opzichte van 2004 is het aantal vernielingen aan transportmiddelen op het eigen bedrijfsterrein gedaald (van 26% in 2004 naar 18% in 2010).

16 | Locatie vernielingen aan vervoermiddelen (één antwoord mogelijk)

Locatie	%
Binnen de gemeente, maar buiten het eigen terrein	52
Elders in Nederland	28
Eigen bedrijfsterrein	18
Buitenland	-
Weet niet	2
Totaal	100

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van vernieling aan transportmiddel (n=357)

¹⁰ Van de getroffen ondernemers geeft 74% aan het door hen genoemde aantal vernielingen zeker te weten. Een kwart (26%) zegt het niet zeker te weten en te schatten.

¹¹ In deze tabel tellen de subtotalen niet op tot het totaal aantal delicten (som is 7,6% in plaats van 7,7%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met beide vormen te maken hebben gehad. Deze vestigingen worden in het totaal percentage maar een keer meegerekend.

Branche

Bouwbedrijven in de grond-, water- en wegebouw hebben vaker te maken met vernielingen van een transportmiddel buiten de eigen regio (50% versus 28% gemiddeld), dan binnen de eigen regio (29% versus 52% gemiddeld).

6.4 Totale schade door vernielingen

Negen op de tien van de getroffen bedrijven (91%) zeggen *directe* schade op te lopen als gevolg van vernieling. Bedrijven die directe schade oplopen, worden geconfronteerd met een gemiddeld bedrag van €1.700. Op basis hiervan ramen we de totale directe schade in de bouw door vernieling, brandstichting en graffiti op €11 miljoen.

Van de getroffen bedrijven zegt 42% *indirecte* schade op te lopen als gevolg van vernieling. De indirecte schade die bedrijven oplopen, bedraagt gemiddeld €700. De totale indirecte schade berekenen we op circa €2 miljoen voor de gehele bouwsector.

Bij elkaar levert dit een totaalbedrag op aan schade door vernieling van circa €13 miljoen (gemiddeld per getroffen vestiging €2.000).

Branche

De totale financiële schade door vernieling is relatief hoog bij grond-, weg- en waterbouwbedrijven (€3.400 per getroffen bedrijf tegen €2.000 gemiddeld). Deze is relatief laag bij afwerkingbedrijven (€1.100) en klusbedrijven (€1.200).

6.5 Aantal meldingen vernielingen bij politie

Ruim vier op de tien (45%) bouwbedrijven die slachtoffer zijn van vernieling, brandstichting of aanbrengen van graffiti, melden dit bij de politie. Gemiddeld doet een door vernieling getroffen bedrijf 2,0 keer per jaar melding. Op basis van het slachtofferschap en de frequentie berekenen we het totaal aantal *meldingen* van vernieling op circa 6.400. Dit betreft 43% van het totaal aantal geraamde vernielingen bij bouwbedrijven.

Branche

De frequentie waarmee afwerkingbedrijven die getroffen zijn door vernieling melding doen is met 1,4 keer per jaar lager dan gemiddeld (2,0 keer per jaar).

Agglomeratie

Gemiddeld doet een door vernieling getroffen bedrijf gevestigd in het centrum van de stad ook minder vaak dan gemiddeld melding (1,3 keer per jaar tegenover 2,0 keer per jaar gemiddeld).

6.6 Redenen om vernieling niet te melden

De voornaamste reden voor vestigingen om de politie niet op de hoogte te stellen van vernieling, is de verwachting dat de politie geen actie zal ondernemen (genoemd door 44% van de bedrijven die geen melding heeft gemaakt). De te beperkte omvang van de schade speelt ook een rol bij het niet melden van vernieling (genoemd door 29%). Bij 14% van bedrijven wordt de politie niet op de hoogte gesteld van de vernieling, omdat daar geen tijd voor is. Ten opzichte van 2004 is het aantal bouwbedrijven dat geen melding maakt omdat er te weinig bewijs is, gestegen (2% in 2004 tegenover 11% in 2010). De redenen die worden genoemd door minstens 10% van de getroffen bedrijven die geen melding doen, staan in onderstaande tabel.

*17 | Meest genoemde redenen om vernieling niet te melden bij de politie
(antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)*

Reden	%
Politie doet er toch niets aan	44%
Schade was te klein (binnen eigen risico)	29%
Geen tijd	14%
Er was te weinig bewijs/niet aantoonbaar	11%

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: heeft vernieling niet gemeld bij de politie (n=354)

Regio

Bouwbedrijven die gevestigd zijn in het zuiden van het land geven vaker dan gemiddeld aan dat er te weinig bewijs was om melding te maken (21% versus 11% gemiddeld).

6.7 Registratie van vernielingen door politie

Bij acht op de tien bedrijven die vernielingen melden, registreert de politie de melding (81%). Naar aanleiding van de meldingen wordt bij ruim vier op de tien bedrijven (45%) procesverbaal opgemaakt. Dit is een daling ten opzichte van 2004 (54%). Van de bedrijven die melding doen, geeft een vijfde (20%) aan dat de politie de zaak is gaan onderzoeken

Agglomeratie

Bedrijven die buiten de stad gevestigd zijn, geven minder vaak dan gemiddeld aan dat de politie de melding registreert (72% tegen 81% gemiddeld).

6.8 Aangiftes van vernieling

Ruim een kwart van de met vernielingen geconfronteerde bedrijven (27%) doet aangifte.

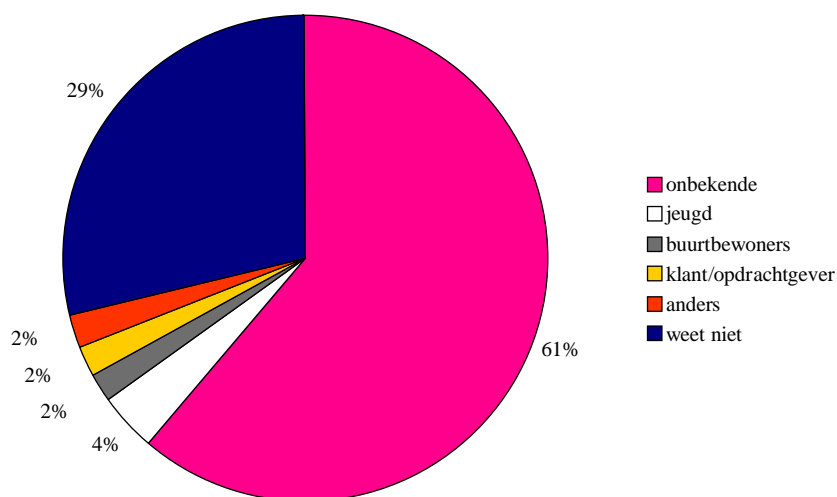
Agglomeratie

Bouwbedrijven in het centrum van de stad doen relatief vaak aangifte van de vernieling (44% tegen 27% gemiddeld).

6.9 Vermoedelijke dader bij vernieling

Vernielingen worden volgens de getroffen ondernemers niet aangebracht door klanten of opdrachtgevers, buurtbewoners of andere bekenden van het bedrijf. Van de met vernielingen geconfronteerde bedrijven meent 61% dat de dader een onbekende is van de vestiging. Dit is een daling ten opzichte van 2004 (76%). Van de overige geconfronteerde bedrijven weet 29% niet in welke kringen de daders gezocht moeten worden.

18 / Vermoedelijke dader van vernielingen (één antwoord mogelijk)¹²

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van vernieling, brandstichting en/of graffiti (n=687)

¹² Als bij de vermoedelijke dader 'onbekende' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

Branche

Bij afwerkingbedrijven is de vermoedelijke dader vaker dan gemiddeld een onbekende (73% tegen 61% gemiddeld) en minder vaak hebben zij geen idee in welke hoek de dader gezocht zou moeten worden (20% tegen 29% gemiddeld).

7 Geweld

7.1 Percentage bouwbedrijven waar geweldsdelicten voorkomen

Onder geweldsdelicten verstaan we voorvallen zoals mishandeling, bedreiging, beroving, afpersing, agressief gedrag of een zedendelict. Van alle bouwbedrijven heeft in 2010 1,7% te maken met één of meer geweldsdelicten tegen het personeel. In absolute aantallen betekent dit dat jaarlijks circa 1.600 vestigingen met dergelijke delicten worden geconfronteerd.

Het lage absolute aantal ondervraagde bedrijven dat met geweldsdelicten te maken heeft, staat het niet toe uitspraken te doen over de schade die hiermee gemoeid is.

Branche

Bedrijven die actief zijn in de grond-, water- en wegenbouw hebben relatief gezien vaak te maken gehad met geweldsdelicten (4,6% versus 1,7%). Bedrijven in de burgerlijke en utiliteitsbouw (1,1%) en klusbedrijven (0,9%) hebben er relatief minder last van.

7.2 Meest voorkomende geweldsdelicten

Het meest voorkomende geweldsdelict is bedreiging (66% van de getroffen bedrijven). Mishandeling wordt door 16% van de getroffen bedrijven genoemd en komt hiermee op de tweede plaats.

Op basis van het beperkte aantal absolute waarnemingen van geweldsdelicten kunnen in de rest van het hoofdstuk geen uitspraken worden gedaan over mogelijke verschillen naar branche of regio. In enkele gevallen kunnen uitspraken worden gedaan over verschillen naar agglomeratie.

19 | Aard van de geweldsdelicten waar de sector slachtoffer van wordt (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Geweldsdelict	%
Bedreiging	66
Mishandeling	16
Verbaal geweld	9
Overval, beroving	8
Vernielingen/vandalisme	2
Afpersing	2
Niet betalen van goederen/diensten	2

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van geweldsdelict (n=141)

Agglomeratie

Bouwbedrijven die buiten de stad gevestigd zijn hebben minder vaak dan gemiddeld te maken met mishandeling (5% tegen 16% gemiddeld).

7.3 Aantal meldingen geweldsdelicten bij politie

Ruim vier op de tien (43%) vestigingen die te maken hebben gehad met geweldsdelicten, melden dit bij de politie.

Het aantal aangiften ligt lager: van de met geweld geconfronteerde bedrijven doet 15% daadwerkelijk aangifte. We zien hier een forse daling ten opzichte van 2004 toen dit percentage op 29% lag.

7.4 Redenen om geweldsdelicten niet te melden

De voornaamste reden om geen melding te maken van geweld is de verwachting dat de schade te klein is en binnen het eigen risico valt. Eenderde (33%) van de getroffen bedrijven die geen melding doet bij de politie noemt deze reden. Een tweede reden is dat bedrijven de problemen zelf zeggen aan te pakken (genoemd door 28% van de bedrijven die met geweld geconfronteerd zijn). Een derde reden is dat de politie er toch niets aan doet (23%). De redenen die worden genoemd door minstens 10% van de getroffen bedrijven die geen melding doen, staan in onderstaande tabel.

*20 | Meest genoemde redenen om geweldsdelicten niet te melden bij de politie
(antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)*

Reden	%
Schade was te klein (binnen eigen risico)	33
Probleem zelf aangepakt	28
Politie doet er toch niets aan	23

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: meldt geweldsdelict niet bij de politie (n=80)

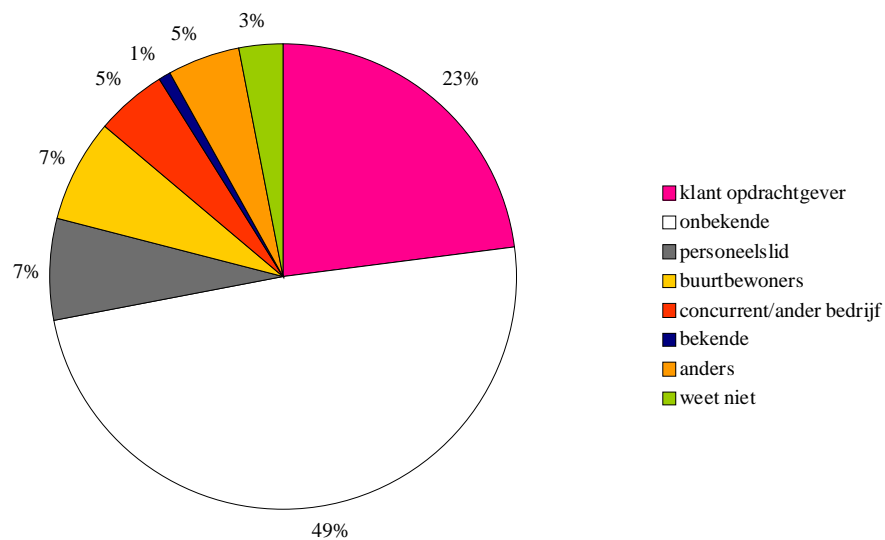
7.5 Registratie van geweldsdelicten door politie

Ruim drie kwart (78%) van de bedrijven die geweldsdelicten meldt bij de politie, geeft aan dat de politie deze melding heeft geregistreerd. Bijna zes op de tien bedrijven (58%) die het delict melden, geven aan dat de politie proces-verbaal heeft opgemaakt. De helft van de bedrijven (49%) geeft aan dat de politie een onderzoek is gestart. Dit is fors gestegen ten opzichte van 2004, toen was dit een kwart (26%).

7.6 Vermoedelijke dader geweldsdelict

Van de bedrijven die slachtoffer zijn van geweldsdelicten denkt de helft (49%) dat de schuldige een onbekende is. Bijna een kwart van de getroffen bouwbedrijven (23%) denkt dat de dader een klant of opdrachtgever is. Personeelsleden (7%) en buurtbewoners (7%) worden ook gezien als mogelijke daders.

21 | Vermoedelijke dader bij geweldsdelicten (één antwoord mogelijk)¹³

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van geweldsdelict (n=141)

Agglomeratie

Bedrijven die aan de rand van de stad gevestigd zijn hebben relatief vaak het vermoeden dat de klant of opdrachtgever de schuldige is (35% versus 23% gemiddeld).

¹³ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekende' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

8 Overige vormen van criminaliteit

8.1 Percentage bouwbedrijven waar overige vormen van criminaliteit voorkomen

Behalve de genoemde delicten is 4,3% van alle bouwbedrijven slachtoffer van een andere vorm van criminaliteit. Dit betreft circa 4.000 bedrijven. Ten opzichte van 2004 is er sprake van een toename in overige vormen van criminaliteit. Destijds betrof het circa 2.300 bedrijven (3,2%).

22 | Overige vormen van criminaliteit

Overige vormen	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	%	%	%	%	%	%	%
Sturen van spookfacturen/valse rekeningen	8	-	14	12	26	25	23
Oplichting/bedrog/flessentrekkerij	17	18	15	13	15	8	14
Niet betalen van goederen	11	10	12	7	7	12	14
Spookadvertenties/acquisitiefraude	8	11	5	15	13	9	12
Diefstal/ontvreemding	7				17	12	10
Computer-criminaliteit (hacken, virussen)	8	3	4	3	2	2	5

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van overig criminaliteitsdelict (2010 n= 329, 2009 n=200, 2008 n= 112, 2007 n= 212, 2006 n=220, 2005 n=214, 2004 n=225)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil ten opzichte van 2004

Ten opzichte van 2004 is het sturen van spookfacturen/valse rekeningen toegenomen in 2010, respectievelijk 8% en 23%.

Branche

Installatiebedrijven zijn vaker slachtoffer van overige vormen van criminaliteit (6%) dan andere bouwbedrijven (4%). Klusbedrijven zijn minder vaak slachtoffer (3%).

Regio

In de Randstad hebben bouwbedrijven minder te maken met overige vormen van criminaliteit (2%) dan in de rest van het land (4%).

8.2 Totaal aantal overige delicten

Bedrijven die te maken hebben met overige vormen van criminaliteit, overkomt dit met een gemiddelde frequentie van 5,3 keer per jaar. Op basis hiervan berekenen wij het totaal aantal overige delicten op circa 22.000 per jaar.

Op basis van het beperkte aantal absoluut getroffen bouwbedrijven kunnen we in de rest van dit hoofdstuk geen uitspraken doen over de verschillende branches. In enkele gevallen kunnen we wel uitspraken doen over de verschillen tussen de diverse locaties en regio's.

8.3 Totale schade overige criminaliteit

Ruim de helft (53%) van de getroffen bouwbedrijven zegt *directe* schade op te lopen als gevolg van overige vormen van criminaliteit. Dit komt neer op gemiddeld €2.400 per getroffen bedrijf. De totale directe schade in de bouw als gevolg van overige delicten berekenen we op circa €5 miljoen.

Van de getroffen bedrijven geeft ruim eenderde aan *indirecte* schade op te lopen (36%). Dit is gemiddeld €1.400 per getroffen bedrijf. De totale indirecte schade ramen we op ongeveer €2 miljoen (€3.000 per getroffen vestiging).

Bij elkaar komt de totale schade in 2010 op circa €7 miljoen.

8.4 Aantal meldingen overige vormen van criminaliteit

Van de bedrijven die met overige vormen van criminaliteit te maken hebben, stelt bijna één op de drie de politie op de hoogte (29%). Gemiddeld maken deze vestigingen 1,8 keer per jaar melding. Het totaal aantal meldingen van overige vormen van criminaliteit komt in 2010 op circa 2.100 keer. Dit is 9% van het totale aantal overige delicten.

Van de getroffen bedrijven die melding maken, doet ruim één op de tien ook daadwerkelijk aangifte (14%).

8.5 Redenen om overige vormen van criminaliteit niet te melden

De belangrijkste reden voor vestigingen om de politie *niet* in te lichten, is de verwachting dat de politie geen actie zal ondernemen naar aanleiding van de melding. Deze verwachting wordt door een kwart van de bedrijven uitgesproken (26%).

De redenen die worden genoemd door minstens 10% van de getroffen bedrijven die geen melding doen, staan aangegeven in de volgende tabel.

23 / Meest genoemde redenen voor het niet melden van overige vormen van criminaliteit
(antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Reden	%
Politie doet er toch niets aan	26
Probleem zelf aangepakt	15
De schade was te klein om melding/aangifte te doen (binnen eigen risico)	12
De aangifte/melding is gedaan door anderen	12
Er was te weinig bewijs/niet aantoonbaar	12

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: meldt overige vormen van criminaliteit niet bij de politie (2010 n=223, 2004 n=127)

Agglomeratie

Dat iemand anders reeds aangifte of melding heeft gedaan, wordt door bedrijven van buiten de stad relatief minder vaak als reden gegeven voor het niet melden van overige vormen van criminaliteit (5% versus 12% gemiddeld).

Regio

De verwachting dat de politie geen actie zal ondernemen naar aanleiding van de melding, is voor bedrijven in het oosten van het land relatief vaak een reden geweest om de politie niet op de hoogte te stellen (43% versus 26% gemiddeld). Voor bedrijven in de rest van het westen was dit opvallend minder vaak een reden om de politie niet in te lichten (13%).

8.6 Registratie van overige criminaliteit door politie

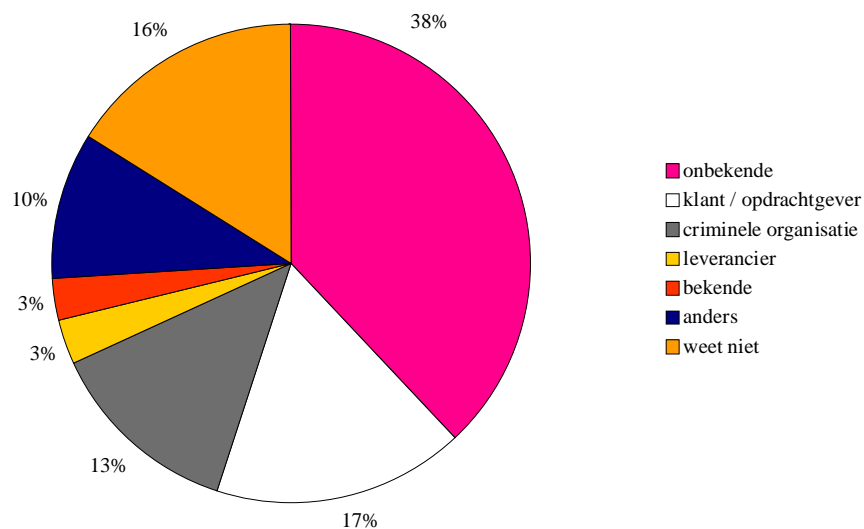
Van de bouwbedrijven die overige vormen van criminaliteit melden, geven zeven op de tien bedrijven aan dat de politie de melding heeft geregistreerd (70%). Bij ruim vier op de tien bedrijven die overige vormen van criminaliteit melden, heeft de politie proces-verbaal opgemaakt (44%). Ruim een kwart van de bedrijven die een delict meldt, zegt dat de politie de zaak is gaan onderzoeken (27%).

8.7 Vermoedelijke dader van overige vormen van criminaliteit

Bijna vier op de tien getroffen bedrijven menen dat de dader een onbekende is van de vestiging (38%). Bijna een vijfde van de getroffen vestigingen verdenkt een klant of opdrachtgever als vermoedelijke dader (17%). Bij ruim één op de tien gevallen denkt de bedrijfsleiding aan een criminele organisatie (13%).

24 / Vermoedelijke dader van overige vormen van criminaliteit (één antwoord mogelijk)¹⁴

¹⁴ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekende' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van overige vormen van criminaliteit (n=329)

Agglomeratie

Bij overige vormen van criminaliteit wijzen bedrijven aan de rand van de stad vaker dan gemiddeld criminele organisaties aan als de vermoedelijke dader (20% versus 13%). Leveranciers worden door bedrijven van buiten de stad zelden als vermoedelijke dader aangewezen (0% versus 3% gemiddeld).

Regio

In het zuiden van Nederland heeft men zelden het vermoeden dat leveranciers de daders zijn van overige criminaliteit (0% versus 3% gemiddeld).

9 Interne criminaliteit

9.1 Percentage bouwbedrijven waar interne criminaliteit voorkomt

Onder interne criminaliteit verstaan we hier diefstal van geld of goederen door het eigen personeel. In de meting van 2006 is hier voor de eerste keer naar gevraagd. Om deze reden is een vergelijking met 2004 niet mogelijk, maar wordt er een vergelijking gemaakt met 2006.

Van alle bouwbedrijven heeft in 2010 4% te maken gehad met een vorm van interne criminaliteit¹⁵.

Agglomeratie

Bouwbedrijven aan de rand van de stad hebben het afgelopen jaar meer dan gemiddeld te maken gehad met interne criminaliteit (5% versus 4% gemiddeld).

9.2 Maatregelen ter voorkoming van interne criminaliteit

Bouwbedrijven nemen verschillende maatregelen om interne criminaliteit tegen te gaan. Deze vraag is voorgelegd aan alle bedrijven met 1 of meer werknemers in dienst. Het controleren van de referenties bij het aannemen van nieuw personeel wordt het meest genoemd als maatregel om interne criminaliteit tegen te gaan. De helft van de bedrijven noemt deze maatregel (49%). Vier op de tien bedrijven zeggen dat zij regels met betrekking tot interne criminaliteit opstelt voor het personeel (41%). Bijna eenderde van de bedrijven geeft aan standaard aangifte te doen van interne criminaliteit bij de politie (31%).

In de onderstaande tabel staan de meest genoemde maatregelen ter voorkoming van interne criminaliteit. Opvallend is dat in 2010 vaker gekozen wordt voor het treffen van deze maatregelen dan in 2006. Slechts 23% van de bedrijven geeft in 2010 aan geen maatregelen te treffen ter voorkoming van interne criminaliteit; in 2006 was dit bij drie op de tien bedrijven nog het geval (30%).

¹⁵ Dit is inclusief eenmanszaken.

25 | Maatregelen ter voorkoming van interne criminaliteit, antwoordcategorieën voorgelezen

Maatregel	%
Controle van referenties bij aanname nieuw personeel	49
Opstellen van regels voor personeel m.b.t. interne criminaliteit	41
Standaard aangifte doen van interne criminaliteit bij de politie	31
Steekproefsgewijs controleren of werknemers goederen of geld meenemen	25
Controleren van potentiële nieuwe werknemers op antecedenten	20
Geen maatregelen getroffen	23

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: bedrijven met 1 of meer werknemers in dienst (2010 n=3.988, 2006 n=3.851)

Branche

Het controleren van referenties (56%); het opstellen van regels voor personeel met betrekking tot interne criminaliteit (47%); het standaard doen van aangifte bij interne criminaliteit (34%) zijn maatregelen die bij installatiebedrijven vaker dan gemiddeld getroffen worden om interne criminaliteit te helpen voorkomen.

Klusbedrijven ondernemen vaker dan gemiddeld geen maatregelen ter voorkoming van interne criminaliteit (30%), evenals bouwbedrijven die zich bezighouden met afwerking (27%). Klusbedrijven controleren de referenties van nieuw personeel minder vaak dan gemiddeld (38% versus 49% gemiddeld).

Grond-, water-, en wegenbouw bedrijven stellen vaker dan gemiddeld regels op voor het personeel om interne criminaliteit tegen te gaan (50% versus 41% gemiddeld).

Agglomeratie

Wanneer we kijken naar de indeling in agglomeratie zien we dat bedrijven aan de rand van de stad vaker investeren in maatregelen op de volgende gebieden: controle van referenties (53%) en het opstellen van regels (45%). Ook is het doen van aangifte van interne criminaliteit vaker dan gemiddeld standaard bij deze bedrijven (34%).

Regio

In de rest van het westen worden er relatief vaak geen maatregelen getroffen om interne criminaliteit te voorkomen (25%). In het zuiden is dit minder vaak het geval (20%).

Bouwbedrijven in de Randstad doen vaker standaard aangifte van interne criminaliteit bij de politie (36%). Hetzelfde geldt voor bedrijven in de zuidelijke regio van ons land (34%). In het noorden past men dit middel minder vaak toe (25%). In het oosten controleert men nieuw personeel vaker op referenties (53%). In de rest van het westen gebeurt dit minder (44%).

10 Tevredenheid politie

10.1 Contact met politie omtrent delicten

In de voorgaande hoofdstukken is vastgesteld dat het meldings- en aangiftegedrag wisselt per delict. Over de hele bouwsector genomen, dus inclusief de bedrijven die niet met criminaliteit te maken hebben gehad, heeft 16% het afgelopen jaar één of meer (soorten) delicten gemeld. Dit is een daling ten opzichte van 2004, waarin één op de vijf bouwbedrijven één of meer soorten delicten heeft gemeld (20%). Eén op de tien bouwbedrijven heeft van één of meer delicten daadwerkelijk aangifte gedaan (9%). Ook hier zien we een daling ten opzichte van 2004. Toen deed 11% van de bedrijven aangifte voor één of meer soorten delicten.

26 / Contact met de politie: meldings- en aangiftegedrag van alle bouwbedrijven

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
% Van alle bouwbedrijven	%	%	%	%	%	%	%
Melding gedaan totaal (van 1 of meer soorten delicten)	20	18	18	18	15	15	16
Aangifte gedaan totaal (van 1 of meer soorten delicten)	11	10	10	10	8	9	9

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: alle bouwbedrijven, dus ook niet slachtoffers (2010 n= 6.430, 2009 n=5.459, 2008 n=3.402, 2007 n= 6.729, 2006 n=5.795, 2005 n=6.403, 2004 n=5.691)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil ten opzichte van 2004

Branche

Grond-, weg- en waterbouw (21%) en burgerlijke en utiliteitsbouw (18%) zijn twee branches die vaker dan gemiddeld (16%) delicten melden. Bedrijven in de burgerlijke en utiliteitsbouw doen ook vaker dan gemiddeld aangifte (11% versus 9% gemiddeld). Afwerking- (13%) en klusbedrijven (11%) melden delicten juist minder vaak. Ook doen zij minder vaak aangifte dan gemiddeld (beiden 7% versus 9% gemiddeld).

Agglomeratie

Bedrijven aan de rand van een stad melden relatief vaak één of meer delicten (17% versus 16% gemiddeld). Een op de tien bedrijven aan de rand van de stad heeft in 2010 officieel aangifte gedaan van één of meer delicten (11% versus gemiddeld 9%). Bedrijven buiten de stad melden minder vaak delicten (14%) en doen minder vaak dan gemiddeld aangifte (8%).

Regio

Bedrijven in de rest van het westen melden relatief vaak één of meer delicten (18% versus 16% gemiddeld). Bedrijven in het noorden van het land melden minder vaak delicten (11%). Aangifte doet men gemiddeld vaker in de Randstad (14%) en in de rest van het westen (11%). In het noorden doet men minder vaak officieel aangifte (5% versus 9% gemiddeld).

In onderstaande tabellen geven we voor de verschillende soorten delicten weer welk percentage bouwbedrijven die met criminaliteit te maken heeft, deze delicten meldt of hiervan aangifte doet.

27 | Meldingsgedrag van de met criminaliteit geconfronteerde bouwbedrijven

Delict	Melding 2004	Melding 2005	Melding 2006	Melding 2007	Melding 2008	Melding 2009	Melding 2010
<i>% Van getroffen bedrijven</i>	%	%	%	%	%	%	%
Inbraak	84	87	86	86	80	83	82
Diefstal	51	51	51	54	55	53	49
Vernieling/ brandstichting/ graffiti	46	46	47	48	48	48	45
Gewelddelicten	56	42	40	43	36	44	43
Overige delicten	36	39	37	35	28	28	29

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van betreffende delict

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil ten opzichte van 2004.

28 | Aangiftegedrag van de met criminaliteit geconfronteerde bouwbedrijven

Delict	Aangifte 2004	Aangifte 2005	Aangifte 2006	Aangifte 2007	Aangifte 2008	Aangifte 2009	Aangifte 2010
<i>% Van getroffen bedrijven</i>	%	%	%	%	%	%	%
Inbraak	41	47	45	45	43	43	47
Diefstal	31	31	29	33	31	31	31
Vernieling/ brandstichting/ graffiti	25	24	24	24	27	26	27
Gewelddelicten	30	23	17	19	12	18	15
Overige delicten	18	18	16	15	13	17	14

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van betreffende delict

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil ten opzichte van 2004.

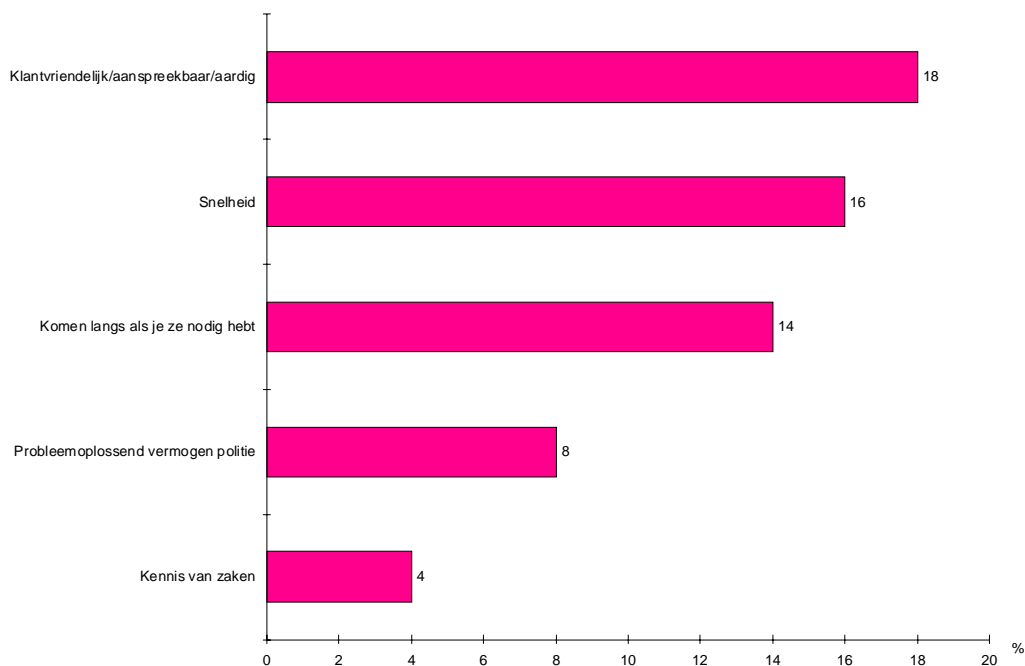
10.2 Tevredenheid aspecten contact met politie

De bedrijven die contact hebben met de politie voor het melden of aangeven van een delict noemen een aantal punten waarop de politie in hun ogen goed werk aflevert.

Het meest genoemde punt is de klantvriendelijke houding waarmee de politie de melding afhandelt; bijna één op de vijf bedrijven noemt deze reden van tevredenheid (18%).

Daarnaast zijn bedrijven positief over de snelheid van de politie (16%). De mate waarin de politie langskomt wanneer dit nodig is, is voor ruim één op de tien bedrijven een reden van tevredenheid met de politie (14%). Minder vaak is men in 2010 tevreden met de politie vanwege haar kennis van zaken (4%).

29 | *Meest genoemde positieve aspecten van contact met de politie (open vraag, meer antwoorden mogelijk)*

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: heeft een of meer delicten gemeld bij de politie (n=1.391)

Branche

Bedrijven binnen de overige bouwnijverheid noemen minder vaak dat ze tevreden zijn over de snelheid van de politie (8% versus 16% gemiddeld).

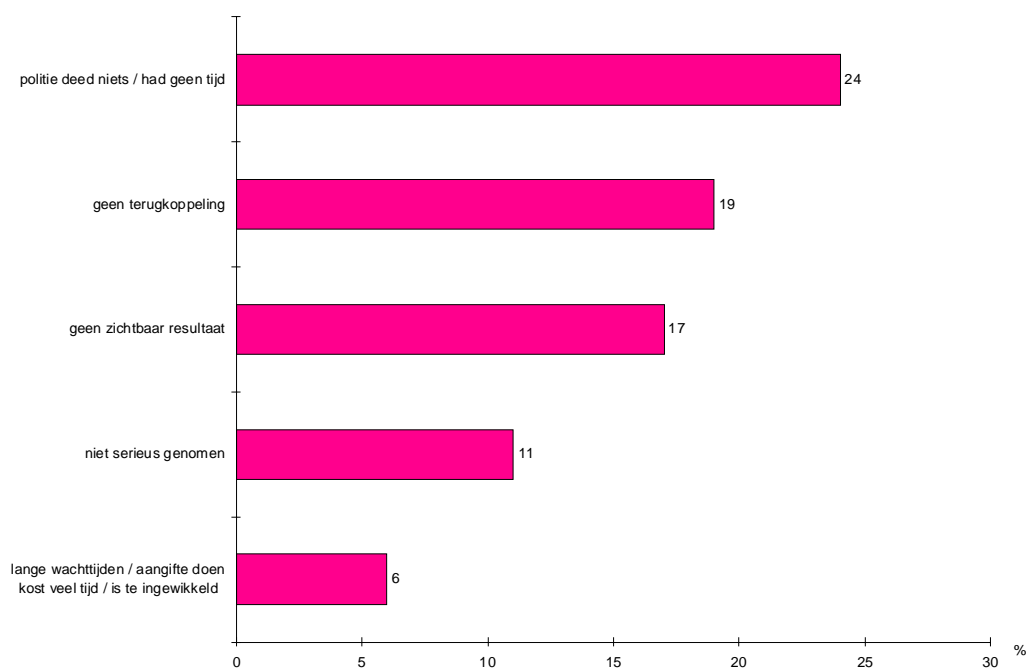
Agglomeratie

Bedrijven in het centrum van de stad zijn minder vaak tevreden over de mate waarin de politie langskomt wanneer dit nodig is (7% versus 14% gemiddeld).

10.3 Aspecten waarover bouwbedrijven ontevreden zijn in contact met de politie

De bouwbedrijven die een delict melden of aangeven, noemen ook een aantal punten waarop de politie in hun ogen minder goed presteert. Zo wordt het ontbreken van actie (uit tijdgebrek) genoemd door een kwart van de bedrijven (24%). Daarnaast mist één op de vijf bedrijven terugkoppeling (19%). Voor bijna één op de vijf bedrijven is gebrek aan zichtbaar resultaat een reden voor ontevredenheid (17%). De lange wachttijden en de complexiteit van het doen van aangifte is voor 6% een reden van ontevredenheid met de politie.

30 | Meest genoemde negatieve aspecten van contact met de politie (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: heeft een of meer delicten gemeld bij de politie (n=1.390)

Branche

Bedrijven in de overige bouwnijverheid geven minder vaak dan andere bouwbedrijven aan dat zij ontevreden zijn omdat ze geen terugkoppeling ontvangen (9% versus 19%) of omdat de politie geen zichtbaar resultaat levert (5% versus 17%). Voor bedrijven in de burgerlijke en utiliteitsbouw is het niet serieus genomen worden (7%) en de complexiteit of duur van het aangifte doen (4%) minder vaak een reden van onvrede dan voor andere bouwbedrijven (gemiddeld respectievelijk 11% en 4%). Klusbedrijven ervaren vaker dan gemiddeld onvrede door de complexiteit of duur van het aangifte doen (18%).

Agglomeratie

Bedrijven aan de rand van de stad geven minder vaak aan ontevreden te zijn over de politie omdat de politie niets doet of geen tijd heeft (20% versus 24% gemiddeld). Voor bedrijven buiten de stad is dit juist vaker een bron van onvrede (28%). Dat de politie geen zichtbaar resultaat levert is voor bedrijven in het centrum minder vaak een reden van ontevredenheid (10% versus 17% gemiddeld). Bedrijven aan de rand van de stad ervaren vaker ontevredenheid over het niet zichtbaar zijn van resultaat (20%). Minder vaak geven zij als reden van ontevredenheid dat ze niet serieus genomen worden (8% versus 11% gemiddeld).

Regio

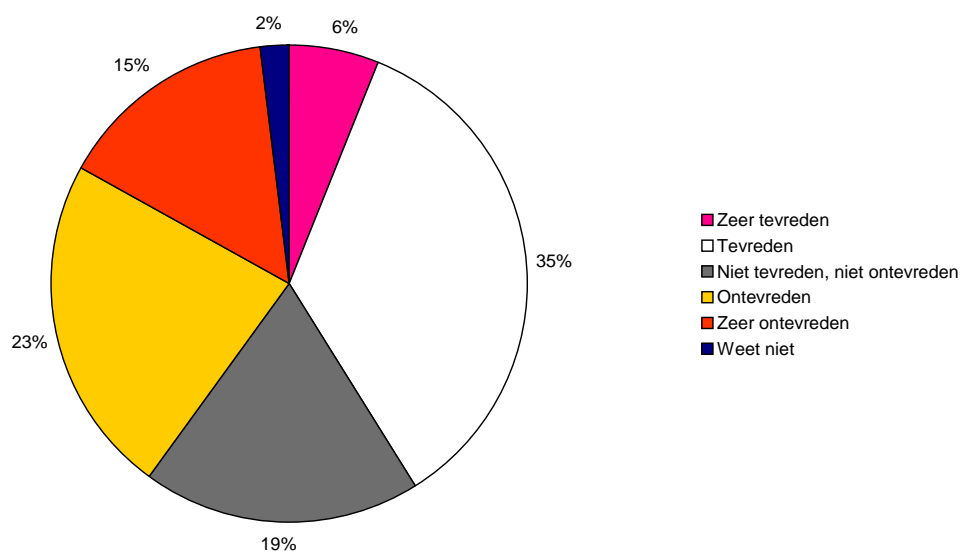
Bedrijven in de Randstad zijn minder vaak ontevreden over het feit dat de politie niets deed of geen tijd had (15% versus 24% gemiddeld). Voor bedrijven in het noorden van het land is het niet boeken van zichtbaar resultaat minder vaak een reden van ontevredenheid (10% versus 17% gemiddeld). Bedrijven in het zuiden ervaren minder ontevredenheid bij het niet serieus nemen door de politie (7% versus 11% gemiddeld).

10.4 Mate van tevredenheid over politie bij melding of aangifte

Vier op de tien (41%) bouwbedrijven die melding en/of aangifte doen, zijn tevreden of zeer tevreden over de manier waarop de politie de melding van delicten afhandelt.

Bijna vier op de tien bouwbedrijven (38%) zijn daarentegen ontevreden tot zeer ontevreden over het optreden van de politie bij melding of aangifte.

31 | *Mate van tevredenheid met het afhandelen van meldingen en aangiften door de politie*
(één antwoord mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: heeft één of meer delicten gemeld bij de politie (n=1.450)

Branche

Bouwbedrijven die zich bezighouden met overige bouwnijverheid zijn vaker (zeer) ontevreden over het optreden van de politie bij melding of aangifte (53% versus 38% gemiddeld).

Agglomeratie

Bedrijven aan de rand van een stad zijn minder vaak (zeer) ontevreden over het optreden van de politie bij melding of aangifte (33% versus 38% gemiddeld). Vaker dan gemiddeld zijn zij neutraal in hun mening ten aanzien van het optreden van de politie bij melding of aangifte (22% versus 19% gemiddeld).

Regio

Bouwbedrijven in het noorden van het land zijn vaker dan gemiddeld (zeer) tevreden over het optreden van de politie bij melding of aangifte (51% versus 41% gemiddeld).

11 Advies inwinnen en project participatie

11.1 Aantal bouwbedrijven dat advies inwint over criminaliteitspreventie en veiligheid

Ruim één op de tien van alle bouwbedrijven (12%) laat zich adviseren op het gebied van criminaliteitspreventie en veiligheid. Bedrijven die criminaliteit als een probleem ervaren, laten zich vaker adviseren. Ze treffen vaker preventieve maatregelen dan bedrijven die zich niet laten adviseren.

Eveneens bestaat er een verband tussen het inwinnen van advies en de mate waarin delicten voorkomen: relatief veel bouwbedrijven die meervoudig slachtoffer zijn van criminaliteit laten zich adviseren. Bovendien laten vestigingen die te kampen hebben met hogere aantallen delicten zich vaker adviseren.

Branche

Klusbedrijven werden in het afgelopen jaar minder dan gemiddeld geadviseerd over criminaliteitspreventie (8% versus 12% gemiddeld).

Agglomeratie

Bedrijven in het centrum van de stad ontvingen in het afgelopen jaar minder vaak advies over criminaliteit en onveiligheid (10% versus 12% gemiddeld). Ook bedrijven buiten de stad werden minder vaak geadviseerd (11%). De bedrijven aan de rand van de stad ontvingen de meeste adviezen (15%).

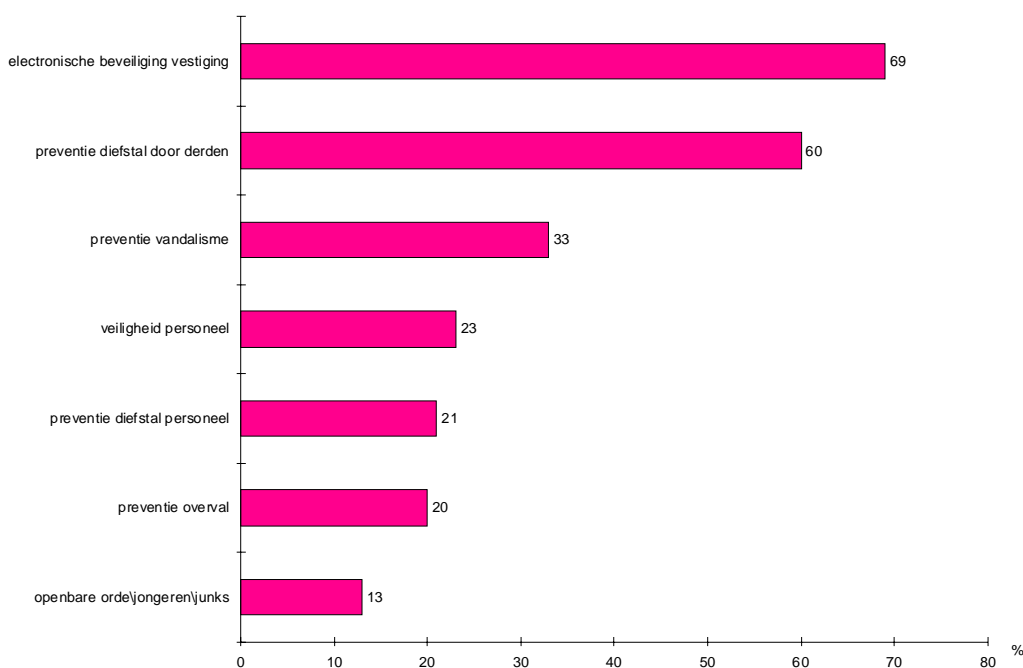
Regio

Bedrijven in het zuiden van het land kregen de afgelopen 12 maanden vaker advies over criminaliteit en onveiligheid dan bedrijven in de overige regio's (14% versus 12% gemiddeld).

11.2 Terreinen waarop bouwbedrijven advies inwinnen

In de meeste gevallen hebben de ingewonnen adviezen te maken met elektronische beveiliging van de vestiging (69%) en het voorkomen van diefstal door derden (60%). Maar ook de preventie van vandalisme wordt vaak genoemd; eenderde van de bedrijven wint hier advies over in (33%).

32 / Adviesterreinen (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: laat zich adviseren (n=931)

Branche

Bedrijven uit de burgerlijke- en utiliteitsbouw ontvingen regelmatig advies over het voorkomen van diefstal door het eigen personeel (27% versus 21% gemiddeld). De klusbedrijven lieten zich minder vaak dan gemiddeld adviseren over het voorkomen van diefstal door het eigen personeel (11%). Ook werd deze groep minder vaak geadviseerd over diefstal door derden (49% versus 60% gemiddeld). Bedrijven uit de grond-, water-, en wegenbouw lieten zich relatief vaak adviseren over het voorkomen van diefstal door derden (75%). Bedrijven uit de overige bouwnijverheid werden meer dan gemiddeld geadviseerd over de elektronische beveiliging van de vestiging (82% versus 69% gemiddeld).

Regio

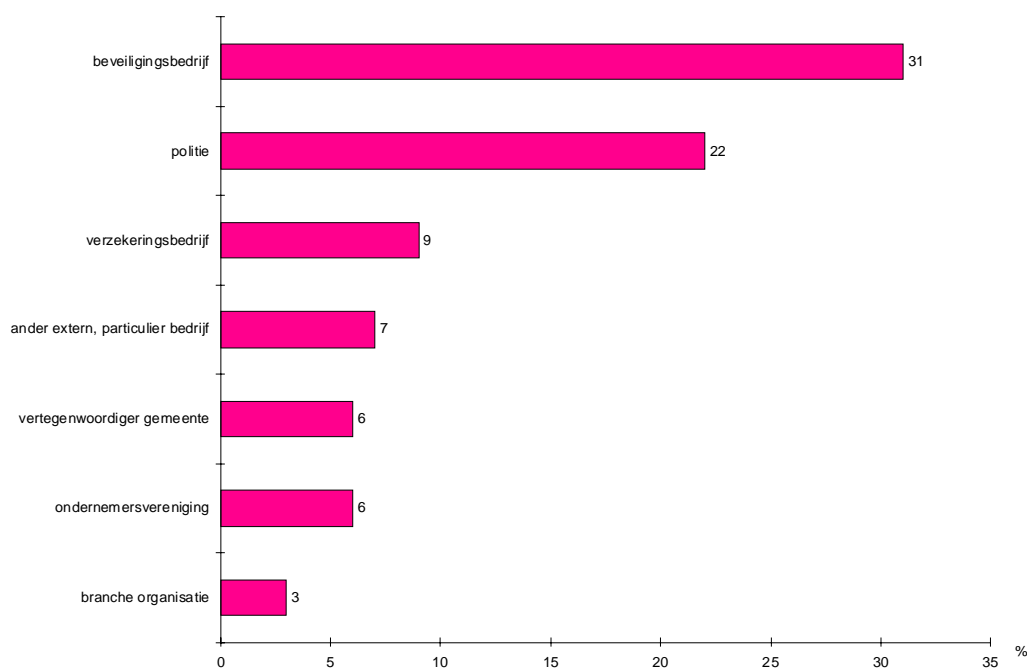
Bedrijven in de Randstad lieten zich minder vaak adviseren over het voorkomen van diefstal door derden (46% versus 60% gemiddeld); bedrijven in het zuiden van het land werden daarentegen meer dan gemiddeld over dit onderwerp geadviseerd (67%). Ook ontvingen de

bedrijven uit de zuidelijke regio vaker advies over het voorkomen van diefstal door het eigen personeel (29% versus 21% gemiddeld). Bouwbedrijven in het noorden werden hier opvallend minder vaak over geadviseerd (9%). In het oosten van het land ontving men vaker advies over handhaving van de openbare orde en problemen met groepen jongeren en junks (19% versus 13% gemiddeld).

11.3 Partijen waarbij bouwbedrijven advies inwinnen

Bijna eenderde van de bouwbedrijven die advies inwint, klopt hiervoor aan bij private beveiligingsbedrijven (31%). Ruim een vijfde (22%) van de bedrijven laat zich adviseren door de politie. Dit is opvallende minder dan in 2004; toen liet ruim een kwart van de bedrijven zich door de politie adviseren (27%). Het inwinnen van advies bij andere externe, particuliere bedrijven gebeurt in 2010 opvallend vaker dan in 2004 (7% versus 4%).

33 | Adviserende partijen (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: laat zich adviseren (n=931)

Branche

Bedrijven uit de burgerlijke- en utiliteitsbouw laten zich vaker dan gemiddeld adviseren door beveiligingsbedrijven (37% versus 31% gemiddeld). Afwerkingsbedrijven worden minder vaak door deze partij geadviseerd (24%). Zij worden vaker geadviseerd door de politie (32% versus 22% gemiddeld). Bedrijven uit de grond-, water-, en wegenbouw en bedrijven uit de overige bouwnijverheid hebben zich minder laten adviseren door de politie (beiden 10%).

De klusbedrijven lieten zich vaker dan gemiddeld adviseren door (vertegenwoordigers van) verzekeringsfirma's (17% versus 9% gemiddeld). Opvallend minder vaak liet dit type bouwbedrijven zich adviseren door vertegenwoordigers van de gemeente (2% versus 6% gemiddeld). Hetzelfde geldt voor de bedrijven uit de overige bouwnijverheid (1%).

Agglomeratie

Bedrijven in het centrum van de stad winnen minder vaak advies in bij een ander extern particulier bedrijf (3% versus 7% gemiddeld). Bedrijven van buiten de stad laten zich relatief vaak adviseren door (vertegenwoordigers van) verzekeringsfirma's (12% versus 9% gemiddeld). Bedrijven aan de rand van de stad laten zich minder adviseren door deze partij (6%).

Regio

In de Randstad wordt men minder vaak geadviseerd door (vertegenwoordigers van) verzekeringsfirma's (2% versus 9% gemiddeld). Bedrijven in het noorden van het land hebben minder vaak advies gekregen van de politie (12% versus 22% gemiddeld). Ook laten zij zich minder vaak adviseren door ondernemersverenigingen of organisaties (2% versus 6% gemiddeld) en door vertegenwoordigers van de gemeente (2% versus 6% gemiddeld). In het zuiden van het land geven vertegenwoordigers van de gemeente relatief vaak advies (10%).

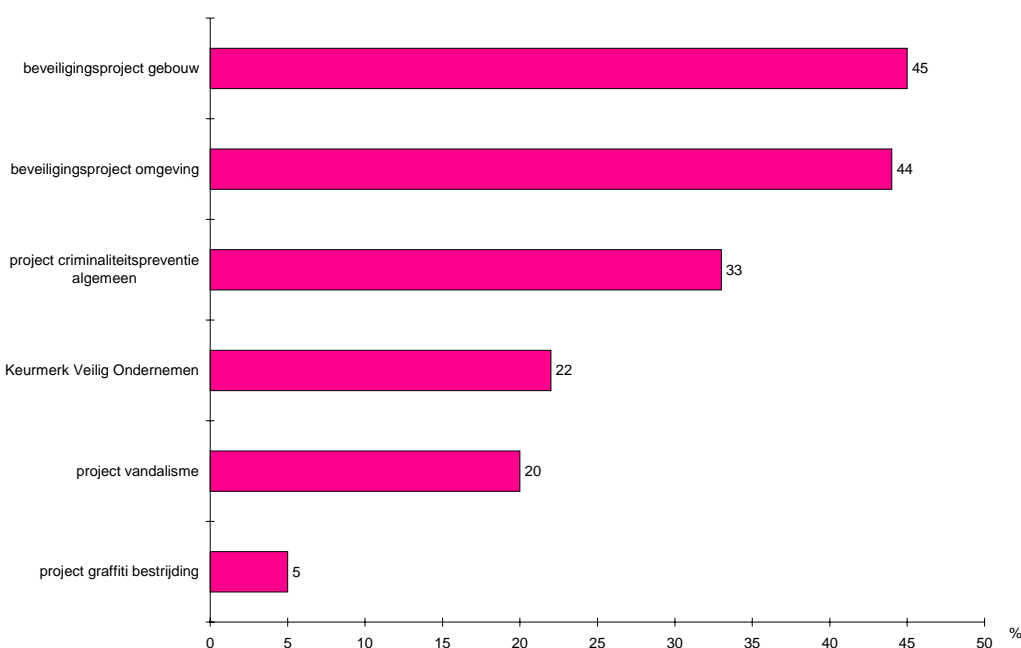
11.4 Participatie in projecten op het gebied van (bestrijding van) criminaliteit

Van de bouwbedrijven participeert 3% in projecten op het gebied van (bestrijding van) criminaliteit, openbare orde en veiligheid. Afwerkings- en klusbedrijven nemen relatief weinig deel in projecten (beiden 2% versus 3% gemiddeld); installatiebedrijven nemen relatief vaak deel (6%). Bedrijven aan de rand van de stad nemen ook relatief veel deel aan dergelijke projecten (4% versus 3% gemiddeld). Bedrijven die gevestigd zijn buiten de stad doen dit in mindere mate.

11.5 Soort projecten waaraan bouwbedrijven deelnemen

Onder het beperkt aantal aan projecten participerende bedrijven zijn beveiligingsprojecten van de omgeving en het gebouw het meest geliefd, evenals algemene criminaliteitspreventie. In 2010 neemt een vijfde (20%) van de bouwbedrijven deel aan projecten om vandalisme tegen te gaan. Dit is meer dan in 2004; toen nam 7% deel aan deze projecten.

34 / Soort project waaraan bedrijven deelnemen (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: neemt deel aan project (n=298)

Branche

Installatiebedrijven nemen relatief vaak deel aan beveiligingsprojecten voor gebouwen (60% versus 45% gemiddeld). Minder vaak nemen zij deel aan projecten voor graffiti-bestrijding (1% versus 5% gemiddeld).

Regio

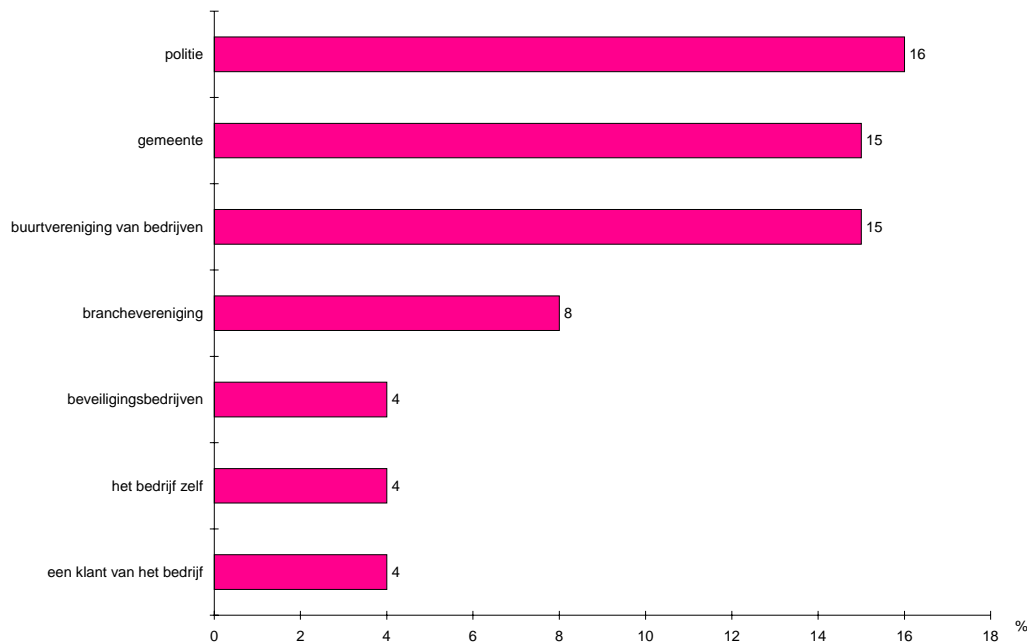
Bouwbedrijven in het zuiden van het land hebben de afgelopen 12 maanden relatief vaak deelgenomen aan beveiligingsprojecten van de omgeving (55% versus 44% gemiddeld).

11.6 Organisatoren van projecten

De projecten waar bouwbedrijven aan deelnemen, worden meestal georganiseerd door de politie (16%), de gemeente (15%) of een buurtvereniging van bedrijven (15%).

De politie wordt minder vaak (16%) genoemd als organisator van projecten dan in 2004 (26%).

35 | *Organisatoren van projecten (open vraag, meer antwoorden mogelijk)*

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: deelgenomen aan projecten (n=298)

Branche

De projecten waar installatiebedrijven aan deelnemen zijn minder vaak dan gemiddeld georganiseerd door de gemeente (6% versus 15% gemiddeld). Relatief vaak worden de projecten waaraan zij deelnemen door klanten van het bedrijf zelf (12% versus 4% gemiddeld).

Agglomeratie

Het zijn relatief vaak de projecten die door buurtverenigingen van bedrijven verzorgd worden waaraan bedrijven aan de rand van de stad deelnemen (23% versus 15% gemiddeld). Minder vaak doen deze bedrijven mee aan projecten die door de politie georganiseerd zijn (10% versus 16% gemiddeld).

Regio

De projecten waar bedrijven in de rest van het westen aan deelnemen zijn relatief vaak georganiseerd door de politie (28% versus 16% gemiddeld). Bedrijven in het oosten van het land nemen minder vaak deel aan door de politie georganiseerde projecten (7%).

Inhoud sector Detailhandel

	Kerncijfers sector Detailhandel	84
	Achtergrondkenmerken sector Detailhandel	84
1	Slachtofferschap criminaliteit	88
1.1	Slachtofferschap algemeen	88
1.2	Meervoudig slachtofferschap	88
1.3	Probleemervaring criminaliteit	89
2	Registratie criminaliteit	91
2.1	Melding van geconstateerde criminaliteit bij bedrijfsleiding	91
2.2	Registratie van geconstateerde criminaliteit binnen de vestiging	91
2.2.1	Overzicht registratie delicten	92
2.3	Wijze van registreren van criminaliteit	92
3	Preventieve maatregelen	94
3.1	Mate van preventieve maatregelen	94
3.2	Meest gebruikte preventieve maatregelen	94
3.3	Totale investeringen preventieve maatregelen	95
4	Inbraak	97
4.1	Percentage detailhandelbedrijven waar inbraak voorkomt	97
4.2	Totaal aantal inbraken	97
4.3	Locatie inbraken vervoermiddelen	99
4.4	Totale schade door inbraak	99
4.5	Aantal meldingen inbraken bij politie	100
4.6	Redenen om inbraak niet te melden	100
4.7	Registratie van inbraken bij de politie	101
4.8	Aantal aangiftes bij politie	101
4.9	Vermoedelijke dader bij inbraak	102
5	Diefstal	104
5.1	Percentage detailhandelbedrijven waar diefstal voorkomt	104
5.2	Totaal aantal diefstallen	105
5.3	Locatie diefstal vervoermiddelen	106
5.4	Totale schade door diefstal	106
5.5	Aantal meldingen diefstal bij politie	107
5.6	Redenen om diefstal niet te melden	107
5.7	Registratie van diefstal door de politie	108
5.8	Aantal aangiftes van diefstal	108
5.9	Vermoedelijke dader bij diefstal	109
6	Vernieling	110
6.1	Percentage detailhandelbedrijven waar vernieling voorkomt	110
6.2	Totaal aantal vernielingen	111
6.3	Locatie vernieling van vervoermiddelen	111
6.4	Totale schade door vernielingen	112

6.5	Aantal meldingen vernielingen bij politie	112
6.6	Redenen om vernieling niet te melden	113
6.7	Registratie van vernielingen door politie	113
6.8	Aangiftes van vernielingen	113
6.9	Vermoedelijke dader bij vernielingen	113
7	Geweld	115
7.1	Percentage detailhandelbedrijven waar geweldsdelicten voorkomen	115
7.2	Meest voorkomende geweldsdelicten	115
7.3	Aantal meldingen geweldsdelicten bij politie	116
7.4	Redenen om geweldsdelicten niet te melden	116
7.5	Registratie van geweldsdelicten door politie	117
7.6	Vermoedelijke dader geweldsdelicten	117
8	Overige vormen van criminaliteit	119
8.1	Percentage detailhandelbedrijven waar overige vormen van criminaliteit voorkomt	119
8.2	Totale schade door overige vormen van criminaliteit	120
8.3	Aantal meldingen overige vormen van criminaliteit bij politie	120
8.4	Redenen om overige vormen van criminaliteit niet te melden	120
8.5	Registratie van overige criminaliteit door politie	121
8.6	Aangifte van overige criminaliteit	121
8.7	Vermoedelijke daders bij overige vormen van criminaliteit	121
9	Interne criminaliteit	123
9.1	Percentage detailhandelbedrijven waar interne criminaliteit voorkomt	123
9.2	Maatregelen ter voorkoming interne criminaliteit	123
10	Tevredenheid politie	125
10.1	Contact met politie omtrent delicten	125
10.2	Tevredenheid aspecten contact met politie	127
10.3	Aspecten waarover detailhandelbedrijven ontevreden zijn in contact met politie	128
10.4	Mate van tevredenheid over politie bij melding of aangifte	129
11	Advies inwinnen en project participatie	130
11.1	Aantal detailhandelbedrijven dat advies inwint over criminaliteitspreventie en veiligheid	130
11.2	Terreinen waarop detailhandelbedrijven advies inwinnen	131
11.3	Partijen waarbij detailhandelbedrijven advies inwinnen	132
11.4	Participatie in projecten op het gebied van (bestrijding van) criminaliteit	134
11.5	Soort projecten waaraan detailhandelbedrijven deelnemen	134
11.6	Organisatoren van projecten	135

Kerncijfers sector Detailhandel

1 / Overzicht en ontwikkeling kerncijfers sector Detailhandel

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010 toe-/ afname
% slachtofferschap algemeen	49	49	45	45	46	43	44 -10%
% meervoudig slachtofferschap	20	19	17	16	16	15	15 -25%
% ervaart criminaliteit als probleem (enigszins+ernstig)	42	40	37	36	35	35	35 -17%
% Registreert criminaliteit	22	24	24	26	25	24	25 +14%
% Neemt preventieve maatregelen	81	82	80	81	80	80	81
% Neemt deel aan projecten	6	6	6	6	7	7	7 +17%
% is tevreden over de politie (tevreden+zeer tevreden)	51	55	59	57	59	57	56 +10%

		Inbraak	Diefstal	Vernieling	Gewelds delicten	Overige criminaliteit
% bedrijven waar voorkomt	2004	14,5	31,7	18,4	6,7	5,7
	2005	13,1	30,1	19,6	6,2	5,3
	2006	10,9	27,8	18,4	5,2	4,7
	2007	10,9	27,0	18,4	5,0	4,5
	2008	10,2	28,4	17,8	5,6	4,8
	2009	9,9	27,2	15,2	5,4	5,0
	2010	10,1	27,9	13,9	5,9	5,0
	<i>verschil¹</i>	-30%	-12%	-24%	-12%	-
Gemiddelde frequentie/jaar per getroffen bedrijf	2004	1,9	31,9	3,2	4,5	18,9
	2005	1,6	35,4	3,1	4,9	24,1
	2006	1,7	28,4	3,4	4,8	11,8
	2007	1,7	24,0	3,4	4,0	17,0
	2008	1,6	37,7	3,4	5,5	14,9
	2009	1,7	34,8	3,0	4,7	13,3
	2010	1,6	37,0	2,9	4,9	17,2
	<i>verschil</i>	-16%	+16%	-	-	-
Raming totaal aantal delicten ²	2004	42.000	1.500.000	86.000	Nvt	170.000
	2005	32.000	1.600.000	88.000		200.000
	2006	29.000	1.200.000	89.000		86.000
	2007	28.000	974.000	92.000		118.000
	2008	26.000	1.727.000	93.000		118.000
	2009	27.000	1.527.000	71.000		109.000
	2010	26.000	1.674.000	62.000		141.000
	<i>verschil</i>	-38%	-	-28%		-

		Inbraak	Diefstal	Vernieling	Gewelds delicten	Overige criminaliteit
Raming totale schade ² (mln euro)	2004	89	146	34	Nvt	11
	2005	79	141	34		11
	2006	75	120	30		10
	2007	77	114	32		9
	2008	71	140	33		11
	2009	74	129	29		9
	2010	75	136	23		7
	<i>verschil</i>	-16%	-	-32%		-36%
% getroffen dat melding doet	2004	88	47	46	59	46
	2005	87	48	44	57	43
	2006	88	45	44	52	44
	2007	89	47	47	54	47
	2008	87	44	45	55	42
	2009	89	45	44	58	41
	2010	89	44	41	58	38
	<i>verschil</i>	-	-6%	-11%	-	-17%
% getroffen dat aangifte doet	2004	26	18	17	15	18
	2005	25	19	18	14	19
	2006	25	17	17	12	16
	2007	25	18	19	12	16
	2008	24	16	18	14	14
	2009	23	16	17	11	14
	2010	24	14	16	12	14
	<i>verschil</i>	-	-22%	-	-	-

¹ Verschil: vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil met 2004. Het percentage eronder is de toename of afname ten opzichte van 2004 en staat alleen vermeld als het een statistisch significant verschil is.

² De marges die bij deze cijfers behoren, zijn vermeld in de Overzichtstabel na de Samenvattende Bevindingen.

Achtergrondkenmerken sector Detailhandel

In de sector detailhandel zijn naar schatting 165.000 bedrijfsvestigingen actief.

De sector kent de volgende branches:

Bloemen, planten/reparatie (excl. garages/pedicures, kappers, fotoateliers)	(23% van de sector)
Drogisterij, parfumerie/kleding	(14% van de sector)
Voedings- en genotmiddelen	(12% van de sector)
Overige artikelen/apothekers, benzinstations	(16% van de sector)
Algemeen assortiment	(12% van de sector)
IJzerwaren, d-h-z, bouwmaterialen/woningtextiel, meubelen, huish. apparatuur	(11% van de sector)
Autoreparatie/garages	(8% van de sector)
Overige winkels	(2% van de sector)
Autohandel	(3% van de sector)

In de rapportage beschrijven we de resultaten niet per branche afzonderlijk, maar maken wij waar mogelijk en relevant een driedeling in de branches. We maken hierbij onderscheid tussen:

- 'detailhandel non-food' (circa 143.000 vestigingen ofwel 87% van de sector)
- 'detailhandel food' (circa 17.000 vestigingen ofwel 10% van de sector)
- 'supermarkten' (circa 4.700 vestigingen ofwel 3% van de sector).

We maken tevens waar relevant een onderscheid tussen warenhuis of niet (circa 934 vestigingen ofwel 0,6% van de sector).

In onderstaande tabel staat een overzicht van typen bedrijven (inclusief BIK codes) die in deze sector zijn ondervraagd:

	DETAILHANDEL FOOD
5222, 5223, 52271, 526221-526223	voedings en genotmiddelen (dierlijk)
158102-158103, 5221, 5224-5227, 52621, 526224-526226, 526321, 526331	voedings en genotmiddelen (plantaardig)
	DETAILHANDEL NON-FOOD
523	drogisterij, parfumerie artikelen
5242, 52624	kleding (mode, confectie)
5246	ijzerwaren, doe het zelf, bouwmaterialen
52491-52493, 52623, 526322	bloemen en planten
52441-52447, 5245, 52484, 52494, 52497, 52501	woningtextiel, meubelen, huishoudelijke apparatuur
527	reparatie, excl. garages
74811, 74812, 85154, 9302, 9304	pedicures, kappers, foto-ateliers
50402, 5212, 5241, 52427, 5243, 5247, 5248, 52495, 52496, 52499, 52502, 52503, 5261, 52625, 52626, 5263, 526323, 526332, 71401, 71403	overige artikelen
505, 5231	apothekers, benzinstations
	SUPERMARKTEN
5211	alg. assortiment (supermarkt, kruidenier)

Wanneer de resultaten daartoe aanleiding geven, geven wij bovendien een beschrijving op gedetailleerder niveau. Hierbij lichten we de warenhuizen eruit als het om een significant verschil gaat met de andere detaillisten met een algemeen assortiment. Indien relevant beschrijven we ook verschillen tussen regio en agglomeratie.

Hieronder staat een overzicht van de steekproeven die genomen zijn voor 2010, 2009, 2008, 2007, 2006, 2005 en 2004:

Steekproef 2010 n= 10.868

Steekproef 2009 n= 11.909

Steekproef 2008 n= 12.429

Steekproef 2007 n= 10.705

Steekproef 2006 n= 11.771

Steekproef 2005 n= 8.956

Steekproef 2004 n= 8.842

1 Slachtofferschap criminaliteit

1.1 Slachtofferschap algemeen

Ruim vier op de tien bedrijfsvestigingen (44%) in de detailhandel hebben de afgelopen 12 maanden te maken gehad met één of meer vormen van criminaliteit. Dit zijn in totaal circa 72.200 bedrijven. In 2004 was de helft (49%) van de bedrijven slachtoffer van criminaliteit. Het slachtofferschap is in 2010 gedaald ten opzichte van 2004.

1.2 Meervoudig slachtofferschap

Vijftien procent (15%) van alle detailhandelszaken is meervoudig slachtoffer, dat wil zeggen dat zij getroffen zijn door meer dan één vorm van criminaliteit¹. Dit is een daling ten opzichte van 2004. Destijds was één op de vijf (20%) van alle detailhandelszaken meervoudig slachtoffer.

2 | (Meervoudig) slachtofferschap in de sector detailhandel

Percentage bedrijven dat slachtoffer is van:	Non-food (n=9.052)	Food (n=1.227)	Supermarkt (n=589)	Totaal (n=10.868)
	%	%	%	%
0 delicten	57	56	29	56
1 soort delict	29	30	33	29
2 of meer soorten delicten (meervoudig slachtofferschap)	14	15	39	15
Totaal	100	100	100	100

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: alle detailhandelbedrijven (n=10.868)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil t.o.v. het totaal

Branche

Het algemeen slachtofferschap onder warenhuizen² ligt hoger dan gemiddeld in de detailhandel (82% tegen 44% gemiddeld). Dit geldt tevens voor supermarkten (71%). Ook bij drogisterijen/kledingwinkels en bij apothekers/benzinestations/overige artikelen ligt het slachtofferschap hoger (respectievelijk 61% en 51%). Supermarkten en warenhuizen worden relatief vaak *meervoudig* slachtoffer (respectievelijk 39% en 38% tegen een gemiddelde in de detailhandel van 15%).

Agglomeratie

Het algemeen slachtofferschap is hoger dan gemiddeld bij detailhandelszaken in het centrum van een stad (53% tegen 44% gemiddeld). Zaken buiten de stad (34%) zijn minder vaak dan gemiddeld slachtoffer in de branche. De zaken in het centrum van de stad zijn vaker

¹ Bij de behandeling van de afzonderlijke delicten gaan wij in op herhaald slachtofferschap (frequentie).

² Gebaseerd op n=127 warenhuizen.

meervoudig slachtoffer (17%) dan vestigingen buiten de stad (10%) tegenover een gemiddelde van 15%.

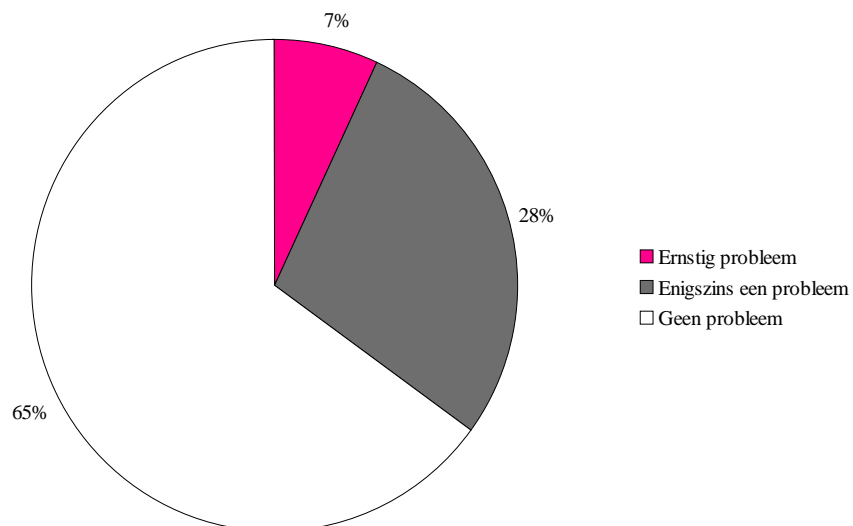
Regio

Vergeleken met de rest van het land is het algemeen slachtofferschap onder detailhandelszaken in de Randstad en het westen van het land relatief hoog (49% en 46% tegenover 44% gemiddeld). In het noorden van het land ligt dit percentage juist lager (38%). Ook het *meervoudig* slachtofferschap in de Randstad ligt hoger dan gemiddeld (18% tegen 15%). In het noorden ligt dit percentage lager (11%).

1.3 Probleemervaring criminaliteit

Ruim eenderde (35%) van de detailhandelszaken ziet criminaliteit in meerdere of mindere mate als probleem voor de bedrijfsvoering. Omgerekend naar absolute aantallen zijn dit circa 58.000 vestigingen. De perceptie van criminaliteit als een probleem in de detailhandel is ten opzichte van 2004 gedaald. Toen ervoer 42% van de detailhandel criminaliteit als een probleem.

3 | Ernst van de criminaliteitsproblematiek (één antwoord mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2010
Basis: alle detailhandelbedrijven (n=10.868)

Branche

Relatief veel supermarkten ervaren criminaliteit als een probleem (58% tegen 35% gemiddeld). Hetzelfde geldt voor warenhuizen (72%). Ook bij drogisterijen en kledingwinkels ligt dit percentage relatief hoger (49%). Bij de branche waar onder andere bloemen/planten, kappers en pedicures onder vallen, is dit probleem minder groot (23%).

Agglomeratie

Van de detailhandelbedrijven buiten de stad ervaren minder bedrijven dan gemiddeld criminaliteit als een probleem (29% tegen gemiddeld 35%). In het centrum van de stad ligt dit percentage juist hoger (40%).

Regio

In de Randstad ervaren meer bedrijven criminaliteit als een *ernstig* probleem (10%) dan in de rest van Nederland (gemiddeld 7%).

2 Registratie criminaliteit

2.1 Melding van geconstateerde criminaliteit bij bedrijfsleiding

Volgens de helft (49%) van alle detailhandelbedrijven geeft het personeel geconstateerde criminaliteit *altijd* aan de leiding door. Dit is gedaald ten opzichte van 2004. Toen gaf 51% van de detailhandelbedrijven aan dat het personeel dit *altijd* meldde.

Bij 3% van de vestigingen geeft het personeel *meestal of soms* criminaliteit aan de leiding door. Bij 3% van de bedrijven komt dit (bijna) *nooit* voor. Ruim vier op de tien vestigingen (45%) geven aan dat het melden van criminaliteit aan de bedrijfsleiding bij hen niet van toepassing is.

Hierbij merken we op dat deze cijfers gebaseerd zijn op de antwoorden van de bedrijfsleiding zelf.

Branche

Vooraf bij supermarkten geeft het personeel criminaliteit *altijd* (63% tegen 49% gemiddeld) door aan de bedrijfsleiding. Dit geldt ook voor warenhuizen waar men in 75% van de gevallen criminaliteit *altijd* doorgeeft aan de bedrijfsleiding. Op subbranche niveau zien we dat vooral het personeel van autodetailhandel bedrijven (54%), voedings- en genotmiddelen (55%), drogisterijen en kledingwinkels (64%) en de subbranche overige artikelen/apothekers/benzinestations (56%) criminaliteit *altijd* doorgeeft aan de bedrijfsleiding.

Agglomeratie

Leidinggevenden van detailhandelsvestigingen in het centrum van een stad hebben relatief vaker de indruk dat hun personeel criminaliteit *altijd* aan ze meldt (58% tegen 49% gemiddeld). Buiten de stad ligt dit percentage lager dan gemiddeld (39%).

2.2 Registratie van geconstateerde criminaliteit binnen de vestiging

Een kwart (25%) van alle detailhandel bedrijven registreert de plaatsgevonden delicten. Dit is een stijging ten opzichte van 2004, toen ruim een vijfde (22%) van alle detailhandelszaken criminaliteit registreerde.

Branche

Relatief veel supermarkten registreren criminaliteit (45% tegen 25% gemiddeld). In de *food*branche registreren juist minder bedrijven de voorgevallen criminaliteit (21%). Warenhuizen registreren meer dan gemiddeld de criminaliteit (64%).

Op subbranche niveau zien we dat vooral bij drogisterijen, parfumerie en kleding detailhandel dit percentage hoog ligt (36%). Dit geldt ook voor de subbranche overige artikelen/apothekers en benzinestations (31%). Bij de subbranche bloemen/planten/reparatie/pedicures/kappers/fotoateliers ligt dit percentage relatief laag (15%).

Agglomeratie

In het centrum van de stad registreren relatief veel bedrijven de door het personeel geconstateerde criminaliteit (29%). Buiten de stad registreren bedrijven minder vaak criminaliteit (21%).

2.2.1 Overzicht registratie delicten

Bij bedrijven die slachtoffer worden van criminaliteit is inbraak het meest geregistreerde delict. Registratie van het percentage inbraken en diefstallen is toegenomen ten opzichte van 2004.

4 | Registreren van specifieke delicten

Getroffen bedrijven die delict registreren	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	%	%	%	%	%	%	%
Inbraak (slachtoffers n=1.451)	47	51	50	52	51	55	55
Diefstal (slachtoffers n=4.014)	39	41	40	42	44	44	45
Vernieling (slachtoffers n=1.951)	27	30	28	32	32	30	29
Geweld (slachtoffers n=866)	28	31	30	31	33	36	33

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van het betreffende delict

De genoemde n betreft het aantal slachtoffers in 2010

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil t.o.v. 2004

2.3 Wijze van registreren van criminaliteit

Zoals gezegd, houdt ruim een kwart (25%) van alle detailhandelbedrijven de geconstateerde criminaliteit op de één of andere manier binnen de vestiging bij. Van deze groep houdt ruim vier op de tien (42%) bedrijven de criminaliteit bij door middel van een registratiesysteem. Eenderde (33%) van deze groep registreert de criminaliteit door het bijhouden van de gedane aangiften.

5 / Meest genoemde manieren van registratie van criminaliteit (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Wijze van registreren	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	%	%	%	%	%	%	%
Registratiesysteem	36	38	40	38	37	39	42
Houden aangiften bij	37	38	36	37	37	36	33
Overig schriftelijk	9	8	5	6	6	5	5
Houden verzekeringsclaims bij	6	5	5	6	4	5	5

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: registreert criminaliteit (2010 n=3.604, 2009 n=3.901, 2008 n= 3.972, 2007 n=3.398, 2006 n= 3.474, 2005 n=2.831, 2004 n=2.425)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil t.o.v. 2004

Branche

Relatief veel supermarkten registreren criminaliteit door de aangiften bij te houden (41% tegenover 33% gemiddeld). In de voedings- en genotmiddelen branche en in de branche waar onder andere bloemen en planten winkels in vallen houden bedrijven vaker aangiften bij (respectievelijk 40% en 42% versus 33% gemiddeld).

Agglomeratie

Aan de rand van de stad registreren detailhandelszaken criminaliteit vaker aan de hand van het bijhouden van verzekeringsclaims (7% versus 5% gemiddeld), dan in het centrum van de stad (3%).

3 Preventieve maatregelen

3.1 Mate van preventieve maatregelen

Acht op de tien (81%) van alle detailhandelbedrijven treffen maatregelen ter voorkoming van criminaliteit. Supermarkten (88%) en warenhuizen (99%) treffen vaker dan gemiddeld preventieve maatregelen. Ook in het centrum van de stad (84%) is dit percentage hoger dan gemiddeld (82%), buiten de stad juist lager (78%). In het noorden van het land worden er relatief minder maatregelen getroffen dan in de rest van het land (76%).

3.2 Meest gebruikte preventieve maatregelen

De maatregelen die worden toegepast door minstens 10% van de detailhandelbedrijven die aan preventie doen, zijn weergegeven in de onderstaande tabel.

6 | De meest toegepaste preventie maatregelen in/bij gebouwen (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Maatregel	Non-food	Food	Supermarkten	Totaal
	(n=8.002)	(n=979)	(n=555)	(n=9.536)
	%	%	%	%
1. Alarm luid	55	44	59	54
2. Alarm stil	42	34	57	41
3. Camera's/infrarood	30	34	63	31
4. Extra sloten	22	24	16	22
5. Extra zwaar hang- en sluitwerk	15	14	10	15
6. Rolluiken voor ramen/deuren	13	15	13	13
7. Inhuren beveiligingsdienst/ nachtwaker/nachtportier	10	7	16	10
8. Hekwerken	10	7	7	9

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: neemt preventie maatregelen (n=9.536)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil t.o.v. het totaal

Branche

Supermarkten maken relatief vaak gebruik van stil alarm (57% dan 41% gemiddeld). Ook maken supermarkten relatief vaak gebruik van cameratoezicht (63% versus gemiddeld 31%) en huren supermarkten vaker een beveiligingsdienst in (16%). Extra sloten en extra zwaar hang- en sluitwerk worden in deze branche minder ingezet (respectievelijk 16% tegen 22% gemiddeld en 10% tegen 15% gemiddeld).

In de subbranche non-food wordt er relatief vaak gebruik gemaakt van een luid alarm (55% versus 54% gemiddeld) en hekwerken (10% versus 9% gemiddeld) en minder vaak van camera's/infrarood (30% versus 31% gemiddeld). In de subbranche food wordt relatief minder vaak gebruik gemaakt van een luid alarm, een stil alarm, het inhuren van een beveiligingsdienst en hekwerken (respectievelijk 44%, 34%, 7% en 7%).

De plaatsing van camera's komt met 57% bij warenhuizen ook relatief vaak voor. Een stil alarm (60% tegen 41% gemiddeld), het inhuren van een beveiligingsdienst (20% tegen 10% gemiddeld) en het merken van apparatuur of artikelen (25% tegen 6% gemiddeld) zijn andere preventiemaatregelen die bij warenhuizen relatief vaker voorkomen dan het gemiddelde.

In de subbranches autodetailhandel en autoreparatie/garage wordt veel gebruik gemaakt van hekwerken (respectievelijk 30% en 26% tegen 9% gemiddeld). Ook maken ze relatief meer gebruik van een nachtwaker (respectievelijk 17% en 13% versus 10% gemiddeld), een luid alarm (respectievelijk 61% en 64% versus 54% gemiddeld) en een stil alarm (respectievelijk 49% en 48% versus gemiddeld 41%).

In de subbranche waar onder andere bloemen/planten maar ook pedicures en kappers invallen maakt men relatief meer gebruik van extra sloten (36% versus 22% gemiddeld) en extra zwaar hang- en sluitwerk (21% versus 15% gemiddeld).

Het gebruik van camera's en infrarood beveiliging ligt hoog bij de subbranches 'voedings- en genotmiddelen' (40%) en 'overige artikelen/apothekers/benzinestations' (39%). Bij de laatst genoemde subbranche wordt vaker gebruik gemaakt van een stil alarm (50% versus 41% gemiddeld).

Agglomeratie

In het centrum van een stad plaatsen detailhandelbedrijven vaker dan gemiddeld camera's of infrarood beveiliging (34% tegen 31% gemiddeld) of rolluiken voor de ramen of deuren (16% tegen 13% gemiddeld). Ook maken ze vaker gebruik van luid alarm (57% tegen 54% gemiddeld). Buiten de stad maakt men relatief vaker gebruik van extra sloten (26% tegen 22%), extra zwaar hang- en sluitwerk (18% tegen 15%) en hekwerken (13% tegen 9%).

Regio

Er zijn enkele regionale verschillen in de preventiemaatregelen van detailhandelbedrijven. In de Randstad maken bedrijven relatief vaker (41%) gebruik van infrarood en camera's dan gemiddeld (31%), in het oosten van het land is dit percentage juist lager (28%).

Ook maken de bedrijven in de Randstad relatief vaker gebruik van rolluiken (22% tegen gemiddeld 13%). In de Randstad maakt men relatief weinig gebruik van extra sloten (17%). In de rest van het westen maakt men daar echter meer dan gemiddeld gebruik van (25% versus 22% gemiddeld). Daarnaast zien we dat bedrijven in Oost Nederland meer gebruik maken van een stil alarm (44% tegen 41% gemiddeld).

3.3 Totale investeringen preventieve maatregelen

Vier op de tien van alle bedrijven (41%) geven aan geen maatregelen te hebben genomen of maatregelen waar geen kosten aan zijn verbonden. De overige bedrijven die wel preventieve maatregelen nemen en er wel geld aan uitgeven, besteden hier gemiddeld €1.400 aan.

Het totaalbedrag dat alle detailhandelbedrijven uitgeven aan preventieve maatregelen berekenen we op circa €136 miljoen. Dit bedrag is gedaald ten opzichte van 2004 (toen circa €147 miljoen).

Supermarkten en warenhuizen besteden relatief veel aan preventieve maatregelen. De supermarkten en warenhuizen die preventieve maatregelen nemen en daar geld aan uitgeven, besteden gemiddeld respectievelijk €4.800 en €3.600. In de detailhandel non-food wordt er juist gemiddeld minder besteed (€1.300).

4 Inbraak

4.1 Percentage detailhandelbedrijven waar inbraak voorkomt

In totaal heeft 10% van alle detailhandelbedrijven te maken gehad met inbraak in gebouwen en/of transportmiddelen. Dit komt neer op circa 17.000 vestigingen. Het slachtofferschap is hiermee gedaald ten opzichte van 2004. Toen werd 15% van de bedrijven in de detailhandel slachtoffer van inbraak.

Eén op de tien (9%) detailhandelbedrijven heeft te maken met inbraak *in gebouwen*. Van alle vestigingen in de detailhandel is 2% slachtoffer van inbraak *in bedrijfswagens of andere transportmiddelen*.

Branche, agglomeratie en regio

Het slachtofferschap van inbraak is het hoogst onder supermarkten (21% versus 10% gemiddeld). Wanneer we kijken op subbranche niveau zijn de percentages inbraken in de auto detailhandel (20%) en autoreparatie/garages (15%) het hoogst en bij bloemen/planten en kappers (7%) het laagst.

Bedrijven die zich aan de rand van de stad hebben gevestigd, hebben meer last van inbraken dan gemiddeld (12%). In het centrum ligt dat percentage juist lager (9%).

In het noorden van Nederland hebben bedrijven minder vaak last van inbraak dan gemiddeld (7% versus 10%).

4.2 Totaal aantal inbraken

Bij de detailhandelbedrijven die last hebben van inbraken in gebouwen, vindt dit gemiddeld 1,4 keer per jaar plaats. Het aantal inbraken in gebouwen ramen we op circa 20.200 per jaar. Daarnaast wordt er gemiddeld 1,5 maal per jaar ingebroken in transportmiddelen, wat neerkomt op circa 5.300 inbraken in transportmiddelen per jaar.

Het totaal aantal inbraken in de detailhandel komt hiermee op circa 25.500. Dit is gemiddeld 1,6 keer per getroffen vestiging. In 2004 lag dit gemiddelde hoger (1,9) en kwam ook het totaal aantal inbraken hoger uit (42.000).

7 | Frequentie inbraak in gebouwen en transportmiddelen

	% bedrijven waar het delict voorkomt (basis: n=10.868)	Gemiddelde frequentie per jaar waarmee het delict voorkomt bij getroffen vestigingen³	Totaal geraamd aantal inbraken
In gebouwen	8,5%	1,4	20.200
In transportmiddelen	2,1%	1,5	5.300
Totaal	10,1% ⁴	1,6	25.500

Bron: TNS NIPO, 2010

8 | Inbraak in gebouwen en/of transportmiddelen

	Non-food (n=9.052)	Food (n=1.227)	Supermarkten (n=589)	Totaal⁵ (n=10.868)
In gebouwen	7,9%	10,9%	20,1%	8,5%
In transportmiddelen	2,1%	2,4%	1,1%	2,1%
Totaal	9,5%	12,6%	20,7%	10,1%

Bron: TNS NIPO, 2010

Agglomeratie

Getroffen detailhandelbedrijven in het centrum van de stad zijn minder vaak slachtoffer van inbraak dan gemiddeld (1,4 versus gemiddeld 1,6 keer).

Regio

In de Randstad en de rest van het westen zijn bedrijven vaker slachtoffer van inbraak dan gemiddeld (respectievelijk 1,8 en 1,7 keer versus gemiddeld 1,6 keer). In het zuiden en noorden van het land ligt dit aantal voor getroffen bedrijven juist lager (respectievelijk 1,5 en 1,3 keer).

³ Van de door inbraak getroffen ondernemers geeft 93% aan het door hen genoemde aantal delicten zeker te weten, 7% zegt het te schatten of het niet te weten.

⁴ In deze tabel tellen de subtotalen niet op tot het totaal aantal delicten (som is 10,1% in plaats van 10,6%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met beide vormen te maken hebben gehad. Deze vestigingen worden in het totaalpercentage maar een keer meegerekend.

⁵ In deze tabel tellen de subtotalen niet op tot het totaal aantal delicten (som is 10,1% in plaats van 10,6%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met meerdere vormen te maken hebben gehad. Deze vestigingen worden in het totaalpercentage maar een keer meegeteld.

4.3 Locatie inbraken vervoermiddelen

Bij bijna zes op de tien (58%) bedrijven die te maken hebben met inbraken in transportmiddelen, vindt de inbraak plaats buiten het eigen bedrijfsterrein.

9 | *Locatie inbraak in transportmiddelen (één antwoord mogelijk)*

Locatie	%
Eigen bedrijfsterrein	42
Binnen de gemeente, maar buiten het eigen terrein	37
Elders in Nederland	18
Buitenland	1
Weet niet/wil niet zeggen	2
Totaal	100

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van inbraak in transportmiddelen (n=318)

Branche

In de subbranches zien we dat inbraak bij autoreparatie/garages veelal plaatsvindt op het eigen terrein (respectievelijk 78% tegen 42% gemiddeld).

Agglomeratie en regio

In het centrum van de stad (24%) vindt inbraak minder vaak plaats op het eigen terrein dan gemiddeld (42%). Buiten de stad vinden inbraken vaker dan gemiddeld plaats op het eigen terrein (58%).

In de Randstad is het aandeel inbraken binnen de eigen gemeente hoger dan gemiddeld (63% tegen 37% gemiddeld), het aandeel op het eigen terrein ligt juist lager dan gemiddeld (23% versus 42% gemiddeld). In het oosten van het land is het aandeel op het eigen terrein hoger dan gemiddeld (57% versus 42% gemiddeld).

4.4 Totale schade door inbraak

De schade die detailhandelbedrijven ondervinden als gevolg van inbraak kan worden onderverdeeld in *directe* en *indirecte* schade. De directe schade betreft de kosten die zijn gemaakt voor vervanging, reparatie en dergelijke, ongeacht het bedrag dat is gedekt door de verzekering. Van indirecte schade is sprake wanneer een bedrijf als gevolg van inbraak bijvoorbeeld vertraging oploopt in de levering van producten en diensten.

Bijna alle getroffen bedrijven (97%) geven aan *directe* schade op te lopen als gevolg van inbraak. De gemiddelde directe schade per getroffen vestiging is circa €4.000. De totale directe schade als gevolg van inbraak voor de gehele sector detailhandel ramen we op ongeveer €65 miljoen.

Ruim vier op de tien (42%) getroffen bedrijven geeft aan *indirecte* schade op te lopen als gevolg van inbraak. De gemiddelde indirecte schade door inbraak is €1.500 per getroffen

vestiging. De totale omvang van de indirecte schade als gevolg van inbraak voor de gehele sector berekenen we voor 2010 op circa €10 miljoen.

De totale schade (directe en indirecte schade door inbraak samengenomen) komt uit op circa €75 miljoen. Dit verschilt ten opzichte van 2004. Toen was de totale schade voor inbraak nog €89 miljoen. De gemiddelde totale schade door inbraak in 2010 is €4.600 per getroffen vestiging.

Branche en agglomeratie

Supermarkten waarbij wordt ingebroken, hebben een hogere totale financiële schade (€8.350) dan gemiddeld. Vestigingen die gevestigd zijn in het centrum van de stad geven aan relatief minder totale financiële schade op te lopen dan gemiddeld (€4.000 versus €4.600 gemiddeld).

4.5 Aantal meldingen inbraken bij politie

Onder ‘melding doen’ verstaan wij het inlichten van de politie over een voorgevallen delict in de breedste zin van het woord. Dit kan bijvoorbeeld telefonisch, schriftelijk of via een alarmsysteem. Het doen van aangifte valt hier dus ook onder. Negen op de tien (89%) van de detailhandelbedrijven die te maken hebben gehad met inbraak, melden dit bij de politie.

Gemiddeld doen de getroffen vestigingen 1,6 keer per jaar melding van een inbraak. Op basis van deze frequentie berekenen we het totale aantal meldingen van inbraak op ongeveer 24.000 per jaar.

Branche en regio

Binnen supermarkten (98%) wordt vaker melding van inbraak gedaan dan gemiddeld (89%). In het noorden van het land doen vestigingen hier relatief minder vaak melding van (1,2 versus 1,6 keer gemiddeld).

4.6 Redenen om inbraak niet te melden

Één op de tien (10%) detailhandelbedrijven die slachtoffer wordt van inbraak, maakt hier van *geen* melding van bij politie. De belangrijkste reden van deze groep detailhandel bedrijven is dat de ondernemers de indruk hebben dat de politie geen actie zal ondernemen naar aanleiding van de melding (24%). Daarnaast is in veel gevallen de schade in de ogen van de ondernemers te klein om er melding van te doen (valt binnen eigen risico) (22%). Een andere reden om geen melding te maken van inbraak is dat de aangifte of melding door anderen is gedaan (19%) of dat er geen tijd was om melding te maken (12%).

10 / *Belangrijkste redenen niet melden inbraak bij de politie (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)*

Reden	%
Politie doet er toch niets aan	24
Schade was te klein (binnen eigen risico)	22
Melding of aangifte door anderen gedaan	19
Geen tijd	12
De vestiging heeft het probleem zelf aangepakt	6
Ontevredenheid over manier waarop de politie de laatste aangifte heeft behandeld	5

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: heeft inbraak niet gemeld bij de politie (n=129)

4.7 Registratie van inbraken bij de politie

Ruim negen op de tien (93%) bedrijven die inbraak melden, geven aan dat de politie hun melding registreert. Drie kwart van de bedrijven (75%) die inbraak melden, geeft aan dat de politie naar aanleiding van de melding proces-verbaal opmaakt. De helft (51%) van de bedrijven die inbraak meldt, geeft aan dat de politie een onderzoek instelt naar aanleiding van de melding. Dit is vaker dan in 2004 toen bij 42% van de gevallen een onderzoek werd ingesteld.

Branche

Wanneer er in supermarkten een inbraak wordt gemeld, wordt dit door de politie relatief vaak geregistreerd (97% versus 93% gemiddeld).

Regio

Bedrijven in de Randstad zeggen relatief minder vaak dat de politie de inbraak is gaan onderzoeken (41% tegen gemiddeld 51%). In het noorden van het land geven bedrijven juist vaker aan dat de politie de inbraak is gaan onderzoeken (69%). Ook geven bedrijven in het noorden relatief vaker aan dat de politie proces-verbaal heeft opgemaakt (86% tegen gemiddeld 75%).

Agglomeratie

Bedrijven die in het centrum van de stad gevestigd zijn, geven relatief minder vaak aan dat de politie proces-verbaal opmaakt (70% tegen 75% gemiddeld).

4.8 Aantal aangiftes bij politie

Het melden van een delict onderscheiden we van het doen van aangifte. Daadwerkelijk aangifte doen, houdt in dat een proces-verbaal of een standaard aangifteformulier wordt opgemaakt en ondertekend. Een kwart van de vestigingen (24%) waar is ingebroken, doet daadwerkelijk aangifte hiervan.

Branche

Bij supermarkten doen vestigingen minder vaak aangifte dan gemiddeld (13% versus 24%). In de subbranche van ijzerwaren/woningtextieldetailhandel doen bedrijven vaker aangifte dan gemiddeld (35%). Voor de subbranche drogisterij/parfumerie/kleding ligt dit percentage juist lager (11%).

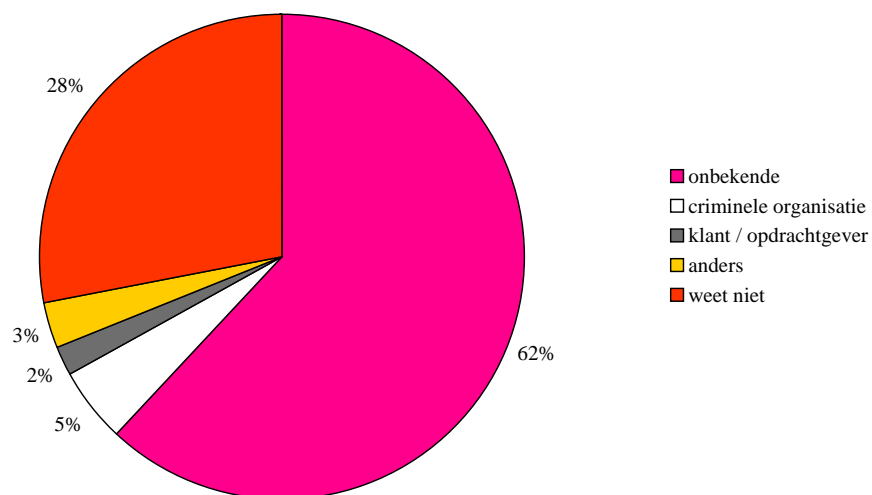
Regio

In de Randstad doen bedrijven vaker aangifte (35%), in het noorden van Nederland minder vaak (15%).

4.9 Vermoedelijke dader bij inbraak

De meeste getroffen bedrijven (62%) vermoeden dat de dader een onbekende is van het bedrijf. Dit percentage is gedaald ten opzichte van 2004 (toen 74%). Vijf procent verdenkt een criminele organisatie. Dit is toegenomen ten opzichte van 2004 toen dit percentage op 3% lag. Enkele bedrijven waar wordt ingebroken, verdenken de klant (2%). Ruim een kwart van de getroffen bedrijven (28%) heeft geen idee in welke kringen moet worden gezocht naar de dader van de inbraak. Dit is gestegen ten opzichte van 2004 (toen 18%).

11 | Vermoedelijke dader bij inbraak (één antwoord mogelijk)⁶

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: detailhandelbedrijf slachtoffer van inbraak (n=1.451)

⁶ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekende' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

5 Diefstal

5.1 Percentage detailhandelbedrijven waar diefstal voorkomt

Onder diefstal verstaan we het wegnemen van zaken die eigendom zijn van het bedrijf. Het kan hier zowel gaan om diefstal door het eigen personeel als om diefstal door derden. Om eventuele dubbeltellingen te voorkomen rekenen we de gestolen goederen bij inbraak niet onder diefstal mee.

Ruim een kwart van alle detailhandelbedrijven (28%) heeft te maken met één of meer vormen van diefstal. Het slachtofferschap is gedaald ten opzichte van 2004 (32%). In totaal gaat het om circa 46.000 vestigingen. Bij bijna alle diefstal betreft het diefstal uit gebouwen zoals te zien in onderstaande tabel.

12 | Slachtofferschap diefstal en locatie

	Non-food (n=9.052)	Food (n=1.227)	Supermarkten (n=589)	Totaal (n=10.868)
Uit gebouwen	26,4%	22,2%	58,1%	26,9%
Uit transportmiddelen	1,3%	0,9%	0,4%	1,2%
Van transportmiddelen	0,8%	0,6%	0,7%	0,8%
Totaal	27,5%	23,1%	58,5%	27,9% ⁷

Bron: TNS NIPO, 2010

Branche

De supermarkten vallen op door een relatief hoog percentage slachtofferschap van diefstal (59% tegen 28% gemiddeld). Warenhuizen worden eveneens relatief vaak getroffen door diefstal (78%). Op subbranche niveau zien we dat drogisterijen en kledingwinkels ook veelvuldig slachtoffer worden van diefstal (53%). Ook de subbranche waar algemeen assortiment in valt heeft vaker dan gemiddeld met diefstal te maken (40%).

Agglomeratie

Bedrijven die in het centrum gevestigd zijn, worden vaker slachtoffer van diefstal (38%) dan bedrijven aan de rand van de stad (24%) of daarbuiten (19%).

Regio

In de Randstad hebben detailhandelbedrijven relatief vaker (31%) last van diefstal dan landelijk gemiddeld (28%).

⁷ In deze tabel tellen de subtotalen niet op tot het totaal aantal delicten (som is 27,9% in plaats van 28,9%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met meer vormen te maken hebben gehad en worden in het totaalpercentage maar een keer meegerekend.

5.2 Totaal aantal diefstallen

Bedrijven die te maken hebben met diefstal uit *gebouwen* zijn hier gemiddeld 38 keer per jaar slachtoffer van. Het totale aantal diefstallen uit gebouwen komt hiermee in 2010 op circa 1,7 miljoen.

In de volgende figuur geven we de frequentie weer van diefstallen uit gebouwen en de frequentie van diefstallen van en uit vervoermiddelen in 2010.

13 | Frequentie diefstal uit gebouwen, van en uit vervoermiddelen

	% bedrijven waar het delict voorkomt (basis: n=10.868)	Gemiddelde frequentie per jaar waarmee het delict voorkomt per getroffen bedrijf ⁸	Totaal geraamd aantal diefstallen voor alle bedrijven
Uit gebouwen	26,9%	37,6	1.665.600
Uit transportmiddelen	1,2%	2,9	5.900
Van transportmiddelen	0,8%	2,2	3.000
Totaal	27,9% ⁹	37,0	1.674.500 ¹⁰

Bron: TNS NIPO, 2010

Onderstaande tabel toont de verdeling van de frequentie waarmee de verschillende soorten diefstallen plaatsvinden.

14 | Verdeling van frequentie diefstal

	% diefstal uit gebouwen (basis: n=4.014)	% diefstal van transportmiddelen (basis: n=1.897)	% diefstal uit transportmiddelen (basis: n=1.897)
1 keer	17%	5%	6%
2 tot 9 keer	34%	2%	4%
10 tot 99 keer	38%	-	-
100 keer of meer	8%	-	-

Bron: TNS NIPO, 2010

⁸ Van de door diefstal getroffen ondernemers geeft 38% aan het door hen genoemde aantal delicten zeker te weten, 44% zegt het te schatten.

⁹ In deze tabel tellen de subtotalen niet op tot het totaal aantal delicten (som is 27,9% in plaats van 28,9%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met meer vormen te maken hebben gehad en worden in het totaal percentage maar een keer meegerekend.

¹⁰ In de overzichtstabel (zie Samenvatting paragraaf 1.8) staat de raming van het totaal aantal diefstallen op 1.674.000. Dit aantal is juist. Doordat in dit deelrapport in figuur 13 de raming van het aantal diefstallen uit gebouwen, uit & van transportmiddelen naar boven wordt afgerond, rondt ook het totaalcijfer van het aantal delicten naar boven af waardoor het totaal aantal diefstallen uitkomt op 1.674.500.

Branche

De frequentie waarmee uit gebouwen wordt gestolen, ligt bij supermarkten boven het gemiddelde (75 keer per jaar per getroffen bedrijf tegenover gemiddeld 38 keer per jaar in de hele sector). Ook bij warenhuizen ligt de frequentie van diefstallen uit gebouwen hoger dan het gemiddelde, namelijk 137 keer per jaar.

5.3 Locatie diefstal vervoermiddelen

De locatie van diefstal uit transportmiddelen is bij bijna vier op de tien (37%) bedrijven op het eigen bedrijfsterrein.

15 | Locatie inbraak in transportmiddelen (één antwoord mogelijk)

Locatie	%
Eigen bedrijfsterrein	37
Binnen de gemeente, maar buiten het eigen terrein	33
Elders in Nederland	12
Weet niet/wil niet zeggen	18
Totaal	100

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van diefstal uit transportmiddelen (n=195)

5.4 Totale schade door diefstal

Van de door diefstal getroffen bedrijven geeft 97% aan *directe* schade op te lopen als gevolg van diefstal. De gemiddelde directe schade per getroffen vestiging bedraagt naar schatting ongeveer €2.500. De totale directe schade die de gehele sector detailhandel oploopt als gevolg van diefstal berekenen we op circa €109 miljoen.

Ruim de helft (52%) van de getroffen bedrijven geeft aan *indirecte* schade op te lopen als gevolg van diefstal. Als bedrijven indirecte schade oplopen, bedraagt dit gemiddeld ongeveer €1.100. De totale indirecte schade als gevolg van diefstal voor de gehele sector detailhandel ramen we op circa €27 miljoen.

De totale schade (direct plus indirect) door diefstal in de detailhandel komt hiermee op €136 miljoen. Dit komt neer op circa €3.000 schade per getroffen bedrijf.

Branche

Bij supermarkten is de directe schade hoger dan gemiddeld (€7.200 per bedrijf tegenover €2.500 gemiddeld). Ook de indirecte schade is relatief hoog bij de supermarkten (€2.300 tegenover €1.100 gemiddeld). De directe en indirecte schade als gevolg van diefstal is bij warenhuizen ook hoger dan gemiddeld, namelijk respectievelijk €9.600 en €2.500.

Agglomeratie en regio

Aan de rand van de stad is de hoogte van de directe schade als gevolg van diefstal hoger dan het landelijk gemiddelde (€2.900 tegenover €2.500). Ook de totale schade is hoger bij vestigingen aan de rand van de stad (€3.600 tegenover €3.000).

In Noord Nederland is de hoogte van de indirecte schade als gevolg van diefstal gemiddeld lager dan het landelijk gemiddeld, namelijk €780 tegenover €1.100.

5.5 Aantal meldingen diefstal bij politie

Ruim vier op de tien detailhandelbedrijven (44%) waar wordt gestolen, meldt dit bij de politie.

De vestigingen die diefstal melden bij de politie, doen dit met een frequentie van 7,9 keer per jaar. Op basis van deze frequentie berekenen we het totaal aantal meldingen van diefstal voor alle bedrijven op circa 156.000 per jaar. Dit is 9% van het geraamde aantal gevallen van diefstal voor de gehele sector. Van een meerderheid van de diefstallen wordt de politie niet op de hoogte gesteld.

Relatief veel supermarkten melden het als er bij hen gestolen wordt (79% van de getroffen bedrijven tegen 44% gemiddeld). Ook warenhuizen maken vaker dan gemiddeld melding bij de politie (63%).

5.6 Redenen om diefstal niet te melden

Ruim de helft (55%) van de detailhandelbedrijven stelt de politie *niet* op de hoogte van diefstal. De belangrijkste reden van deze groep detailhandelbedrijven hiervoor is dat ze vinden dat er te weinig of geen aantoonbaar bewijs is (31%). Een andere reden is dat de schade te klein was en hiermee binnen het eigen risico viel. De meest genoemde redenen om diefstal niet te melden bij de politie staan in het volgende tabel weergegeven.

16 / Meest genoemde redenen om diefstal niet te melden bij de politie (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Reden	%
Te weinig bewijs, niet aantoonbaar	31
Schade was te klein (binnen eigen risico)	27
Politie doet er toch niets aan	24
Er was geen tijd	12
Te laat geconstateerd	12
Vestiging heeft het probleem zelf aangepakt	9

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: heeft diefstal niet gemeld bij de politie (n=1.916)

Branche

Warenhuizen noemen minder vaak dan gemiddeld dat de politie er toch niets aan doet (5% tegen 24% gemiddeld).

Agglomeratie en regio

Bedrijven aan de rand van de stad geven minder vaak dan gemiddeld als reden om geen melding te maken bij de politie dat de politie er toch niets aan doet (21% tegen 24% gemiddeld).

Bedrijven in het noorden van Nederland geven relatief vaak aan dat er te weinig bewijs was (43% versus 31% gemiddeld). Bedrijven in de Randstad geven dit juist minder vaak dan gemiddeld aan (23%).

5.7 Registratie van diefstal door de politie

Bijna negen op de tien (87%) bedrijven, die diefstal melden bij de politie, geeft aan dat de politie hun melding registreert. Bijna tweederde van de bedrijven die diefstal meldt, zegt dat proces-verbaal is opgemaakt (63%). Bijna éénderde (31%) geeft aan dat de politie een onderzoek is begonnen.

Branche

Supermarkten en warenhuizen geven vaker aan dat de politie proces-verbaal opmaakt (respectievelijk 73% en 77% tegen 63% gemiddeld).

Op subbranche niveau zien we dat bedrijven in de voedings- en genotmiddelendetailhandel vaker aangeven dat de politie proces-verbaal opmaakt (76% tegen 63% gemiddeld). Ook registreert de politie vaker de melding binnen de voedings- en genotmiddelendetailhandel (91% tegen 87% gemiddeld).

Regio

In de Randstad geeft men relatief minder vaak aan dat de politie de melding heeft geregistreerd (83% versus 87% gemiddeld). Dit geldt ook voor het opmaken van proces-verbaal (56% versus 63% gemiddeld).

5.8 Aantal aangiftes van diefstal

Veertien procent van de detailhandelvestigingen die te maken hebben met diefstal, doen hiervan daadwerkelijk aangifte door het ondertekenen van een proces-verbaal.

Bij de supermarkten ligt dit percentage lager met 11%. Op subbranche niveau zien we dat autoreparatiebedrijven en bedrijven in de auto detailhandel relatief meer aangifte doen van diefstal (respectievelijk 30% en 27% van de getroffen bedrijven). Bij de voedings- en genotmiddelendetailhandel ligt dit percentage lager (11% tegen 14% gemiddeld).

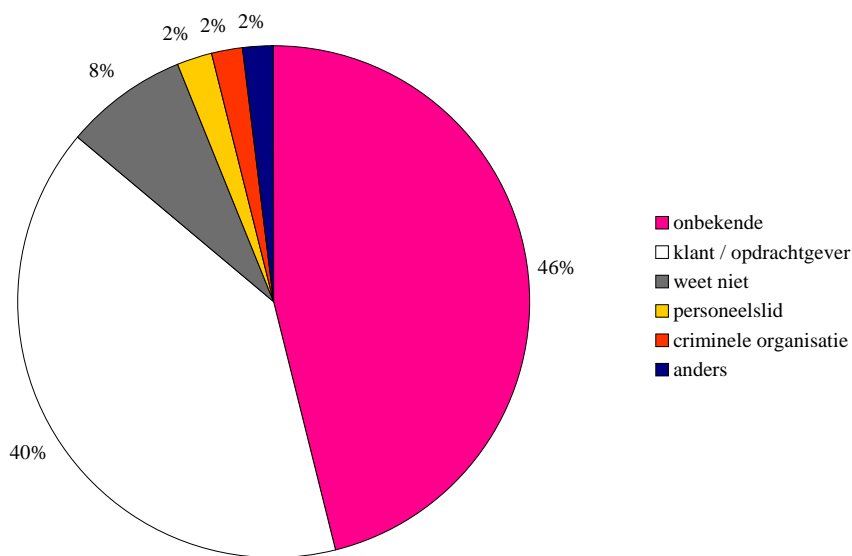
Bij vestigingen aan de rand van de stad ligt het percentage aangiftes hoger dan in de rest van Nederland (17% tegen 14% gemiddeld). Ook in de Randstad doen bedrijven relatief vaker aangifte van diefstal (18%).

5.9 Vermoedelijke dader bij diefstal

Bij vier op de tien (41%) detailhandelzaken die te maken hebben met diefstal, heerst het vermoeden dat de diefstallen worden gepleegd door klanten of opdrachtgevers. Vier op de tien (39%) van de getroffen bedrijven denken dat de dader een onbekende is. Nog eens 13% van de getroffen bedrijven heeft geen idee in welke kringen de dader gezocht kan worden. Personeelsleden worden zelden (3%) door deze bedrijven verdacht van diefstallen.

Supermarkten en warenhuizen maar ook bedrijven in de voedings- en genotmiddelen-detailhandel en drogisterijen/kledingwinkels verdenken relatief vaak klanten of opdrachtgevers (respectievelijk 72%, 60%, 51% en 45% in vergelijking met 41% gemiddeld).

17 | Vermoedelijke dader bij diefstal (één antwoord mogelijk)¹¹

Bon: TNS NIPO, 2010
Basis: slachtoffer van diefstal (n=4.014)

¹¹ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekende' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

6 Vernieling

6.1 Percentage detailhandelbedrijven waar vernieling voorkomt

Onder vernieling verstaan we het opzettelijk beschadigen van bezittingen van bedrijven waarbij de dader niet handelt uit winstbejag. Het kan hierbij gaan om opzettelijke vernieling, brandstichting of het aanbrengen van graffiti aan bedrijfsgebouwen, vervoermiddelen of andere eigendommen. In het vervolg spreken we kortweg over vernieling.

Veertien procent (14%) van alle detailhandelbedrijven heeft te maken met dergelijke vernielingen. Dit komt neer op zo'n 23.000 vestigingen. Dit is lager dan in 2004. Toen kwam 18% van de detailhandelbedrijven in aanraking met vernielingen (circa 28.500 vestigingen).

Het gaat in de detailhandel met name om vernielingen aan bedrijfsgebouwen (12%). Vernieling aan een transportmiddel komt in mindere mate voor (3%).

18 | Vernielingen naar branche

	Non-food (n=9.052)	Food (n=1.227)	Supermarkten (n=589)	Totaal (n=10.868)
Gebouwen	11,2%	13,9%	24,0%	11,8%
Transportmiddelen	2,4%	3,8%	4,1%	2,5%
Totaal	13,2%	16,3%	25,2%	13,9% ¹²

Bron: TNS NIPO, 2010

Branche

Supermarkten vallen op door het hoge slachtofferschap vernielingen (25% versus 14% gemiddeld).

Agglomeratie

Relatief veel bedrijven in het centrum van een stad worden getroffen door vernielingen (17% tegen 14% gemiddeld). Bedrijven buiten de stad hebben hier minder vaak last van (10%).

¹² In deze tabel tellen de subtotalen niet op tot het totaal aantal delicten (som is 13,9% in plaats van 14,3%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met beide vormen te maken hebben gehad. Deze vestigingen worden in het totaal percentage maar één keer meegerekend

6.2 Totaal aantal vernielingen

Gemiddeld komt vernieling aan gebouwen per getroffen vestiging 2,7 keer per jaar voor. Op basis hiervan berekenen we het totale aantal vernielingen aan gebouwen per jaar op circa 52.600.

Vernielingen aan transportmiddelen komen gemiddeld 2,2 keer per jaar voor per getroffen bedrijf. Met deze frequentie komt het totaal aantal geraamde vernielingen aan transportmiddelen uit op ongeveer 9.300 per jaar.

Bij elkaar is het totale aantal vernielingen in de detailhandel circa 61.900. Dit is afgenomen ten opzichte van 2004 (toen 86.300). De gemiddelde frequentie waarmee bedrijven in 2010 werden getroffen is circa 2,9 keer per getroffen vestiging.

19 | Frequentie vernieling aan gebouwen en transportmiddelen

	% Bedrijven waar het delict voorkomt (basis: n=10.868)	Gemiddelde frequentie per jaar waarmee het delict voorkomt bij getroffen vestigingen ¹³	Totaal geraamd aantal vernielingen voor alle bedrijven
Gebouwen	11,8%	2,7	52.600
Transportmiddelen	2,5%	2,2	9.300
Totaal	13,9% ¹⁴	2,9	61.900

Bron: TNS NIPO, 2010

Branche en agglomeratie

De frequentie van vernielingen is relatief hoog bij de supermarkten (4,0 keer per jaar tegen 2,9 gemiddeld). Bij bedrijven buiten de stad was de frequentie van vernielingen lager dan gemiddeld (2,4 keer per jaar tegen gemiddeld 2,9 keer per jaar).

6.3 Locatie vernieling van vervoermiddelen

Ruim vier op de tien bedrijven (45%) die te maken hebben met vernielingen van transportmiddelen, geven aan dat deze plaats vindt op het eigen bedrijfsterrein. In onderstaande tabel staat aangegeven op welke andere plaatsen de vernieling van de transportmiddelen heeft plaats gevonden.

¹³ Van de door vernielingen getroffen bedrijven geeft 76% aan het door hen genoemde aantal delicten zeker te weten en 17% geeft aan het te schatten.

¹⁴ In deze tabel tellen de subtotalen niet op tot het totaal aantal delicten (som is 13,9% in plaats van 14,3%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met beide vormen te maken hebben gehad. Deze vestigingen worden in het totaal percentage maar één keer meegerekend

20 / Locatie vernielingen van transportmiddelen (één antwoord mogelijk)

Locatie	%
Eigen bedrijfsterrein	45
Binnen de gemeente, maar buiten het eigen terrein	44
Elders in Nederland	7
Buitenland	-
Weet niet/wil niet zeggen	4
Totaal	100

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van inbraak in transportmiddelen (n=361)

6.4 Totale schade door vernielingen

Negen op de tien (89%) van de getroffen bedrijven geven aan *directe* schade op te lopen als gevolg van vernieling. Bedrijven die directe schade oplopen, worden gemiddeld met een schadebedrag van €1.100 geconfronteerd. Op basis hiervan ramen we de totale directe schade in de detailhandel als gevolg van vernieling, brandstichting en graffiti op circa €21 miljoen.

Ruim een kwart (28%) van de getroffen bedrijven geeft aan *indirecte* schade op te lopen als gevolg van vernieling. De indirecte schade die bedrijven oplopen bedraagt gemiddeld €300. De totale indirecte schade berekenen we op circa €2 miljoen voor de gehele sector detailhandel.

Samengenomen komt de *totale* schade neer op circa €23 miljoen. Dit is afgenomen ten opzichte van 2004. Toen bedroeg de totale schade €34 miljoen. De *totale* schade per bedrijf bedraagt gemiddeld €1.100.

De totale schade van supermarkten ligt hoger dan het landelijk gemiddelde (€2.100).

6.5 Aantal meldingen vernielingen bij politie

Vier op de tien (41%) detailhandelbedrijven die slachtoffer zijn van vernieling, brandstichting of aanbrenge van graffiti, melden dit bij de politie. Bij supermarkten gebeurt dit relatief vaker (53% versus 41% gemiddeld).

De gemiddelde frequentie van het melden van een vorm van vernieling is 2,2 keer per jaar onder getroffen bedrijven. Het totaal aantal meldingen van vernieling, brandstichting of graffiti voor de gehele sector berekenen we op circa 20.000. Dit is 32% van het geraamde totaal aantal gepleegde vernielingen in de sector.

Agglomeratie

Vestigingen die zich buiten de stad bevinden maken relatief vaker melding (48%) van de vernieling dan vestigingen die zich in het centrum bevinden (35%).

6.6 Redenen om vernieling niet te melden

De voornaamste redenen om de politie niet op de hoogte te stellen van de vernieling zijn de verwachting dat de politie er toch niets aan doet en de beperkte omvang van de schade (binnen eigen risico).

21 | *Meest genoemde redenen om vernieling niet te melden bij de politie*
(antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Reden	%
Politie doet er toch niets aan	34
Schade was te klein (binnen eigen risico)	31
Er was te weinig bewijs (niet aantoonbaar)	11
Probleem zelf aangepakt	10
Er was geen tijd	8

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: heeft vernieling niet gemeld bij de politie (n=1.118)

6.7 Registratie van vernielingen door politie

Drie kwart (76%) van de bedrijven die vernielingen bij de politie meldt, geeft aan dat de politie de melding registreert. De helft (49%) van de bedrijven die vernielingen meldt, geeft aan dat proces-verbaal wordt opgemaakt. Een kwart (25%) van deze bedrijven meldt dat de politie de vernielingen heeft onderzocht.

Supermarkten geven vaker dan gemiddeld aan dat de politie de melding registreert (89%) en dat er proces verbaal wordt opgemaakt (65%).

6.8 Aangiftes van vernielingen

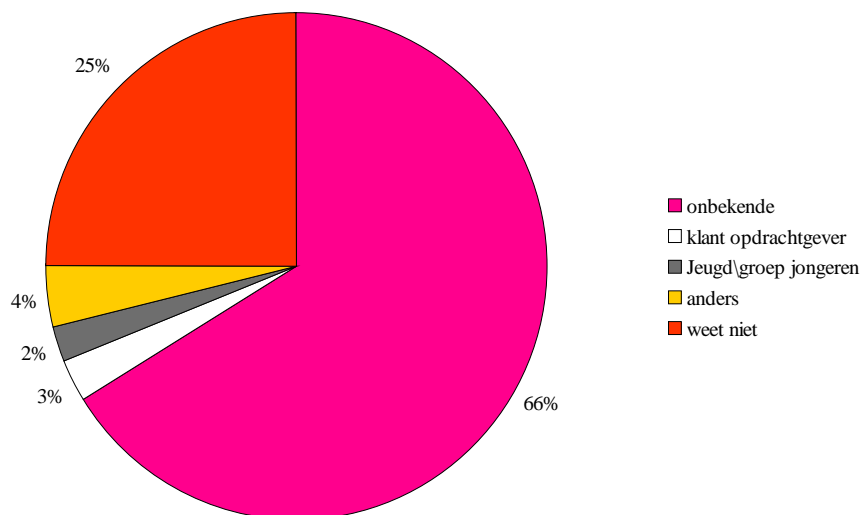
Zestien procent (16%) van de bedrijven die slachtoffer zijn geworden van vernielingen doet aangifte.

Agglomeratie en regio

Vestigingen in het centrum van de stad doen minder vaak aangifte dan gemiddeld (12% versus 16% gemiddeld). Ook in het noorden van Nederland wordt minder aangifte gedaan (10%). In de Randstad doen ze juist vaker aangifte dan gemiddeld (23%).

6.9 Vermoedelijke dader bij vernielingen

Tweederde van de getroffen bedrijven (66%) denkt dat de vermoedelijke dader van vernielingen, brandstichting of graffiti geen bekende van het bedrijf is. Een kwart (25%) van de slachtoffers heeft geen idee waar de dader gezocht zou moeten worden.

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van vernieling, brandstichting en/of graffiti (n=1.951)

¹⁵ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekende' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

7 Geweld

7.1 Percentage detailhandelbedrijven waar geweldsdelicten voorkomen

Onder geweldsdelicten verstaan we voorvallen zoals mishandeling, bedreiging, beroving, afpersing, agressief gedrag of een zedendelict. Van alle detailhandelbedrijven heeft 6% te maken met één of meer geweldsdelicten tegen het personeel. In 2004 was het percentage bedrijven dat slachtoffer werd van geweld hoger (7%). De gemiddelde frequentie van geweld is in 2010 is 4,9 keer per getroffen vestiging.

In absolute aantallen zou dit betekenen dat ongeveer 10.000 vestigingen met dergelijke delicten worden geconfronteerd.

Het lage absolute aantal ondervraagde bedrijven dat met geweldsdelicten te maken heeft, staat het niet toe in de rest van dit hoofdstuk uitspraken te doen over het totale aantal geweldsdelicten dat plaatsvindt, noch over de schade die hier mee gemoeid is.

Branche

Supermarkten worden relatief zwaar getroffen door geweldsdelicten. Bijna een vijfde (17% tegen 6% gemiddeld) van de bedrijven in deze branche heeft hiermee te maken. Op subbranche niveau zien we dit terug bij de voedings en genotmiddelen detailhandel (8%) en bij de apothekers/benzinestations (8%).

Regio en agglomeratie

In de Randstad komen geweldsdelicten relatief vaak voor (10% versus 6%). In het noorden van Nederland ligt dit percentage juist lager (3%). Ook hebben bedrijven die in het centrum van de stad staan veel meer last van geweld (7%). Bedrijven die zich buiten de stad hebben gevestigd hebben er relatief minder last van (3%).

7.2 Meest voorkomende geweldsdelicten

Het meest voorkomende geweldsdelict is bedreiging, gevolgd door overval/beroving, mishandeling en verbaal geweld/vechtpartijen en ruzies.

23 / Aard van de geweldsdelicten waar de sector slachtoffer van wordt (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Geweldsdelict	Non-food (n=661)	Food (n=67)	Supermarkten (n=138)	Totaal (n=866)
	%	%	%	%
Bedreiging	81	66	72	79
Mishandeling	9	10	24	11
Beroving, overval	11	28	17	13
Agressief gedrag en verbaal geweld	5	8	10	6

Bron: TNS NIPO, 2010: Basis: slachtoffer van geweldsdelict

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil ten opzichte van het totaal

Branche

Overval en beroving vindt vaker plaats binnen de voedings- en genotmiddelenhandel (28% tegen 13% gemiddeld). Bedreiging komt vaker voor binnen de autoreparatie (87% tegen 78% gemiddeld).

Agglomeratie en regio

Detailhandelszaken in het centrum van de stad hebben minder vaak te maken met overval/beroving dan gemiddeld (10% versus 13%). In de rest van het westen en in het oosten van Nederland hebben detailhandelszaken vaker dan gemiddeld te maken met bedreiging (respectievelijk 85% en 87% tegen 79% gemiddeld).

7.3 Aantal meldingen geweldsdelicten bij politie

Bijna zes op de tien (58%) vestigingen die te maken hebben met geweldsdelicten, melden dit bij de politie.

Relatief veel supermarkten melden geweldsdelicten bij de politie (75% van de getroffen bedrijven versus 58% gemiddeld). Op subbranche niveau zien we dat detailhandelszaken in de voedings- en genotmiddelenhandel vaker dan gemiddeld geweldsdelicten melden bij de politie (73% tegen 58% gemiddeld). Bij autoreparatie/garages gebeurt dit juist minder vaak dan gemiddeld (39%).

7.4 Redenen om geweldsdelicten niet te melden

Ruim vier op de tien (42%) van de getroffen vestigingen kiezen ervoor *geen* melding te doen van het geweldsdelict. De voornaamste reden om geen melding te maken is dat het bedrijf de problemen zelf aanpakt. Hierbij speelt ook mee dat veel bedrijven denken dat de schade te klein is om melding/aangifte te doen en ze de indruk hebben dat de politie naar aanleiding van de melding geen actie zal ondernemen. In het zuiden van Nederland geven vestigingen relatief vaak aan dat ze het probleem zelf hebben aangepakt (38% versus 27% gemiddeld).

24 | Meest genoemde redenen om geweldsdelicten niet te melden bij de politie
(antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Reden	%
Probleem zelf aangepakt	27
Politie doet er toch niets aan	25
Schade was te klein (binnen eigen risico)	23
Te weinig bewijs	9
Geen tijd	8

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: meldt geweldsdelict niet bij de politie (n=369)

7.5 Registratie van geweldsdelicten door politie

Van de bedrijven die de politie op de hoogte stellen van geweldsdelicten, geven 79% aan dat de politie de melding registreert. Bijna zes op de tien (58%) van de meldende bedrijven geven aan dat proces-verbaal is opgemaakt. Ruim vier op de tien (43%) bedrijven zeggen dat de politie het geweldsmisdrijf is gaan onderzoeken.

Branche

Supermarkten geven vaker dan gemiddeld aan dat de politie de melding/aangifte heeft geregistreerd (90% tegen 79% gemiddeld), proces-verbaal heeft opgemaakt (74% tegen 58% gemiddeld) en het geweldsdelict is gaan onderzoeken (57% tegen 43% gemiddeld).

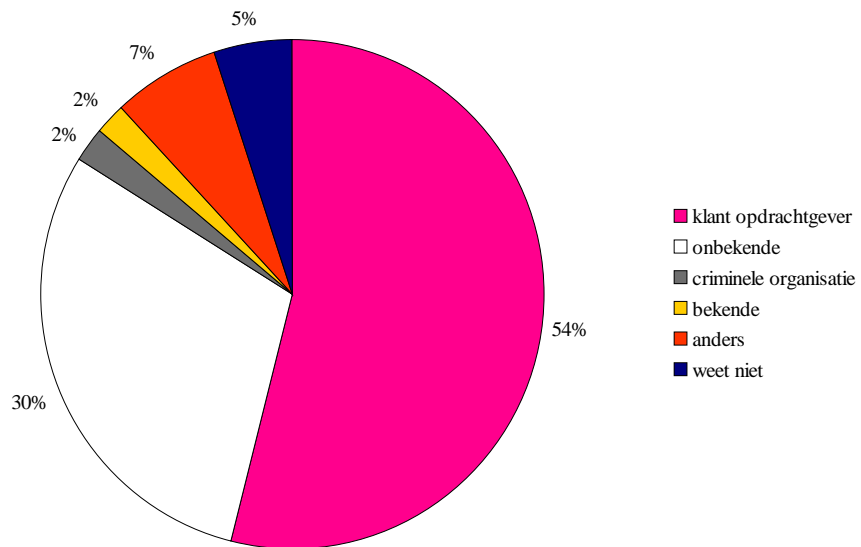
Agglomeratie en Regio

Bedrijven die gevestigd zijn in het centrum van de stad geven relatief minder vaak aan dat de politie de melding heeft geregistreerd (72% versus 79% gemiddeld) en minder vaak dat de politie het geweldsdelict is gaan onderzoeken (36% versus 43% gemiddeld). Bedrijven in het zuiden van het land noemen vaker dan gemiddeld dat de politie de melding heeft geregistreerd (87% tegen 79% gemiddeld).

7.6 Vermoedelijke dader geweldsdelicten

Ruim de helft (54%) van de bedrijven die slachtoffer is van geweldsdelicten, wijst klanten of opdrachtgevers aan als vermoedelijke dader. Bijna eenderde van de getroffen bedrijven (30%) geeft aan dat de vermoedelijke dader een onbekende is van de vestiging.

25 | Vermoedelijke dader bij geweldsdelicten (één antwoord mogelijk)¹⁶

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van geweldsdelict (n=866)

¹⁶ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekende' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

8 Overige vormen van criminaliteit

8.1 Percentage detailhandelbedrijven waar overige vormen van criminaliteit voorkomt

Vijf procent (5%) van alle bedrijven in de detailhandel is slachtoffer van een andere vorm van criminaliteit dan wij tot nu toe hebben besproken. Dit komt neer op bijna 8.200 vestigingen.

De overige vormen van criminaliteit die worden genoemd zijn meestal gerelateerd aan fraude. Ook zien we dat het sturen van spookfacturen en valse rekeningen veel genoemd wordt.

26 | Vormen van overige criminaliteit

Overige vormen	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	%	%	%	%	%	%	%
Oplichting/bedrog/ flessentrekkerij	14	15	12	11	15	15	16
Het sturen van spookfacturen/valse rekeningen	3	5	6	9	9	9	15
Diefstal/ontvreemding	8				13	11	5
Bekladden, vervuilen van voorwerpen	8	2	7	11	13	4	5
Niet betalen van goederen	8	9	8	10	10	8	8
Betalen, aannemen vals geld	9	7	5	7	8	8	5

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van overig criminaliteitsdelict (2010 n= 628, 2009 n=683, 2008 n= 692, 2007 n=551, 2006 n=626, 2005 n=521, 2004 n=575)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil ten opzichte van 2004

Bedrijven die te maken hebben met een overige vorm van criminaliteit, overkomt dit met een gemiddelde frequentie van 17,2 keer per jaar. Op basis hiervan berekenen we het totale aantal overige delicten op circa 141.000 per jaar.

Branche

Vestigingen in de voedings- en genotmiddelen detailhandel hebben vaker dan gemiddeld te maken met de aanneme van vals geld (18% tegen 5%).

Agglomeratie

Bedrijven aan de rand van de stad hebben vaker te maken met het niet betalen van goederen in vergelijking met het gemiddelde (12% tegen 8%).

8.2 Totale schade door overige vormen van criminaliteit

Bijna de helft (48%) van de getroffen bedrijven zegt *directe* financiële schade te ondervinden als gevolg van deze overige vormen van criminaliteit. Deze directe schade bedraagt gemiddeld €1.200 per vestiging. De totale directe schade in de detailhandel als gevolg van overige delicten berekenen we op ongeveer €4,7 miljoen.

Eenderde (33%) van de getroffen bedrijven zegt *indirecte* financiële schade te lijden als gevolg van overige vormen van criminaliteit. De indirecte schade bedraagt in 2010 gemiddeld €1.000 per vestiging. De totale indirecte schade voor de hele sector ramen we op €2,6 miljoen.

Bij elkaar genomen komt de *totale* schade neer op circa €7 miljoen. De totale schade is gedaald ten opzichte van 2004 (toen €11 miljoen). Dit komt neer op €1.600 gemiddeld per getroffen vestiging.

Agglomeratie

Vestigingen die zich in het centrum van de stad hebben gevestigd, geven aan minder *totale* schade te ondervinden dan gemiddeld (€1.000 versus €1.600 gemiddeld).

8.3 Aantal meldingen overige vormen van criminaliteit bij politie

Bijna vier op de tien bedrijven (38%) die met overige vormen van criminaliteit te maken hebben, stellen de politie hiervan op de hoogte. Gemiddeld maken deze vestigingen 2,5 keer per jaar melding. Het totale aantal meldingen berekenen we op circa 7.500. Dat is 5% van het totaal aantal delicten.

8.4 Redenen om overige vormen van criminaliteit niet te melden

Zes op de tien getroffen bedrijven (61%) doen *geen* melding van overige vormen van criminaliteit. De belangrijkste reden voor deze groep detailhandel bedrijven om de politie *niet* in te lichten, is de verwachting dat de politie geen actie zal ondernemen naar aanleiding van de melding.

27 | *Meest genoemde redenen voor het niet melden van overige vormen van criminaliteit*
(antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Reden	%
Politie doet er toch niets aan	32
Schade was te klein (binnen eigen risico)	14
Vestiging heeft het probleem zelf aangepakt	14
Te weinig bewijs	12
Er was daarvoor geen tijd	8

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: meldt overige vormen van criminaliteit niet bij de politie (n=378)

8.5 Registratie van overige criminaliteit door politie

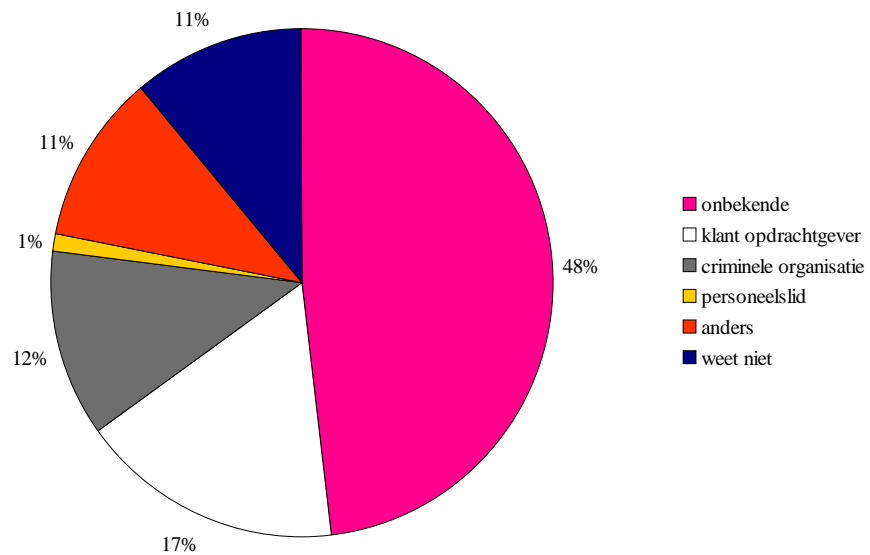
Ruim tweederde (68%) van de bedrijven die melding doet van overige vormen van criminaliteit, geeft aan dat de politie deze melding registreert. Bij bijna de helft van de bedrijven (48%) wordt proces-verbaal opgemaakt. In eenderde (34%) van de gevallen stelt de politie een onderzoek in.

8.6 Aangifte van overige criminaliteit

Ruim één op de tien detailhandelvestigingen (14%) die door overige vormen van criminaliteit getroffen wordt, doet hiervan aangifte.

8.7 Vermoedelijke daders bij overige vormen van criminaliteit

Bijna de helft (48%) van de getroffen bedrijven meent dat de dader geen bekende is van de vestiging. Bijna een vijfde (17%) van de getroffen vestigingen verdenkt een klant of opdrachtgever als vermoedelijke dader. Criminele organisaties en personeelsleden worden in mindere mate verdacht (respectievelijk 12% en 1%). Elf procent (11%) van de bedrijven heeft geen idee in welke kringen de dader gezocht zou moeten worden.

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van overige vormen van criminaliteit (n=628)

Regio

In het noorden van het land denken bedrijven minder vaak dat de dader een klant/opdrachtgever is (3% tegen 17% gemiddeld).

¹⁷ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekende' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

9 Interne criminaliteit

9.1 Percentage detailhandelbedrijven waar interne criminaliteit voorkomt

Onder interne criminaliteit verstaan we hier diefstal van geld of goederen door het eigen personeel. In de meting van 2006 is hier voor de eerste keer naar gevraagd. Daarom kan alleen een vergelijking gemaakt worden tussen 2006 en 2010 en niet met voorgaande jaren.

Van alle detailhandelbedrijven heeft in 2010 7% te maken gehad met een vorm van interne criminaliteit¹⁸.

Branche

Supermarkten hebben vaker dan gemiddeld met interne criminaliteit te maken. Een kwart (26%) van de supermarkten geeft aan in 2010 last te hebben gehad van interne criminaliteit. Ook warenhuizen hebben vaker dan gemiddeld te maken met interne criminaliteit (29%).

Op subbranche niveau zien we dat bedrijven in de voedings- en genotmiddelenhandel en bij drogisterijen/parfumerie/kleding detailhandel vaker te maken hebben gehad met interne criminaliteit (11% en 9% tegen 7% gemiddeld). Bij autoreparatie/garages en bloemen/kappers is dit minder het geval (respectievelijk 4% en 5%).

Agglomeratie en regio

Detailhandelbedrijven gelegen buiten een stad hebben minder vaak dan gemiddeld met interne criminaliteit te maken (6%). In de Randstad en in de rest van het westen hebben detailhandelbedrijven vaker last van interne criminaliteit dan in de rest van het land (respectievelijk 10% en 8% versus 7% gemiddeld). In het zuiden en noorden van Nederland ligt dit percentage juist lager (respectievelijk 6% en 5%).

9.2 Maatregelen ter voorkoming interne criminaliteit

De bedrijven nemen verschillende maatregelen om interne criminaliteit tegen te gaan. Deze vraag is voorgelegd aan alle bedrijven met 1 of meer werknemers in dienst. Het opstellen van regels voor het personeel met betrekking tot interne criminaliteit wordt het meest genoemd als maatregel door hen. Bijna zes op de tien bedrijven (56%) noemen deze maatregel. Dit is meer dan in 2006 toen nog 42% deze maatregel nam. Daarnaast noemt ruim de helft van de bedrijven (55%) dat zij de referenties van nieuw personeel controleren. Ook dit is toegenomen ten opzichte van 2006 toen het nog 41% was. Vijftien procent (15%) van de bedrijven geeft aan helemaal geen maatregelen te nemen. Ten opzichte van 2006 zijn er minder bedrijven die dit aangeven (toen 23%).

¹⁸ Dit is inclusief eenmanszaken.

29 | *Maatregelen ter voorkoming van interne criminaliteit, antwoordcategorieën voorgelezen*

Maatregel	%
Opstellen van regels voor personeel m.b.t. interne criminaliteit	56
Controleren van referenties bij aanname nieuw personeel	55
Standaard aangifte doen van interne criminaliteit bij de politie	46
Steekproefsgewijs controleren of werknemers goederen of geld meenemen	40
Contoleren of potentiële werknemers antecedenten hebben (VOG)	24
Geen maatregelen getroffen	15

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: (n=8.971 bedrijven met 1 of meer werknemers in dienst)

Branche

Met betrekking tot het nemen van maatregelen springen supermarkten eruit ten opzichte van andere branches in de detailhandel. De maatregelen die gemiddeld het meest genoemd worden door detailhandelbedrijven, worden door supermarkten meer dan gemiddeld toegepast. Dit geldt ook voor warenhuizen.

Agglomeratie

Bedrijven die gevestigd zijn in het centrum van de stad stellen vaker regels op met betrekking tot interne criminaliteit (58%), controleren vaker referenties van personeel (57%), doen vaker standaard aangifte van interne criminaliteit (49%) en controleren vaker steekproefsgewijs of werknemers goederen of geld mee naar huis nemen (42%).

Regio

In de Randstad controleren bedrijven vaker antecedenten bij potentiële nieuwe werknemers (27% tegen 24% gemiddeld).

10 Tevredenheid politie

10.1 Contact met politie omtrent delicten

In de voorgaande hoofdstukken is vastgesteld dat het meldings- en aangiftegedrag wisselt per delict. Over de hele sector detailhandel genomen (dus inclusief de bedrijven die geen last hebben van criminaliteit) heeft een kwart (25%) het afgelopen jaar één of meer delicten gemeld. Dit is minder dan in 2004. Toen maakte 31% van alle detailhandelbedrijven een melding. In 2010 heeft één op de tien detailhandelbedrijven (9%) van één of meer delicten aangifte gedaan. Dit is minder dan in 2004 toen 12% aangifte deed.

Branche

Relatief veel supermarkten melden criminaliteit (60% van alle supermarkten tegen 25% gemiddeld in de gehele sector detailhandel). Warenhuizen melden eveneens relatief vaak criminaliteit (56%).

Agglomeratie en regio

De frequentie van melding (29%) onder bedrijven uit het centrum van de stad is hoger dan in andere delen van de stad. Buiten de stad maakt een vijfde (20%) melding van een delict. We zien dat de bedrijven in de Randstad gemiddeld vaker melding maken (30% versus gemiddeld 25%) en vaker aangifte doen (13%) van delicten. In het noorden van Nederland wordt minder melding gemaakt (21%) en ook minder aangiftes gedaan (6%).

30 | Contact met de politie: meldings- en aangiftegedrag van alle detailhandelbedrijven

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
% Van alle detailhandel bedrijven	%	%	%	%	%	%	%
Melding gedaan totaal (van 1 of meer delicten)	31	31	27	27	26	25	25
Aangifte gedaan totaal (van 1 of meer delicten)	12	13	10	10	10	9	9

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: alle bedrijven uit de sector Detailhandel (2010 n= 10.868, 2009 n=11.909, 2008 n= 12.429, 2007 n=10.705, 2006 n=11.771, 2005 n=8.956, 2004 n = 8.842)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil t.o.v. 2004

In de volgende tabellen staan voor de verschillende delicten weergegeven welk percentage van de *getroffen* bedrijven het delict meldt, dan wel aangifte doet.

31 | Meldingsgedrag van de met criminaliteit geconfronteerde detailhandel bedrijven

Delict	Melding 2004	Melding 2005	Melding 2006	Melding 2007	Melding 2008	Melding 2009	Melding 2010
<i>% Van getroffen bedrijven</i>	%	%	%	%	%	%	%
Inbraak	88	87	88	89	87	89	89
Diefstal	47	48	45	47	44	45	44
Vernieling/brandstichting/ graffiti	46	44	44	47	45	44	41
Geweldsdelicten	59	57	52	54	55	58	58
Overige delicten	46	43	44	47	42	41	38

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van betreffende delict

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil t.o.v. 2004

32 | Aangiftegedrag van de met criminaliteit geconfronteerde detailhandel bedrijven

Delict	Aangifte 2004	Aangifte 2005	Aangifte 2006	Aangifte 2007	Aangifte 2008	Aangifte 2009	Aangifte 2010
<i>% Van getroffen bedrijven</i>	%	%	%	%	%	%	%
Inbraak	26	25	25	25	24	23	24
Diefstal	18	19	17	18	16	16	14
Vernieling/brandstichting/ graffiti	17	18	17	19	18	17	16
Geweldsdelicten	15	14	12	12	14	11	12
Overige delicten	18	19	16	16	14	14	14

Bron: TNS NIPO, 2010

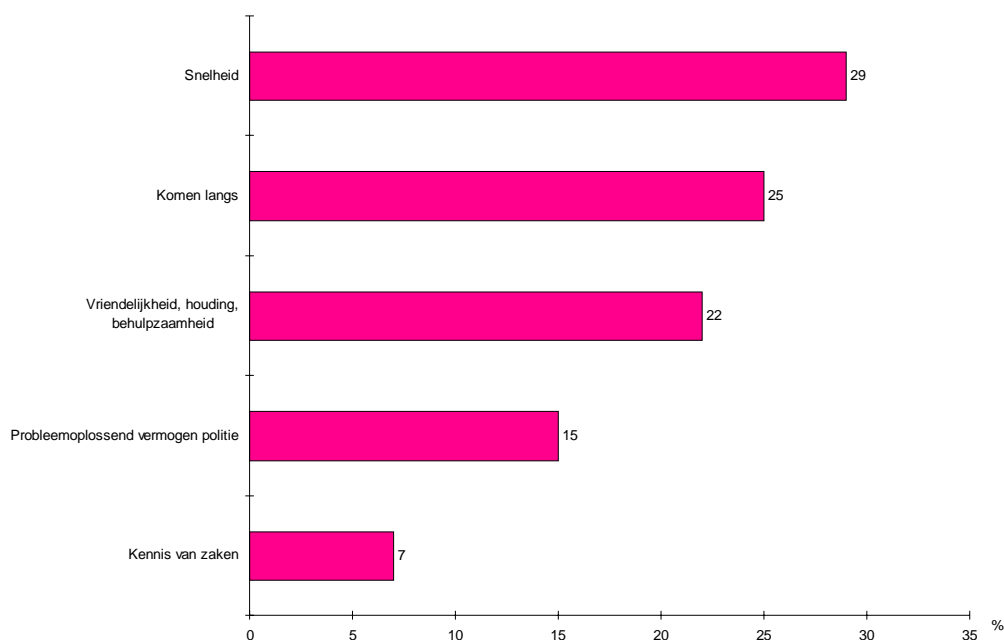
Basis: slachtoffer van betreffende delict

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil t.o.v. 2004

10.2 Tevredenheid aspecten contact met politie

Bedrijven die contact hebben met de politie voor het melden of aangeven van een delict, noemen een aantal punten waarop de politie in hun ogen goed werk aflevert. Het meest genoemde aspect is de snelheid waarmee de politie de melding afhandelt (29%). Daarnaast noemen de bedrijven het feit dat de politie bereid is langs te komen als dat nodig is en de klantvriendelijke houding.

33 | Meest genoemde positieve aspecten van contact met de politie (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: heeft een of meer delicten gemeld bij de politie (n=3.635)

Branche

Relatief veel supermarkten zijn blij met de snelheid waarmee de politie optreedt (38% van de supermarkten die contact hebben met de politie over een melding of aangifte tegen 29% gemiddeld). Daarnaast waarderen zij ook het langskomen als je ze nodig hebt (33% tegen 25% gemiddeld). Dit is ook het geval bij warenhuizen (40%).

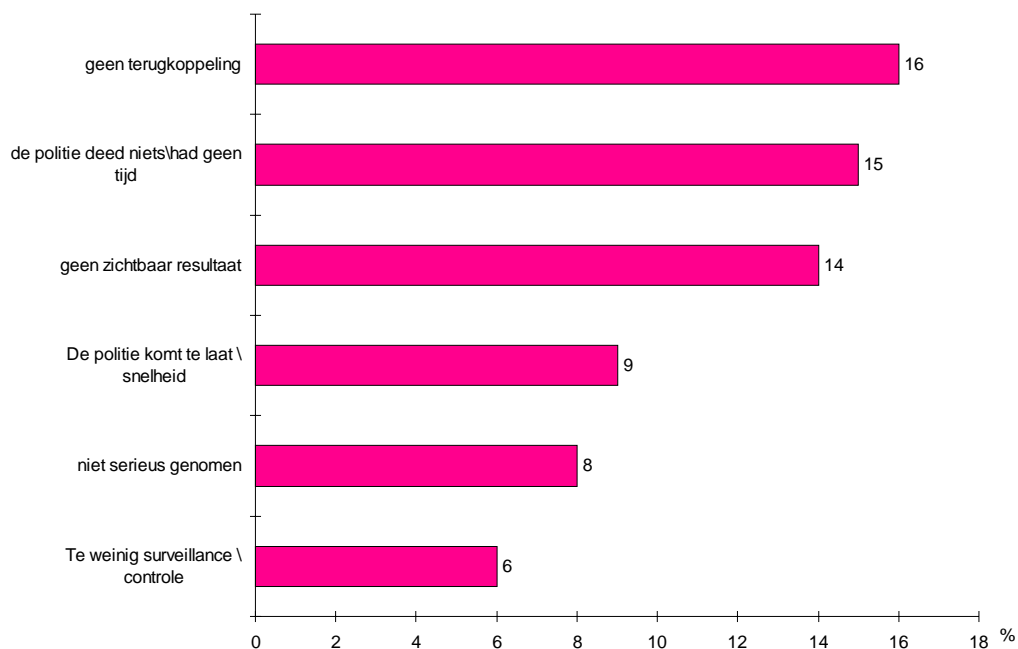
Regio

Bedrijven in de Randstad geven minder vaak aan tevreden te zijn met de snelheid van de politie (22% versus 29% gemiddeld), met dat de politie langs komt als je ze nodig hebt (19% versus 25%) en dat de politie een probleemoplossend vermogen heeft (10% versus 15%).

10.3 Aspecten waarover detailhandelbedrijven ontevreden zijn in contact met politie

De bedrijven die de politie op de hoogte hebben gesteld van een delict, noemen ook een aantal punten waarop de politie in hun ogen minder goed werk aflevert. Zij noemen met name dat men niet op de hoogte wordt gehouden door de politie, dat de politie niets doet of geen tijd heeft en het ontbreken van zichtbaar resultaat naar aanleiding van de melding of aangifte.

34 | Meest genoemde negatieve aspecten van contact met de politie (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: heeft een of meer delicten gemeld (n=3.631)

Branche

Supermarkten geven vaker dan gemiddeld aan dat ze ontevreden zijn over de snelheid van de politie (15% versus 9% gemiddeld).

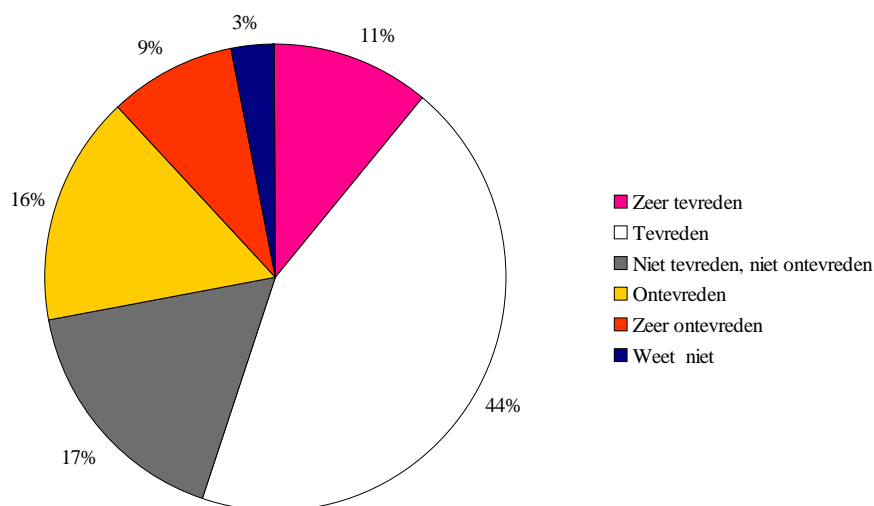
Regio

Bedrijven in de Randstad klagen relatief vaker over het feit dat de politie niets doet of geen tijd had (20% versus 15% gemiddeld).

10.4 Mate van tevredenheid over politie bij melding of aangifte

De tevredenheid over het politieoptreden is ten opzichte van 2004 gestegen in de detailhandel. Bijna zes op de tien (56%) bedrijven die melding en/of aangifte doen, zijn over het geheel genomen tevreden of zelfs zeer tevreden over de manier waarop de politie die melding van delicten afhandelt. Dit verschilt ten opzichte van 2004. Toen was 51% tevreden of zeer tevreden over het optreden van de politie. Een kwart (25%) van de bedrijven die melding of aangifte doen, is ontevreden of zeer ontevreden over het optreden van de politie. Dit percentage is juist afgenomen ten opzichte van 2004 (toen 29%).

35 | *Mate van tevredenheid met het afhandelen van meldingen en aangiften door de politie (één antwoord mogelijk)*

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: heeft één of meer delicten gemeld bij de politie (n=3.714)

Branche

Van de bedrijven die contact hebben met de politie over een melding of aangifte, zijn vooral de supermarkten (zeer) tevreden (68%). Op subbranche niveau zien we dat vooral bedrijven in de voedings- en genotmiddelen-detailhandel zeer tevreden zijn over het optreden van de politie (66% tegen 56% gemiddeld). Bij de autodetailhandel ligt deze tevredenheid lager (38%).

Regio

Bedrijven in de Randstad zijn minder tevreden over het optreden van de politie dan in de rest van Nederland (51% tegen 56% gemiddeld).

11 Advies inwinnen en project participatie

11.1 Aantal detailhandelbedrijven dat advies inwint over criminaliteitspreventie en veiligheid

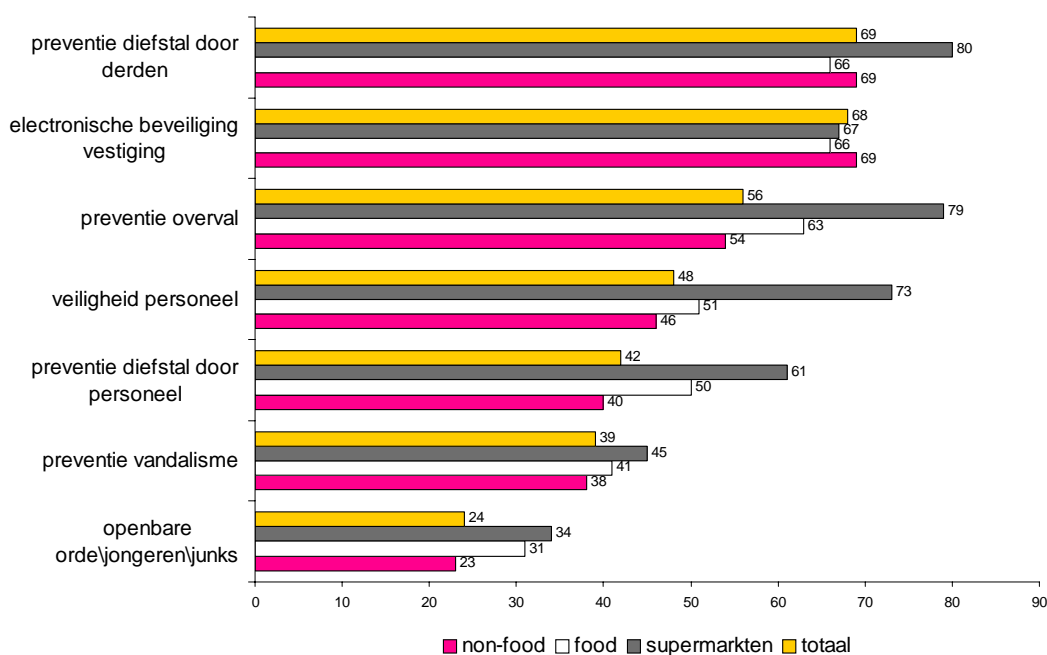
Ruim een kwart van de bedrijven in de detailhandel (28%) laat zich adviseren op het terrein van criminaliteitspreventie en veiligheid. Hoe meer een bedrijf criminaliteit als een probleem ziet voor de bedrijfsvoering, hoe meer het geneigd is advies in te winnen. Er bestaat eveneens een verband tussen het inwinnen van advies en de mate waarin delicten voorkomen: relatief veel bedrijven die meervoudig slachtoffer zijn van criminaliteit, laten zich adviseren. Dertien procent (13%) van de bedrijven die te maken hebben met meervoudig slachtofferschap laat zich adviseren.

Bedrijven die zich relatief veel laten adviseren zijn supermarkten (45%). Op subbranche niveau zien we dat met name de drogisterijen en kledingwinkels (35%) en bedrijven in de voedings- en genotmiddelendetailhandel (34%) relatief vaker advies inwinnen dan andere branches in de detailhandel. Ook bedrijven in de Randstad winnen vaker advies in dan de rest van Nederland (31%). Dit geldt ook voor detailhandelszaken in het centrum (32%).

11.2 Terreinen waarop detailhandelbedrijven advies inwinnen

In de meeste gevallen hebben de adviezen over criminaliteitspreventie en veiligheid te maken met de preventie van diefstal door derden (69%) en met elektronische beveiliging van de vestiging (68%).

36 / Adviesterreinen (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: laat zich adviseren non-food (n=2.843), food (n=400), supermarkten (n=323) en totaal (n=3.574)

Branche

Op bijna alle adviesterreinen vallen de supermarkten op door het hogere percentage bedrijven dat zich laat adviseren. De non-food branche laat zich over het geheel genomen minder op deze terreinen adviseren.

Op subbranche niveau zien we dat autoreparatie/garages veelal advies inwinnen op het terrein van elektronische beveiliging van de vestiging (83% tegen gemiddeld 68%). Bedrijven in de voedings- en genotmiddelenbranche winnen vaker advies in op het gebied van de preventie van een overval (66% tegen gemiddeld 56%), de mishandeling van werknemers (58% tegen gemiddeld 48%), het voorkomen van diefstal door het eigen personeel (51% tegen gemiddeld 42%) en tot slot op het gebied van problemen van openbare orde/groepen jongeren/junks (31% tegen gemiddeld 24%).

Bij drogisterijen/parfumeriezaken valt op dat er relatief meer advies wordt ingewonnen op het gebied van voorkomen diefstal door derden (76% tegen gemiddeld 69%), de mishandeling van werknemers (55% versus 48% gemiddeld) en het voorkomen van diefstal van het eigen personeel (49% tegen gemiddeld 42%).

Agglomeratie

Bedrijven in het centrum laten zich relatief vaak adviseren over de preventie van een overval (61% tegen 56% gemiddeld), de veiligheid van het personeel (54% tegen 48% gemiddeld), voorkomen van diefstal door eigen personeel (46% tegen 42% gemiddeld) en openbare orde problemen (28% tegen 24% gemiddeld).

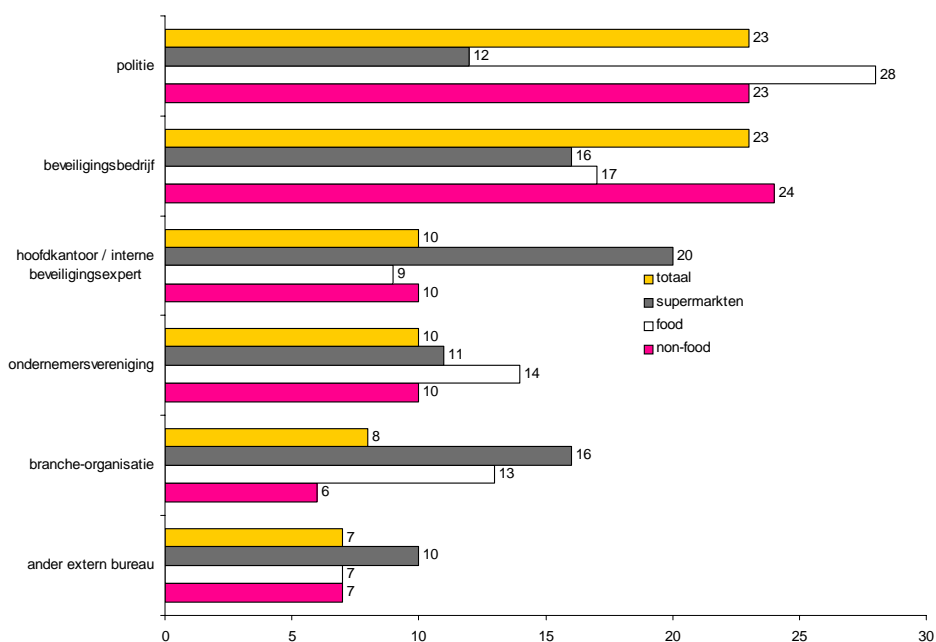
Regio

Bedrijven in de Randstad en de rest van het westen laten zich vaker adviseren over de preventie van een overval (beide 61% tegen 56% gemiddeld). In het noorden en oosten van Nederland is dit minder het geval (respectievelijk 44% en 49%).

11.3 Partijen waarbij detailhandelbedrijven advies inwinnen

De politie en private beveiligingsbedrijven zijn de belangrijkste partijen voor advies over criminaliteit en onveiligheid (beide 23%). Bedrijven in de detailhandel food wenden zich vooral tot de politie voor advies, bedrijven in de detailhandel non-food voornamelijk tot de beveiligingsbedrijven en supermarkten tot eigen veiligheidsexperts (van bedrijf of branche). Ook warenhuizen laten zich veel door een beveiligingsexpert van het eigen bedrijf adviseren (54% tegen 10% gemiddeld).

37 | Adviserende partijen (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: laat zich adviseren non-food (n=2.843), food (n=408), supermarkten (n=323) en totaal (n=3.574)

Agglomeratie

Bedrijven gevestigd in het centrum van de stad laten zich vaker adviseren door de politie (26% tegen 23% gemiddeld) en door het hoofdkantoor (12% tegen 10% gemiddeld). Bedrijven buiten stedelijk gebied laten zich relatief vaker door een verzekeringsfirma (10%) adviseren.

Regio

Bedrijven in de Randstad winnen relatief vaak advies in bij de politie (37% tegen 23% gemiddeld). In Noord en Oost Nederland is dit relatief minder vaak het geval (respectievelijk 12% en 15%). In het oosten van Nederland schakelt men vaker een beveiligingsbedrijf in (31% versus 23% gemiddeld).

11.4 Participatie in projecten op het gebied van (bestrijding van) criminaliteit

Een klein gedeelte van alle detailhandelsvestigingen (7%) participeert in projecten op het gebied van (bestrijding van) criminaliteit, openbare orde en veiligheid. Dit is toegenomen ten opzichte van 2004 (toen 6%). Supermarkten doen relatief vaak mee aan projecten ten opzichte van het gemiddelde (13% versus 7% gemiddeld).

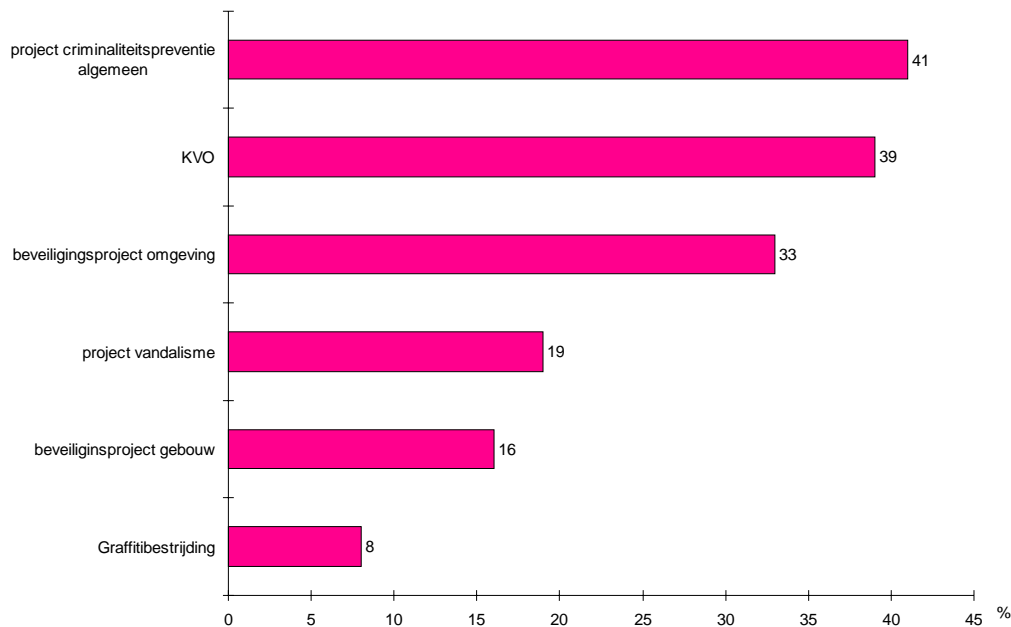
Ook hier zien we een relatie met de criminaliteitssituatie: hoe meer een bedrijf criminaliteit als een probleem ervaart, hoe meer geneigd om deel te nemen aan projecten. Bedrijven die meervoudig slachtoffer zijn, nemen ook vaker deel aan projecten (13% tegen 7% gemiddeld).

Bedrijven die gevestigd zijn in het centrum van een stad werken relatief vaker mee aan projecten op het gebied van bestrijding van criminaliteit (9% versus 7% gemiddeld) dan bedrijven aan de rand van de stad (7%) of buiten de stad (5%). In het noorden van Nederland wordt er minder meegedaan aan projecten (4%).

11.5 Soort projecten waaraan detailhandelbedrijven deelnemen

De detailhandelbedrijven die deelnemen aan projecten nemen het meest deel aan beveiligingsprojecten die gericht zijn op algemene criminaliteitspreventie en deelname aan het Keurmerk Veilig Ondernemen. Daarnaast is ook de beveiliging van de omgeving populair.

38 / Soort project waaraan bedrijven deelnemen (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: neemt deel aan projecten (n=1.014)

Branche

Supermarkten doen relatief meer mee aan projecten ter voorkoming van algemene criminaliteit (53% tegen 41% gemiddeld).

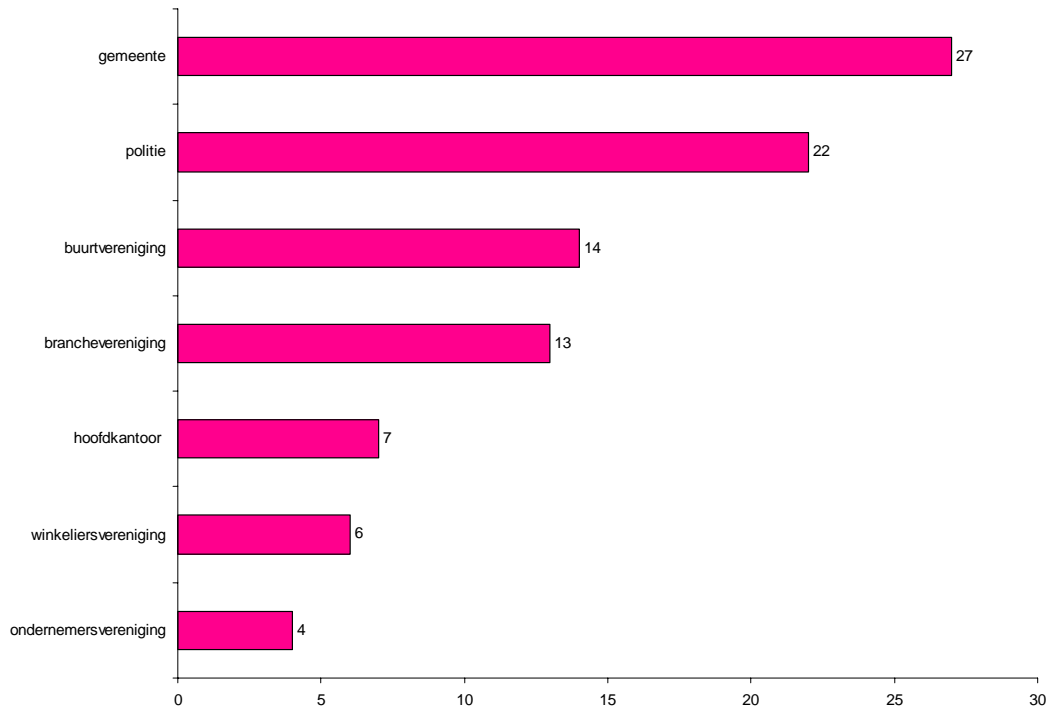
Agglomeratie

Bedrijven die gevestigd zijn in het centrum van een stad doen minder vaak mee aan beveiligingsprojecten van de omgeving (29% versus 33% gemiddeld) en het gebouw (13% tegen 16% gemiddeld).

11.6 Organisatoren van projecten

De projecten waar detailhandelbedrijven aan deelnemen, worden meestal georganiseerd door de politie of de gemeente. Daarnaast organiseren ook buurtverenigingen en brancheverenigingen de projecten.

39 | *Organisatoren van projecten (open vraag, meer antwoorden mogelijk)*

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: deelgenomen aan projecten (n=1.014)

Inhoud sector Horeca

Kerncijfers sector Horeca	139
Achtergrondkenmerken sector Horeca	141
1 Slachtofferschap criminaliteit	142
1.1 Slachtofferschap algemeen	142
1.2 Meervoudig slachtofferschap	142
1.3 Probleemervaring criminaliteit	142
2 Registratie criminaliteit	144
2.1 Melding van geconstateerde criminaliteit bij bedrijfsleiding	144
2.2 Registratie van geconstateerde criminaliteit binnen de vestiging	144
2.2.1 Overzicht registratie delicten	145
2.3 Wijze van registreren criminaliteit	145
3 Preventieve maatregelen	147
3.1 Mate van preventieve maatregelen	147
3.2 Meest gebruikte preventieve maatregelen	147
3.3 Totale investeringen preventiemaatregelen	148
4 Inbraak	149
4.1 Percentage horecabedrijven waar inbraak voorkomt	149
4.2 Totaal aantal inbraken	149
4.3 Locatie inbraak vervoersmiddelen	150
4.4 Totale schade door inbraak	151
4.5 Aantal meldingen inbraken	152
4.6 Redenen om inbraak niet te melden	152
4.7 Registratie van inbraak bij politie	153
4.8 Aantal aangiftes bij politie	153
4.9 Vermoedelijke dader bij inbraak	153
5 Diefstal	155
5.1 Percentage horecazaken waar diefstal voorkomt	155
5.2 Totaal aantal gepleegde diefstallen	155
5.3 Locatie diefstal uit vervoersmiddelen	156
5.4 Totale schade door diefstal	156
5.5 Aantal meldingen diefstal bij politie	157
5.6 Redenen om diefstal niet te melden	157
5.7 Registratie van diefstal door politie	158
5.8 Aantal aangiftes van diefstal	158
5.9 Vermoedelijke dader bij diefstal	158
6 Vernieling	160
6.1 Percentage horecabedrijven waar vernieling voorkomt	160
6.2 Totaal aantal vernielingen	161
6.3 Locatie van vernieling	161
6.3 Totale schade door vernielingen	162
6.4 Aantal meldingen vernielingen	163

6.5	Redenen om vernieling niet te melden	163
6.6	Registratie van vernieling door politie	164
6.7	Aangiftes van vernieling	164
6.8	Vermoedelijke dader bij vernieling	164
7	Geweld	166
7.1	Percentage horecabedrijven waar geweldsdelicten voorkomen	166
7.2	Meest voorkomende geweldsdelicten	166
7.3	Aantal meldingen bij politie van geweldsdelicten	167
7.4	Redenen om geweldsdelicten niet te melden	167
7.5	Registratie van geweldsdelicten door politie	168
7.6	Vermoedelijke dader geweldsdelict	168
8	Overige vormen van criminaliteit	170
8.1	Percentage horecabedrijven waar overige vormen van criminaliteit voorkomt	170
8.2	Totale schade overige criminaliteit	171
8.3	Aantal meldingen overige vormen van criminaliteit	171
8.4	Redenen om overige vormen van criminaliteit niet te melden	171
8.5	Registratie van overige criminaliteit door politie	172
8.6	Vermoedelijke dader van overige vormen van criminaliteit	172
9	Interne criminaliteit	174
9.1	Percentage horecabedrijven waar interne criminaliteit voorkomt	174
9.2	Maatregelen ter voorkoming interne criminaliteit	174
10	Tevredenheid politie	176
10.1	Contact met politie omtrent delicten	176
10.2	Tevredenheid aspecten contact met politie	177
10.3	Aspecten waarover horecabedrijven ontevreden zijn in contact met de politie	178
10.4	Mate van tevredenheid over politie bij melding of aangifte	179
11	Advies inwinnen en project participatie	181
11.1	Aantal horecabedrijven dat advies inwint over criminaliteitspreventie en veiligheid	181
11.2	Terreinen waarop horecabedrijven advies inwinnen	181
11.3	Partijen waarbij horecabedrijven advies inwinnen	183
11.4	Participatie in projecten op gebied van (bestrijding) criminaliteit	184
11.5	Soort projecten waaraan horecabedrijven deelnemen	184
11.5	Organisatoren van projecten	185

Kerncijfers sector Horeca

1 | Overzicht en ontwikkeling kerncijfers sector Horeca

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010 toe-/ afname
% Slachtofferschap algemeen	47	45	43	43	44	42	43 -9%
% Meervoudig slachtofferschap	19	18	16	17	17	16	16 -16%
% Ervaart criminaliteit als probleem (enigszins+ernstig)	34	32	30	31	30	31	31 -9%
% Registreert criminaliteit	18	20	20	22	22	22	22 +22%
% Neemt preventieve maatregelen	77	77	77	76	76	76	78
% Neemt deel aan projecten	8	8	8	8	8	7	7
% Is tevreden over de politie (tevreden+zeer tevreden)	55	59	60	61	60	59	64 +16%

		Inbraak	Diefstal	Vernieling	Gewelds delicten	Overige criminaliteit
% Bedrijven waar voorkomt	2004	16,6	17,0	24,1	10,0	6,6
	2005	14,5	16,3	24,1	9,1	5,1
	2006	12,6	14,7	23,1	9,1	5,1
	2007	13,6	14,8	23,6	8,9	5,1
	2008	13,7	14,6	24,1	9,1	5,5
	2009	14,6	13,9	21,8	8,0	5,0
	2010	15,4	13,6	21,3	8,5	5,7
	<i>verschil¹</i>	-	-20%	-12%	-15%	-14%
Gemiddelde frequentie/jaar per getroffen bedrijf	2004	1,8	7,2	4,1	4,3	14,6
	2005	1,7	6,9	4,1	4,1	19,8
	2006	1,8	5,6	4,3	3,8	15,9
	2007	1,7	5,9	4,3	4,2	13,0
	2008	1,6	5,9	4,2	4,8	7,5
	2009	1,6	5,2	3,8	5,0	11,4
	2010	1,6	5,3	3,7	4,8	11,9
	<i>verschil</i>	-11%	-26%	-	-	-
Raming totaal aantal delicten ²	2004	12.000	49.000	38.000	Nvt	40.000
	2005	10.000	45.000	37.000		42.000
	2006	9.000	33.000	38.000		33.000
	2007	9.000	35.000	39.000		27.000
	2008	9.000	34.000	38.000		17.000
	2009	9.000	29.000	32.000		23.000
	2010	10.000	29.000	29.000		28.000
	<i>verschil</i>	-17%	-41%	-24%		-30%

		Inbraak	Diefstal	Vernieling	Gewelds delicten	Overige criminaliteit
Raming totale schade ² (mln euro)	2004	18	12	12	Nvt	2
	2005	18	12	10		2
	2006	17	11	10		2
	2007	19	11	11		2
	2008	19	13	11		2
	2009	21	13	11		5
	2010	23	11	10		2
	<i>verschil</i>	+28%	-	-17%		-
% Getroffenen dat melding doet	2004	88	45	46	68	52
	2005	89	44	45	64	54
	2006	87	41	45	66	52
	2007	89	42	44	67	57
	2008	88	44	44	67	49
	2009	87	48	44	71	52
	2010	90	43	44	67	50
	<i>verschil</i>	-	-	-	-	-
% Getroffenen dat aangifte doet	2004	20	19	14	17	12
	2005	19	19	15	16	15
	2006	20	17	13	16	15
	2007	20	16	14	16	18
	2008	15	19	13	12	12
	2009	18	22	14	16	14
	2010	17	20	16	16	12
	<i>verschil</i>	-	-	+14%	-	-

¹ verschil: vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil met 2004. Het percentage eronder is de toename of afname ten opzichte van 2004 en staat alleen vermeld als het een statistisch significant verschil is.

² De marges die bij deze cijfers behoren, zijn vermeld in de Overzichtstabel na de Samenvattende Bevindingen.

Achtergrondkenmerken sector Horeca

In de horecasector zijn naar schatting ruim 41.000 bedrijfsvestigingen actief.

In de sector onderscheiden we de volgende branches:

Restaurants	(52% van de sector)
Cafés	(26% van de sector)
Hotels en pensions	(16% van de sector)
Overige horeca	(6% van de sector)

In de rest van deze rapportage beschrijven wij, waar mogelijk en relevant, verschillen tussen deze branches, regio en agglomeratie.

In onderstaande tabel staat een overzicht van typen bedrijven (inclusief BIK codes) die in deze sector zijn ondervraagd:

	HORECA
5530, 5552	restaurants
55303, 554	cafés
551, 552, 85319	hotels, pensions
5551	overige

Hieronder staat een overzicht van de steekproeven die genomen zijn voor 2010, 2009, 2008, 2007, 2006, 2005 en 2004:

- steekproef 2010 n= 5.846
- steekproef 2009 n= 6.097
- steekproef 2008 n= 6.618
- steekproef 2007 n= 6.613
- steekproef 2006 n= 6.247
- steekproef 2005 n= 9.476
- steekproef 2004 n= 8.933

1 Slachtofferschap criminaliteit

1.1 Slachtofferschap algemeen

In de sector horeca hebben ruim vier op de tien (43%) bedrijfsvestigingen de afgelopen 12 maanden te maken gehad met één of meer vormen van criminaliteit. Dit zijn in totaal ongeveer 18.000 bedrijven. Het slachtofferschap is gedaald ten opzichte van 2004, toen 47% van de bedrijven te maken had met criminaliteit.

1.2 Meervoudig slachtofferschap

Van alle horecavestigingen is 16% meervoudig slachtoffer. Dit wil zeggen dat zij getroffen worden door meer dan één vorm van criminaliteit¹. In vergelijking met 2004 is dit een afname, toen was 19% van de horecabedrijven meervoudig slachtoffer.

2 | (Meervoudig) slachtofferschap in de horecasector

Percentage bedrijven dat slachtoffer is van:	Rest.	Cafés	Hotels	Overig	Totaal
	%	%	%	%	%
0 delicten	58	55	58	57	57
1 soort delict	27	27	27	26	27
2 of meer soorten delicten (meervoudig slachtofferschap)	15	18	15	17	16
Totaal	100	100	100	100	100

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: alle horecavestigingen (n= 5.846)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil t.o.v. het totaal

Branche

Het meervoudig slachtofferschap is onder cafés relatief hoog (18% tegen 16% gemiddeld).

Agglomeratie

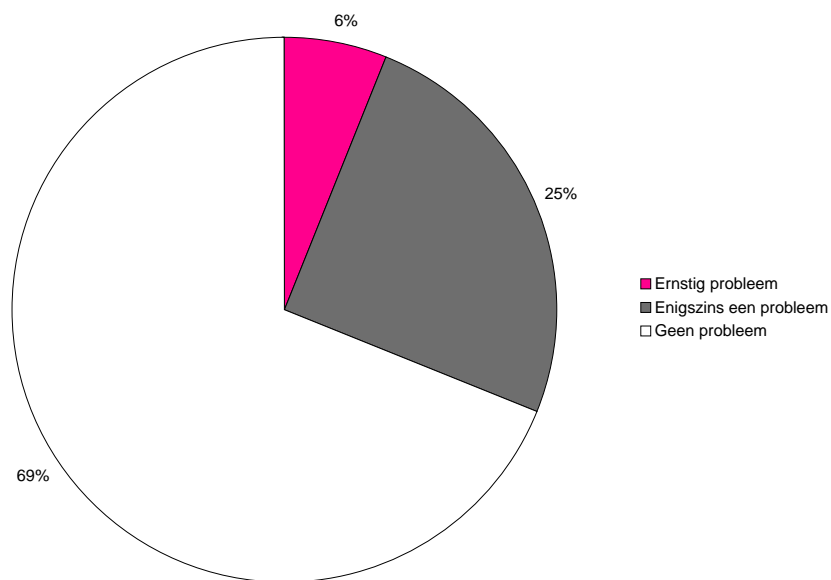
Het meervoudig slachtofferschap is hoger dan gemiddeld bij bedrijven in het centrum van de stad (20%) en lager bij bedrijven buiten de stad (12%).

1.3 Probleemervaring criminaliteit

Van alle horecavestigingen beschouwt 31% criminaliteit in meer of mindere mate als een probleem voor de bedrijfsvoering (grafiek 3). Omgerekend naar absolute aantallen beschouwen bijna 13.000 horecabedrijven criminaliteit als een probleem. De probleemperceptie is verbeterd ten opzichte van 2004: toen ervoer 34% van de horecabedrijven criminaliteit als een probleem.

¹ Bij de behandeling van de afzonderlijke delicten gaan wij in op herhaald slachtofferschap (frequentie).

3 | Ernst van de criminaliteitsproblematiek (één antwoord mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: alle horecabedrijven (n=5.846)

Agglomeratie

Bedrijven aan de rand van de stad ervaren criminaliteit vaker als een probleem dan gemiddeld (36% tegen gemiddeld 31%). Bedrijven buiten een stad doen dat minder vaak (26%).

Regio

In de Randstad beschouwen relatief meer horecabedrijven criminaliteit als een probleem (38%).

2 Registratie criminaliteit

2.1 Melding van geconstateerde criminaliteit bij bedrijfsleiding

Van alle horecabedrijven geeft ruim de helft van het personeel (54%) de geconstateerde criminaliteit *altijd* aan de bedrijfsleiding door. Hierbij plaatsen we de opmerking dat dit cijfer gebaseerd is op de antwoorden van de leiding. Dit percentage verschilt met het percentage van 2004 toen 56% van het personeel de geconstateerde criminaliteit *altijd* doorgaf aan de bedrijfsleiding. Bij 5% van de vestigingen geeft het personeel meestal of soms (5%) criminaliteit aan de leiding door en bij 5% van de bedrijven doet het personeel dit bijna nooit. Dit laatste percentage verschilt met 2004 (4%).

Branche

In restaurants geeft het personeel de geconstateerde criminaliteit vaker *altijd* aan de bedrijfsleiding door dan in hotels (respectievelijk 57% en 46%). In de overige horeca is dit percentage 44% (versus 54% gemiddeld).

Agglomeratie

Bij bedrijven in het centrum van de stad geeft het personeel vaker *altijd* aan de bedrijfsleiding door dat er criminaliteit heeft plaatsgevonden (60% tegen gemiddeld 54%). Bij horecabedrijven buiten de stad gebeurt dat juist minder vaak dan gemiddeld (47%).

Regio

Bij bedrijven in het noorden en zuiden gebeurt het relatief weinig dat personeel criminaliteit *altijd* doorgeeft aan de bedrijfsleiding (respectievelijk 49% en 51%). In de Randstad en het oosten gebeurt dit relatief vaak (respectievelijk 57% en 56%, tegenover gemiddeld 54%). In de Randstad geeft personeel relatief vaak *nooit* criminaliteit door (7% tegenover 5% gemiddeld).

2.2 Registratie van geconstateerde criminaliteit binnen de vestiging

Van alle horecabedrijven registreert ruim éénvijfde (22%) van de vestigingen deze delicten. In 2004 lag dit registratiegedrag iets lager (18%). Een kwart van de horecabedrijven (24%) registreert geconstateerde criminaliteit niet. Ruim de helft (52%) doet dit niet omdat men zegt dat criminaliteit nauwelijks voorkomt.

Branche

Restaurants registreren relatief vaak geconstateerde delicten niet (26% tegen gemiddeld 24%) Hotels doen dit relatief gezien juist minder (19%). Bijna zes op de tien (56%) van de hotels zeggen criminaliteit niet te registreren omdat het er nauwelijks voorkomt (versus 52% gemiddeld).

Agglomeratie

Horecabedrijven die zich aan de rand van de stad bevinden, registreren de criminaliteit vaker dan gemiddeld (24% versus 22% gemiddeld). Bedrijven buiten de stad registreren de criminaliteit het minst (19%).

Regio

In de Randstad registreren horecabedrijven de criminaliteit het meest in vergelijking met de rest van het land (27% versus 22% gemiddeld). Horecabedrijven in het zuiden van het land registreren criminaliteit het minst (19%).

2.2.1 Overzicht registratie delicten

Onder horecabedrijven die slachtoffer worden van criminaliteit, is inbraak het delict dat het meest geregistreerd wordt. We zien dat het percentage bedrijven dat delicten registreert ten opzichte van 2004 significant is toegenomen voor de delicten inbraak en vernieling.

4 | Registreren van specifieke delicten

Getroffen bedrijven die delict registreren	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	%	%	%	%	%	%	%
Inbraak (slachtoffers n=950)	39	43	44	50	45	50	49%
Diefstal (slachtoffers n=918)	30	31	31	32	32	35	34%
Vernieling (slachtoffers n=1.363)	25	27	27	29	26	30	30%
Geweld (slachtoffers n=558)	29	32	33	35	34	36	34%

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van het betreffende delict

De genoemde n betreft het aantal slachtoffers in 2010

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil t.o.v. 2004

2.3 Wijze van registreren criminaliteit

Zoals gezegd registreert ruim éénvijfde (22%) van alle horeca vestigingen deze delicten. Van deze groep doet bijna vier op de tien (38%) horecabedrijven dit door het bijhouden van de aangiften. Daarnaast registreert 6% van deze horecabedrijven criminaliteit schriftelijk. Bijna geen van deze ondervraagden houdt een logboek bij om criminaliteit te registreren (2%). De eerste twee percentages zijn toegenomen ten opzichte van 2004.

5 | Meest genoemde manieren van registratie van criminaliteit (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Wijze van registreren	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	%	%	%	%	%	%	%
Houden aangiften bij	34	36	38	38	38	38	38%
Registratiesysteem	34	36	35	35	34	38	37%
Houden verzekeringsclaims bij	5	4	4	5	4	6	4%
Schriftelijk bijgehouden	13	12	6	6	6	5	6%
Een logboek	-	-	4	4	4	4	2%

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: registreert criminaliteit (2010 n=1.402, 2009 n=1.500, 2008 n=1.580, 2007 n= 1.591, 2006 n= 1.355, 2005 n=2.065, 2004 n=1.785)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil t.o.v. 2004

Branche

Hotels en pensions maken meer dan gemiddeld gebruik van een registratiesysteem (45% tegen gemiddeld 37%) maar houden in mindere mate aangiften bij (31% tegen gemiddeld 38%). Restaurants houden daarentegen vaker dan gemiddeld hun aangiften bij (42%) maar maken minder gebruik van een registratiesysteem (34%).

Agglomeratie

In het centrum van de stad wordt relatief gezien vaak de aangiften bijgehouden (42% tegenover 38% gemiddeld) als middel om criminaliteit te registreren.

3 Preventieve maatregelen

3.1 Mate van preventieve maatregelen

Ruim driekwart (78%) van alle horecabedrijven treft maatregelen ter voorkoming van criminaliteit.

Branche

Cafés treffen meer dan gemiddeld preventieve maatregelen (87% tegen gemiddeld 78%). Hotels en pensions doen dit juist minder vaak (67%), evenals restaurants (76%).

Agglomeratie

Bedrijven aan de rand van een stad (80%) nemen vaker dan gemiddeld preventieve maatregelen. Bedrijven buiten een stad doen dit juist weer minder (76%).

Regio

In het noorden van Nederland investeren relatief weinig horecabedrijven in preventieve maatregelen (71%). In het zuiden van Nederland is dit relatief veel (80%).

3.2 Meest gebruikte preventieve maatregelen

In tabel 6 staan de preventieve maatregelen die minstens 10% van de horecabedrijven, die preventieve maatregelen neemt, toepassen.

6 / De meest toegepaste preventie maatregelen in/bij gebouwen (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Maatregel	Restaurants (n= 2.520)	Cafés (n=1.210)	Hotels (n=693)	Overig (n=252)	Totaal (n=4.685)
	%	%	%	%	%
1. Alarm luid	54	60	32	55	53
2. Alarm stil	39	42	29	45	39
3. Camera's/infrarood	34	32	37	32	34
4. Extra sloten	25	24	20	25	24
5. Extra zwaar hang- en sluitwerk	15	15	15	16	15
6. Beveiligingsdienst/portier	10	13	16	14	12

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: neemt preventie maatregelen (n= 4.685)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil t.o.v. het totaal

Branche

Cafés maken meer dan gemiddeld gebruik van een luid alarm (respectievelijk 60% tegen 53% gemiddeld). Hotels maken juist minder gebruik van een luid alarm (32%). Hotels maken ook relatief minder dan gemiddeld gebruik van extra sloten (20% tegen gemiddelde van 24%).

Cafés maken meer gebruik van een stil alarm (42%), hotels juist minder (29%) in vergelijking met het gemiddelde (39%). Hotels huren relatief vaak een beveiligingsdienst in (16%), restaurants doen dit relatief minder vaak (10%).

Agglomeratie

Bedrijven aan de rand van een stad maken meer dan gemiddeld gebruik van een stil alarm en de plaatsing van camera's (respectievelijk 42% en 39%). Bedrijven buiten de stad maken relatief minder gebruik van de plaatsing van camera's (28% versus 34% gemiddeld) en het inhuren van een beveiligingsdienst of portier (10% versus 12% gemiddeld). Extra zwaar hang- en sluitwerk wordt juist extra ingezet om criminaliteit te voorkomen (17% versus 15% gemiddeld). Buiten een stad wordt relatief minder een stil alarm ingezet als preventieve maatregel (37%). In het centrum van een stad wordt relatief vaak een beveiligingsdienst ingezet (13% versus 12% gemiddeld).

Regio

Horecabedrijven in de Randstad die preventiemaatregelen treffen, kiezen relatief vaak voor het plaatsen van camera's of infrarood (44%) en rolluiken voor ramen en deuren (12%). Bedrijven in deze regio kiezen juist relatief minder vaak voor een luid alarm (48%), extra sloten (19%) of extra zwaar hang- en sluitwerk (11%). Horecabedrijven in het noorden kiezen relatief weinig voor het plaatsen van camera's of infrarood (24%) als preventiemiddel. Zij maken relatief gezien wel meer gebruik van honden (7% versus 3% gemiddeld). Voor horecabedrijven in het zuiden van Nederland geldt dat zij relatief vaak gebruik maken van extra sloten (27%). Ze maken relatief minder gebruik van de plaatsing van camera's en infraroodbeveiliging (31%).

3.3 Totale investeringen preventiemaatregelen

Ruim vier op de tien horecabedrijven (42%) geven aan geen maatregelen te hebben genomen of maatregelen waar geen kosten aan zijn verbonden. De overige bedrijven die wel preventieve maatregelen nemen en er wel geld aan uitgeven, besteden hier gemiddeld €1.800 aan. Het totale bedrag dat alle horecabedrijven uitgeven aan preventiemaatregelen in of bij het gebouw, berekenen we op €43 miljoen.

Branche en regio

Hotels en pensions geven gemiddeld het meest uit aan preventiemaatregelen, circa €4.000 (tegen gemiddeld €1.800). Restaurants en cafés geven hier juist minder dan gemiddeld aan uit (respectievelijk €1.500 en €1.400). Als bedrijven al maatregelen namen, was dit gemiddeld het meest in de Randstad (€3.100). Dit was minder in het oosten van Nederland (€1.500).

4 Inbraak

4.1 Percentage horecabedrijven waar inbraak voorkomt

In totaal heeft vijftien procent (15%) van alle horecabedrijven te maken gehad met inbraak in gebouwen en/of transportmiddelen. Dit komt neer op circa 6.000 vestigingen.

Van de horecabedrijven heeft 14% te maken gehad met inbraak *in gebouwen*. Van alle horecabedrijven is 1% de afgelopen 12 maanden slachtoffer geweest van inbraak *in bedrijfswagens*.

Branche

Hotels en pensions hebben relatief minder te maken gehad met inbraak in gebouwen en/of transportmiddelen (11% versus 15% gemiddeld). Cafés hebben hier relatief meer mee te maken (19%).

Agglomeratie

Horecabedrijven aan de rand van de stad worden relatief vaker getroffen door inbraak (18%) dan gemiddeld (15%). Horecabedrijven in het centrum van een stad hebben er relatief minder last van (14%).

Regio

In de Randstad hebben horecabedrijven meer last van inbraak (19%) dan in het zuiden van Nederland (13%), versus gemiddeld (15%).

4.2 Totaal aantal inbraken

Bij de horecabedrijven waar is ingebroken in *gebouwen* gebeurt dit gemiddeld 1,5 keer per jaar. Het aantal inbraken in gebouwen ramen we op circa 9.000 per jaar.

Horecabedrijven waarbij is ingebroken in *transportmiddelen* hebben hier gemiddeld 1,6 keer per jaar mee te maken gehad. Het aantal inbraken in transportmiddelen berekenen we op circa 900 per jaar voor alle sectoren.

Bij elkaar komt het totaal aantal inbraken in de horeca op 9.900, gemiddeld 1,6 keer per getroffen vestiging, zoals in de tweede kolom van tabel 7 is te zien. Dit verschilt significant ten opzichte van 2004. Toen lag het totaal aantal geraamde delicten, met 12.000 inbraken per jaar, hoger.

7 | Frequentie inbraak in gebouwen en transportmiddelen

	% bedrijven waar het delict voorkomt (basis: n=5.846)	Gemiddelde frequentie per jaar waarmee het delict voorkomt bij getroffen vestigingen ²	Totaal geraamd aantal inbraken
In gebouwen	14,3%	1,5	9.000
In transportmiddelen	1,4%	1,6	900
Totaal	15,4% ³	1,6	9.900

Bron: TNS NIPO, 2010

8 | Inbraak in gebouwen en transportmiddelen

	Rest. (n=3.209)	Cafés (n=1.383)	Hotels (n=931)	Overig (n=309)	Totaal (n=5.846)
	%	%	%	%	%
In gebouwen	13,6	18,4	9,7	15,2	14,3%
In transportmiddelen	1,3	1,0	1,9	2,8	1,4%
Totaal	14,6	19,3	11,2	16,9	15,4% ⁴

Bron: TNS NIPO, 2010

Branche

De gemiddelde frequentie inbraken is gemiddeld bij hotels en pensions hoger dan het gemiddelde in de branche (1,9 keer versus 1,6 keer). Bij cafés ligt deze frequentie juist lager (1,4 keer).

4.3 Locatie inbraak vervoersmiddelen

Bij 40% van de horecabedrijven die te maken hebben met inbraken in transportmiddelen, vindt deze plaats op het eigen bedrijfsterrein.

² Van de door inbraak getroffen ondernemers geeft 91% aan het door hen genoemde aantal delicten zeker te weten, 7% geeft aan het te schatten.

³ In deze tabel tellen de subtotalen niet op tot de totalen (totaal inbraak is 15,4% in plaats van 15,7%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met beide vormen te maken hebben gehad. Deze vestigingen worden in het totale percentage maar één keer meegerekend.

⁴ In deze tabel tellen de subtotalen niet op tot de totalen (totaal inbraak is 15,4% in plaats van 15,7%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met beide vormen te maken hebben gehad. Deze vestigingen worden in het totale percentage maar één keer meegerekend.

9 | Locatie inbraak in transportmiddelen (één antwoord mogelijk)

Locatie	%
Eigen bedrijfsterrein	40
Binnen de gemeente, maar buiten het eigen terrein	39
Elders in Nederland	20
Weet niet/wil niet zeggen	1
Buitenland	-
Totaal	100

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van inbraak in transportmiddelen (n=90)

Branche

Bij hotels en pensions wordt vaker dan gemiddeld ingebroken in vervoersmiddelen op het eigen terrein (82% tegen gemiddeld 40%). Bij restaurants is dit juist minder (27%). Er wordt bij hotels en pensions minder vaak dan gemiddeld binnen de gemeente (en buiten het eigen bedrijventerrein) ingebroken (15% tegen gemiddeld 39%).

Agglomeratie

Bij bedrijven in het centrum van een stad wordt minder dan gemiddeld (22% versus 40% gemiddeld) ingebroken in vervoersmiddelen op eigen terrein. Ook wordt bij deze bedrijven relatief vaak ingebroken in vervoersmiddelen binnen de gemeente (67%) Bij bedrijven van buiten de stad wordt relatief minder vaak ingebroken in vervoersmiddelen binnen de gemeente (23%).

Regio

Bij bedrijven uit de Randstad vond inbraak in vervoersmiddelen relatief minder vaak elders in Nederland voor (5%).

4.4 Totale schade door inbraak

De schade die horecabedrijven ondervinden als gevolg van inbraak kan worden onderverdeeld in directe en indirecte schade. De directe schade betreft de directe kosten die zijn gemaakt voor vervanging, reparatie en dergelijke, ongeacht het bedrag dat is gedekt door de verzekering. Van indirecte schade is sprake wanneer een bedrijf als gevolg van inbraak bijvoorbeeld vertraging oploopt in de levering van producten en diensten.

Bijna alle getroffen bedrijven (96%) geeft aan *directe* schade op te lopen als gevolg van inbraak. De gemiddelde directe schade per getroffen vestiging is in 2010 circa €3.300. De totale directe schade als gevolg van inbraak voor de gehele sector horeca ramen we op ongeveer €20 miljoen.

Bijna vier op de tien (37%) van de getroffen bedrijven geven aan *indirecte* schade op te lopen als gevolg van inbraak. De gemiddelde indirecte schade door inbraak is €1.300. De totale omvang van de indirecte schade als gevolg van inbraak voor de gehele sector horeca berekenen we op circa €3 miljoen.

Wanneer we de directe en indirecte schade bij elkaar nemen, ligt de totale schade op circa €23 miljoen. Dit is een hoger bedrag dan in 2004. Toen lag de totale schade als gevolg van inbraak op €19 miljoen. Het gemiddelde totale bedrag per getroffen vestiging bedraagt circa €4.000.

4.5 Aantal meldingen inbraken

Onder melding doen verstaan wij het inlichten van de politie in de breedste zin van het woord. Het doen van aangifte valt hier dus ook onder. Negen op de tien horecabedrijven (90%) die te maken hebben gehad met inbraak, melden dit bij de politie.

Gemiddeld doen de vestigingen die een inbraak melden dit 1,6 keer per jaar. Op basis van deze frequentie berekenen we het totaal aantal meldingen van inbraak op ongeveer 8.800 per jaar.

Branche

Hotels en pensions maken vaker dan gemiddeld melding van inbraak (91% tegen gemiddeld 90%). Restaurant doen dat juist minder vaak (89%).

4.6 Redenen om inbraak niet te melden

Eén op de tien (10%) horecabedrijven die slachtoffer wordt van inbraak, stelt de politie hiervan niet op de hoogte. De belangrijkste reden die deze groep bedrijven aangeeft, is dat de schade te klein is en binnen het eigen risico valt (23%). Een andere reden is dat de politie er toch niets aan deed.

10 | Belangrijkste redenen niet melden inbraak bij de politie (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Reden	%
Schade was te klein (binnen eigen risico)	23
Politie doet er toch niets aan	19
Er was daarvoor geen tijd	9
Te weinig bewijs, niet aantoonbaar	9

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: heeft inbraak niet gemeld bij de politie (n=89)

Het aantal waarnemingen is te beperkt om over de redenen van het niet melden van een inbraak bij de politie uitspraken te kunnen doen naar branche, stedelijke ligging of regio.

4.7 Registratie van inbraak bij politie

Ruim negen op de tien (94%) bedrijven die inbraak melden, geven aan dat de politie hun melding registreert. Acht op de tien bedrijven (81%) die inbraak melden, geven aan dat de politie naar aanleiding van de melding proces-verbaal opmaakt. Zes op de tien (61%) van de bedrijven die inbraak melden, geven aan dat de politie een onderzoek instelt naar aanleiding van de melding. Dit is vaker dan in 2004 toen bij 49% van de gevallen een onderzoek werd ingesteld. Verder geeft 7% van de getroffen hotels aan dat de politie geen verdere actie heeft ondernomen.

Branche

Cafés geven vaker aan de politie de aangifte registreert (97% versus 94%). Bij hotels en pensions ligt dit percentage lager (87%). Volgens cafés maakt de politie ook vaker een proces-verbaal op (85% versus 81% gemiddeld). In hotels en pensions is dit minder (69%). Verder geeft 7% van de getroffen hotels aan dat de politie geen verdere actie heeft ondernomen. Dit is veel meer dan gemiddeld (2%). In cafés is dit juist minder (1%).

Regio

In het noorden van het land registreert de politie relatief vaak de melding van inbraak (96% versus 94% gemiddeld).

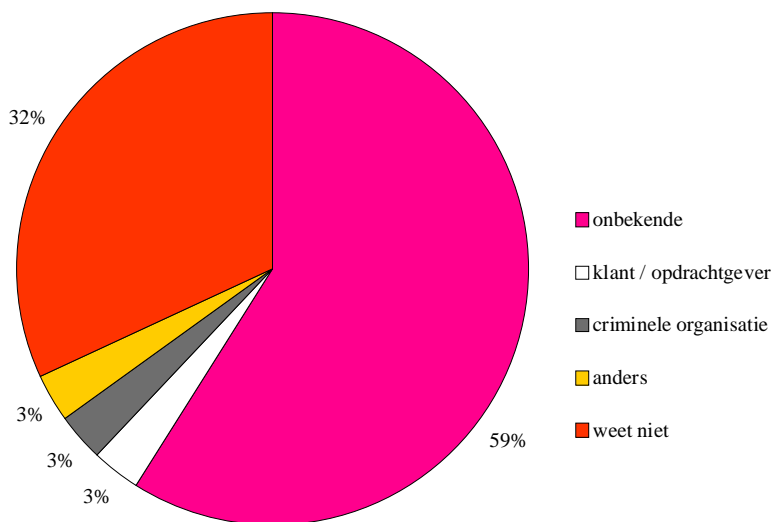
4.8 Aantal aangiftes bij politie

Het melden van een delict onderscheiden we van het doen van aangifte. Daadwerkelijk aangifte doen houdt in dat een proces-verbaal of een standaard aangifteformulier is opgemaakt en ondertekend. Van de vestigingen waar is ingebroken, doet 17% daadwerkelijk aangifte hiervan.

4.9 Vermoedelijke dader bij inbraak

In een beperkt aantal gevallen bestaat er bij de getroffen bedrijven een vermoeden wie de inbraak heeft gepleegd, zoals klanten of opdrachtgevers (3%) of een criminele organisatie (3%). Bij 59% van de horecabedrijven is de dader geen bekende van het bedrijf. Tweeëndertig procent (32%) tast in het duister over in welke kringen moet worden gezocht naar de dader van de inbraak.

11 | Vermoedelijke dader bij inbraak (één antwoord mogelijk)⁵

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: horecabedrijf slachtoffer van inbraak (n=950)

⁵ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekende' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

5 Diefstal

5.1 Percentage horecazaken waar diefstal voorkomt

Onder diefstal verstaan we het wegnemen van zaken die eigendom zijn van het bedrijf. Het kan hier zowel gaan om diefstal door het eigen personeel als om diefstal door derden. Om eventuele dubbeltellingen te voorkomen rekenen we de gestolen goederen bij inbraak niet onder diefstal mee. Van alle horecabedrijven heeft 14% te maken met een of meer vormen van diefstal. Dit is afgenomen ten opzichte van 2004. Toen werd 17% slachtoffer van diefstal.

In totaal gaat het om 5.600 vestigingen. Het gaat voornamelijk om diefstal uit gebouwen (13%). Een klein deel van de bedrijven heeft te maken met diefstal *uit* transportmiddelen (1%) of diefstal *van* transportmiddelen zelf (1%).

12 | Slachtofferschap diefstal naar branche

	Rest. (n=3.209)	Cafés (n=1.383)	Hotels (n=931)	Overig (n=309)	Totaal (basis: n=5.846)
	%	%	%	%	%
Uit gebouwen	11,9	11,7	16,0	15,9	12,8%
Uit transportmiddelen	0,9	0,4	0,9	1,1	0,8%
Van transportmiddelen	0,6	0,4	0,6	1,3	0,6%
Totaal	12,7	12,5	17,2	17,0	13,6% ⁶

Bron: TNS NIPO, 2010

Branche

Hotels en pensions hebben relatief vaak te maken met diefstal (17% versus 14% gemiddeld).

Agglomeratie

Bedrijven in het centrum van de stad hebben vaker dan gemiddeld te maken met diefstal (16% tegen gemiddeld 14%). Bedrijven buiten de stad hebben relatief weinig te maken met diefstal (12%).

5.2 Totaal aantal gepleegde diefstallen

Het gemiddeld aantal diefstallen per getroffen horecavestiging is 5,3 keer per jaar. Hiermee komt het totale aantal diefstallen bij de sector uit op circa 28.700. Dit is terug te zien in de tweede en derde kolom in tabel 13. Het betreft een afname ten opzichte van 2004, toen het totaal aantal diefstallen op 49.000 lag en de frequentie op 7,2 keer per jaar.

⁶ In deze tabel tellen de subtotalen niet op tot de totalen (bijv. totaal is 13,6% in plaats van 14,2%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met meerdere vormen van diefstal te maken hebben. Deze vestigingen worden in het totaal percentage maar één keer meegerekend.

13 | Frequentie diefstal uit gebouwen, van en uit vervoermiddelen

	% bedrijven waar het delict voorkomt (basis: n=5.846)	Gemiddelde frequentie per jaar waarmee het delict voorkomt	Totaal geraamd aantal diefstallen voor alle bedrijven
Uit gebouwen	12,8%	5,3	27.800
Uit transportmiddelen	0,8%	1,9	600
Van transportmiddelen	0,6%	1,3	300
Totaal	13,6% ⁷	5,3	28.700

Bron: TNS NIPO, 2010

5.3 Locatie diefstal uit vervoersmiddelen

Diefstallen uit transportmiddelen vinden bij ruim vier op de tien (45%) plaats op het eigen bedrijfsterrein.

14 | Locatie diefstal uit transportmiddelen (één antwoord mogelijk)

Locatie	%
Eigen bedrijfsterrein	45
Binnen de gemeente, maar buiten het eigen terrein	34
Elders in Nederland	14
Buitenland	-
Weet niet/wil niet zeggen	7
Totaal	100

Bron: TNS NIPO, 2010
Basis: slachtoffer van inbraak in transportmiddelen (n=57)

Branche

Voor hotels geldt dat er meer dan in andere subbranches op het eigen terrein goederen uit een transportmiddel worden gestolen (73%)

5.4 Totale schade door diefstal

Van de getroffen bedrijven geeft 96% aan *directe* schade op te lopen als gevolg van diefstal. De gemiddelde directe schade per getroffen vestiging bedraagt naar schatting ongeveer €1.600. De totale directe schade die de gehele sector horeca oploopt als gevolg van diefstal berekenen we op €9 miljoen.

Ruim eenderde van de getroffen bedrijven (36%) geeft aan *indirecte* schade op te lopen als gevolg van diefstal. Als bedrijven indirecte schade oplopen, bedraagt dit gemiddeld per

⁷ In deze tabel tellen de subtotalen niet op tot de totalen (bijv. totaal is 13,6% in plaats van 14,2%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met meerdere vormen van diefstal te maken hebben. Deze vestigingen worden in het totaal percentage maar één keer meegerekend.

vestiging ongeveer €1.000. De totale indirecte schade als gevolg van diefstal voor de gehele sector horeca ramen we op circa €2 miljoen.

Door de directe en indirecte schade bij elkaar op te tellen, kan de totale schade als gevolg van diefstal worden geschat op circa €11 miljoen. De totale schade per getroffen bedrijf bedraagt €1.900.

Branche

De gemiddelde totale schade per getroffen café is relatief laag (€1.400 euro). Bij hotels en pensions is dit juist hoger (€3.000 versus €1.900 gemiddeld). Ten opzichte van het totaal verschillen de totale schades als gevolg van diefstal bij cafés (circa €2 miljoen) en hotels en pensions (circa €3 miljoen).

5.5 Aantal meldingen diefstal bij politie

Ruim vier op de tien horecabedrijven (43%) die slachtoffer zijn van diefstal, melden dit bij de politie. De vestigingen die diefstal melden bij de politie, doen dit met een frequentie van 1,8 keer per jaar. Op basis van deze frequentie berekenen we het totale aantal meldingen van diefstal voor alle horecabedrijven op circa 4.400 meldingen per jaar. Dit is 15% van het geraamde aantal gevallen van diefstal voor de hele sector. Van de meeste diefstallen wordt de politie dus niet op de hoogte gesteld.

Branche en agglomeratie

Hotels en pensions maken vaker dan gemiddeld melding van diefstal bij de politie. Bijna zes op de tien (56%) hotels en pensions hebben in 2010 melding gemaakt van diefstal tegen gemiddeld 43%. Ook bedrijven aan de rand van de stad doen vaker een melding (49%).

5.6 Redenen om diefstal niet te melden

Van de horecabedrijven die slachtoffer worden van diefstal, stelt 56% de politie niet op de hoogte. Ruim vier op de tien (43%) van deze groep bedrijven noemen als reden om diefstal niet te melden, het feit dat de schade per diefstal te klein is en dus binnen het eigen risico van de verzekering valt. Een andere reden die deze horecaondernemers noemen, is dat ze de indruk hebben dat het geen zin heeft om de diefstal te melden, omdat de politie geen actie zal ondernemen (21%). Daarnaast noemt 18% van deze bedrijven het gebrek aan aantoonbaar bewijs als reden om diefstal niet te melden. In 2004 bedroeg dit percentage 2%. De belangrijkste redenen om diefstal niet te melden bij de politie staan hierna weergegeven.

15 / Meest genoemde redenen om diefstal niet te melden bij de politie (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Reden	%
Schade was te klein (binnen eigen risico)	43
Politie doet er toch niets aan	21
Te weinig bewijs	18
Probleem zelf aangepakt	12

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: heeft diefstal niet gemeld bij de politie (n=497)

5.7 Registratie van diefstal door politie

Van de bedrijven die diefstal melden bij de politie, geven bijna negen op de tien (86%) aan dat de politie hun melding heeft geregistreerd. Bij zes op de tien (61%) van deze melders maakt de politie proces-verbaal op. Volgens eenderde (34%) van de melders is de politie de diefstallen gaan onderzoeken.

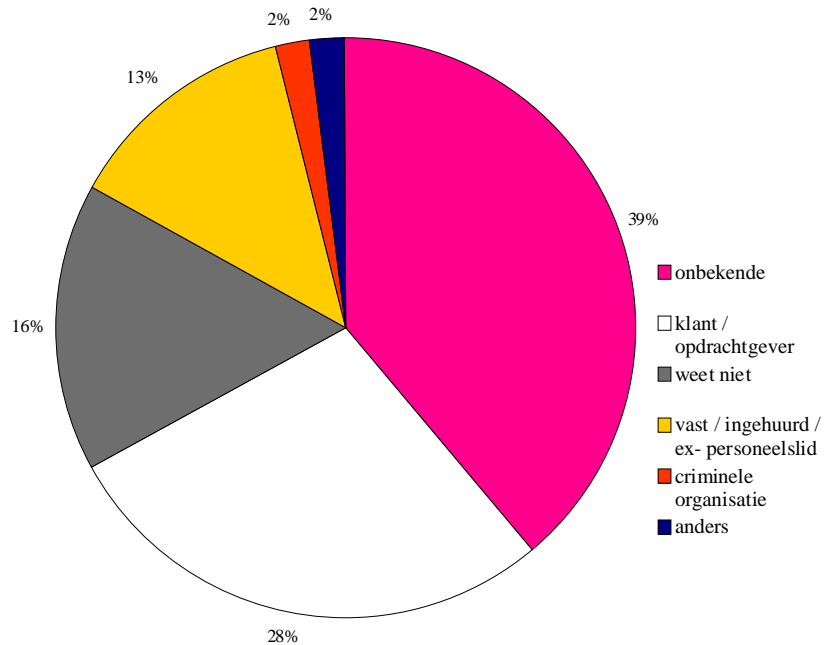
5.8 Aantal aangiftes van diefstal

Van de horecavestigingen die te maken hebben met diefstal, doet 20% daadwerkelijk aangifte.

5.9 Vermoedelijke dader bij diefstal

Ruim een kwart van de getroffen horecazaken (28%) heeft het vermoeden dat de diefstal werd gepleegd door een klant of opdrachtgever. Personeelsleden worden door 13% van de getroffen bedrijven verdacht van diefstal. Vier op de tien bedrijven (39%) menen dat de dief geen bekende is van het bedrijf. Zestien procent (16%) weet het niet.

16 / Vermoedelijke dader bij diefstal (één antwoord mogelijk)⁸

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van diefstal (n=918)

Branche

Restaurants vermoeden minder vaak dan gemiddeld dat de dader van de diefstal een onbekende is (34% tegen gemiddeld 39%). De categorie overige horeca heeft vaker het vermoeden dat dit zo is (59%). Deze subbranche denkt minder vaak dat de dader een klant/opdrachtgever is (10%). Restaurants hebben vaker het idee dat een personeelslid de dader is (17% versus 13% gemiddeld). Cafés denken minder vaak dat dit het geval is (7%)

Regio

In de Randstad denkt men relatief vaak dat de dader van de diefstal een onbekende is (48%). In diezelfde regio weet men ook minder vaak niet wie de dader is (10%). In het zuiden van het land weet men met relatief vaker dan gemiddeld niet wie de dader is (20% versus 16% gemiddeld).

⁸ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekende' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

6 Vernieling

6.1 Percentage horecabedrijven waar vernieling voorkomt

Onder vernielingen verstaan we het opzettelijk beschadigen van bezittingen van bedrijven waarbij de dader niet handelt uit winstbejag. Het kan hierbij gaan om opzettelijke vernieling, brandstichting, of het aanbrengen van graffiti aan bedrijfsgebouwen, op transportmiddelen of andere eigendommen.

Eénvijfde (21%) van alle horecabedrijven heeft te maken met dergelijke vernielingen. Dit komt neer op ruim 8.700 vestigingen. Dit is lager dan in 2004. Toen lag dit percentage horecabedrijven op 24%.

Het gaat in de horeca vooral om vernieling aan bedrijfsgebouwen. Vernieling aan de transportmiddelen komen in mindere mate voor.

17 | Vernielingen naar branche

	Rest. (n=3.209)	Cafés (n=1.383)	Hotels (n=931)	Overig (n=309)	Totaal (n=5.846)
	%	%	%	%	%
Aan gebouwen	19,1	19,5	15,5	16,7	18,5
Aan transportmiddelen	3,0	2,2	2,0	2,6	2,6
Totaal	21,9	21,7	19,3	19,4	21,3 ⁹

Bron: TNS NIPO, 2010

Agglomeratie

Bedrijven buiten de stad hebben relatief minder te maken met vernielingen dan landelijk het geval is (respectievelijk 17% tegen gemiddeld 21%). Bedrijven in het centrum van de stad hebben juist vaker dan gemiddeld te maken met vernielingen (27%).

⁹ In deze tabel tellen de subtotalen niet op tot de totalen (bijv. totaal is 21,3% in plaats van 21,1%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met meerdere vormen van diefstal te maken hebben. Deze vestigingen worden in het totaal percentage maar één keer meegerekend.

6.2 Totaal aantal vernielingen

Gemiddeld komt vernieling *aan gebouwen* per getroffen vestiging 3,5 keer per jaar voor. Op basis hiervan berekenen we het totale aantal vernielingen aan gebouwen op ongeveer 27.000 per jaar. Vernielingen *aan transportmiddelen* komen gemiddeld 2,4 keer per jaar voor bij bedrijven die slachtoffer zijn. Met deze frequentie komt het totale aantal geraamde vernielingen aan transportmiddelen uit op 2.600 per jaar.

Bij elkaar geteld berekenen we het totale aantal geraamde vernielingen in de hele sector op circa 29.300, gemiddeld 3,7 keer per getroffen vestiging. Het totaal aantal geraamde vernielingen is afgenomen ten opzichte van 2004 (toen 38.000).

18 | Frequentie vernieling aan gebouwen en transportmiddelen

	% Bedrijven waar het delict voorkomt (basis: n=5.846)	Gemiddelde frequentie per jaar waarmee het delict voorkomt bij getroffen vestigingen ¹⁰	Totaal geraamd aantal vernielingen voor alle bedrijven
Gebouwen	18,5	3,5	26.700
Transportmiddelen	2,6	2,4	2.600
Totaal	21,3 ¹¹	3,7	29.300

Bron: TNS NIPO, 2010

Branche

Gemiddeld komen vernielingen in restaurants 3,2 keer per jaar voor. Dit is minder vaak dan gemiddeld landelijk het geval is (3,7 keer).

6.3 Locatie van vernieling

De meeste vernielingen aan transportmiddelen vinden plaats op het eigen terrein (51%). Binnen de eigen regio werden minder vernielingen gepleegd aan transportmiddelen (34%) ten opzichte van 2004 (toen 44%).

¹⁰ Van de door vernieling getroffen ondernemers geeft 70% aan het door hen genoemde aantal delicten zeker te weten, 20% geeft aan het te schatten.

¹¹ In deze tabel tellen de subtotalen niet op tot de totalen (bijv. totaal is 21,3% in plaats van 21,1%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met meerdere vormen van diefstal te maken hebben. Deze vestigingen worden in het totaal percentage maar één keer meegerekend.

19 / Locatie vernielingen aan vervoermiddelen (één antwoord mogelijk)

Locatie	%
Eigen bedrijfsterrein	51
Binnen uw regio	34
Elders in Nederland	7
Weet niet/wil niet zeggen	8
Totaal	100

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van vernieling aan transportmiddel (n=173)

Vanwege het beperkte aantal waarnemingen van vernielingen aan transportmiddelen kunnen we geen betrouwbare uitspraken doen naar branche, agglomeratie of regio.

6.3 Totale schade door vernielingen

Ruim negen op de tien (92%) getroffen bedrijven geven aan *directe* schade op te lopen als gevolg van vernieling. Bedrijven die directe schade oplopen door vernieling, worden gemiddeld met een bedrag van €1.100 geconfronteerd. Op basis hiervan ramen we de totale directe schade in de horeca als gevolg van vernieling, brandstichting en graffiti op circa €9 miljoen.

Van de getroffen bedrijven geeft 29% aan *indirecte* schade op te lopen als gevolg van vernieling. De indirecte schade die getroffen bedrijven oplopen bedraagt gemiddeld €400. De totale indirecte schade berekenen we op circa €1 miljoen voor de gehele horeca.

Door de *directe* en *indirecte* schade bij elkaar op te tellen, komt de totale schade voor de hele sector op circa €10 miljoen. De gemiddelde schade per getroffen bedrijf bedraagt €1.200. De totale schade door vernieling is afgenomen ten opzichte van 2004 (toen €12 miljoen).

Branche

De *totale* schade door vernieling ligt bij hotels hoger dan gemiddeld (€1.800 per getroffen vestiging tegen gemiddeld €1.200). Bij cafés is de directe schade juist lager dan gemiddeld (€1.000).

Regio

Getroffen horecabedrijven in het westen van het land hebben relatief meer totale schade (€1.500) door vernieling. In het noorden is de indirecte schade juist minder (€500).

6.4 Aantal meldingen vernielingen

Van de horecabedrijven die slachtoffer zijn van vernieling, brandstichting of graffiti meldt ruim vier op de tien (44%) dit bij de politie.

De gemiddelde frequentie van het melden van een vorm van vernieling is 2,1 keer per getroffen vestiging per jaar. Het totale aantal meldingen van vernieling, brandstichting of graffiti voor de gehele sector komt daarmee op circa 8.000. Dit is 27% van het totaal aantal gepleegde vernielingen in de sector.

Branche

Hotels en pensions maken minder vaak dan gemiddeld melding van vernielingen. In 2010 maakten bijna vier op de tien (37%) hotels melding van vernieling (tegen gemiddeld 44%).

6.5 Redenen om vernieling niet te melden

Ruim de helft (55%) van de bedrijven die slachtoffer is van vernieling, meldt dit niet bij de politie. Hun voornaamste reden om de politie niet op de hoogte te stellen van de vernieling is de te beperkte omvang van de schade (41%). Aangezien de schade binnen het eigen risico valt, zal melding of aangifte geen resultaat opleveren in termen van compensatie van de geleden schade door de verzekering. Ook denkt een deel van de ondernemers (29%) dat de politie er toch niets aan doet. Dit is afgenomen ten opzichte van 2004 (34%). Daarnaast dachten ondernemers relatief vaker dan in 2004 dat er te weinig bewijs was (8% versus 1% in 2004).

20 | Meest genoemde redenen om vernieling niet te melden bij de politie
(antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Reden	%
Schade was te klein (binnen eigen risico)	41
Politie doet er toch niets aan	29
Probleem zelf aangepakt	15
Te weinig bewijs	8
Geen tijd	8

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: heeft vernieling niet gemeld bij de politie (n=748)

Regio

Horecabedrijven in het zuiden van het land geven vaker aan dan gemiddeld dat de schade te klein was om melding te doen (47%). In het noorden van het land geven ondernemers minder vaak aan dat er te weinig bewijs is (4%).

6.6 Registratie van vernieling door politie

Acht op de tien (80%) horecabedrijven die vernielingen melden bij de politie, geven aan dat de politie hun melding heeft geregistreerd. Bij de helft (50%) van deze melders, heeft de politie proces-verbaal opgemaakt. In 2010 heeft volgens ruim een kwart (27%) van deze meldende bedrijven de politie een onderzoek ingesteld.

6.7 Aangiftes van vernieling

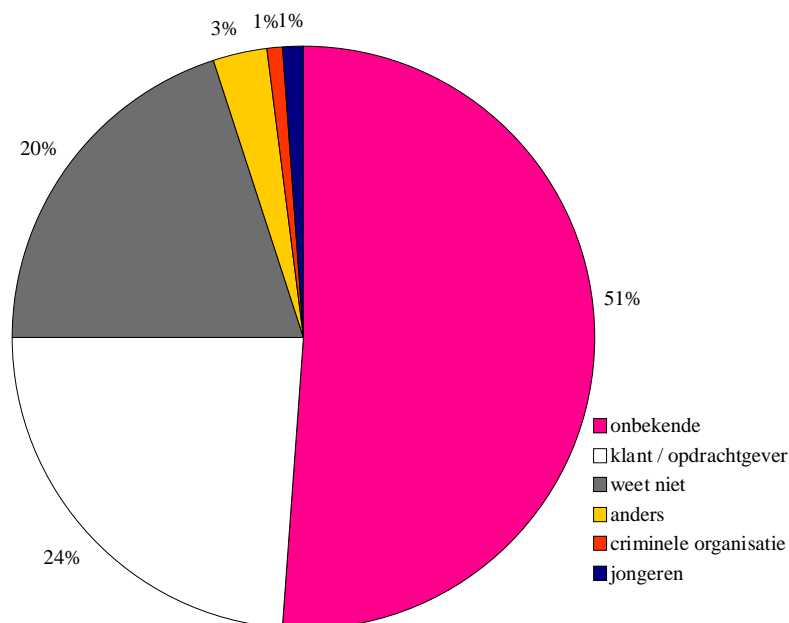
Zestien procent (16%) van de met vernieling geconfronteerde bedrijven doet daadwerkelijk aangifte. Dit is toegenomen ten opzichte van 2004 (toen 14%).

Agglomeratie

In het centrum van een stad doen relatief meer ondernemers daadwerkelijk aangifte (19% versus 16% gemiddeld).

6.8 Vermoedelijke dader bij vernieling

De helft (51%) van de getroffen bedrijven meent dat de dader geen bekende is van het bedrijf. Eén op de vijf (20%) zegt niet te weten in welke kringen de dader gezocht moet worden. Een kwart van de ondervraagden (24%) denkt dat de dader een klant of opdrachtgever is.

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van vernieling, brandstichting en/of graffiti (n=1.363)

Branche

Restaurants vermoeden relatief vaker dat de dader een onbekende is (58%). Cafés en hotels vermoeden dit minder vaak (respectievelijk 42% en 41%). Cafés en hotels noemen relatief vaak klanten als pleger van de vernielingen (respectievelijk 36% en 38% tegen gemiddeld 24%). Restaurants geven daarentegen relatief minder vaak aan dat een klant de dader van de vernieling is (15%). Restaurants geven ook relatief vaak aan niet te weten wie de dader was (22%).

Agglomeratie

Horecabedrijven buiten de stad denken vaker dan gemiddeld dat een klant of opdrachtgever de dader is (28%). Bedrijven buiten de stad denken minder vaak dat de dader een onbekende is (46%).

Regio

Bedrijven in het noorden van het land denken relatief vaker dat de dader van de vernieling een klant/opdrachtgever is (32% tegen 24% gemiddeld).

¹² Als bij de vermoedelijke dader 'onbekende' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

7 Geweld

7.1 Percentage horecabedrijven waar geweldsdelicten voorkomen

Onder geweldsdelicten verstaan we voorvallen zoals mishandeling, bedreiging, beroving, afpersing, agressief gedrag of een zedendelict. Van alle horecabedrijven heeft één op de tien (9%) te maken met één of meer geweldsdelicten tegen het personeel tijdens uitoefening van het werk. In absolute aantallen betekent dat ongeveer 3.500 vestigingen met dergelijke delicten worden geconfronteerd. Dit percentage is lager dan in 2004. Toen had 10% van de horecabedrijven te maken met geweldsdelicten. Bij de bedrijven die met geweldsdelicten te maken hebben, gebeurt dit gemiddeld 4,8 keer per jaar.¹³

Branches

In cafés komen meer geweldsdelicten voor dan gemiddeld (13% tegen gemiddeld 9%). Restaurants, hotels en pensions en overige horeca hebben hier juist minder vaak dan gemiddeld mee te maken (respectievelijk 8%, 6% en 5%).

Agglomeratie

Ook horecabedrijven in het centrum van de stad hebben vaker te maken met geweldsdelicten (11%), terwijl bedrijven buiten de stad juist relatief weinig met geweldsdelicten te maken hebben (5%).

7.2 Meest voorkomende geweldsdelicten

Het meest voorkomende geweldsdelict is bedreiging, gevolgd door mishandeling.

22 | *Aard van de geweldsdelicten waar de sector slachtoffer van wordt (open vraag, meer antwoorden mogelijk)*

Geweldsdelict	Restaurants (n=272)	Cafés (n=190)	Hotels (n=74)	Totaal (n=558)
	%	%	%	%
Bedreiging	73	74	80	74
Mishandeling	19	22	16	19
Overval, beroving	15	6	8	11
Verbaal geweld/ruzies	6	11	4	8
Afpersing	3	0,4	3	2

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van geweldsdelict (n=558)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil ten opzichte van het totaal

¹³ Van de door geweldsmisdrijven getroffen bedrijven geeft 69% aan het door hen genoemde aantal delicten zeker te weten en 31% geeft aan het te schatten.

Branche

Restaurants hebben vaker last van overvallen (15%). Cafés zijn hier relatief minder vaak slachtoffer van (6%). Ook zijn cafés minder vaak slachtoffer van afpersing dan andere subbranches (0,4% tegen 2% gemiddeld).

Agglomeratie

Bedrijven aan de rand van de stad hebben vaker dan gemiddeld te maken met overvallen en berovingen (16%). Bedrijven in het centrum hebben hier minder vaak dan gemiddeld mee te maken (6%).

7.3 Aantal meldingen bij politie van geweldsdelicten

Tweederde (67%) van de horecavestigingen die te maken heeft met geweldsdelicten, meldt dit bij de politie. Van de geconfronteerde bedrijven doet 16% daadwerkelijk aangifte

Branche

In hotels en pensions stellen medewerkers de politie vaker op de hoogte dan gemiddeld (78% versus 67%).

7.4 Redenen om geweldsdelicten niet te melden

Eén op de drie door geweld getroffen vestigingen (33%) kiest ervoor geen melding te doen van het geweldsdelict. Hun voornaamste reden om geen melding te maken is dat zij zelf het probleem aanpakken (37%). Daarnaast geeft 21% van deze bedrijven aan geen melding te doen omdat de schade te klein was. Achttien procent (18%) doet geen aangifte omdat ze denken dat de politie er toch niets aan doet.

23 | *Meest genoemde redenen om geweldsdelicten niet te melden bij de politie*
(antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Reden	%
Probleem zelf aangepakt	37
Schade was te klein (binnen eigen risico)	21
Politie doet er toch niets aan	18
Geen tijd	9
Te weinig bewijs	5

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: meldt geweldsdelict niet bij de politie (n=171)

Het aantal waarnemingen is te laag om betrouwbare uitspraken te kunnen doen over het aantal geweldsdelicten in relatie tot de regio, agglomeratie of branche.

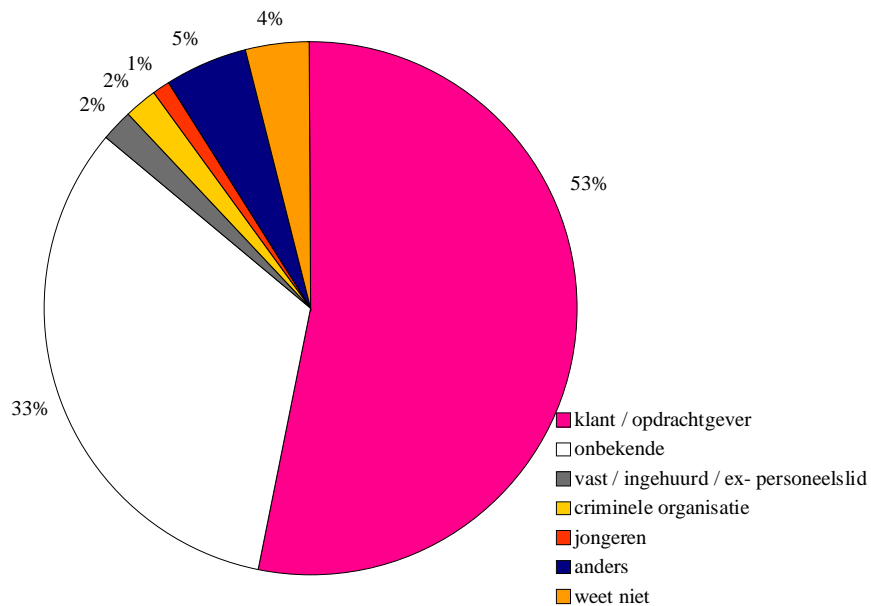
7.5 Registratie van geweldsdelicten door politie

Ruim driekwart (77%) van de bedrijven die geweldsdelicten meldt bij de politie, zegt dat de politie hun melding heeft geregistreerd. Zes op de tien (59%) van deze bedrijven geven aan dat de politie proces-verbaal heeft opgemaakt. Bij ruim vier op de tien (44%) van deze bedrijven die melding maken, is de politie een onderzoek gestart naar aanleiding van de melding of aangifte.

7.6 Vermoedelijke dader geweldsdelict

Van de horecabedrijven die slachtoffer zijn van geweldsdelicten, wijst ruim de helft (53%) een klant of opdrachtgever aan als schuldige van geweldsdelicten. Eén derde van de door geweld getroffen bedrijven zegt dat de dader geen bekende is van de vestiging (33%).

24 | Vermoedelijke dader bij geweldsdelicten (één antwoord mogelijk)¹⁴

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van geweldsdelict (n=558)

Branche

In restaurants en overige horeca denkt men minder vaak dat de dader van het geweldsdelict een klant/opdrachtgever is (respectievelijk 44% en 20% versus 53% gemiddeld). In cafés en

¹⁴ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekende' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

hotels is dit vaker het geval (respectievelijk 61% en 70%). Binnen de hotel subbranche denkt men minder vaak dat de dader een onbekende is (20%). In de overige horeca denkt men vaker dat de dader een onbekende is (65%).

Agglomeratie

Buiten de stad denkt men vaker dat de dader een klant/opdrachtgever is (62%). Daarnaast denkt men in deze regio ook minder vaak dat de dader een onbekende is (23%).

8 Overige vormen van criminaliteit

8.1 Percentage horecabedrijven waar overige vormen van criminaliteit voorkomt

Van alle horecabedrijven is 6% slachtoffer van een andere vorm van criminaliteit dan tot nu toe is besproken. Dit komt neer op circa 2.300 vestigingen. Het slachtofferschap van overige criminaliteit is gedaald ten opzichte van 2004, toen 7% hiermee te maken had.

De overige vormen van criminaliteit die worden genoemd zijn divers van aard. Verschillende vormen van oplichting en fraude en wanbetaling worden veel genoemd. Daarnaast noemt men overlast door drugsgebruik en vernielingen en vandalisme.

25 | Vormen van overige criminaliteit

Overige vormen	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	%	%	%	%	%	%	%
Niet betalen van goederen/diensten	19	17	14	15	17	18	11
Oplichting/bedrog/flessentrekkerij	6	13	12	10	13	12	11
Betalen/aannemen vals geld	5	5	2	4	5	10	8
Overlast door drugs	12	10	13	9	9	8	7

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van overig criminaliteitsdelict (2010 n=380, 2009 n= 353, 2008 n=413, 2007 n= 384, 2006 n=344, 2005 n=523, 2004 n=634)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil ten opzichte van 2004

Bedrijven die te maken hebben met dergelijke overige criminaliteitsvormen, overkomt dit met een gemiddelde frequentie van 11,9 keer per jaar. Op basis hiervan berekenen we het totale aantal overige delicten op 28.000 per jaar. Het totaal aantal geraamde delicten is afgenomen ten opzichte van 2004 (toen circa 40.000).

Branche

Van de hotels en pensions is 9% slachtoffer van overige vormen van criminaliteit. Dit is hoger dan gemiddeld (6%). Bij cafés en restaurants ligt dit percentage juist wat lager (beide 5%).

Agglomeratie

In het centrum van een stad hebben ondernemers vaker dan gemiddeld te maken gehad met overige criminaliteit (7% versus 6% gemiddeld).

8.2 Totale schade overige criminaliteit

Van de getroffen bedrijven zegt 58% *directe* financiële schade te hebben ondervonden als gevolg van deze overige criminaliteitsvormen. Deze directe schade bedraagt dan gemiddeld €1.100 per getroffen vestiging. De totale directe schade in de horeca als gevolg van overige delicten berekenen we op ongeveer €1,5 miljoen.

Eenderde van de getroffen bedrijven (33%) zegt *indirecte* financiële schade te lijden. Deze indirecte schade bedraagt dan gemiddeld €1.000 per vestiging. De totale indirecte schade ramen we op €800.000.

Bij elkaar genomen is de totale schade voor de hele sector €2,3 miljoen¹⁵. De gemiddelde schade per getroffen bedrijf is €1.500.

8.3 Aantal meldingen overige vormen van criminaliteit

De helft (50%) van de horecabedrijven die met vormen van overige criminaliteit te maken heeft, stelt de politie hiervan op de hoogte. Gemiddeld maken deze vestigingen 5,6 keer per jaar hiervan melding. Het totaal aantal meldingen berekenen we op 6.400. Dit is 23% van het totaal aantal delicten. Van de getroffen bedrijven doet 12% daadwerkelijk aangifte.

8.4 Redenen om overige vormen van criminaliteit niet te melden

Bijna de helft van de getroffen bedrijven (49%) doet geen melding. De belangrijkste reden voor deze vestigingen om de politie *niet* in te lichten is de verwachting dat de politie geen actie zal ondernemen naar aanleiding van de melding (genoemd door 26% van de getroffen bedrijven). Een tweede reden is dat veel bedrijven het probleem zelf aanpakken (21%). Ook hebben veel horecabedrijven het idee dat de schade te klein was, waardoor een melding of aangifte geen restitutie van de verzekering zal opleveren (14%). Daarnaast meldt 11% dat er te weinig bewijs was.

¹⁵ Dit getal komt niet overeen met het getal in de hoofdtabel (€2 miljoen). Het getal in de hoofdtabel is het resultaat van de optelsom van directe en indirecte schade op basis van niet-afgeronde cijfers. Het getal in de tekst is het resultaat van een optelsom van directe en indirecte schade op basis afgeronde cijfers. Hierdoor kan een verschil optreden.

26 / Meest genoemde redenen voor het niet melden van overige vormen van criminaliteit
(antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Reden	%
Politie doet er toch niets aan	26
Probleem zelf aangepakt	21
Schade was te klein (binnen eigen risico)	14
Te weinig bewijs	11
Melding is gedaan door anderen	9

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: meldt overige criminaliteit niet bij de politie (n=179)

Op basis van het absolute aantal bedrijven dat getroffen wordt door overige vormen van criminaliteit kunnen wij in deze paragraaf geen verdere uitspraken doen over verschillen tussen branches, stedelijke ligging en regio's.

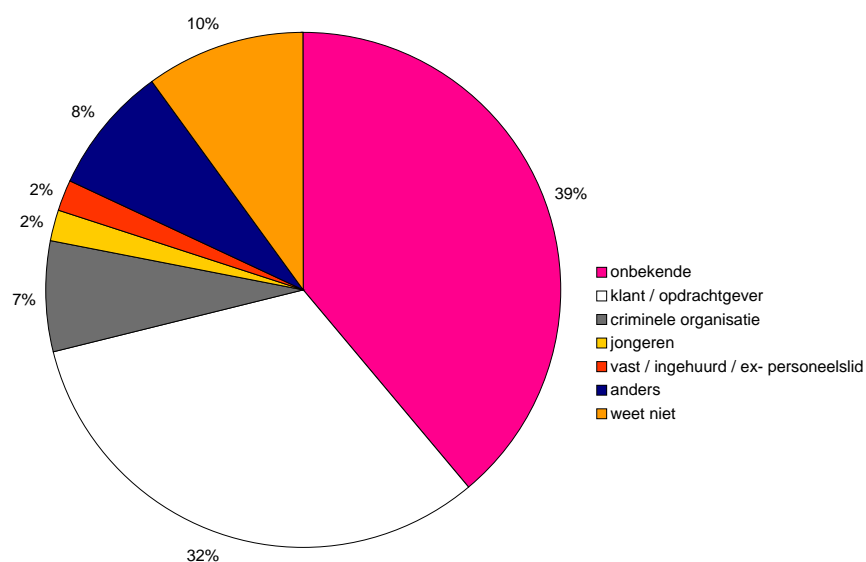
8.5 Registratie van overige criminaliteit door politie

Ruim tweederde (68%) van de horecabedrijven die overige delicten melden bij de politie, wordt de melding geregistreerd door de politie. Ruim vier op de tien (44%) van deze groep bedrijven zegt dat de politie na melding proces-verbaal heeft opgemaakt. Van deze melders geeft 34% aan dat de politie een onderzoek heeft ingesteld naar aanleiding van de melding of aangifte. Bij 10% van de meldingen heeft de politie geen verder actie ondernomen.

Op basis van het absolute aantal bedrijven dat getroffen wordt door overige vormen van criminaliteit kunnen wij in deze paragraaf geen verdere uitspraken doen over verschillen tussen branches, stedelijke ligging en regio's.

8.6 Vermoedelijke dader van overige vormen van criminaliteit

Van de getroffen vestigingen denkt 39% dat de dader een onbekende is. Eenderde (32%) vermoedt dat de dader een klant/opdrachtgever betreft. Eén op de tien (10%) weet niet wie de dader is. Verder verdenkt 7% een criminele organisatie.

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van overige criminaliteit (n=380)

Branche

Restaurants vermoeden minder vaak dan gemiddeld dat klanten of opdrachtgevers verantwoordelijk zijn voor overige vormen van criminaliteit (23% tegen gemiddeld 32%). Hotels en pensions vermoeden vaker dan gemiddeld dat een klant/opdrachtgever verantwoordelijk is (42%). Hotels denken minder vaak dat de dader een onbekende is (30%).

¹⁶ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekende' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

9 Interne criminaliteit

9.1 Percentage horecabedrijven waar interne criminaliteit voorkomt

Onder interne criminaliteit verstaan we hier diefstal van geld of goederen door het eigen personeel. In de meting van 2006 is hier voor de eerste keer naar gevraagd. We maken alleen de vergelijking met 2006 en niet met voorgaande jaren.

Van alle horecabedrijven heeft in 2010 8% te maken gehad met een vorm van interne criminaliteit¹⁷.

Branche

Restaurants hebben vaker dan gemiddeld te maken met interne criminaliteit (9% versus 8% gemiddeld).

Agglomeratie

Horecabedrijven in het centrum van de stad hebben vaker dan gemiddeld te maken met interne criminaliteit (10% tegen gemiddeld 8%). Bedrijven buiten de stad hebben relatief weinig te maken met interne criminaliteit (6%).

9.2 Maatregelen ter voorkoming interne criminaliteit

Bedrijven in de horeca nemen verschillende maatregelen om interne criminaliteit tegen te gaan. Deze vraag is voorgelegd aan alle bedrijven met 1 of meer werknemers in dienst. Het opstellen van regels voor het personeel met betrekking tot interne criminaliteit wordt het meest genoemd als maatregel. Bijna de helft van de bedrijven (50%) noemt deze maatregel. Het controleren van referenties bij de aanname van nieuw personeel wordt door 46% van de bedrijven genoemd. Bijna een vijfde (18%) geeft aan in het geheel geen maatregelen te treffen om interne criminaliteit te voorkomen.

28 / *Maatregelen ter voorkoming van interne criminaliteit, antwoordcategorieën voorgelezen*

Maatregel	%
Opstellen van regels voor personeel m.b.t. interne criminaliteit	50
Controle van referenties bij aanname nieuw personeel	46
Standaard aangifte doen van interne criminaliteit bij de politie	38
Steekproefsgewijs controleren of werknemers goederen of geld meenemen	37
Geen maatregelen getroffen	18
Vragen naar Verklaring Omtrent Goed gedrag	17

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: (n=4.644, bedrijven met 1 of meer werknemers in dienst)

¹⁷ Dit is inclusief eenmanszaken.

Branche

Restaurants controleren vaker dan gemiddeld referenties bij aanname van nieuw personeel (48% tegen gemiddeld 46%). Cafés controleren deze referenties juist minder vaak dan gemiddeld (39%). Cafés voorkomen interne criminaliteit relatief vaak door steekproefsgewijs te controleren of werknemers goederen of geld mee naar huis nemen (43% tegen gemiddeld 37%). Restaurants en hotels doen dit minder vaak (respectievelijk 36% en 34%)

Agglomeratie

Bedrijven in het centrum van de stad doen op alle gebieden meer aan het voorkomen van interne criminaliteit. Zo controleren zij vaker dan gemiddeld nieuwe werknemers door te vragen naar een Verklaring Omtrent Gedrag (19% tegen gemiddeld 17%), het controleren van referenties (51%), het opstellen van regels voor het personeel met betrekking tot interne criminaliteit (56% tegen gemiddeld 50%), het steekproefsgewijs controleren van werknemers op het meenemen van goederen (38%) en het standaard aangifte doen van interne criminaliteit (40%).

Bedrijven buiten de stad nemen al deze maatregelen juist minder vaak dan gemiddeld.

Regio

In de Randstad stelt men vaker regels op met betrekking tot interne criminaliteit dan in andere regio's van het land (54% versus 50 % gemiddeld). In de rest van het westen doet men minder vaak altijd aangifte bij interne criminaliteit (35%).

10 Tevredenheid politie

10.1 Contact met politie omtrent delicten

In de voorgaande hoofdstukken is vastgesteld dat het meldings- en aangiftegedrag wisselt per delict. Van alle horecabedrijven (dus inclusief de bedrijven die geen last hebben van criminaliteit) heeft bijna één op de drie (29%) het afgelopen jaar één of meer delicten gemeld en heeft één op tien (9%) van de horecabedrijven van één of meer delicten in officiële zin aangifte gedaan. Deze beide percentages verschillen ten opzichte van 2004 toen 32% van de horecabedrijven melding deed van één of meer delicten en 10% aangifte deed.

29 | Contact met de politie: meldings- en aangiftegedrag van alle horecabedrijven

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
% Van alle horecabedrijven	%	%	%	%	%	%	%
Melding gedaan totaal (van 1 of meer delicten)	32	30	27	28	29	28	29
Aangifte gedaan totaal (van 1 of meer delicten)	10	10	9	9	8	9	9

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: alle horecabedrijven (2010 n= 5846, 2009 n=6.097, 2008 n= 6.618, 2007 n=6.613, 2006 n=6.247, 2005 n=9.476, 2004 n=8.933)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil ten opzichte van 2004

De onderstaande tabel geeft weer welk percentage van de slachtoffers van de verschillende delicten het delict meldt dan wel aangifte doet.

30 | Meldingsgedrag van de met criminaliteit geconfronteerde horecabedrijven

Delict	Melding 2004	Melding 2005	Melding 2006	Melding 2007	Melding 2008	Melding 2009	Melding 2010
% Van getroffen bedrijven	%	%	%	%	%	%	%
Inbraak	88	89	87	89	88	87	90
Diefstal	45	44	41	42	44	48	43
Vernieling/brandstichting/ graffiti	46	45	45	44	44	44	44
Gewelddelicten	68	64	66	67	67	71	67
Overige delicten	52	54	52	57	49	52	50

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van betreffende delict

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil ten opzichte van 2004

31 | Aangiftegedrag van de met criminaliteit geconfronteerde horecabedrijven

Delict	Aangifte 2004	Aangifte 2005	Aangifte 2006	Aangifte 2007	Aangifte 2008	Aangifte 2009	Aangifte 2010
<i>% Van getroffen bedrijven</i>	%	%	%	%	%	%	%
Inbraak	20	19	20	20	15	18	17
Diefstal	19	19	17	16	19	22	20
Vernieling/brandstichting/ graffiti	14	15	13	14	13	14	16
Gewelddelicten	17	16	16	16	12	16	16
Overige delicten	11	15	15	18	12	14	12

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van betreffende delict

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil ten opzichte van 2004

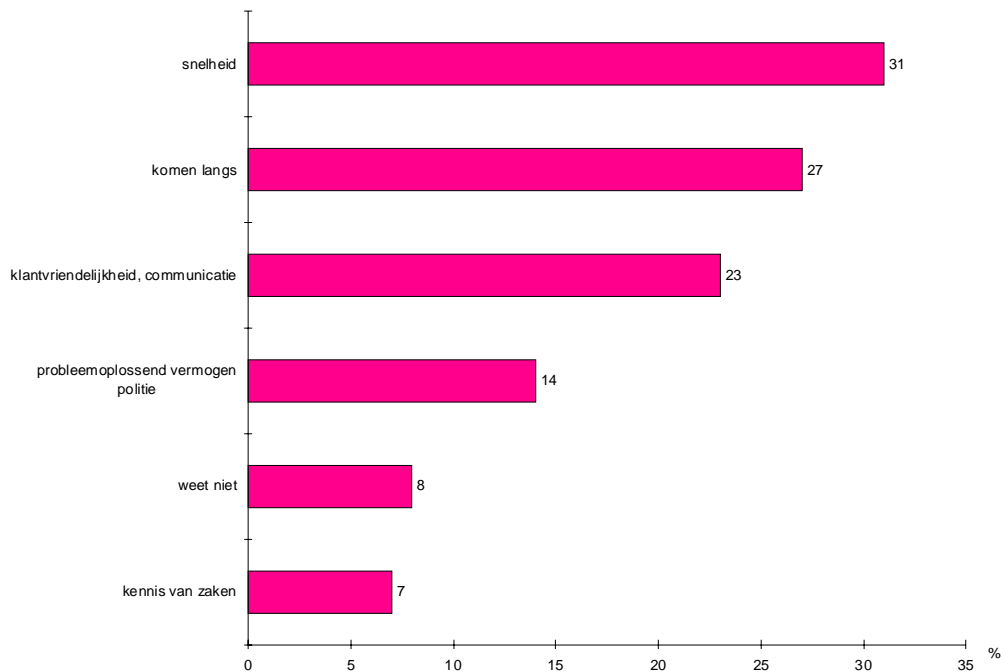
Branche, agglomeratie en regio

Wanneer we kijken naar de gehele horecasector, dus inclusief de bedrijven die geen slachtoffer worden van criminaliteit, doen cafés vaker dan gemiddeld melding van één of meer delicten (33% tegen gemiddeld 29%). Restaurants maken juist relatief weinig melding (27%) van criminaliteit. Bedrijven in het centrum van een stad en aan de rand van een stad melden relatief vaak één of meer delicten (beide 31%). Horecabedrijven buiten de stad melden juist relatief weinig delicten (25%). Horecabedrijven in de Randstad doen relatief vaak aangifte (14%). Bedrijven in het zuiden van het land doen dit minder vaak (7%).

10.2 Tevredenheid aspecten contact met politie

De bedrijven die contact hebben met de politie voor het melden of aangeven van een delict noemen een aantal punten waarop de politie in hun ogen goed werk aflevert. De meest genoemde punten zijn de snelheid waarmee de politie de melding afhandelt, het feit dat de politie langskomt als je ze nodig hebt en de klantvriendelijkheid waarmee dit gebeurt (vriendelijk, goed contact, behulpzaam, begripvol).

32 | *Meest genoemde positieve aspecten van contact met de politie (open vraag, meer antwoorden mogelijk)*

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: heeft een of meer delicten gemeld bij de politie (n=1.799)

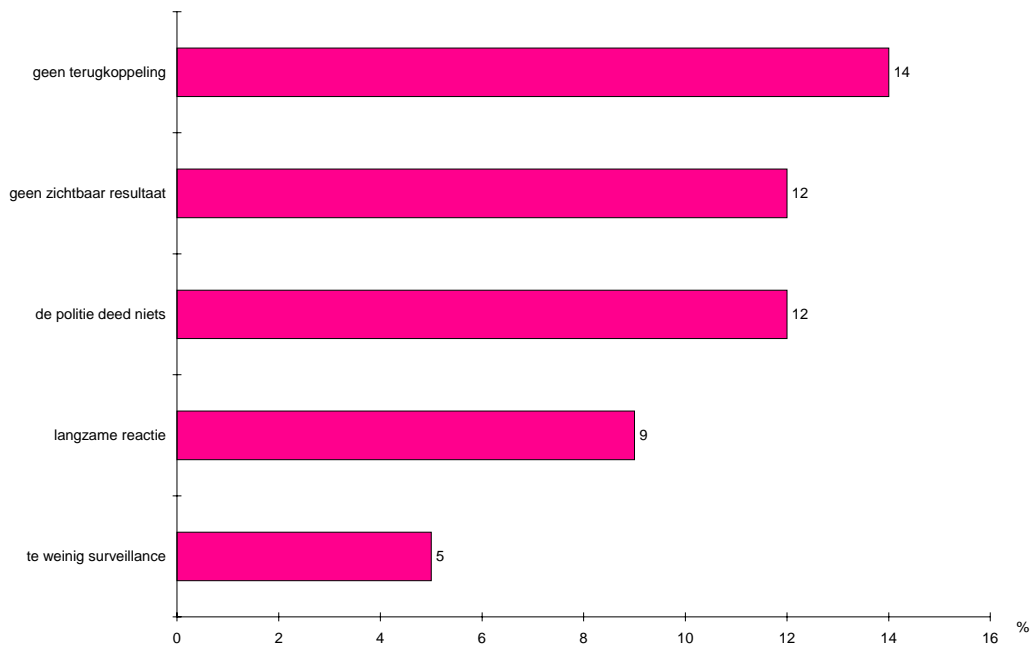
Regio

In de rest van het westen denken ondernemers minder vaak dat de politie langs komt als je ze nodig hebt (23%).

10.3 Aspecten waarover horecabedrijven ontevreden zijn in contact met de politie

De bedrijven die een delict melden of aangeven, mochten ook een aantal punten noemen waarover zij ontevreden waren over de politie. Redenen die ze noemen zijn dat de politie geen terugkoppeling geeft of geen zichtbaar resultaat laat zien.

33 / Meest genoemde negatieve aspecten van contact met de politie (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: heeft een of meer delicten gemeld bij de politie (n=1.799)

Branche

Restaurants zijn vaker van mening dat er geen terugkoppeling is en dat de politie niets deed (respectievelijk 16% en 13%). Cafés vinden dit minder vaak van beide onderwerpen (respectievelijk 10% en 8%).

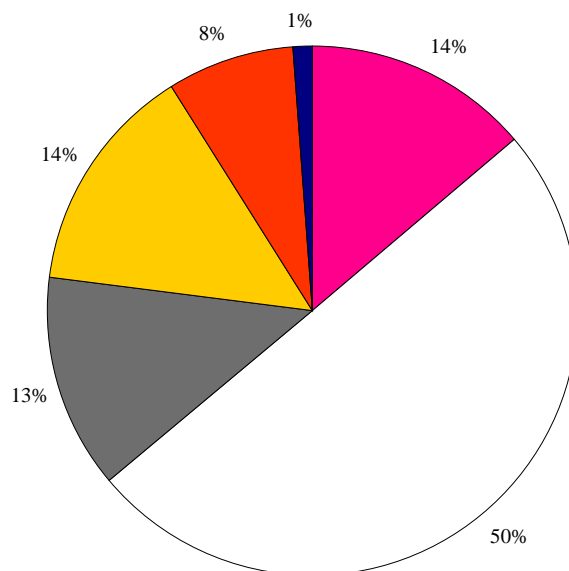
Agglomeratie

Aan de rand van de stad vindt men minder vaak dat de politie te laat komt (6% versus 9% gemiddeld).

10.4 Mate van tevredenheid over politie bij melding of aangifte

Over het geheel genomen is bijna tweederde (64%) van de horecabedrijven die melding en/of aangifte doet, tevreden of zelfs zeer tevreden over de manier waarop de politie die melding van delicten afhandelt. Ten opzichte van 2004 is de tevredenheid toegenomen, toen waren bijna zes op de tien (56%) van de bedrijven (zeer) tevreden. Ruim één op de vijf (22%) van de bedrijven die melding of aangifte doet, is ontevreden of zeer ontevreden over het optreden van de politie.

34 | *Mate van tevredenheid met het afhandelen van meldingen en aangiften door de politie*
(één antwoord mogelijk)

■ Zeer tevreden □ Tevreden ■ Niet tevreden, niet ontevreden ■ Ontevreden ■ Zeer ontevreden ■ Weet niet

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: heeft één of meer delicten gemeld bij de politie (n=1.832)

11 Advies inwinnen en project participatie

11.1 Aantal horecabedrijven dat advies inwint over criminaliteitspreventie en veiligheid

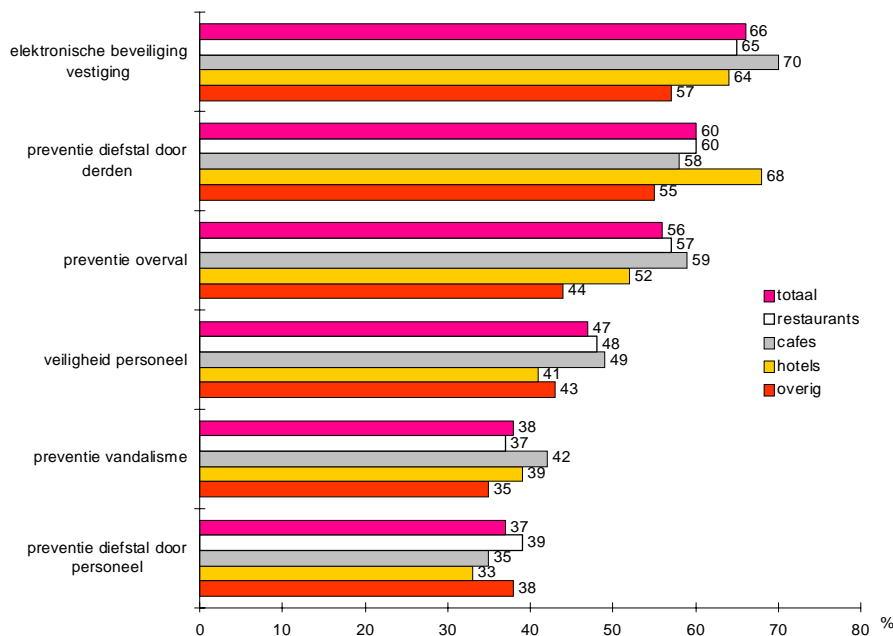
Een kwart van de horecavestigingen (25%) laat zich adviseren op het terrein van criminaliteitspreventie en veiligheid.

Hotels en pensions laten zich relatief weinig adviseren over criminaliteitspreventie (20% tegen gemiddeld 25%). Restaurants laten zich vaker adviseren (26%). Horecabedrijven in het centrum laten zich meer adviseren (28%) dan horecabedrijven buiten de stad (20%). Ook relatief veel bedrijven in de Randstad (35%) laten zich adviseren, terwijl bedrijven in het noorden en oosten zich relatief weinig laten adviseren (19% versus 22%).

11.2 Terreinen waarop horecabedrijven advies inwinnen

In de meeste gevallen hebben de ingewonnen adviezen te maken met elektronische beveiliging van de vestiging (66%). Andere regelmatig genoemde adviesterreinen zijn: het voorkomen van diefstal door derden, preventie tegen een overval, de veiligheid van het personeel, vandalismepreventie, openbare ordeproblemen met jongeren en junks en het voorkomen van diefstal door eigen personeel.

35 / Adviesterreinen (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: laat zich adviseren, restaurants (n=898), cafés (n=370), hotels, pensions (n=228), overige horeca (n=73) en totaal (n=1.573)

Agglomeratie

Bedrijven in het centrum winnen meer advies in over het voorkomen van diefstal door het eigen personeel (41% tegen 37% gemiddeld), openbare orde problemen (37%) en de preventie van overvallen (62%). Bedrijven aan de rand van de stad winnen relatief minder vaak advies in over de elektronische beveiliging van vestigingen (62% tegen gemiddeld 66%). Bedrijven buiten de stad winnen juist relatief weinig advies in over de preventie van overvallen (49% versus 56%) en veiligheid van het personeel (42%). Buiten de stad winnen bedrijven relatief veel bedrijven advies in over de elektronische beveiliging van de vestiging.

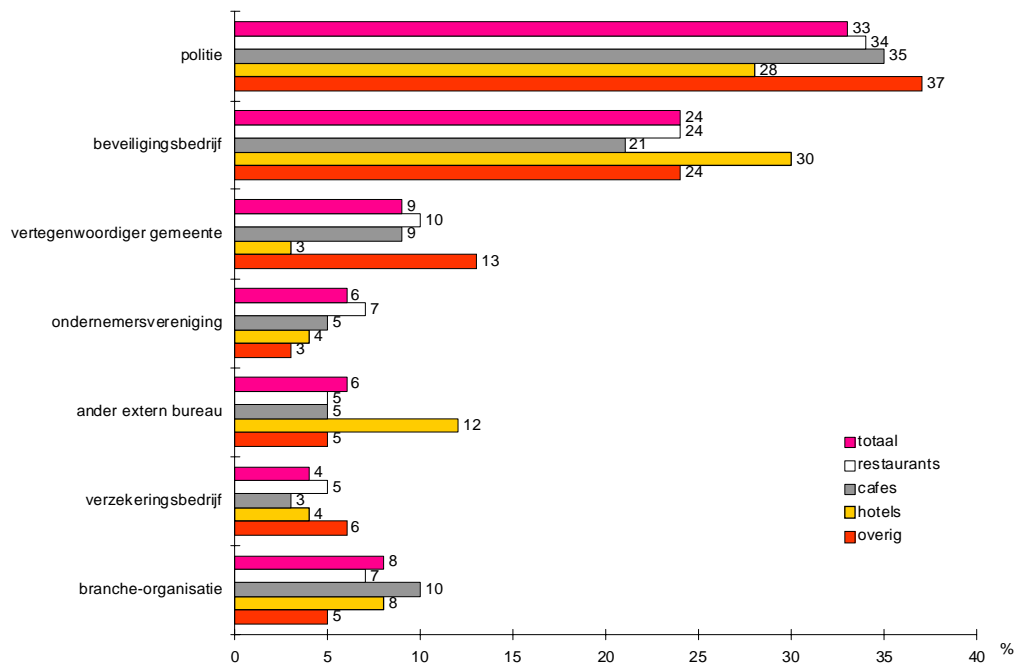
Regio

Horecaondernemingen in de Randstad laten zich vaker dan gemiddeld adviseren over de preventie van overvallen (63%). Bedrijven in het noorden en oosten doen dit minder vaak (respectievelijk 45% tegenover 49%). In de Randstad laat men zich betrekkelijk minder adviseren over preventie van diefstal door eigen personeel (29%).

11.3 Partijen waarbij horecabedrijven advies inwinnen

Horecabedrijven kloppen voor advies in eerste instantie aan bij de politie (33%). Daarnaast zijn private beveiligingsbedrijven (24%) een belangrijke partner voor advies over criminaliteit en onveiligheid.

36 / Adviserende partijen (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: laat zich adviseren, restaurants (n=898), cafés (n=370), hotels, pensions (n=228), overige horeca (n=73) en totaal (n=1.573)

Branche

Hotels en pensions laten zich vaker dan gemiddeld adviseren door beveiligingsbedrijven (30% versus 24%) en een ander extern bureau (12% tegen gemiddeld 6%). Ze laten zich minder vaak adviseren door een vertegenwoordiger (3%).

Agglomeratie

Bedrijven buiten de stad winnen relatief vaak advies in bij beveiligingsbedrijven (32% versus 24%) en relatief minder bij een vertegenwoordiger van de gemeente (6%).

Regio

Relatief veel horecabedrijven in de Randstad maken gebruik van de mogelijkheid om zich te laten adviseren door de politie (42%) en een vertegenwoordiger van de gemeente (17% tegen 9% gemiddeld). Minder laten zij zich adviseren door een beveiligingsbedrijf (17%).

Bedrijven in het oosten laten zich relatief vaak adviseren door beveiligingsbedrijven (32%). Minder vaak laten zij zich adviseren door een vertegenwoordiger van de gemeente (5%).

11.4 Participatie in projecten op gebied van (bestrijding) criminaliteit

Zeven procent (7%) van alle horecavestigingen participeert in projecten op het gebied van (bestrijding van) criminaliteit, openbare orde en veiligheid. Vooral cafés hebben relatief vaak deelgenomen aan projecten (10% tegen gemiddeld 7%). Hotels en pensions (5%) minder.

Agglomeratie en regio

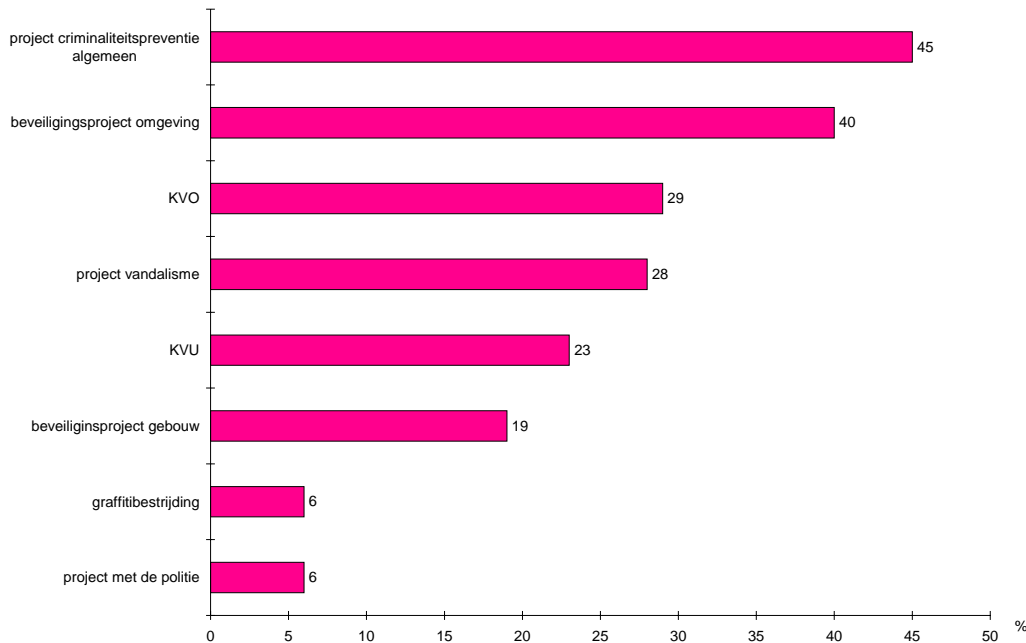
Horecabedrijven in het centrum van de stad doen relatief vaak mee aan projecten (10%), terwijl bedrijven buiten de stad juist minder vaak dan gemiddeld aan projecten meedoen (5%).

In het noorden van Nederland doen horecabedrijven relatief weinig mee aan projecten op het gebied van criminaliteit, openbare orde en veiligheid (6%).

11.5 Soort projecten waaraan horecabedrijven deelnemen

Onder horecabedrijven die deelnemen aan projecten, zijn projecten die betrekking hebben op algemene criminaliteitspreventie (45%) en beveiligingsprojecten van de omgeving (40%) het meest geliefd. Ruim een kwart van de horecabedrijven participeert in het vandalisme project (28%). Bijna een kwart (23%) van de horecavestigingen neemt deel in het project Keurmerk Veilig Uitgaan (KVU) en het project Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) (29%).

37 | Soort project waaraan bedrijven deelnemen (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: neemt deel aan project (n=457)

Branche

Cafés doen relatief vaak mee aan de Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan (KVV) (36% tegen gemiddeld 23%). Restaurants en hotels doen hier juist relatief weinig aan mee (respectievelijk 17% en 12%). Hotels doen relatief weinig mee aan KVO projecten (16%).

Agglomeratie

Horecabedrijven in het centrum van de stad die deelnemen aan projecten, noemen in dit kader vaker de Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan (29% versus 23% gemiddeld).

Regio

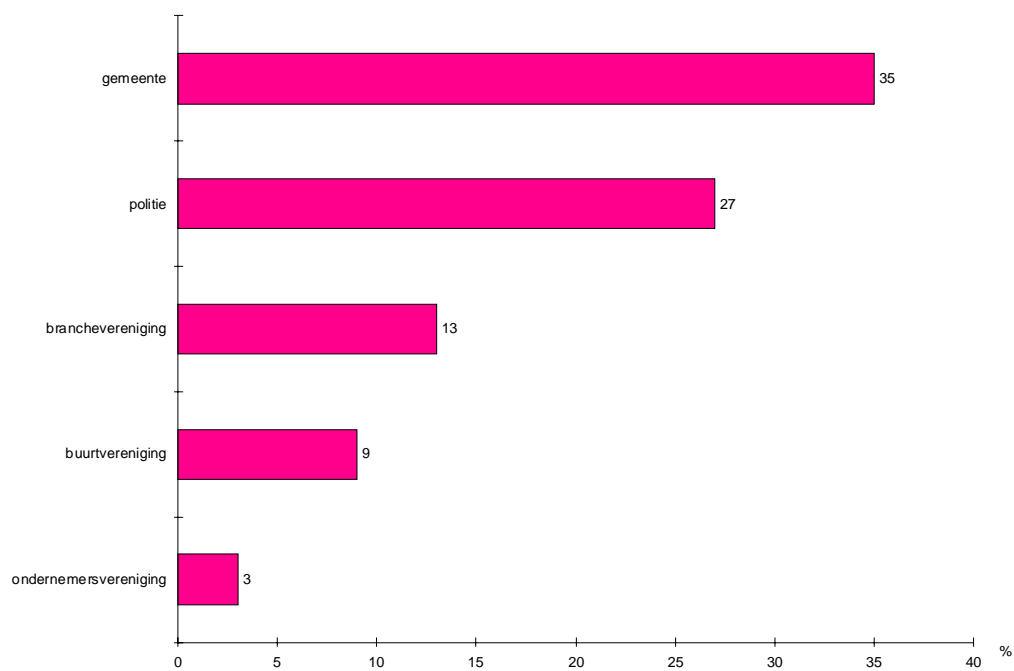
In de Randstad doet men minder vaak mee aan projecten op het gebied van vandalisme (19%) en KVV (11%). In de Randstad wordt vaker meegedaan aan projecten van KVO (41% tegen 29% gemiddeld). In het noorden is dit minder (16%). In het oosten wordt minder vaak (33%) meegedaan aan projecten voor algemene criminaliteitspreventie algemeen.

11.5 Organisatoren van projecten

De projecten waar bedrijven aan deelnemen, worden meestal georganiseerd door de gemeente of politie. Daarnaast organiseren ook buurtverenigingen en brancheverenigingen projecten.

Bedrijven nemen minder dan in 2004 deel aan projecten georganiseerd door de politie en brancheverenigingen.

38 / Organisatoren van projecten (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: deelgenomen aan projecten (n=457)

Inhoud sector Transport

	Kerncijfers sector Transport	189
	Achtergrondkenmerken sector Transport	189
1	Slachtofferschap criminaliteit	192
1.1	Slachtofferschap algemeen	192
1.2	Meervoudig slachtofferschap	192
1.3	Probleemervaring criminaliteit	193
2	Registratie criminaliteit	194
2.1	Melding van geconstateerde criminaliteit	194
2.2	Registratie van geconstateerde criminaliteit binnen de vestiging	194
2.2.1	Overzicht registratie delicten	195
2.3	Wijze van registreren van criminaliteit	195
3	Preventieve maatregelen	195
3.1	Mate van preventieve maatregelen	196
3.2	Meest gebruikte preventieve maatregelen	196
3.3	Totale investeringen preventieve maatregelen	197
4	Inbraak	198
4.1	Percentage transportbedrijven waar inbraak voorkomt	198
4.2	Totaal aantal inbraken afgelopen jaar	198
4.3	Locatie inbraken vervoermiddelen	199
4.4	Totale schade door inbraak	200
4.5	Aantal meldingen inbraken bij politie	200
4.6	Redenen om inbraak niet te melden	201
4.7	Registratie van inbraken bij politie	201
4.8	Aantal aangiftes bij politie	201
4.9	Vermoedelijke dader bij inbraak	202
5	Diefstal	203
5.1	Percentage bedrijven waar diefstal voorkomt	203
5.2	Totaal aantal gepleegde diefstallen	203
5.3	Locatie diefstal vervoermiddelen	204
5.4	Totale schade door diefstal	204
5.5	Aantal meldingen diefstal bij politie	204
5.6	Redenen om diefstal niet te melden	205
5.7	Registratie van diefstal door de politie	205
5.8	Vermoedelijke dader bij diefstal	206
6	Vernieling	207
6.1	Percentage transportbedrijven waar vernieling voorkomt	207
6.2	Totaal aantal vernielingen	207
6.3	Locatie van vernieling	208
6.4	Totale schade door vernielingen	209
6.5	Aantal meldingen vernielingen bij politie	209
6.6	Redenen om vernieling niet te melden	209

6.7	Registratie van vernieling door politie	210
6.8	Vermoedelijke dader bij vernielingen	210
7	Geweld	212
7.1	Aantal geweldsdelicten	212
7.2	Meest voorkomende geweldsdelicten	212
7.3	Aantal melding geweldsdelicten bij politie	212
7.4	Redenen om geweldsdelicten niet te melden	213
7.5	Registratie van geweldsdelicten door politie	213
7.6	Vermoedelijke dader bij geweldsdelict	214
8	Overige vormen van criminaliteit	215
8.1	Percentage bedrijven waar overige vormen van criminaliteit voorkomen	215
8.2	Totale schade door overige vormen van criminaliteit	215
8.3	Aantal meldingen overige vormen van criminaliteit bij politie	216
8.4	Redenen om overige vormen van criminaliteit niet te melden	216
8.5	Registratie van overige criminaliteit door politie	217
8.6	Vermoedelijke dader bij overige vormen van criminaliteit	218
9	Interne criminaliteit	219
9.1	Percentage transportbedrijven waar interne criminaliteit voorkomt	219
9.2	Maatregelen ter voorkoming interne criminaliteit	219
10	Tevredenheid politie	221
10.1	Contact met politie omtrent delicten	221
10.2	Tevredenheid aspecten contact met de politie	223
10.3	Aspecten waarover transportbedrijven ontevreden zijn in contact met de politie	224
10.4	Mate van tevredenheid over politie bij melding of aangifte	225
11	Advies inwinnen en project participatie	226
11.1	Aantal transportbedrijven dat advies inwint over criminaliteitspreventie en veiligheid	226
11.2	Terreinen waarop transportbedrijven advies inwinnen	226
11.3	Partijen waarbij transportbedrijven advies inwinnen	227
11.4	Participatie in projecten op het gebied van (bestrijding van) criminaliteit	228
11.5	Soort projecten waaraan bedrijven deelnemen	228
11.6	Organisatoren van projecten	230

Kerncijfers sector Transport

1 | Overzicht en ontwikkeling kerncijfers sector Transport

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010 toe/ afname
% Slachtofferschap algemeen	42	39	37	34	31	32	34 -19%
% Meervoudig slachtofferschap	16	14	12	12	10	10	10 -38%
% Ervaart criminaliteit als probleem (enigszins+ernstig)	38	34	32	31	25	28	28 -26%
% Registreert criminaliteit	26	27	26	28	27	27	29 +12%
% Neemt preventieve maatregelen	73	72	71	71	73	72	73
% Neemt deel aan projecten	5	5	5	5	5	5	6
% Is tevreden over de politie (tevreden+zeer tevreden)	41	45	45	44	50	43	41

		Inbraak	Diefstal	Vernieling	Gewelds- delicten	Overige criminaliteit
% Bedrijven waar voorkomt	2004	20,1	14,7	17,2	7,3	5,2
	2005	17,9	12,4	16,2	5,3	5,0
	2006	16,5	11,5	14,8	5,2	4,0
	2007	15,9	11,6	13,4	4,6	3,6
	2008	13,6	9,7	11,8	4,2	3,9
	2009	14,8	9,9	12,4	4,6	3,5
	2010	14,0	10,6	12,3	5,3	4,7
	<i>verschil¹</i>	-30%	-28%	-28%	-27%	-
Gemiddelde frequentie/jaar per getroffen bedrijf	2004	2,9	6,6	4,0	6,7	21,3
	2005	2,9	4,6	4,3	6,8	33,6
	2006	3,2	4,8	4,4	4,5	22,1
	2007	2,8	4,2	4,0	12,5	14,3
	2008	2,7	4,2	3,5	10,6	9,2
	2009	2,5	3,6	4,1	12,6	9,2
	2010	2,5	3,6	3,9	9,9	6,2
	<i>verschil</i>	-14%	-45%	-	-	-71%
Raming totaal aantal delicten ²	2004	17.000	27.000	19.000	nvt	33.000
	2005	15.000	16.000	19.000		49.000
	2006	16.000	16.000	18.000		26.000
	2007	13.000	13.000	15.000		15.000
	2008	10.000	12.000	11.000		11.000
	2009	11.000	10.000	14.000		10.000
	2010	10.000	10.000	13.000		9.000
	<i>verschil</i>	-41%	-63%	-32%		-73%

		Inbraak	Diefstal	Vernieling	Geweldsdelicten	Overige criminaliteit
Raming totale schade ² (mln euro)	2004	36	22	10	nvt	4
	2005	25	18	9		4
	2006	26	15	7		3
	2007	25	17	8		3
	2008	22	15	6		2
	2009	24	16	6		2
	2010	23	14	6		2
	<i>verschil</i>	-36%	-36%	-40%		-50%
% Getroffenen dat melding doet	2004	83	63	50	56	45
	2005	83	63	50	59	39
	2006	80	60	47	56	48
	2007	85	65	49	53	46
	2008	82	61	45	52	50
	2009	80	66	52	62	44
	2010	83	57	45	58	35
	<i>verschil</i>	-	-	-	-	-
% Getroffenen dat aangifte doet	2004	35	35	22	22	24
	2005	36	33	22	18	17
	2006	35	32	23	23	21
	2007	38	36	23	21	19
	2008	39	31	22	19	21
	2009	32	35	22	24	23
	2010	35	34	23	19	14
	<i>verschil</i>	-	-	-	-	-42%

¹ verschil: vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil met 2004. Het percentage eronder is de toename of afname ten opzichte van 2004 en staat alleen vermeld als het een statistisch significant verschil is.

² De marges die bij deze cijfers behoren, zijn vermeld in de Overzichtstabel na de Samenvattende Bevindingen.

Achtergrondkenmerken sector Transport

In de sector transport zijn naar schatting zo'n 29.600 bedrijfsvestigingen actief.

De sector kent de volgende branches:

Goederenwegvervoer	(61% van de sector)
Tram- en taxibedrijven	(15% van de sector)
Zeevaart/vemen en pakhuizen	(14% van de sector)
Overige transportbedrijven	(7% van de sector)
Communicatiebedrijven	(3% van de sector)

In de rest van deze rapportage maken wij, waar mogelijk en relevant, een tweedeling van branches waarbij wij onderscheid maken tussen 'communicatiebedrijven'¹ (circa 300 vestigingen) en de rest van de transportsector: 'vervoerbedrijven' (circa 29.000 vestigingen).

Het absolute aantal ondervraagde communicatiebedrijven in deze branche ligt onder de 50 en is te laag om uitspraken over te doen in dit rapport.

Verder beschrijven wij indien relevant de verschillen tussen regio's en agglomeratie.

Hieronder staat een overzicht van de steekproeven die genomen zijn voor 2010, 2009, 2008, 2007, 2006, 2005 en 2004:

Steekproef 2010 n= 3.167

Steekproef 2009 n= 3.398

Steekproef 2008 n= 3.008

Steekproef 2007 n= 3.627

Steekproef 2006 n= 4.835

Steekproef 2005 n= 3.924

Steekproef 2004 n= 6.546

In onderstaande tabel staat een overzicht van typen bedrijven (inclusief BIK codes) die in deze sector zijn ondervraagd:

	TRANSPORT
502052, 6024, 64122	goederenwegvervoer
6021-6023, 603, 6321, 634	tram- en taxibedrijven
61, 62, 6311, 6322, 6323, 7122, 7123	zeevaart
6312	vemen en pakhuizen
641, 642	communicatiebedrijven

¹ Onder communicatiebedrijven vallen lokale en nationale postdiensten, koeriersdiensten en telecommunicatiebedrijven.

1 Slachtofferschap criminaliteit

1.1 Slachtofferschap algemeen

De afgelopen 12 maanden heeft eenderde (34%) van alle bedrijven in de transportsector te maken gehad met één of meer vormen van criminaliteit. Dit zijn in totaal bijna 10.000 bedrijven. Het algemeen slachtofferschap is daarmee hoger dan in 2004, toen 43% te maken had met één of meer vormen van criminaliteit.

Agglomeratie

Bedrijven aan de rand van de stad zijn vaker slachtoffer van criminaliteit dan gemiddeld (37% versus 34%). Bedrijven buiten de stad hebben minder vaak dan gemiddeld te maken met criminaliteit (30%).

Regio

Transportbedrijven in het Noorden zijn minder vaak dan gemiddeld het slachtoffer van criminaliteit (27%).

1.2 Meervoudig slachtofferschap

Één op de tien van alle transportbedrijven (10%) is meervoudig slachtoffer. Dat wil zeggen dat zij getroffen worden door meer dan één vorm van criminaliteit². Het meervoudig slachtofferschap is lager dan in 2004 (toen 16%).

2 | (Meervoudig) slachtofferschap in de transportsector

Percentage bedrijven dat slachtoffer is van:	Communicatie (n=38)	Transport (n=3.129)	Totaal (n= 3.167)
0 delicten	57	67	67
1 soort delict	17	23	23
2 of meer soorten delicten (meervoudig slachtofferschap)	26	10	10
Totaal	100	100	100

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: alle transportbedrijven (n=3.167)

Agglomeratie

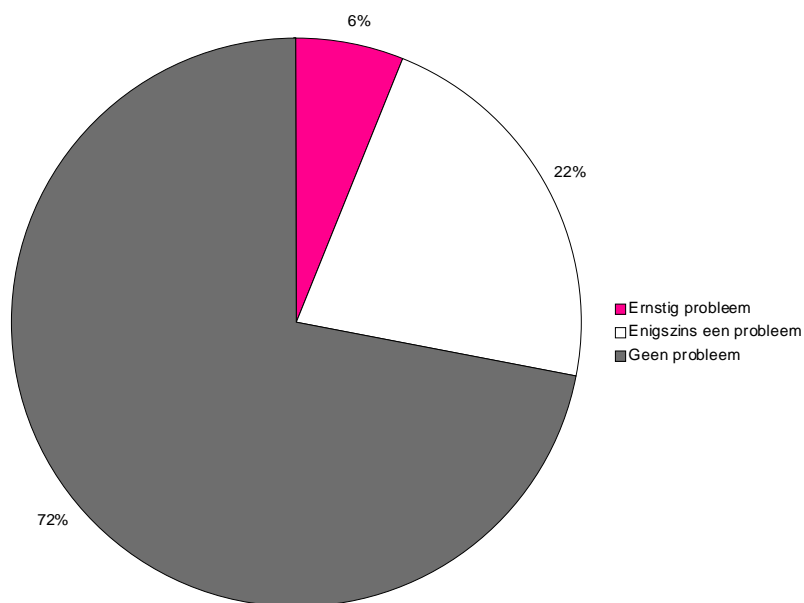
Voor transportbedrijven buiten de stedelijke agglomeratie geldt dat zij minder vaak dan gemiddeld te maken hebben met meervoudig slachtofferschap (9% versus 10%).

² Bij de behandeling van de afzonderlijke delicten gaan wij in op herhaald slachtofferschap (frequentie).

1.3 Probleemervaring criminaliteit

Ruim een kwart van de transportbedrijven (28%) ziet criminaliteit in meerdere of mindere mate als probleem. Omgerekend naar absolute aantallen zijn dit ruim 8.000 vestigingen. De probleemervaring is gedaald ten opzichte van 2004, toen 38% van de bedrijven in deze sector criminaliteit als probleem ervoer.

3 | Ernst van de criminaliteitsproblematiek (één antwoord mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: alle transportbedrijven (n=3.167)

Agglomeratie

Bedrijven die zich aan de rand van een stad hebben gevestigd ervaren criminaliteit als een ernstiger probleem dan gemiddeld (32% versus 28%). Buiten de stad wordt criminaliteit juist als een minder ernstig probleem beschouwd (25%).

Regio

In het noorden wordt criminaliteit minder vaak als een probleem beschouwd voor hun bedrijfsvoering (22% tegen gemiddeld 28% in de rest van Nederland)

2 Registratie criminaliteit

2.1 Melding van geconstateerde criminaliteit

Bij bijna de helft van alle transportbedrijven (47%) geeft het personeel geconstateerde criminaliteit *altijd* aan de leiding door. Dit verschilt met 2004, toen gaf 51% van het personeel *altijd* criminaliteit aan de leiding door. Hierbij merken we op, dat dit cijfer gebaseerd is op de antwoorden van de leiding zelf. Bij 4% van de vestigingen geeft het personeel *meestal* of *soms* criminaliteit aan de leiding door, terwijl dit bij 3% van de bedrijven nooit voorkomt. Voor de overige bedrijven is het doorgeven van criminaliteit niet van toepassing. Volgens hen is er niet of nauwelijks sprake van criminaliteit.

Agglomeratie

Bij relatief veel bedrijven aan de rand van de stad geeft het personeel geconstateerde criminaliteit altijd door aan de bedrijfsleiding (51% tegen 47% gemiddeld), bij bedrijven in het centrum gebeurt dit juist minder vaak (38%).

Regio

In het zuiden van Nederland geeft het personeel bij relatief veel bedrijven (50%) criminaliteit *altijd* door aan de bedrijfsleiding.

2.2 Registratie van geconstateerde criminaliteit binnen de vestiging

Bijna één op de drie van alle transportbedrijven (29%) registreert de geconstateerde criminaliteit.

Agglomeratie

Bedrijven die aan de rand van de stad gevestigd zijn, registreren relatief vaker de criminaliteit die tegen de vestiging wordt gepleegd (32%). Het percentage transportbedrijven dat zich in het centrum van een stad bevindt, registreert criminaliteit relatief minder vaak (25%).

Regio

In het zuiden van Nederland wordt criminaliteit in vergelijking met het gemiddelde vaker geregistreerd (33% tegen 29% gemiddeld).

2.2.1 Overzicht registratie delicten

Het delict dat het meest geregistreerd wordt onder bedrijven die slachtoffer worden van criminaliteit is inbraak.

4 / Registreren van specifieke delicten

Getroffen bedrijven die delict registreren	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	%	%	%	%	%	%	%
Inbraak (slachtoffers n=550)	52	53	52	58	52	54	58
Diefstal (slachtoffers n=396)	49	46	46	56	53	47	56
Vernieling (slachtoffers n=419)	38	39	39	40	42	41	43
Geweld (slachtoffers n=180)	32	40	40	40	30	37	37

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van het betreffende delict

De genoemde n betreft het aantal slachtoffers in 2010

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil t.o.v. 2004

2.3 Wijze van registreren van criminaliteit

Zoals gezegd houdt 29% van alle transportbedrijven de geconstateerde criminaliteit op de één of andere manier binnen de vestiging bij. Van deze groep houdt ruim vier op de tien van de bedrijven (45%) dit bij door middel van een registratiesysteem. Dit verschilt met 2004 toen 39% de criminaliteit bijhield op deze manier. Eén op de drie bedrijven (33%) die criminaliteit registreert, doet dit door middel van het bijhouden van aangiften.

5 / Meest genoemde manieren van registratie van criminaliteit (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Wijze van registreren	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	%	%	%	%	%	%	%
Registratiesysteem	39	41	43	42	45	46	45
Houden aangiften bij	31	32	33	38	31	30	33
Houden verzekeringsclaims bij	13	11	9	12	9	12	11

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: registreert criminaliteit (2010 n= 1.105 2009 n= 1.142, 2008 n=1.035, 2007 n=1.158, 2006 n=1.407, 2005 n=1.329, 2004 n=1.862)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil t.o.v. 2004

Regio

In het oosten van Nederland registreren transportbedrijven criminaliteit minder vaak aan de hand van het bijhouden van aangiften (25% versus 33% gemiddeld).

3 Preventieve maatregelen

3.1 Mate van preventieve maatregelen

Bijna driekwart van alle transportbedrijven (73%) treft maatregelen ter voorkoming van criminaliteit. Relatief veel bedrijven aan de rand van de stad nemen preventiemaatregelen (79%). Bedrijven in het centrum (63%) en erbuiten (70%) doen dit juist minder vaak. In het noorden (63%) van Nederland doen minder bedrijven aan preventie dan in de rest van het land.

3.2 Meest gebruikte preventieve maatregelen

De maatregelen die door minstens 10% van de transportbedrijven (die aan preventie doen) worden toegepast, zijn weergegeven in de onderstaande tabel. Het plaatsen van hekwerken is toegenomen ten opzichte van 2004 (24% tegen 19%). Ook het plaatsen van camera's of infrarood (25% tegen 14%) gebeurt vaker in vergelijking met 2004. Het gebruik van extra sloten (2004: 24%, 2010: 20%) is juist afgenomen in vergelijking met 2004.

6 / De meest toegepaste preventieve maatregelen in/bij gebouwen (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Maatregel	Communicatie (n=36) %	Transport (n=2.419) %	Totaal (n=2.455) %
1. Alarm luid	47	45	45
2. Alarm stil	62	33	34
3. Extra sloten	17	20	20
4. Camera's/infrarood	25	25	25
5. Hekwerken	5	24	24
6. Inhuren beveiligingsdienst/ nachtwaker/nachtportier	16	16	16
7. Extra zwaar hang- en sluitwerk	n.a.	13	13
8. Extra verlichting	5	11	11

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: neemt preventiemaatregelen (n=2.455)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil t.o.v. het totaal

Agglomeratie

Bedrijven aan de rand van de stad die preventieve maatregelen treffen, maken relatief vaker gebruik van een luid alarm (50%), een stil alarm (38%), camera's/infrarood (27%) en huren vaker beveiligingsdienst/nachtwakers en nachtportieren in (27%). In het centrum van de stad gebruiken ze een luid alarm juist minder vaak dan gemiddeld (39%) en wordt er minder vaak gebruik gemaakt van hekwerken (10%) en extra verlichting (6%). Bedrijven buiten de stad gebruiken het stille alarm minder vaak (29%). Hier wordt juist vaker gebruik gemaakt van hekwerken (26%) en extra verlichting (13%).

Regio

Transportbedrijven in de Randstad die aan preventie doen, maken vaker gebruik van een stil alarm (40%) en daarnaast huren ze ook vaker een beveiligingsdienst/nachtwaker/nachtportier in (20%). Er wordt in de Randstad minder gebruik gemaakt van hekwerken (18%) en extra verlichting (7%). In de rest van het westen wordt er minder gebruik gemaakt van camera's/infrarood beveiliging (22%), hekwerken (20%) en extra verlichting (8%). In het noorden van Nederland wordt minder gebruik gemaakt van een stil alarm (25%). Tevens wordt er minder vaak een beveiligingsdienst/nachtwaker/nachtportier ingehuurd (11%). In het zuiden wordt er meer gebruik gemaakt van hekwerken (31%).

3.3 Totale investeringen preventieve maatregelen

De helft van alle transportbedrijven (50%) geven aan geen maatregelen te hebben genomen of maatregelen waar geen kosten aan zijn verbonden. De overige bedrijven die wel preventieve maatregelen nemen en er wel geld aan uitgeven, besteden hier gemiddeld €3.750 aan. Het totaalbedrag dat alle transportbedrijven uitgeven aan preventiemaatregelen berekenen we op ruim €55 miljoen.

4 Inbraak

4.1 Percentage transportbedrijven waar inbraak voorkomt

In totaal heeft 14% van alle transportbedrijven te maken gehad met inbraak in gebouwen en/of vervoermiddelen. In totaal komt dit neer op circa 4.100 vestigingen. Het percentage getroffen bedrijven is lager dan in 2004 (toen 20%).

Vijf procent (5%) van de transportbedrijven heeft te maken gehad met inbraak in gebouwen. Elf procent (11%) van de vestigingen is de afgelopen 12 maanden slachtoffer geweest van inbraak *in bedrijfswagens of andere vervoermiddelen*.

Agglomeratie

Bij bedrijven die aan de rand van de stad liggen, wordt vaker ingebroken dan in andere delen van de stad (16% tegen 14% gemiddeld). In het centrum ligt het aantal inbraken juist lager (10%).

4.2 Totaal aantal inbraken afgelopen jaar

Bij de bedrijven waar wordt ingebroken in gebouwen gebeurt dit gemiddeld 1,5 keer per jaar. Op grond van deze frequentie berekenen we het totaal aantal inbraken per jaar onder alle bedrijven in de sector op bijna 2.300.

Bij de transportbedrijven waar wordt ingebroken in vervoermiddelen, gebeurt dit gemiddeld 2,5 keer per jaar. Dit is afgenomen ten opzichte van 2004 (toen 3,0). Het totaal aantal inbraken in vervoermiddelen berekenen we op bijna 8.000 per jaar voor de hele sector.

Inbraken in gebouwen en vervoermiddelen samen genomen levert een raming op van 10.300 inbraken. Ten opzichte van 2004 is dit aantal afgenomen (17.000). Gemiddeld wordt bij bedrijven die slachtoffer zijn van een inbraak 2,5 keer ingebroken.

7 | Frequentie inbraak in gebouwen en vervoermiddelen

	% bedrijven waar het delict voorkomt (basis: n=3.167)	Gemiddelde geschatte frequentie per jaar waarmee het delict voorkomt bij getroffen vestigingen³	Totaal geraamd aantal inbraken
In gebouwen	5,2	1,5	2.300
In transportmiddelen	10,8	2,5	8.000
Totaal	14⁴	2,5	10.300

Bron: TNS NIPO, 2010

4.3 Locatie inbraken vervoermiddelen

Eenderde van de inbraken in transportmiddelen vindt plaats op het eigen terrein (33%). Een kwart (24%) van de inbraken in transportmiddelen gebeurt binnen de gemeente, maar buiten het eigen terrein.

8 | Locatie inbraak in transportmiddelen (één antwoord mogelijk)

Locatie	%
Eigen bedrijfsterrein	33
Elders in Nederland	28
Binnen de gemeente, maar buiten het eigen terrein	24
Buitenland	15
Totaal	100

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: bedrijven die slachtoffer zijn van inbraak in vervoermiddelen (n=429)

Regio

In de Randstad gebeuren de meeste inbraken binnen de eigen gemeente (37%) terwijl dit in het noorden juist minder is (7%). Bedrijven die zich in de Randstad bevinden, hebben gemiddeld het minst last van inbraken in het buitenland (2% versus 15%).

³ De grote meerderheid (85%) van de door inbraak getroffen bedrijfsvestigingen geeft aan zeker te zijn over het aantal door hen genoemde inbraken. Vijftien procent (15%) geeft aan dat het door hen genoemde aantal een schatting is.

⁴ In deze tabel tellen de subtotalen niet op tot het totaal aantal delicten (som is 14% in plaats van 16%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met beide vormen te maken hebben gehad. Deze vestigingen worden in het totaal percentage maar één keer meegerekend.

4.4 Totale schade door inbraak

De schade die transportbedrijven ondervinden als gevolg van inbraak is onder te verdelen in *directe* en *indirecte* schade. De directe schade betreft de directe kosten die zijn gemaakt voor vervanging, reparatie en dergelijke, ongeacht het bedrag dat is gedekt door de verzekering. Van indirecte schade is sprake wanneer een bedrijf als gevolg van inbraak bijvoorbeeld vertraging oploopt in de levering van producten en diensten.

Van de getroffen bedrijven geeft bijna iedereen (99%) aan *directe* schade te lijden als gevolg van inbraak. De gemiddelde directe schade per getroffen vestiging is circa €4.400. De totale directe schade als gevolg van inbraak voor de gehele sector ramen we op bijna €18 miljoen. Dit is afgenomen ten opzichte van 2004 toen de gemiddelde directe schade per vestiging circa €5.200 bedroeg en de totale directe schade €30 miljoen was.

Ruim de helft van de getroffen bedrijven (55%) zegt *indirecte* schade op te lopen als gevolg van inbraak. De gemiddelde indirecte schade door inbraak is €2.000 per getroffen vestiging. De totale omvang van de indirecte schade als gevolg van inbraak voor de gehele sector transport berekenen we op bijna €5 miljoen.

De totale schade door inbraak ligt op €23 miljoen. Dit is afgenomen ten opzichte van 2004 (toen €36 miljoen).

4.5 Aantal meldingen inbraken bij politie

Onder melding doen verstaan wij het inlichten van de politie in de breedste zin van het woord. Het doen van aangifte valt hier dus ook onder. Ruim acht op de tien van de transportbedrijven (83%) die te maken hebben gehad met inbraak, melden dit bij de politie.

Gemiddeld doen de getroffen vestigingen 1,9 keer per jaar melding van een inbraak. Op basis van deze frequentie berekenen we het totale aantal meldingen van inbraak in deze sector op ongeveer 6.600 per jaar. De frequentie van het aantal meldingen per jaar per vestiging is afgenomen ten opzichte van 2004. Toen deden bedrijven gemiddeld 2,4 keer per jaar melding van inbraak. Er kwamen toen circa 11.800 meldingen binnen van inbraak door transportbedrijven.

4.6 Redenen om inbraak niet te melden

Zestien procent (16%) van de transportbedrijven die slachtoffer worden van inbraak, stelt de politie hiervan *niet* op de hoogte. De belangrijkste reden van deze groep transportbedrijven is dat zij de indruk hebben, dat de politie geen actie zal ondernemen naar aanleiding van hun melding. Anderzijds is in veel gevallen de schade te klein om melding te doen of is er geen tijd voor het melden. De belangrijkste redenen om inbraak niet te melden bij de politie staan hieronder weergegeven.

9 / *Belangrijkste redenen niet melden inbraak bij de politie (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)*

Reden	%
Politie doet er toch niets aan	41
Schade was te klein (binnen eigen risico)	38
Geen tijd	11
Aangifte is door anderen gedaan	8

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: heeft inbraak niet gemeld bij de politie (n=81)

4.7 Registratie van inbraken bij politie

Bijna negen op de tien bedrijven (86%) die inbraak melden, zeggen dat de politie hun melding registreert. Dit is afgenomen ten opzichte van 2004. Toen was het namelijk 91%. Zes op de tien (60%) die inbraak meldt, geeft aan dat de politie proces-verbaal heeft opgemaakt. Dit is afgenomen ten opzichte van 2004. Toen gaf 73% van de transportbedrijven aan dat de politie een proces-verbaal had opgemaakt naar aanleiding van hun melding van inbraak. Eenderde van de bedrijven (32%) die inbraak meldt, geeft aan dat de politie een onderzoek heeft ingesteld naar aanleiding van de melding.

4.8 Aantal aangiftes bij politie

Het melden van een delict onderscheiden we van het doen van aangifte. Daadwerkelijk aangifte doen, houdt in dat een proces-verbaal of een standaard aangifteformulier is opgemaakt en ondertekend. Ruim eenderde van de bedrijven (35%) waar is ingebroken, doet daadwerkelijk aangifte.

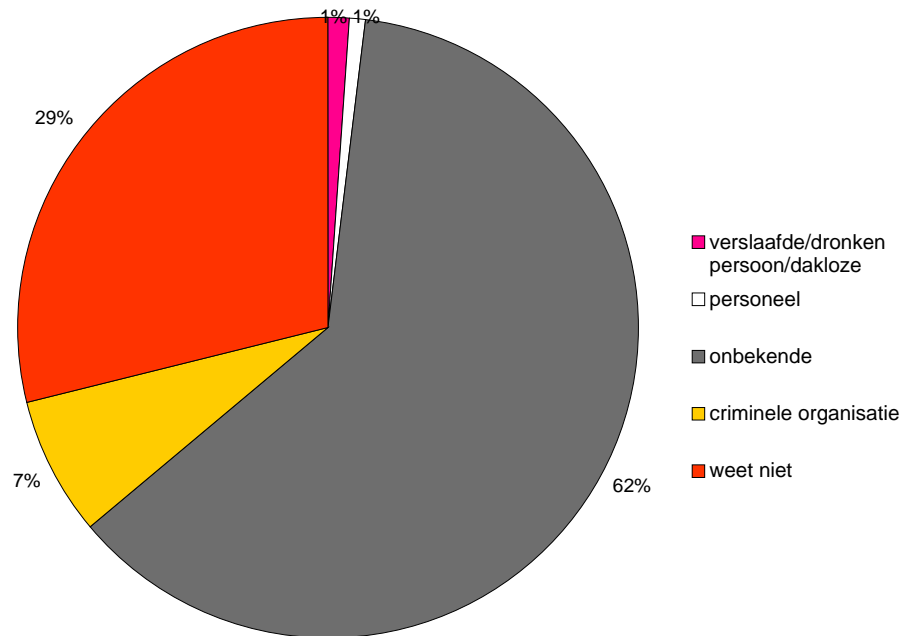
Regio

Ruim de helft van de bedrijven in de Randstad (53%) doet aangifte wanneer een inbraak heeft plaatsgevonden. Dit is vaker dan het gemiddelde terwijl het aantal aangiftes in het noorden (16%) en in het zuiden (26%) juist minder is.

4.9 Vermoedelijke dader bij inbraak

Slechts bij een beperkt aantal bedrijven waar wordt ingebroken, heeft men een concreet vermoeden van wie de dader is, zoals personeel (1%), verslaafde/dronken persoon/dakloze (1%) of een criminele organisatie (7%). De meeste getroffen ondernemers (62%) sluiten die categorieën echter uit en vermoeden dat de dader een onbekende is van het bedrijf. De rest van de getroffen bedrijven (29%) tast geheel in het duister in welke kringen naar de dader moet worden gezocht. Deze situatie is veranderd ten opzichte van 2004. Het verdenken van onbekenden (76%) was toen hoger.

10 | Vermoedelijke dader bij inbraak (één antwoord mogelijk)⁵

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: transportbedrijf slachtoffer van inbraak (n=550)

Agglomeratie

In het centrum verdenken getroffen bedrijven minder criminele organisaties (1%). Aan de rand van de stad is het vermoeden dat de dader een verslaafde/dronken persoon/dakloze is, gemiddeld groter (2% versus 1%).

⁵ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekende' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

5 Diefstal

5.1 Percentage bedrijven waar diefstal voorkomt

Onder diefstal verstaan we het wegnemen van zaken die eigendom zijn van het bedrijf. Het kan hier zowel gaan om diefstal door het eigen personeel of om diefstal door derden. Om eventuele dubbeltellingen te voorkomen rekenen we de gestolen goederen bij inbraak niet onder diefstal mee.

Eén op de tien van alle transportbedrijven (11%) heeft in 2010 te maken met één of meer vormen van diefstal. Dit is een daling ten opzichte van 2004 toen nog 15% last had van diefstal. In totaal gaat het om circa 3.100 vestigingen. Het gaat voornamelijk om diefstal uit gebouwen (6%) en diefstal uit bedrijfswagens (5%). Diefstal *van* vervoermiddelen zelf komt bij 2% van de bedrijven voor.

5.2 Totaal aantal gepleegde diefstallen

Op basis van het aantal getroffen bedrijven en de gemiddelde frequentie waarmee men getroffen zegt te worden, ramen wij het totale aantal diefstallen in de hele sector op circa 10.500 (zie tabel 11). Het aantal diefstallen is gedaald ten opzichte van 2004 (toen 28.000). Ook de gemiddelde frequentie is afgenomen (3,6 keer per getroffen vestiging in 2010 tegenover 6,6 keer in 2004).

11 | Frequentie diefstal uit gebouwen, van en uit vervoermiddelen

	% bedrijven waar het delict voorkomt (basis: n=3.398)	Gemiddelde frequentie per jaar waarmee het delict voorkomt ⁶	Totaal aantal diefstallen voor alle bedrijven
Uit gebouwen	6,1%	3,1	5.600
Uit vervoermiddelen	4,8%	2,4	3.400
Van vervoermiddelen	2,4%	2,1	1.500
Totaal	10,6% ⁷	3,6	10.500 ⁸

Bron: TNS NIPO, 2010

⁶ Van de door diefstal getroffen bedrijven geeft 73% aan het door hen genoemde aantal delicten zeker te weten en 27% zegt het te schatten.

⁷ Het verschil met de som van diefstal uit gebouwen, diefstal uit vervoermiddelen en diefstal van vervoermiddelen (som is 10,6% in plaats van 13,3%) wordt verklaard door vestigingen die met meerdere vormen te maken hebben gehad. Deze vestigingen worden in het totaal percentage maar één keer meegerekend.

⁸ In de overzichtstabel (zie Samenvatting paragraaf 1.8) staat de raming van het totaal aantal diefstallen op 10.000. Dit aantal is juist. Doordat in dit deelrapport in figuur 11 de raming van het aantal diefstallen uit gebouwen, uit & van transportmiddelen naar boven wordt afgerond, rond ook het totaalcijfer van het aantal delicten naar boven af waardoor het totaal aantal diefstallen uitkomt op 10.500.

5.3 Locatie diefstal vervoermiddelen

In onderstaande tabel is te zien waar de vervoermiddelen over het algemeen gestolen worden.

12 | Locatie inbraak in transportmiddelen (één antwoord mogelijk)

Locatie	%
Elders in Nederland	31
Eigen bedrijfsterrein	30
Binnen de gemeente, maar buiten het eigen terrein	25
Buitenland	11
Weet niet	3
Totaal	100

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: bedrijven die slachtoffer zijn van inbraak in vervoermiddelen (n=193)

Het aantal diefstallen binnen de gemeente is afgenomen ten opzichte van 2004 (25% versus 34% in 2004).

5.4 Totale schade door diefstal

Bijna alle bedrijven (97%) waar gestolen wordt, zegt *directe* schade te lijden als gevolg van de diefstal. De gemiddelde directe schade bedraagt naar schatting ongeveer €3.400 per getroffen vestiging. De totale directe schade die de gehele sector transport oploopt als gevolg van diefstal berekenen we op ruim €10 miljoen.

Bijna de helft van de bedrijven (46%) waar gestolen wordt, zegt *indirecte* schade te lijden als gevolg van de diefstal. Als bedrijven indirecte schade oplopen, bedraagt dit gemiddeld ongeveer €2.800. De totale indirecte schade als gevolg van diefstal voor de gehele sector transport ramen we op ruim €4 miljoen.

De directe en indirecte schade samen komt neer op bijna €14 miljoen totale schade voor de hele sector. We zien hier een afname in vergelijking met 2004 toen dit bedrag nog op €22 miljoen lag.

5.5 Aantal meldingen diefstal bij politie

Bijna zes op tien van de bedrijven (57%) die slachtoffer zijn geworden van diefstal, doen melding bij de politie. De vestigingen die diefstal melden bij de politie, doen dit met een frequentie van 1,7 keer per jaar. Op basis van deze frequentie ramen we het totale aantal meldingen van diefstal voor alle bedrijven op circa 3.100 per jaar. Dit is 30% van het aantal gevallen van diefstal voor de gehele sector.

Eenderde van de vestigingen (34%) die te maken heeft met diefstal, doet daadwerkelijk aangifte door het ondertekenen van een proces-verbaal.

5.6 Redenen om diefstal niet te melden

De belangrijkste reden die bedrijven aangeven om de politie niet op de hoogte te stellen van een diefstal is dat de verwachting is dat de politie geen actie zal ondernemen naar aanleiding van de melding. Daarnaast heeft men het idee dat de schade te klein is om melding/aangifte te doen omdat het binnen het eigen risico valt. Te weinig bewijs en het zelf aanpakken van het probleem door de vestiging zijn ook redenen om geen melding te maken van diefstal. De reden dat er te weinig bewijs is, wordt vaker aangegeven dan in 2004 het geval was (toen: 4%). De belangrijkste redenen om diefstal niet te melden bij de politie staan hieronder weergegeven.

13 / Meest genoemde redenen om diefstal niet te melden bij de politie (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Reden	%
Politie doet er toch niets aan	30
Schade was te klein (binnen eigen risico)	23
Te weinig bewijs, niet aantoonbaar	20
Probleem zelf aangepakt	10
Geen tijd	7

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: heeft diefstal niet gemeld bij de politie (n=155)

Agglomeratie

Buiten de stad is het hebben van te weinig bewijs/niet aantoonbaar (30%) vaker een reden om geen aangifte te doen.

5.7 Registratie van diefstal door de politie

Negen op de tien bedrijven (89%) die melding doen, geven aan dat de politie hun melding registreert. Bijna tweederde van de bedrijven (63%) zegt dat de politie proces-verbaal opmaakt. Bijna één op de drie bedrijven (29%) die diefstal meldt, geeft aan dat de politie een onderzoek is begonnen.

Agglomeratie

In het centrum komt het minder vaak voor dat de politie de melding/aangifte registreert (73% versus 89% gemiddeld). Ook het aantal proces-verbalen, die zijn opgemaakt naar aanleiding van de melding ligt lager dan het gemiddelde (43% versus 63%).

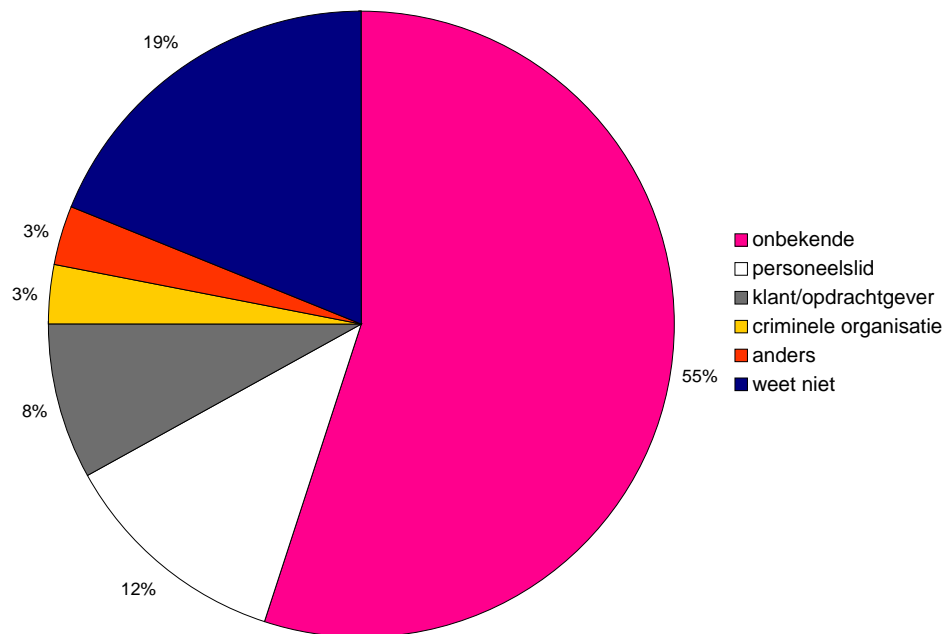
Regio

In het zuiden van Nederland wordt vaker aangegeven dat de politie de melding/aangifte heeft geregistreerd (96%).

5.8 Vermoedelijke dader bij diefstal

Personeelsleden (vast, ingehuurd, of ex-) worden door ruim één op de tien bedrijven waar wordt gestolen, verdacht van diefstallen (12%). Klanten of opdrachtgevers worden verdacht door 8% van de getroffen bedrijven. Bij ruim de helft van de getroffen bedrijven (55%) sluit men deze categorieën uit en vermoedt men dat de dief geen bekende is van de vestiging. Drie procent (3%) van de getroffen bedrijven verdenkt een criminele organisatie. Negentien procent (19%) van de getroffen ondernemers sluit geen enkele categorie uit van daderschap en weet niet in welke kringen de dader gezocht zou moeten worden. Het aantal ondernemers, dat het niet weet, is hoger dan in 2004 (19% versus 14%).

14 | Vermoedelijke dader bij diefstal (één antwoord mogelijk)⁹

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van diefstal (n=396)

⁹ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekende' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

6 Vernieling

6.1 Percentage transportbedrijven waar vernieling voorkomt

Onder vernielingen verstaan we het opzettelijk beschadigen van bezittingen van bedrijven waarbij de dader niet handelt uit winstbejag. Het kan hierbij gaan om opzettelijke vernieling, brandstichting of het aanbrengen van graffiti aan bedrijfsgebouwen, vervoermiddelen of andere eigendommen.

Van alle transportbedrijven heeft 12% te maken met dergelijke vernielingen. Dit komt neer op circa 3.700 vestigingen. Dit verschilt met 2004 toen een groter deel van de bedrijven slachtoffer werd van vernielingen (17%).

Het gaat in de transportsector vooral om vernielingen aan vervoermiddelen (9%).

Vernielingen aan gebouwen komen in wat mindere mate voor (5%).

Agglomeratie en Regio

Bedrijven gevestigd in het centrum hebben meer last van vernieling (17%) terwijl bedrijven buiten de stad hier juist minder last van hebben (10%). Bedrijven in de Randstad hebben meer last van vernieling vergeleken met het gemiddelde (15% versus 12%).

6.2 Totaal aantal vernielingen

Gemiddeld komt vernieling aan gebouwen per getroffen vestiging 2,7 keer per jaar voor. Op basis hiervan ramen wij het totale aantal vernielingen aan gebouwen per jaar op ruim 3.800.

Vernielingen aan vervoermiddelen komen gemiddeld ruim 3,6 keer per jaar voor bij bedrijven die slachtoffer zijn. Met deze frequentie komt het totale aantal vernielingen aan vervoermiddelen uit op 9.300 per jaar.

Het aantal vernielingen aan gebouwen en transportmiddelen samen komt gemiddeld 3,9 keer per jaar voor per bedrijf. Het totale aantal vernielingen komt neer op circa 13.100 delicten. Dit is afgenomen ten opzichte van 2004 toen ruim 19.000 vernielingen werden gerapporteerd.

Regio

In de Randstand vinden minder vernielingen plaats aan vervoersmiddelen dan gemiddeld (1,4 versus gemiddeld 3,6).

15 / Frequentie vernieling aan gebouwen en vervoermiddelen

	% bedrijven waar het delict voorkomt (basis: n=3.167)	Gemiddelde frequentie per jaar waarmee het delict voorkomt bij getroffen vestigingen ¹⁰	Totaal aantal vernielingen voor alle bedrijven
Gebouwen	4,9%	2,7	3.800
Vervoermiddelen	8,7%	3,6	9.300
Totaal	12,3% ¹¹	3,9	13.100

Bron: TNS NIPO, 2010

6.3 Locatie van vernieling

Zes op de tien vernielingen (61%) aan vervoermiddelen vinden plaats binnen de eigen regio.

16 / Locatie vernieling aan vervoermiddelen (één antwoord mogelijk)

Locatie	%
Binnen eigen regio	45
Elders in Nederland	26
Eigen bedrijfsterrein	16
Buitenland	10
Weet niet	3
Totaal	100

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van vernieling aan vervoermiddel (n=294)

Agglomeratie

Transportbedrijven gevestigd in het centrum van een stad hebben minder vaak te maken met vernielingen op eigen terrein (7%). Bedrijven aan de rand van een stad hebben juist vaker dan gemiddeld te maken met vernielingen op eigen terrein (24% versus 16%). Vernieling in het buitenland komt minder vaak voor bij bedrijven die in het centrum gevestigd zijn (3%) Bedrijven die buiten de stad gevestigd zijn, hebben hier vaker mee te maken (17%).

Regio

In de rest van het westen vindt vernieling minder vaak plaats op het eigen terrein (9%). In de Randstad vindt vernieling minder vaak elders in Nederland plaats (14%) en ook minder vaak

¹⁰ Van de door vernielingen getroffen bedrijven geeft 73% aan het door hen genoemde aantal delicten zeker te weten en 25% zegt het te schatten.

¹¹ Het verschil met de som van vernieling aan gebouwen en vernieling aan vervoermiddelen (som is 12,3% in plaats van 13,6%) wordt verklaard door vestigingen die met beide vormen te maken hebben gehad. Deze vestigingen worden in het totaal percentage maar één keer meegerekend.

in het buitenland (1%). In het noorden vindt vernieling binnen de eigen regio minder vaak plaats (15%) maar juist vaker elders in Nederland (47%) en in het buitenland (29%).

6.4 Totale schade door vernielingen

Ruim negen op de tien bedrijven (93%) waar vernield wordt, zeggen *directe* schade te lijden als gevolg van vernieling. Bedrijven die directe schade oplopen, hebben gemiddeld een schade van €1.600. Op basis hiervan ramen we de totale directe schade in het transport als gevolg van vernieling, brandstichting en graffiti op ruim €5 miljoen.

Vier op de tien bedrijven (40%) waar vernield wordt, zeggen *indirecte* schade te lijden als gevolg van vernieling. De indirecte schade die bedrijven oplopen, bedraagt gemiddeld €500 per jaar. De totale indirecte schade ramen wij op ruim €800.000 voor de gehele sector transport.

Bij elkaar komt de schade neer op €6 miljoen. In vergelijking met 2004 is dit bedrag afgenomen (€10 miljoen).

6.5 Aantal meldingen vernielingen bij politie

Ruim vier op de tien transportbedrijven (45%) die slachtoffer zijn van vernieling, brandstichting of aanbrengen van graffiti, melden dit bij de politie.

De gemiddelde frequentie van het melden van een vorm van vernieling is 2,1 keer per jaar onder getroffen bedrijven. Het totaal aantal meldingen van vernieling, brandstichting of graffiti voor de gehele sector ramen we op bijna 3.400. In totaal doet bijna een kwart (23%) van de getroffen bedrijven aangifte van vernielingen.

Regio

In het noorden doen bedrijven minder vaak dan gemiddeld aangifte van vernieling (7% tegen gemiddeld 23%).

6.6 Redenen om vernieling niet te melden

De voornaamste redenen om de politie niet op de hoogte te stellen van de vernieling is de verwachting dat de politie geen actie zal ondernemen naar aanleiding van de melding. De beperkte omvang van de schade speelt ook een rol bij het niet melden van vernielingen. Te weinig, niet aantoonbaar bewijs wordt opvallend vaker (10%) genoemd als reden om niet naar de politie te gaan dan in 2004. Toen gaf 3% van de transportbedrijven deze reden aan. Het zelf aanpakken van het probleem door de vestiging is minder vaak genoemd ten opzichte van 2004 (5% versus 10%).

17 | Meest genoemde redenen om vernieling niet te melden bij de politie
(antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Reden	%
Politie doet er toch niets aan	44
Schade was te klein (binnen eigen risico)	27
Te weinig bewijs, niet aantoonbaar	10
Geen tijd	9
Probleem zelf aangepakt	5

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: heeft vernieling niet gemeld bij de politie (n=216)

Agglomeratie

Bedrijven die buiten een stad gevestigd zijn geven vaker als reden dat de schade te klein was om melding/aangifte te doen (35% versus gemiddeld 27%).

6.7 Registratie van vernieling door politie

Ruim acht op de tien bedrijven (82%) die vernielingen melden bij de politie, geven aan dat de politie deze melding heeft geregistreerd. Ruim vier op de tien van de melders (45%) zeggen dat de politie proces-verbaal heeft opgemaakt, wat lager ligt dan het in 2004 was (56%). Zestien procent (16%) van de melders geeft aan dat de politie een onderzoek in heeft gesteld naar de vernielingen.

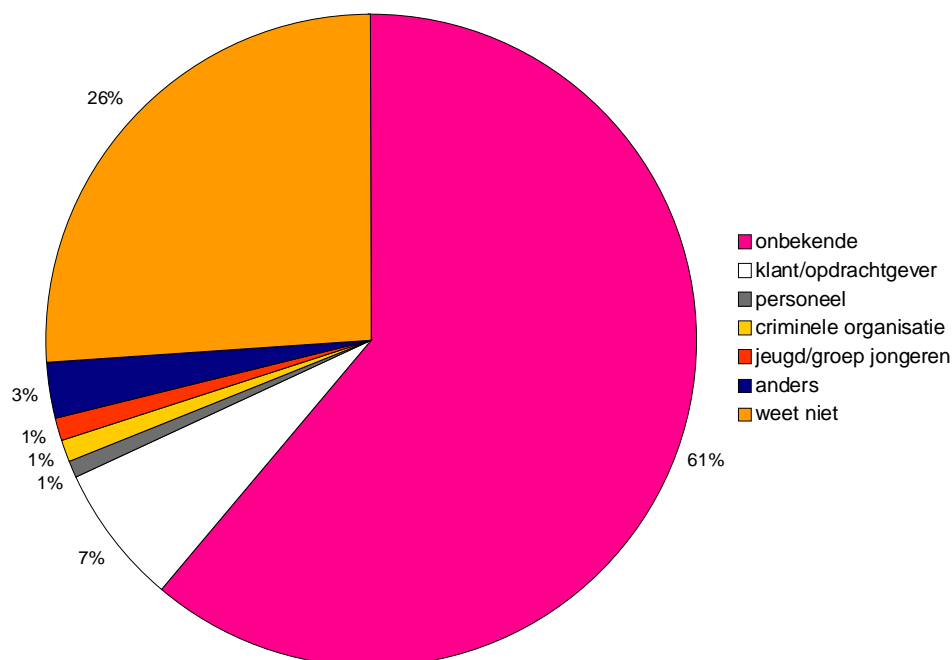
Regio

In de rest van het westen van Nederland wordt vaker aangegeven, dat de politie de melding/aangifte geregistreerd heeft (92% versus gemiddeld 82%).

6.8 Vermoedelijke dader bij vernielingen

In sommige gevallen verdenken getroffen ondernemers klanten of opdrachtgevers (7%) van een vernieling. Bijna nooit verdenken ze personeel (1%). In de meeste gevallen vermoeden zij dat de dader van de vernieling geen bekende is van de vestiging (61%) wat lager ligt dan in 2004 (75%). Ruim één op de tien van de getroffen bedrijven (26%) sluit geen enkele categorie personen uit van daderschap en weet niet in welke kringen de dader gezocht zou moeten worden en dit ligt opvallend hoger dan in 2004 (11%).

18 | Vermoedelijke dader van vernielingen (één antwoord mogelijk)¹²

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van vernieling, brandstichting en/of graffiti (n=419)

Agglomeratie

Bedrijven gevestigd in het centrum van een stad geven vaker aan dat ze een klant/opdrachtgever verdenken (20% versus 7% gemiddeld) terwijl dit lager ligt aan de rand van een stad (4%)

Regio

Bedrijven in het zuiden van Nederland vermoeden vaker dat de dader van een vernieling een klant/opdrachtgever is (15% versus 7% gemiddeld). In het noorden van Nederland ligt dit percentage juist relatief laag (2%).

¹² Als bij de vermoedelijke dader 'onbekende' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

7 Geweld

7.1 Aantal geweldsdelicten

Onder geweldsdelicten verstaan we voorvallen zoals mishandeling, bedreiging, beroving, afpersing, agressief gedrag of een zedendelict. Van alle transportbedrijven heeft 5% in de afgelopen 12 maanden te maken gehad met één of meer geweldsdelicten tegen het personeel. Dat is lager dan in 2004. Toen had 7% van het personeel te maken met één of meer geweldsdelicten.

Agglomeratie

Wanneer transportbedrijven zich in het centrum van de stad hebben gevestigd hebben zij relatief vaak te maken met een geweldsdelict (8% versus 5% gemiddeld) terwijl het buiten een stad juist relatief lager ligt (4%).

Regio

In het noorden van Nederland ligt het percentage geweldsdelicten lager dan in de rest van Nederland (3% versus 5%).

7.2 Meest voorkomende geweldsdelicten

Het meest voorkomende geweldsdelict is bedreiging gevolgd door mishandeling.

19 / Aard van de geweldsdelicten waar de sector slachtoffer van wordt (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Geweldsdelict	%
Bedreiging	74
Mishandeling	24
Overval, beroving	9
Agressief gedrag/verbaal geweld	9

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van geweldsdelict (n=180)

7.3 Aantal melding geweldsdelicten bij politie

Bijna zes op de tien van de vestigingen (58%) die te maken hebben met geweldsdelicten, melden dit bij de politie. Eenvijfde van de vestigingen (19%) die met geweldsdelicten te maken heeft, doet hiervan in officiële zin aangifte.

7.4 Redenen om geweldsdelicten niet te melden

Slachtoffers van geweldsdelicten die *geen* melding hiervan maken, doen dit voornamelijk omdat ze de indruk hebben dat de politie naar aanleiding van de melding geen actie zal ondernemen. Daarnaast zoeken veel bedrijven zelf een oplossing voor het probleem. In onderstaande tabel staan alle redenen onder elkaar.

20 / *Meest genoemde redenen om geweldsdelicten niet te melden bij de politie*
(antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Reden	%
Politie doet er toch niets aan	36
Probleem zelf aangepakt	31
De schade was te klein om melding te doen	11
Te weinig bewijs, niet aantoonbaar	8

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: meldt geweldsdelict niet bij de politie (n=67)

De reden dat de schade te klein was om melding te doen is opvallend lager in 2010 ten opzichte van 2004 (11% versus 23% in 2004).

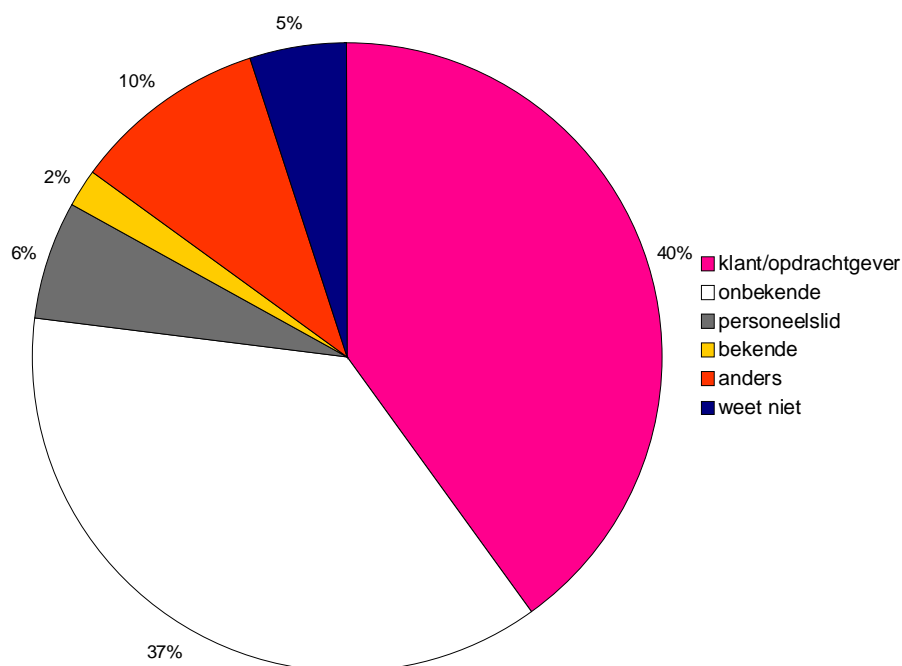
7.5 Registratie van geweldsdelicten door politie

Driekwart van de bedrijven die geweldsdelicten meldt (74%), geeft aan dat de politie de melding registreert. Bij bijna de helft van de melderders (48%) wordt proces-verbaal opgemaakt. Eenderde van de bedrijven (33%) die geweldsdelicten meldt, geeft aan dat de politie het delict onderzoekt.

7.6 Vermoedelijke dader bij geweldsdelict

Vier op de tien bedrijven die slachtoffer zijn van geweldsdelicten (40%), wijzen een klant of opdrachtgever als vermoedelijke schuldige aan van het geweldsdelict. Bijna vier op de tien getroffen ondernemers (37%) denken dat de dader een onbekende is van de vestiging.

21 | Vermoedelijke dader bij geweldsdelicten (één antwoord mogelijk)¹³

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van geweldsdelict (n=180)

¹³ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekende' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

8 Overige vormen van criminaliteit

8.1 Percentage bedrijven waar overige vormen van criminaliteit voorkomen

Vijf procent (5%) van alle bedrijven die actief is in de transportsector, is slachtoffer van nog een andere vorm van criminaliteit naast de vormen die we eerder besproken hebben. In de praktijk zijn het circa 1.400 vestigingen.

De overige vormen van criminaliteit die worden genoemd zijn vooral gerelateerd aan het niet betalen van goederen en het versturen van spookfacturen/valse rekeningen.

22 | Overige vormen van criminaliteit

Overige vormen	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	%	%	%	%	%	%	%
Oplichting/ bedrog / flessentrekkerij	15	17	15	9	13	16	10
Niet betalen van goederen/ diensten/ produkten	10	10	13	12	10	16	19
Sturen van spookfacturen	-	7	8	12	11	13	12
Fraude	4	7	7	6	9	5	5
Computercriminaliteit (hacken, virussen)	7	10	4	8	6	2	7

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van overig criminaliteitsdelict (2010 n=154, 2009 n= 131, 2008 n= 120, 2007 n=139, 2006 n=201, 2005 n=206, 2004 n=346)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil ten opzichte van 2004.

Bedrijven die te maken hebben met dergelijke overige criminaliteitsvormen overkomt dit met een gemiddelde frequentie van 6,2 keer per jaar. Op basis hiervan berekenen wij het totale aantal overige delicten op 8.600 per jaar.

8.2 Totale schade door overige vormen van criminaliteit

Zes op de tien getroffen bedrijven (59%) zeggen *directe* financiële schade te hebben ondervonden, als gevolg van deze overige criminaliteitsvormen. Deze directe schade bedraagt gemiddeld €1.800 per getroffen vestiging. De totale directe schade in de sector als gevolg van overige delicten berekenen we op €1,5 miljoen.

Bijna vier op de tien getroffen bedrijven (38%) zeggen *indirecte* financiële schade te lijden als gevolg van overige vormen van criminaliteit. Deze indirecte schade bedraagt gemiddeld €900 per getroffen vestiging. De totale indirecte schade voor de hele sector ramen we op ruim €400.000.

Als we directe en indirecte schade bij elkaar optellen komen we uit op circa €2 miljoen. Dit is lager dan in 2004. Toen bedroeg de totale schade circa €4 miljoen.

8.3 Aantal meldingen overige vormen van criminaliteit bij politie

Ruim eenderde van de bedrijven die met vormen van overige criminaliteit te maken heeft (35%), stelt de politie hiervan op de hoogte. Gemiddeld maken deze vestigingen 4,9 keer per jaar melding. Het totaal aantal meldingen ramen we op 2.400, dat is 27% van het totaal aantal delicten. Ruim één op de tien getroffen vestigingen (14%) doet daadwerkelijk aangifte.

8.4 Redenen om overige vormen van criminaliteit niet te melden

De belangrijkste reden voor vestigingen om de politie *niet* in te lichten, is de verwachting dat de politie geen actie zal ondernemen naar aanleiding van de melding (31%). Ruim één op de tien bedrijven (13%) die de politie niet inlicht, geeft aan dat de schade te klein was om melding/aangifte te doen. Tien procent (10%) van deze bedrijven geeft aan dat er te weinig bewijs was en het niet aantoonbaar was.

23 | Meest genoemde redenen voor het niet melden van overige vormen van criminaliteit
(antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Reden	%
Politie doet er toch niets aan	31
Schade was te klein (binnen eigen risico)	13
Geen tijd	13
Vestiging heeft probleem zelf aangepakt	11
Te weinig bewijs	10
Gedaan door anderen	8

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: getroffen door overige vormen van criminaliteit, maar meldt dit niet bij de politie (n=96).

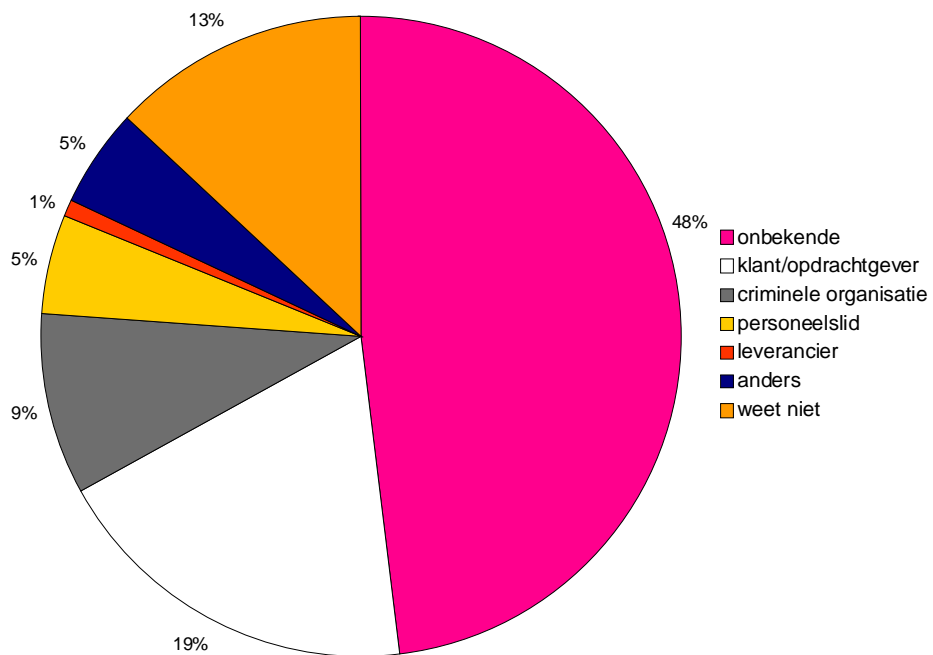
8.5 Registratie van overige criminaliteit door politie

Van zeven op de tien bedrijven die overige vormen van criminaliteit melden (69%), registreert de politie deze meldingen. Vier op de tien bedrijven die overige vormen van criminaliteit melden (39%), geven aan dat de politie proces-verbaal heeft opgemaakt. Bijna een kwart van de bedrijven die deze delicten meldt (23%), geeft aan dat de politie een onderzoek heeft ingesteld. Dat de politie geen verder actie onderneemt wordt door vijftien procent (15%) van deze bedrijven genoemd.

8.6 Vermoedelijke dader bij overige vormen van criminaliteit

Eenvijfde van de getroffen bedrijven verdenkt een klant of opdrachtgever als vermoedelijke dader van overige delicten (19%). Bijna de helft van de getroffen ondernemers (48%) sluit de bovengenoemde categorieën uit en zegt dat de dader geen bekende is van de vestiging. Het aantal getroffen bedrijven dat zijn vermoedens niet kan plaatsen en het niet weet is opvallend hoger ten opzichte van 2004 (13% versus 6%).

24 | Vermoedelijke dader van overige criminaliteit (één antwoord mogelijk)¹⁴

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van overige criminaliteit (n=154)

¹⁴ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekende' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

9 Interne criminaliteit

9.1 Percentage transportbedrijven waar interne criminaliteit voorkomt

Onder interne criminaliteit verstaan we hier diefstal van geld of goederen door het eigen personeel. In de meting van 2006 is hier voor de eerste keer naar gevraagd. Daarom kan alleen een vergelijking gemaakt worden tussen 2006 en 2010 en niet met voorgaande jaren.

Van alle transportbedrijven heeft vijf procent (5%) te maken gehad met een vorm van interne criminaliteit in 2010¹⁵. Bedrijven die aan de rand van een stad zijn gevestigd hebben relatief vaker last gehad van interne criminaliteit in 2010 (7%). Bij bedrijven die buiten de stad gevestigd zijn komt dit minder vaak voor (3%).

9.2 Maatregelen ter voorkoming interne criminaliteit

Bedrijven nemen verschillende maatregelen om interne criminaliteit tegen te gaan. Deze vraag is voorgelegd aan alle transport bedrijven met één of meer werknemers in dienst. Het controleren van de referenties bij het aannemen van nieuw personeel wordt het meest genoemd als maatregel om interne criminaliteit te voorkomen. Bijna zes op de tien bedrijven (57%) noemen deze maatregel. Bijna de helft van de bedrijven (47%) zegt dat zij regels met betrekking tot interne criminaliteit opstellen voor het personeel. Het standaard doen van aangifte bij de politie over interne criminaliteit is sterk toegenomen (41%). Iedere maatregel is procentueel toegenomen in vergelijking met 2006. Zestien procent (16%) geeft aan geen maatregelen te treffen en dit is lager dan in 2006 (22%).

25 | *Maatregelen ter voorkoming van interne criminaliteit, antwoordcategorieën voorgelezen*

Maatregel	%
Controle van referenties bij aanneme nieuw personeel	57
Opstellen van regels voor personeel m.b.t. interne criminaliteit	48
Standaard aangifte doen van interne criminaliteit bij de politie	41
Contoleren of potentiële werknemers antecedenten hebben (VOG)	38
Werknemers steekproefsgewijs controleren	26
Geen maatregelen getroffen	16

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: (n=2.153, bedrijven met 1 of meer werknemers in dienst)

Agglomeratie

Bedrijven aan de rand van de stad controleren ter preventie van interne criminaliteit vaker dan gemiddeld of het nieuw personeel antecedenten heeft (41% versus 38%) en worden er vaker regels opgesteld voor het personeel (51% versus 48%). Buiten de stad wordt er minder

¹⁵ Dit is inclusief eenmanszaken.

vaak steekproefsgewijs gecontroleerd of werknemers geld of goederen mee naar huis nemen (22% versus 26%).

Regio

In het noorden van het land worden er minder maatregelen getroffen tegen interne criminaliteit. Zo wordt er minder gecontroleerd of werknemers antecedenten hebben (24% versus 38%), worden er minder regels opgesteld voor personeel (37% versus 48%) en worden er ook minder referenties gecontroleerd (45% versus 57%). In het zuiden worden er juist vaker regels opgesteld voor het personeel (53%). Het percentage dat geen maatregelen treft, ligt lager in het zuiden (12% versus 16%).

10 Tevredenheid politie

10.1 Contact met politie omtrent delicten

In de voorgaande hoofdstukken is vastgesteld dat het meldings- en aangiftegedrag wisselt per delict. Over de hele transportsector genomen, dus inclusief de bedrijven die niet met criminaliteit te maken hebben, heeft ruim één vijfde van alle bedrijven (22%) het afgelopen jaar één of meer delicten gemeld. Dit is afgenomen ten opzichte van 2004 toen 30% van de transportbedrijven melding maakte. Van alle transportbedrijven heeft 11% van één of meer delicten in officiële zin aangifte gedaan. Ook dit percentage verschilt met dat van 2004 toen 15% van de bedrijven aangifte deed.

26 / Contact met de politie: meldings- en aangiftegedrag van alle transportbedrijven

Van alle transportbedrijven:	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	%	%	%	%	%	%	%
Melding gedaan totaal (van 1 of meer delicten)	30	26	25	24	20	22	22
Aangifte gedaan totaal (van 1 of meer delicten)	15	13	12	12	10	11	11

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: alle bedrijven in de sector transport (2010 n=3.167 2009 n= 3.398, 2008 n= 3.008, 2007 n=3.627, 2006 n=4.835, 2005 n=3.924 , 2004 n=6.546)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil ten opzichte van 2004.

Agglomeratie

Bedrijven buiten de stad maken relatief minder vaak melding van delicten (19%). Dit geldt ook voor aangifte (9%). Aan de rand van de stad maken bedrijven juist vaker melding (24%).

Regio

In het noorden maken transportbedrijven minder vaak melding (15%) van een delict. Ook het percentage dat aangifte doet ligt lager, namelijk op 5%. Het aantal aangiftes ligt in de Randstad juist hoger (13%).

In onderstaande tabellen staat voor de slachtoffers van de verschillende delicten weergegeven welk percentage het delict meldt dan wel aangifte doet.

27 | Meldingsgedrag van met criminaliteit geconfronteerde transportbedrijven

Delict	Melding 2004	Melding 2005	Melding 2006	Melding 2007	Melding 2008	Melding 2009	Melding 2010
<i>% van getroffen bedrijven</i>	%	%	%	%	%	%	%
Inbraak	83	83	80	85	82	80	83
Diefstal	63	63	60	65	61	66	57
Vernieling/ brandstichting/graffiti	50	50	47	49	45	52	45
Gewelddelicten	56	59	56	53	52	62	58
Overige delicten	45	39	48	46	50	44	35

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van betreffende delict

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil ten opzichte van 2004

28 | Aangiftegedrag van met criminaliteit geconfronteerde transportbedrijven

Delict	Aangifte 2004	Aangifte 2005	Aangifte 2006	Aangifte 2007	Aangifte 2008	Aangifte 2009	Aangifte 2010
<i>% van getroffen bedrijven</i>	%	%	%	%	%	%	%
Inbraak	35	36	35	38	39	32	35
Diefstal	35	33	32	36	31	35	34
Vernieling/ brandstichting/graffiti	22	22	23	23	22	22	23
Gewelddelicten	23	18	23	21	19	24	19
Overige delicten	24	17	21	19	21	23	14

Bron: TNS NIPO, 2010

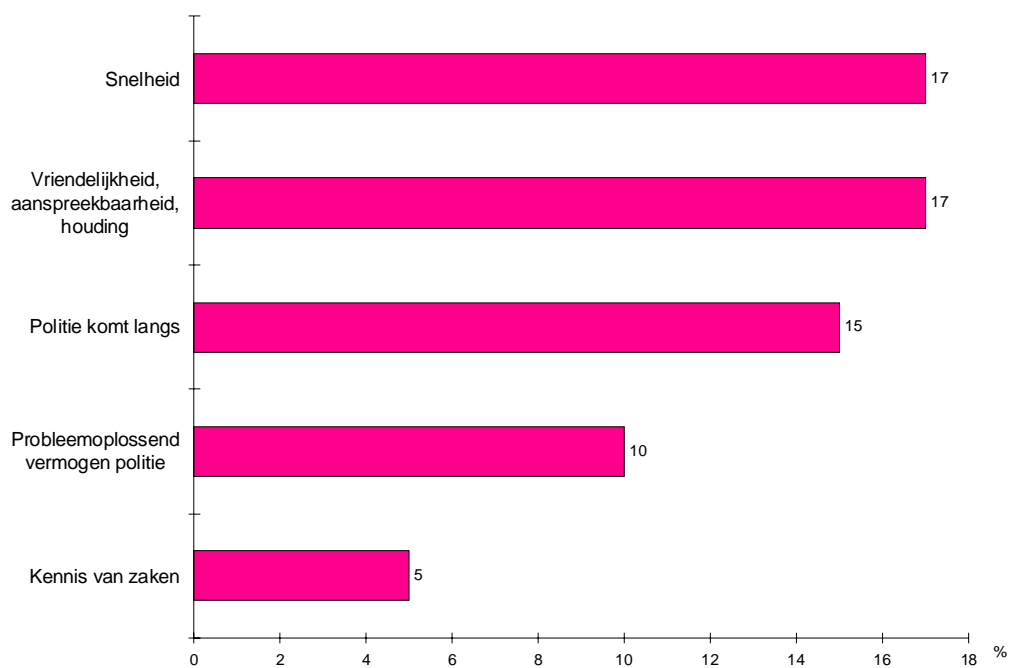
Basis: slachtoffer van betreffende delict

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil ten opzichte van 2004

10.2 Tevredenheid aspecten contact met de politie

De transportbedrijven die contact hebben met de politie voor het melden of aangeven van een delict, noemen een aantal punten waarop de politie in hun ogen goed werk aflevert. Het meest genoemde punt is de snelheid waarmee de politie de melding afhandelt (17%), wat lager ligt dan in 2004 (22%). Bijna een vijfde (17%) noemt de vriendelijkheid en aanspreekbaarheid van de politie. Dat percentage ligt aanzienlijk hoger dan in 2004 (toen: 4%). De bereidheid om langs te komen wanneer daaraan behoefte bestaat en het probleemoplossend vermogen worden ook veel genoemd. In onderstaande grafiek worden de meest genoemde punten weergegeven.

29 | *Meest genoemde positieve aspecten van contact met de politie (open vraag, meer antwoorden mogelijk)*

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: heeft een of meer delicten gemeld (n=780)

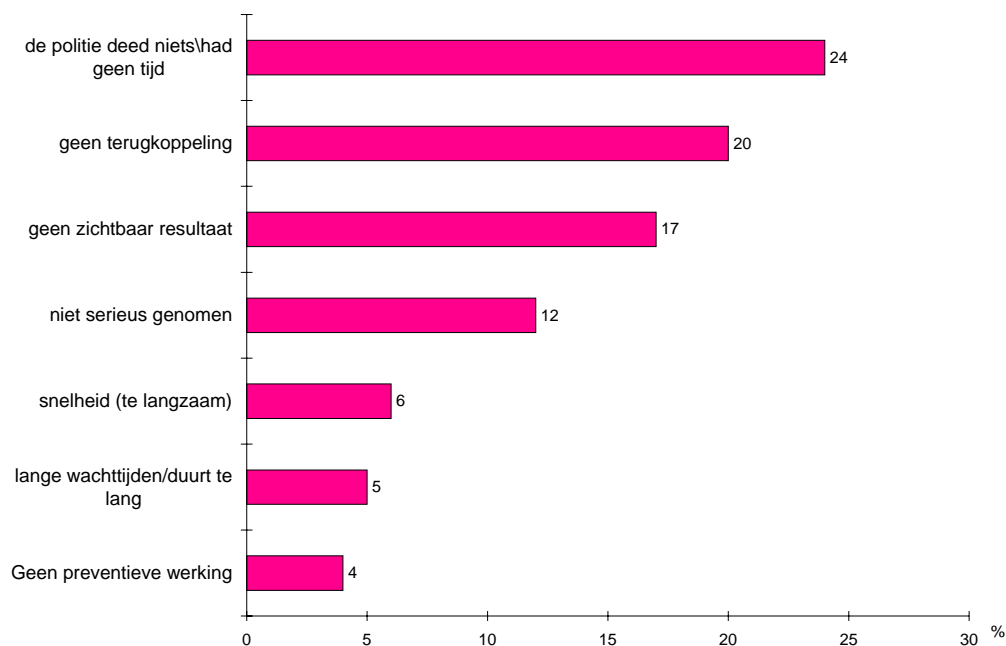
Agglomeratie en Regio

Bedrijven die in het centrum van een stad gevestigd zijn geven minder vaak aan dat ze tevreden zijn over de frequentie dat de politie langskomt als je ze nodig hebt (7% versus 15% gemiddeld). Bedrijven die gevestigd zijn in het westen van Nederland zijn minder tevreden over de kennis van zaken (3% versus 5% gemiddeld).

10.3 Aspecten waarover transportbedrijven ontevreden zijn in contact met de politie

De transportbedrijven die een delict melden of aangeven, noemen ook een aantal punten waarop de politie in hun ogen minder goed werk aflevert. Zij noemen vooral de (schijnbaar) passieve houding van de politie (24%). Het gebrek aan terugkoppeling (20%) en het uitblijven van zichtbaar resultaat naar aanleiding van de melding of aangifte wordt ook regelmatig genoemd (17%). Het niet geven van terugkoppeling en het uitblijven van een zichtbaar resultaat liggen opvallend hoger in 2010 ten opzichte van 2004. De meest genoemde redenen voor ontevredenheid zijn weergegeven in onderstaande figuur.

30 | Meest genoemde negatieve aspecten over de politie (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: heeft een of meer delicten gemeld bij de politie (n=779)

Agglomeratie en Regio

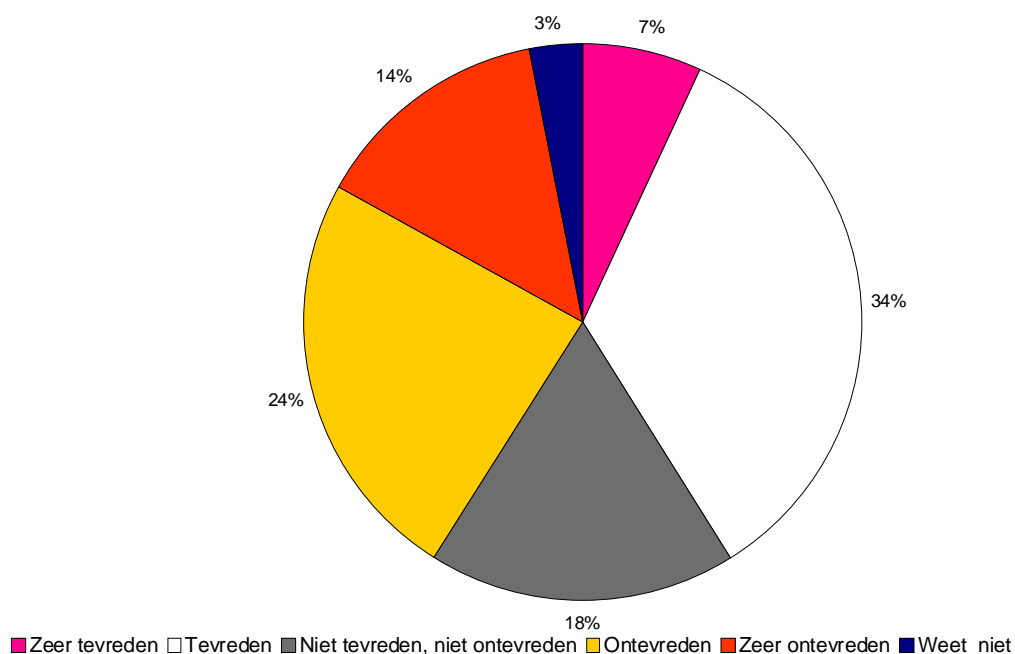
Bedrijven die in het centrum van een stad gevestigd zijn, zijn minder vaak ontevreden over gebrek aan terugkoppeling (12%) terwijl ze aan de rand van een stad hier juist vaker ontevreden over zijn (23%). De lange wachttijd en het te lang duren is in het centrum ook vaker een reden van ontevredenheid (12%). In het zuiden is de ontevredenheid over de terugkoppeling minder (13%). Ook het niet serieus genomen worden, wordt minder vaak als reden gegeven in het zuiden (7%).

10.4 Mate van tevredenheid over politie bij melding of aangifte

Over het geheel genomen zijn vier op de tien transportbedrijven (41%) die melding en/of aangifte doen, tevreden of zelfs zeer tevreden over de manier waarop de politie die melding van delicten afhandelt.

Bijna vier op de tien transportbedrijven (38%) die melding of aangifte doen, zijn ontevreden of zeer ontevreden over het optreden van de politie.

31 | *Mate van tevredenheid met het afhandelen van meldingen en aangiften door de politie (één antwoord mogelijk)*

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: heeft één of meer delicten gemeld bij de politie (n=810)

11 Advies inwinnen en project participatie

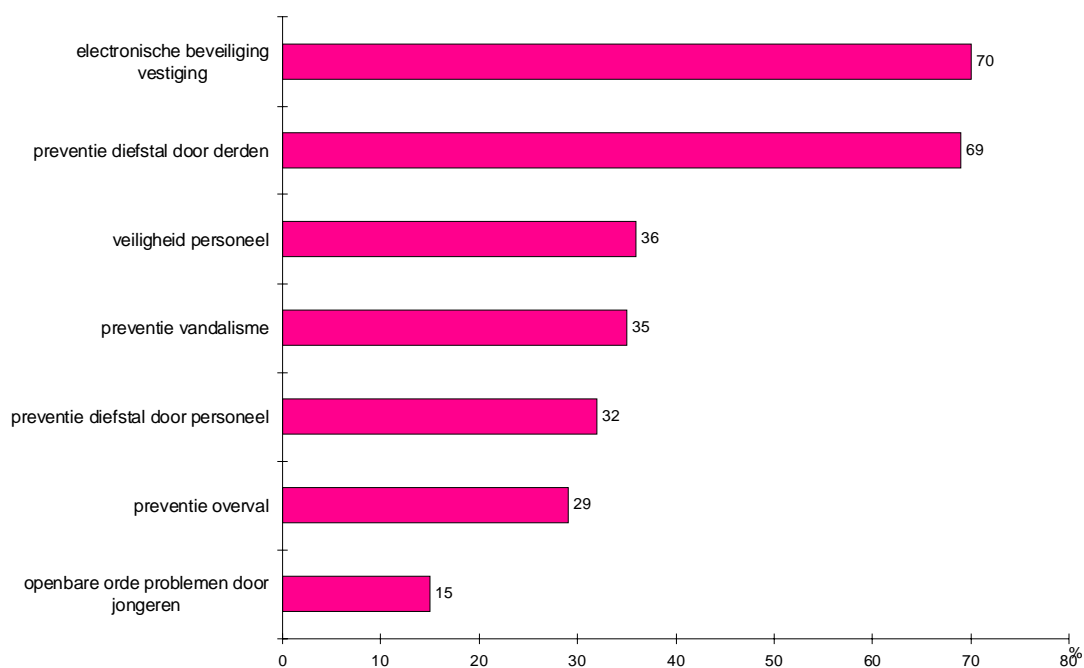
11.1 Aantal transportbedrijven dat advies inwint over criminaliteitspreventie en veiligheid

Bijna een vijfde van de vestigingen (18%) laat zich adviseren op het terrein van criminaliteitspreventie en veiligheid. Wanneer een transportbedrijf zich aan de rand van de stad bevindt, winnen zij vaker advies in dan gemiddeld (19%) terwijl bedrijven die buiten een stad gevestigd zijn juist minder advies inwinnen (16%). Bedrijven gevestigd in het noorden van Nederland winnen minder advies in vergeleken met het gemiddelde (13% versus 18%).

11.2 Terreinen waarop transportbedrijven advies inwinnen

In de meeste gevallen winnen transportbedrijven advies in over het voorkomen van diefstal door derden en het elektronische beveiligen van de vestiging.

32 | Adviesterreinen (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: laat zich adviseren (n=671)

Agglomeratie

Transportbedrijven die zich in het centrum van een stad gevestigd hebben winnen minder vaak advies in over het voorkomen van diefstal door derden (54%), veiligheid van het personeel (24%) en het voorkomen van diefstal door eigen personeel (21%). Bedrijven die

aan de rand van een stad gevestigd zijn, winnen vaker advies in over de veiligheid van het personeel (40%). Bedrijven die buiten een stad gevestigd zijn, winnen vaker advies in over het voorkomen van diefstal door derden (74%) en juist minder over de openbare orde (9%).

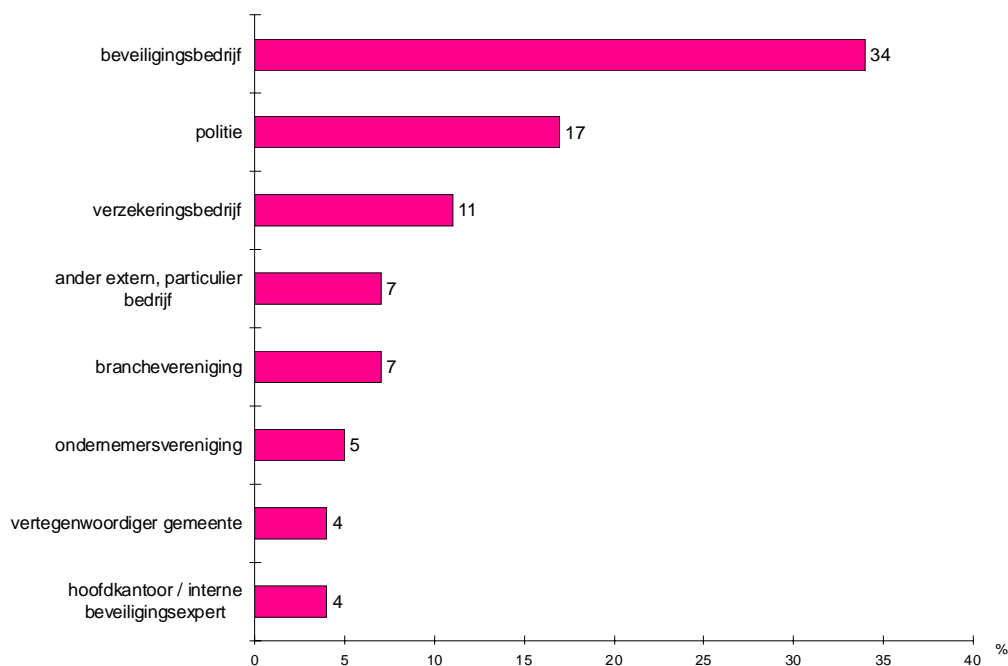
Regio

Bedrijven in de rest van het westen winnen relatief minder vaak advies in over het voorkomen van diefstal door derden (61%) terwijl hierover in het zuiden juist vaker advies over ingewonnen wordt (77%).

11.3 Partijen waarbij transportbedrijven advies inwinnen

Transportbedrijven raadplegen vooral externe beveiligingsbedrijven voor advies over criminaliteitspreventie. Het is opvallend dat er minder vaak advies ingewonnen wordt bij de politie (17%) ten opzichte van 2004 (22%). Ook is er een afname in het advies wat bij het hoofdkantoor/beveiligingsexpert van de vestiging zelf wordt ingewonnen (4% versus 6% in 2004).

33 | Adviserende partijen (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: laat zich adviseren (n=671)

Agglomeratie

Transportbedrijven die aan de rand van een stad gevestigd zijn winnen vaker advies in via het hoofdkantoor/beveiligingsexpert van de vestiging zelf (5%) en bedrijven die buiten een stad gevestigd zijn juist minder vaak (1%).

Regio

Bedrijven in de Randstad richten zich relatief minder vaak tot een verzekeringsfirma (5% versus 11% gemiddeld) en een brancheorganisatie (3% versus 7% gemiddeld). In de rest van het westen ligt dit laatste percentage ook laag (3%). In het noorden wordt relatief minder advies ingewonnen via de politie (4% versus 17%). In het oosten wordt juist meer gebruik gemaakt van brancheorganisaties (13% versus 7%) en in het zuiden juist meer van verzekeringsfirma's (16% versus 11%).

11.4 Participatie in projecten op het gebied van (bestrijding van) criminaliteit

Een klein gedeelte van alle vestigingen (6%) participeert in projecten op het gebied van (bestrijding van) criminaliteit, openbare orde en veiligheid.

Agglomeratie

Bij bedrijven gevestigd in het centrum van een stad ligt dit percentage lager (4% versus 6% gemiddeld) en bij bedrijven aan de rand van een stad juist hoger (7%).

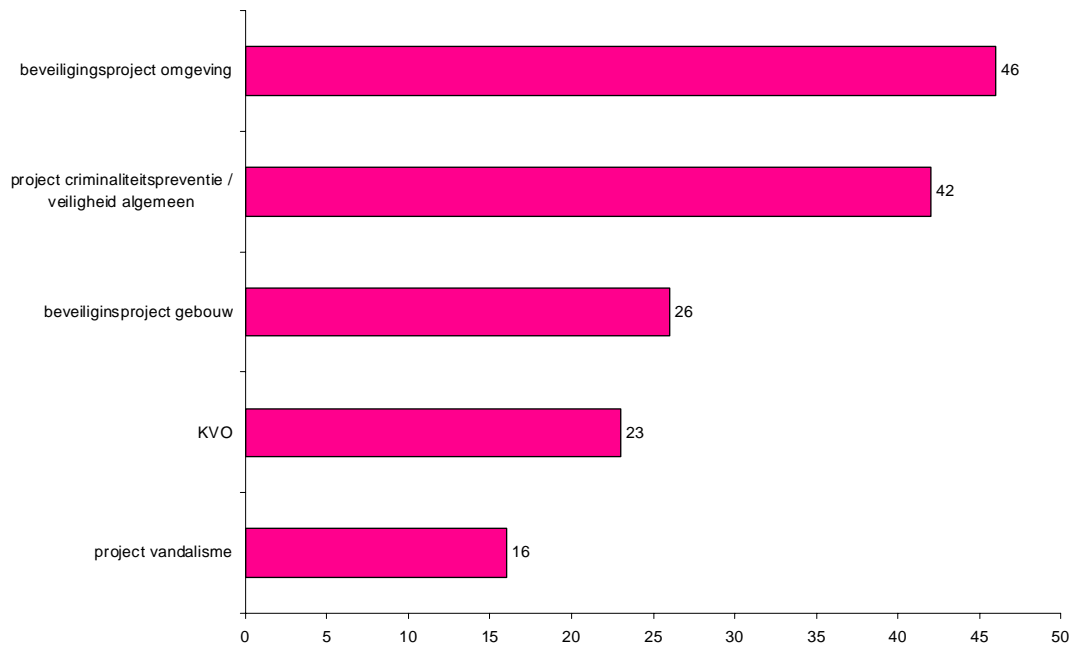
Regio

Transportbedrijven gevestigd in het oosten participeren minder vaak in projecten op het gebied van (bestrijding van) criminaliteit, openbare orde en veiligheid vergeleken met de rest van Nederland (4% versus 6%).

11.5 Soort projecten waaraan bedrijven deelnemen

Onder bedrijven die deelnemen aan projecten zijn omgeving beveiligingsprojecten het meest geliefd (46%). Andere projecten waaraan zij veelvuldig deelnemen zijn gericht op algemene criminaliteitspreventie (42%). Het project KVO (Keurmerk Veilig Ondernemen) wordt vaker dan in 2004 genoemd als project (23% tegen 11% in 2004).

34 | Soort project waaraan bedrijven deelnemen (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

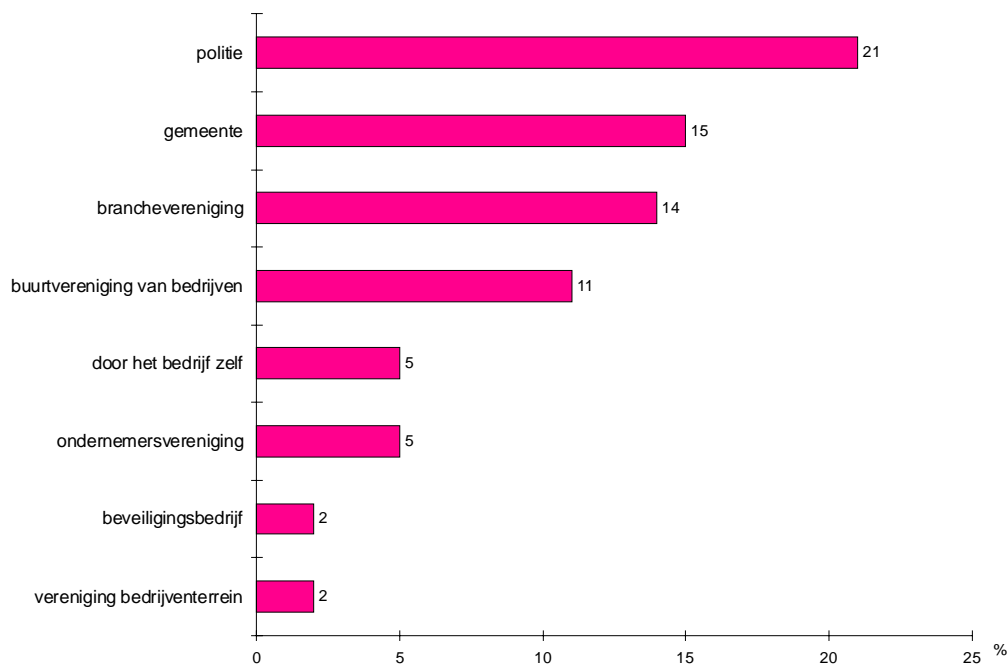
Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: neemt deel aan project (n=226)

11.6 Organisatoren van projecten

De projecten waar bedrijven aan deelnemen, worden meestal georganiseerd door een branchevereniging, de gemeente of de politie. In onderstaande grafiek staan de meest genoemde organisatoren van projecten.

35 | *Organisatoren van projecten (open vraag, meer antwoorden mogelijk)*

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: deelgenomen aan projecten (n=226)

Inhoud sector Zakelijke Dienstverlening

	Kerncijfers sector Zakelijke dienstverlening	233
	Achtergrondkenmerken sector Zakelijke dienstverlening	235
1	Slachtofferschap criminaliteit	236
1.1	Slachtofferschap criminaliteit	236
1.2	Meervoudig slachtofferschap	236
1.3	Probleemervaring criminaliteit	237
2	Registratie criminaliteit	239
2.1	Melding van geconstateerde criminaliteit bij bedrijfsleiding	239
2.2	Registratie van geconstateerde criminaliteit binnen de vestiging	239
2.2.1	Overzicht registratie delicten	240
2.3	Wijze van registreren criminaliteit	240
3	Preventieve maatregelen	242
3.1	Mate van preventieve maatregelen	242
3.2	Meest gebruikte preventieve maatregelen	242
3.3	Totale investeringen preventieve maatregelen	243
4	Inbraak	244
4.1	Percentage dienstverlenende bedrijven waar inbraak voorkomt	244
4.2	Totaal aantal inbraken afgelopen jaar	244
4.3	Locatie inbraken vervoersmiddelen	246
4.4	Totale schade door inbraak	246
4.5	Aantal meldingen inbraken bij de politie	247
4.6	Redenen om inbraak niet te melden	247
4.7	Registratie van inbraken door politie	247
4.8	Aantal aangiftes bij politie	247
4.9	Vermoedelijke dader bij inbraak	247
5	Diefstal	249
5.1	Percentage dienstverlenende bedrijven waar diefstal gepleegd is	249
5.2	Totaal aantal gepleegde diefstallen	249
5.3	Totale schade door diefstal	251
5.4	Aantal meldingen diefstal bij politie	251
5.5	Redenen om diefstal niet te melden	251
5.6	Registratie van diefstal door de politie	252
5.7	Aantal aangiftes van diefstal	252
5.8	Vermoedelijke dader bij diefstal	252
6	Vernieling	254
6.1	Percentage dienstverlenende bedrijven waar vernieling voorkomt	254
6.2	Totaal aantal vernielingen	255
6.3	Locatie van vernielingen	256
6.4	Totale schade door vernielingen	256
6.5	Aantal meldingen vernielingen bij politie	256

6.6	Redenen om vernieling niet te melden	257
6.7	Registratie van vernieling door politie	257
6.8	Aangiftes van vernieling	258
6.9	Vermoedelijke dader bij vernieling	258
7	Geweld	259
7.1	Percentage dienstverlenende bedrijven waar geweldsdelicten voorkomen	259
7.2	Meest voorkomende geweldsdelicten	259
7.3	Aantal meldingen bij politie van geweldsdelicten	260
7.4	Redenen om geweldsdelicten niet te melden	260
7.5	Registratie van geweldsdelicten door politie	260
7.6	Vermoedelijke dader geweldsdelict	261
8	Overige vormen van criminaliteit	262
8.1	Percentage dienstverlenende bedrijven waar overige vormen van criminaliteit voorkomt	262
8.2	Totale schade overige criminaliteit	262
8.3	Aantal meldingen overige vormen van criminaliteit	263
8.4	Redenen om overige vormen van criminaliteit niet te melden	263
8.5	Registratie van overige vormen van criminaliteit door politie	264
8.6	Aangifte van overige vormen van criminaliteit	264
8.7	Vermoedelijke dader van overige vormen van criminaliteit	265
9	Interne criminaliteit	266
9.1	Percentage dienstverlenende bedrijven waar interne criminaliteit voorkomt	266
9.2	Maatregelen ter voorkoming interne criminaliteit	266
10	Tevredenheid politie	268
10.1	Contact met politie omtrent delicten	268
10.2	Tevredenheid aspecten contact met politie	270
10.3	Aspecten waarover dienstverlenende bedrijven ontevreden zijn in contact met politie	270
10.4	Mate van tevredenheid over politie bij melding of aangifte	271
11	Advies inwinnen en project participatie	273
11.1	Aantal dienstverlenende bedrijven dat advies inwint over criminaliteitspreventie en veiligheid	273
11.2	Terreinen waarop dienstverlenende bedrijven advies inwinnen	273
11.3	Partijen waarbij dienstverlenende bedrijven advies inwinnen	275
11.4	Participatie in projecten op het gebied van (bestrijding van) criminaliteit	275
11.5	Soort projecten waaraan dienstverlenende bedrijven deelnemen	276
11.6	Organisatoren van projecten	277

Kerncijfers sector Zakelijke dienstverlening

1 | Overzicht en ontwikkeling kerncijfers sector Zakelijke dienstverlening

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010 toe-/ afname
% Slachtofferschap algemeen	29	26	25	24	23	21	22 -24%
% Meervoudig slachtofferschap	8	6	6	6	5	5	4 -50%
% Ervaart criminaliteit als probleem (enigszins+ernstig)	22	19	19	18	16	15	15 -32%
% Registreert criminaliteit	17	18	19	20	18	17	17
% Neemt preventieve maatregelen	74	76	75	75	72	72	73
% Neemt deel aan projecten	4	4	4	4	4	4	3 -25%
% Is tevreden over de politie (tevreden+zeer tevreden)	50	50	50	54	48	48	47

		Inbraak	Diefstal	Vernieling	Gewelds- delicten	Overige criminaliteit
% Bedrijven waar voorkomt	2004	11,0	6,2	11,5	3,6	6,9
	2005	8,7	5,0	10,8	2,8	6,3
	2006	8,5	5,1	10,0	2,9	5,2
	2007	8,2	4,4	10,7	2,9	5,6
	2008	7,2	3,9	9,5	2,8	5,7
	2009	6,1	3,5	8,8	2,6	5,3
	2010	5,8	3,4	8,3	2,4	6,7
	verschil ¹	-47%	-45%	-28%	-33%	-
Gemiddelde frequentie/jaar per getroffen bedrijf	2004	1,8	2,8	2,5	3,6	36,8
	2005	1,8	2,6	2,2	3,4	31,3
	2006	1,7	2,4	2,5	3,8	33,5
	2007	1,7	2,9	2,7	5,7	60,6
	2008	1,7	2,4	2,5	4,1	38,8
	2009	1,7	2,5	2,4	4,6	13,3
	2010	1,6	2,1	2,0	6,1	16,1
	verschil	-	-25%	-20%	-	-56%
Raming totaal aantal delicten ²	2004	34.000	28.000	47.000	Nvt	440.000
	2005	27.000	21.000	38.000		340.000
	2006	25.000	20.000	39.000		300.000
	2007	24.000	21.000	46.000		580.000
	2008	31.000	22.000	53.000		547.000
	2009	25.000	21.000	48.000		174.000
	2010	23.000	15.000	36.000		266.000
	verschil	-32%	-46%	-23%		-

		Inbraak	Diefstal	Vernieling	Geweldsdelicten	Overige criminaliteit
Raming totale schade ² (mln euro)	2004	84	33	24	Nvt	30
	2005	74	27	22		21
	2006	66	25	20		18
	2007	63	22	22		16
	2008	74	31	29		25
	2009	61	28	29		28
	2010	64	19	20		17
	<i>verschil</i>	-24%	-42%	-		-43%
% Getroffenen dat melding doet	2004	89	65	47	55	29
	2005	90	59	46	53	28
	2006	87	67	48	53	29
	2007	88	61	47	56	30
	2008	88	60	45	50	27
	2009	86	64	46	56	31
	2010	86	62	48	53	18
	<i>verschil</i>	-	-	-	-	-38%
% Getroffenen dat aangifte doet	2004	36	40	21	21	13
	2005	39	33	26	21	14
	2006	34	39	23	22	13
	2007	33	35	24	20	16
	2008	40	38	24	20	14
	2009	35	37	25	21	15
	2010	38	40	28	20	8
	<i>verschil</i>	-	-	+33%	-	-

¹ verschil: vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil met 2004. Het percentage eronder is de toename of afname ten opzichte van 2004 en staat alleen vermeld als het een statistisch significant verschil betreft.

² de marges die bij deze raming horen, zijn vermeld in de Overzichtstabel na de Samenvattende Bevindingen.

Achtergrondkenmerken sector Zakelijke dienstverlening

In de sector zakelijke dienstverlening zijn naar schatting ongeveer 248.000 bedrijfsvestigingen actief.

De sector kent de volgende branches:

Reclame- en economische adviesbureaus	(33% van de sector)
Assurantie- /onroerend goed- /accountants- /administratiekantoren	(27% van de sector)
Reisbureaus, advocaten	(14% van de sector)
Architecten, ingenieurs	(12% van de sector)
Overige financiële instellingen en overige zakelijke dienstverlening	(10% van de sector)
Bank- en verzekeringswezen	(4% van de sector)

Wanneer de resultaten daartoe aanleiding geven, geven wij een beschrijving van de resultaten op het niveau van deze branches, of op het niveau van regio of agglomeratie.

Hieronder staat een overzicht van de steekproeven die genomen zijn voor 2010, 2009, 2008, 2007, 2006, 2005 en 2004:

Steekproef 2010 n= 3.689

Steekproef 2009 n=10.373

Steekproef 2008 n=12.089

Steekproef 2007 n=10.106

Steekproef 2006 n=9.047

Steekproef 2005 n=9.271

Steekproef 2004 n=7.819

In onderstaande tabel staat een overzicht van typen bedrijven (inclusief BIK codes) die in deze sector zijn ondervraagd:

	ZAKELIJKE DIENSTVERLENING
672	assurantiebemiddeling
7011, 70201, 703, 913375	exploitatie en handel onroerend goed
7412	accountants en administratiekantoren
742, 743, 74302	architecten, ingenieurs, enz.
7414, 744	reclame en economische adviesbureaus
2233, 633, 72, 7411, 745, 746, 7482-7484	reisbureaus, advocaten, div.

1 Slachtofferschap criminaliteit

1.1 Slachtofferschap criminaliteit

Ruim een vijfde van alle bedrijfsvestigingen (22%) in de zakelijke dienstverlening heeft in 2010 te maken gehad met één of meer vormen van criminaliteit. Dit zijn in totaal circa 55.000 vestigingen. Het slachtofferschap is nu lager dan in 2004. Toen had 29% van de bedrijven in de zakelijke dienstverlening te maken met criminaliteit.

1.2 Meervoudig slachtofferschap

Vier procent (4%) van alle zakelijke dienstverleningsbedrijven is meervoudig slachtoffer van criminaliteit. Dit houdt in dat zij getroffen worden door meer dan één vorm van criminaliteit¹. Het meervoudig slachtofferschap is hiermee ook lager dan in 2004, toen nog 8% van de zakelijke dienstverleners tot meervoudig was.

2 | (Meervoudig) slachtofferschap in de sector zakelijke dienstverlening

Percentage bedrijven slachtoffer van:

	Assurantie, onroerend goed, accountants	Architecten, ingenieurs	Adviesbureaus	Reisbureaus, uitzendbureaus	Bank- en verzekeringswezen	Overige zakelijke dienstverlening	Totaal
	%	%	%	%	%	%	%
0 delicten	77	82	80	74	78	72	78
1 soort delict	18	16	16	22	19	23	18
2 of meer soorten delicten (meervoudig slachtofferschap)	5	2	4	4	3	5	4
Totaal	100	100	100	100	100	100	100

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: alle zakelijke dienstverleningsbedrijven (n=3.689)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil ten opzichte van het totaal

Branche

Het slachtofferschap is vooral hoog bij de kleine zakelijke intermediairs zoals reis- en uitzendbureaus; respectievelijk (22% tegen 18% gemiddeld). Bij reclame- en economische adviesbureau ligt het slachtofferschap lager (16%).

¹ Bij de behandeling van de afzonderlijke delicten gaan wij in op herhaald slachtofferschap (frequentie).

Agglomeratie

Het algemeen slachtofferschap (25%) en enkelvoudig slachtofferschap (21%) zijn hoger bij bedrijven die in het centrum van een stad gevestigd zijn. Bij bedrijven die buiten de stad zijn gevestigd liggen deze percentages lager (17% algemeen slachtofferschap, 14% enkelvoudig slachtofferschap en 3% meervoudig slachtofferschap).

Regio

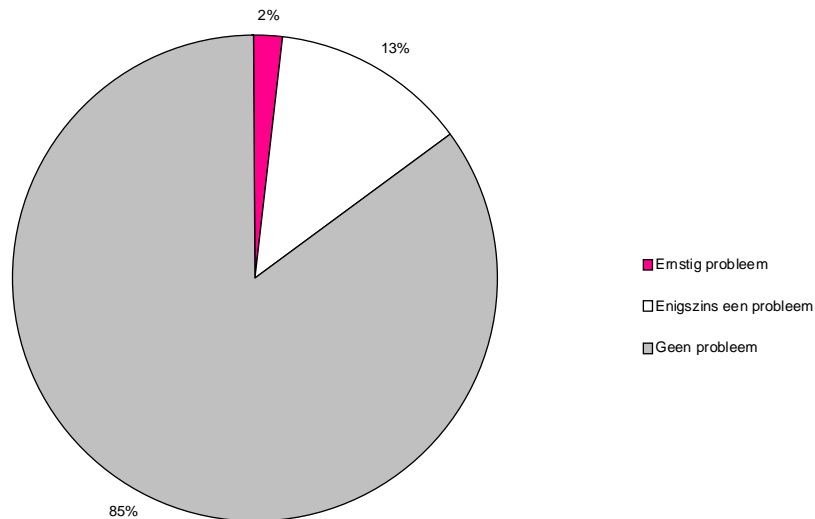
Het algemeen slachtofferschap is in de Randstad hoger dan gemiddeld (26% tegen gemiddeld 22%). In het noorden van het land is het algemeen slachtofferschap lager (18%)

1.3 Probleemervaring criminaliteit

Bijna negen op de tien (85%) van alle dienstverlenende bedrijven zien criminaliteit niet als een probleem voor de bedrijfsvoering. De rest van de bedrijven (15%) beschouwt criminaliteit wel als een ernstig probleem. Omgerekend naar absolute aantallen betekent dit dat in totaal bijna 38.000 dienstverlenende bedrijven criminaliteit in meer of mindere mate als een probleem voor de bedrijfsvoering ervaren.

Het percentage bedrijven in de zakelijke dienstverlening dat criminaliteit als een probleem ziet, is ten opzichte van 2004 gedaald. Toen ervoer 22% van de dienstverlenende bedrijven criminaliteit als een probleem voor de bedrijfsvoering.

3 | Ernst van de criminaliteitsproblematiek (één antwoord mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2010
Basis: alle bedrijven (n=3.689)

Branche

Bij reclamebureaus vindt ruim één op de tien bedrijven (13%) criminaliteit een probleem, tegenover 15% gemiddeld. Bij overige financiële instellingen is dit meer dan gemiddeld (20%).

Agglomeratie

In het centrum van steden ervaren bedrijven criminaliteit vaker als een probleem dan gemiddeld in de dienstverlenende sector het geval is (17%). Bij bedrijven buiten de stad is dat juist minder dan gemiddeld (12%).

Regio

De probleemervaring van criminaliteit ligt in de Randstad hoger dan landelijk gemiddeld (21% tegen gemiddeld 15%). In het oosten (12%) is dit percentage lager dan gemiddeld.

2 Registratie criminaliteit

2.1 Melding van geconstateerde criminaliteit bij bedrijfsleiding

Volgens eenderde (32%) van alle dienstverlenende bedrijven geeft het personeel geconstateerde criminaliteit *altijd* aan de bedrijfsleiding door. Dit is afgenomen ten opzichte van 2004. Toen was dit nog 40%. Bij 2% van de bedrijven gebeurt dit nooit. Hierbij plaatsen we de opmerking dat dit cijfer gebaseerd is op de antwoorden van de bedrijfsleiding.

Branche

Bij reis- en uitzendbureaus (38%) en bij assurantie- en accountantskantoren (37%) geeft het personeel criminaliteit *altijd* door aan de bedrijfsleiding. Deze percentages zijn hoger dan gemiddeld (32%). Bij architectenbureaus en ingenieurs en bij reclame- en economische adviesbureaus is het percentage personeel dat criminaliteit altijd doorgeeft juist lager dan gemiddeld (beide 26%).

Agglomeratie

In het centrum van steden geeft 37% van het personeel criminaliteit *altijd* door aan de bedrijfsleiding. Dit is hoger dan het landelijk gemiddelde. Bij bedrijven buiten de stad is het percentage personeel dat criminaliteit altijd doorgeeft lager dan gemiddeld (25%).

2.2 Registratie van geconstateerde criminaliteit binnen de vestiging

Hoewel bij 33% van alle dienstverlenende bedrijven het personeel criminaliteit *altijd* aan de bedrijfsleiding doorgeeft, registreert 17% van de vestigingen de voorgevallen delicten.

Branche

In het bank- en verzekeringswezen (25%) wordt criminaliteit meer dan gemiddeld geregistreerd. Architectenbureaus en ingenieurs registreren criminaliteit minder vaak dan gemiddeld (12%).

Agglomeratie

Bedrijven buiten de stad registreren criminaliteit minder vaak (15%) dan gemiddeld (17%).

2.2.1 Overzicht registratie delicten

Onder dienstverlenende bedrijven die slachtoffer worden van criminaliteit, is inbraak het delict dat het meest geregistreerd wordt. Er is een toename in het aantal diefstallen dat wordt geregistreerd ten opzichte van 2004.

4 | Registreren van specifieke delicten

Getroffen bedrijven die delict registreren	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	%	%	%	%	%	%	%
Inbraak (slachtoffers n=292)	44	46	48	52	51	50	42
Diefstal (slachtoffers n=174)	35	41	38	46	39	42	51
Vernieling (slachtoffers n=353)	28	34	30	35	34	35	33
Geweld (slachtoffers n=121)	35	38	42	43	41	47	42

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van het betreffende delict

De genoemde n betreft het aantal slachtoffers in 2010

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil t.o.v. 2004

2.3 Wijze van registreren criminaliteit

Zoals gezegd registreert 17% van de vestigingen de voorgevallen delicten op de één of andere manier. Van deze groep bedrijven doen dit meestal door middel van een registratiesysteem. Het bijhouden van het aantal gedane aangiften is ook een veelgebruikte manier om criminaliteit te registreren.

5 | Meest genoemde manieren van registratie van criminaliteit (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Wijze van registreren	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	%	%	%	%	%	%	%
Registratiesysteem	39	35	40	41	37	40	46
Houden aangiften bij	27	36	33	30	33	30	29
Houden verzekeringsclaims bij	10	11	8	8	8	8	10

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: registreert criminaliteit (2010 n=766, 2009 n=2.346, 2008 n=2.750, 2007 n=2.587, 2006 n= 2.384, 2005 n=2.232,

2004 n=1.779)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil t.o.v. 2004

Branche

Reisbureaus en advocaten registreren criminaliteit minder vaak dan gemiddeld door verzekeringsclaims bij te houden (5% versus 10% gemiddeld).

Agglomeratie

In het centrum van de stad houden bedrijven minder vaak verzekeringsclaims bij (5%).

3 Preventieve maatregelen

3.1 Mate van preventieve maatregelen

Bijna drie kwart (73%) van alle dienstverlenende bedrijven treft maatregelen ter voorkoming van criminaliteit.

Branche

Assurantie- en accountantskantoren (78%) treffen vaker dan gemiddeld preventieve maatregelen. Reclame- en economische adviesbureaus, architecten en ingenieurs doen dit minder vaak dan gemiddeld (respectievelijk 70% en 65% versus 73% gemiddeld).

Agglomeratie en regio

Ook dienstverlenende bedrijven aan de rand van de stad treffen vaker dan gemiddeld preventie maatregelen (75%).

Als we kijken naar regio zien we dat bedrijven in het noorden van Nederland minder vaak (68%) preventie maatregelen nemen dan gemiddeld. In het zuiden gebeurt dit meer (76%).

3.2 Meest gebruikte preventieve maatregelen

De maatregelen die worden toegepast door minstens 10% van de dienstverlenende bedrijven ter preventie van criminaliteit, zijn weergegeven in de onderstaande tabel.

6 / De meest toegepaste preventieve maatregelen in/bij gebouwen (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Maatregel		Assurantie, onroerendgoed, accountants (n=1.012)	Architecten, ingenieurs (n=445)	Adviesbureaus (n=1.141)	Reisbureaus, uitzendbureaus e.d. (n=552)	Bank- en verzekeringswezen (n=162)	Overige zakelijke dienstverlening (n=363)	Totaal (n=3.689)
		%	%	%	%	%	%	%
1.	Alarm luid	52	45	47	50	52	50	49
2.	Alarm stil	37	30	32	33	43	34	34
3.	Extra sloten	27	30	30	29	20	22	28
4.	Extra zwaar hang- en sluitwerk	19	25	23	18	23	21	21
5.	Plaatsing camera's/infraroodbeveiliging	9	8	13	12	18	15	12
6.	Beveiligingsdienst/portier	12	10	10	11	12	11	11

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: treft preventie maatregelen (n= 3.689)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil t.o.v. het totaal

Branche

Assurantiekantoren en accountants maken vaker dan gemiddeld gebruik van een luid alarm (52%). In het bank- en verzekeringswezen maakt men vaker dan gemiddeld gebruik van een stil alarm (43%). Assurantiekantoren en accountants en architecten en ingenieurs maken minder vaak gebruik van plaatsing van camera's (respectievelijk 9% en 8%, versus 12% gemiddeld). Het bank- en verzekeringswezen heeft relatief vaak rolluiken als preventieve maatregel (12%).

Agglomeratie

Bedrijven aan de rand van de stad maken vaker dan gemiddeld gebruik van een stil alarm (37%). Buiten de stad maakt men relatief veel gebruik van een waakhond (7%). In het centrum van de stad maakt men relatief weinig gebruik van hekwerken (4%).

Regio

Bedrijven uit de Randstad maken relatief veel gebruik van het plaatsen van camera's (16%). Dit is relatief minder vaak zo in de rest van het westen (10%). In het oosten van het land maakt men relatief vaak gebruik van extra verlichting (10%). In de Randstad is dit relatief minder het geval (4%).

3.3 Totale investeringen preventieve maatregelen

Ruim de helft van de bedrijven (52%) geven aan geen maatregelen te hebben genomen of maatregelen waar geen kosten aan zijn verbonden. De overige bedrijven die wel preventieve maatregelen nemen en er wel geld aan uitgeven, besteden hier gemiddeld €1.400 aan. Dit is lager dan in 2004 (€1.900). Het totale bedrag dat de hele sector uitgeeft aan preventiemaatregelen ramen we op €170 miljoen. Dit is meer dan in 2004. Toen werd naar schatting €156 miljoen uitgegeven.

Regio

Bedrijven in de rest van het westen nemen relatief meer maatregelen waar geen kosten aan verbonden zitten (55%). In het noorden van het land ligt dit percentage lager (39%). In de laatstgenoemde regio geeft men wel gemiddeld minder geld uit dan in andere regio's (€900 per bedrijf per jaar).

4 Inbraak

4.1 Percentage dienstverlenende bedrijven waar inbraak voorkomt

Van alle dienstverlenende bedrijven heeft 6% te maken met inbraak in gebouwen en/of transportmiddelen. Absoluut gezien betekent dit dat in totaal circa 14.000 vestigingen te maken hebben met inbraak in gebouwen en/of transportmiddelen. Het slachtofferschap van inbraak is lager dan in 2004 (toen 11%).

In 2010 heeft 3% van de dienstverlenende bedrijven te maken gehad met inbraak *in gebouwen*. Drie procent (3%) is slachtoffer van inbraak *in bedrijfswagens of andere transportmiddelen*.

Branche, agglomeratie en regio

Architecten en ingenieurs hebben relatief weinig last van inbraken (3%).

Bedrijven aan de rand van de stad hebben vaker dan gemiddeld last van inbraak (7%), bedrijven buiten de stad hebben minder vaak last van inbraak (4%).

Bedrijven in de Randstad hebben vaker met inbraak te maken dan de andere regio's (9%). Bedrijven in het noorden van het land hebben hier minder vaak mee te maken (2%).

4.2 Totaal aantal inbraken afgelopen jaar

Bij de bedrijven waar wordt ingebroken *in gebouwen* gebeurt dit gemiddeld 1,3 keer per jaar. Dit is minder dan in 2004 (1,5 keer per jaar). Op grond van deze frequentie berekenen we het aantal inbraken in gebouwen in de gehele sector op circa 11.000 per jaar.

Er wordt gemiddeld 1,7 keer per jaar ingebroken *in transportmiddelen*. Het aantal inbraken in transportmiddelen berekenen we op circa 12.000 per jaar.

De beide vormen van inbraak samen genomen resulteert in circa 23.000 inbraken per jaar. Dit is gemiddeld 1,6 keer per jaar per getroffen vestiging. Het aantal inbraken is gedaald ten opzichte van 2004 (toen vonden er 34.000 inbraken plaats).

7 | Frequentie inbraak in gebouwen en transportmiddelen

	% bedrijven waar het delict voorkomt (basis: n=3.689)	Gemiddelde frequentie per jaar waarmee het delict voorkomt bij getroffen vestigingen ²	Totaal geraamd aantal inbraken
In gebouwen	3,4%	1,3	11.000
In transportmiddelen	2,9%	1,7	12.000
Totaal	5,8% ³	1,6	23.000

Bron: TNS NIPO, 2010

8 | Inbraak in gebouwen en transportmiddelen

	Assurantie, onroerend goed, accountants (n=1.012)	Architecten, ingenieurs (n=445)	Adviesbureaus (n=1.141)	Reisbureaus, uitzendbureaus e.d. (n=552)	Bank- en verzekeringswezen (n=162)	Overige zakelijke dienstverlening (n=363)	Totaal (n=3.689)
	%	%	%	%	%	%	%
In gebouwen	4,1	-	3,0	-	-	-	3,4%
In transportmiddelen	3,2	-	2,8	-	-	-	2,9%
Totaal	6,8	3,3	5,5	5,6	6,2	7,7	5,8% ⁴

Bij lege velden zijn de absolute aantallen te klein een representatieve uitspraak te doen voor de branche.

Bron: TNS NIPO, 2010

N.B.: Het absoluut aantal ondervraagde bedrijven uitgesplitst naar branche is in de paragrafen 4.3 t/m 4.8 te laag (lager dan n=50) om betrouwbare uitspraken te kunnen doen. Dit geldt ook voor *regio-noord* en *agglomeratie-buiten de stad*.

² Bijna 9 op de 10 (88%) van de door inbraak getroffen bedrijfsvestigingen geeft aan zeker te zijn over het aantal door hen genoemde inbraken. 1 op de tien (11%) geeft aan dat het door hen genoemde aantal een schatting is.

³ In deze tabel tellen de subtotalen niet op tot het totaal aantal delicten (totaal is 5,8% in plaats van de som 6,3%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met beide vormen te maken hebben gehad. Deze vestigingen worden in het totaal percentage maar een keer meegerekend.

⁴ In deze tabel tellen de subtotalen niet op tot het totaal aantal delicten (totaal is 5,8% in plaats van de som 6,3%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met beide vormen te maken hebben gehad. Deze vestigingen worden in het totaal percentage maar een keer meegerekend.

4.3 Locatie inbraken vervoersmiddelen

Bij acht op de tien (79%) bedrijven waar wordt ingebroken in transportmiddelen, vindt de inbraak plaats buiten het eigen bedrijfsterrein. Bij 29% van de getroffen bedrijven gaat het om een inbraak binnen de eigen gemeente.

9 | *Locatie inbraak in transportmiddelen (één antwoord mogelijk)*

Locatie	%
Eigen bedrijfsterrein	21
Binnen de gemeente, maar buiten het eigen terrein	29
Elders in Nederland	48
Buitenland	2
Totaal	100

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van inbraak in transportmiddelen (n=159)

Agglomeratie en Regio

Bedrijven aan de rand van de stad hebben minder last van diefstal binnen de eigen gemeente (11%).

4.4 Totale schade door inbraak

De schade die dienstverlenende bedrijven ondervinden als gevolg van inbraak kan worden onderverdeeld in *directe* en *indirecte* financiële schade. De directe schade betreft de kosten die zijn gemaakt voor vervanging, reparatie en dergelijke ongeacht het bedrag dat is gedekt door de verzekering. Van indirecte schade is sprake wanneer een bedrijf als gevolg van inbraak bijvoorbeeld vertraging oploopt in de levering van producten en diensten.

Ruim negen op de tien getroffen bedrijven (93%) geven aan *directe* financiële schade op te lopen als gevolg van inbraak. De getroffen bedrijven schatten de directe schade die zij lijden gemiddeld op €4.000. De totale directe schade als gevolg van inbraak voor alle dienstverlenende bedrijven is daarmee te ramen op circa €53 miljoen.

Ruim vier op de tien getroffen bedrijven (44%) geven aan ook *indirecte* financiële schade op te lopen als gevolg van inbraak. De gemiddelde indirecte schade door inbraak schatten deze ondernemers op €1.800 per getroffen vestiging. De totale omvang van de indirecte schade als gevolg van inbraak voor alle dienstverlenende bedrijven berekenen we op ruim €11 miljoen.

De totale schade voor de zakelijke dienstverlening komt hiermee op €64 miljoen. Dit is gedaald ten opzichte van 2004 (toen €84 miljoen). De gemiddelde schade per bedrijf in de sector is €4.700. Dit is lager dan in 2004.

Agglomeratie en regio

Getroffen bedrijven buiten de stad hebben hogere gemiddelde totale schade kosten (€7.100).

4.5 Aantal meldingen inbraken bij de politie

Onder melding doen verstaan wij het inlichten van de politie in de breedste zin van het woord. Dit kan bijvoorbeeld telefonisch, schriftelijk of via een alarmsysteem. Het doen van aangifte valt hier dus ook onder.

Bijna negen op de tien dienstverlenende bedrijven (86%) die te maken hebben met inbraak, melden dit bij de politie. Gemiddeld doen deze vestigingen 1,8 keer per jaar melding van een inbraak. Op basis van deze frequentie berekenen we het totaal aantal meldingen van inbraak op ongeveer 22.000 per jaar. Dit betekent dat ruim 9 op de 10 (93%) van het totaal aantal geraamde inbraken per jaar bij alle dienstverlenende bedrijven worden gemeld.

Regio

Bedrijven in het oosten van het land melden een inbraak vaker dan gemiddeld (94% versus 86% gemiddeld).

4.6 Redenen om inbraak niet te melden

De absolute aantallen zijn te klein om hier representatieve uitspraken over te doen.

4.7 Registratie van inbraken door politie

Bijna negen op de tien bedrijven die inbraak melden (87%), geven aan dat de politie de melding registreert. Bijna drie kwart van tien bedrijven (73%) die inbraak meldt, maakt de politie proces-verbaal op. Bij ruim eenderde van de melders (36%) is de politie de inbraak gaan onderzoeken.

4.8 Aantal aangiftes bij politie

We kijken nu specifiek naar het doen van aangifte. Daadwerkelijk aangifte doen houdt in dat een proces-verbaal of een standaard aangifteformulier is opgemaakt en ondertekend. Bijna vier op de tien vestigingen (38%) waar is ingebroken, doen hiervan daadwerkelijk aangifte bij de politie.

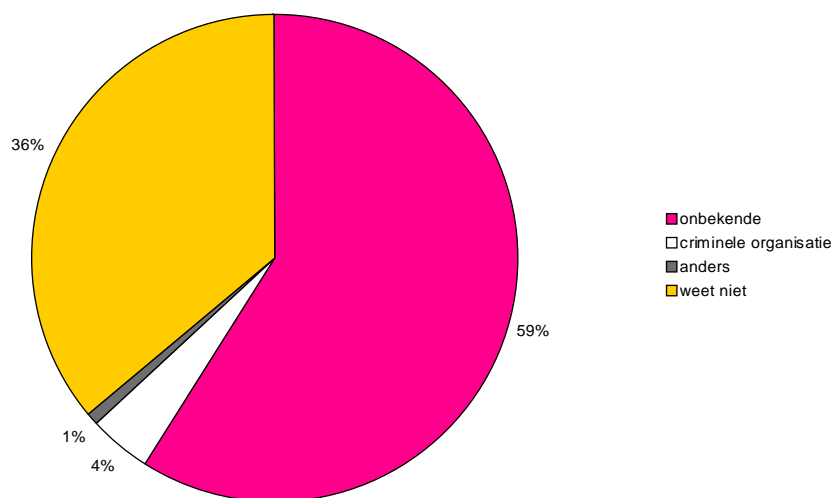
4.9 Vermoedelijke dader bij inbraak

Een klein aantal getroffen bedrijven heeft een concreet vermoeden over wie de inbreker is. Dit kunnen klanten of opdrachtgevers zijn, vast of tijdelijk personeel. Zes op de tien bedrijven sluiten deze groepen echter uit en denken dat de inbreker geen bekende is van de

vestiging (59%). Ruim eenderde van de bedrijven (36%) sluit geen enkele groep uit en weet niet in welke kringen de inbreker moet worden gezocht.

Reisbureaus en advocaten denken minder vaak dat de dader een onbekende is (37%), maar weten daarentegen vaker niet wie de dader is (60%).

10 | Vermoedelijke dader bij inbraak (één antwoord mogelijk)⁵

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: dienstverlenend bedrijf slachtoffer van inbraak (n=292)

⁵ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekende' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

5 Diefstal

5.1 Percentage dienstverlenende bedrijven waar diefstal gepleegd is

Onder diefstal verstaan we het wegnemen van zaken die eigendom zijn van het bedrijf. Het kan hierbij zowel gaan om diefstal door het eigen personeel als om diefstal door derden. Om eventuele dubbeltellingen te voorkomen rekenen we de gestolen goederen bij inbraak niet onder diefstal mee. Van alle vestigingen in de zakelijke dienstverlening geeft ongeveer 3% aan te maken te hebben met één of meer vormen van diefstal. In totaal gaat het om ongeveer 8.400 vestigingen. Het slachtofferschap van diefstal is gedaald ten opzichte van 2004 (toen 6%).

Het gaat voornamelijk om diefstal uit gebouwen (2%). Een klein deel van de bedrijven heeft te maken met diefstal *uit* transportmiddelen (0,6%) en *van* transportmiddelen (0,6%).

11 | Slachtofferschap diefstal naar branche

	Assurantie, onroerend goed, accountants (n=1.012)	Architecten, ingenieurs (n=445)	Reclame-Adviesbureaus (n=1141)	Reisbureaus, uitzendbureaus e.d. (n=552)	Bank- en verzekeringswezen (n=162)	Overige zakelijke dienstverlening (n=363)	Totaal (n=3.689)
% bedrijven waar het delict voorkomt:	%	%	%	%	%	%	%
Uit gebouwen	-	-	2,5	-	-	-	2,4
Uit transportmiddelen	-	-	-	-	-	-	0,6
Van transportmiddelen	-	-	-	-	-	-	0,6
Totaal	3,5	2,4	3,2	3,0	3,7	4,9	3,4% ⁶

Bron: TNS NIPO, 2010

Bij lege velden zijn de absolute aantallen te klein een representatieve uitspraak te doen voor de branche.

5.2 Totaal aantal gepleegde diefstallen

De gemiddelde frequentie waarmee *uit gebouwen* wordt gestolen, is de hoogste van de drie soorten diefstal (1,8). Gemiddeld wordt er per getroffen vestiging 2,1 keer per jaar iets

⁶ In deze tabel tellen de subtotalen niet op tot het totaal aantal delicten (totaal is 3,4% in plaats van de som 3,6%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met meerdere vormen te maken hebben gehad. Deze vestigingen worden in het totaal percentage maar een keer meegerekend.

gestolen, waarmee het totaal aantal diefstallen in de zakelijke dienstverlening neerkomt op circa 15.200.⁷ Het totaal aantal diefstallen is gedaald ten opzichte van 2004. Dit werd toen geraamd op 28.000. Ook de frequentie van het aantal diefstallen is gedaald ten opzichte van 2004 (toen 2,8 keer per jaar).

12 | *Frequentie diefstal uit gebouwen, van en uit vervoermiddelen*

	% Bedrijven waar het delict voorkomt (n=3.689)	Gemiddelde frequentie per jaar waarmee het delict voorkomt⁸	Totaal geraamd aantal diefstallen voor alle bedrijven
Uit gebouwen	2,4	1,8	10.600
Uit transportmiddelen	0,6	1,7	2.700
Van transportmiddelen	0,6	1,4	1.900
Totaal	3,4% ⁹	2,1	15.200

Bron: TNS NIPO, 2010

N.B.: Het totaal aantal bedrijven dat slachtoffer is geworden van diefstal uit transportmiddelen is te laag om verder uitsplitsingen te maken naar de locatie van diefstallen.

Het absolute aantal bedrijven is te laag om in de rest van dit hoofdstuk uitspraken te kunnen doen over branche, agglomeratie en regio.

⁷ In de hoofdtabel is het aantal delicten afgerond op hele duizendtallen, in dit geval 15.000.

⁸ Van de getroffen ondernemers geeft 73% aan het door hen genoemde aantal delicten zeker te weten, 15% geeft aan het te schatten.

⁹ In deze tabel tellen de subtotaal niet op tot het totaal aantal delicten (totaal is 3,4% in plaats van de som 3,6%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met meerdere vormen te maken hebben gehad. Deze vestigingen worden in het totaal percentage maar een keer meegerekend.

5.3 Totale schade door diefstal

Ruim negen op de tien bedrijven (92%) waar wordt gestolen, geven aan *directe* financiële schade op te lopen als gevolg van de diefstallen. De gemiddelde directe schade per getroffen vestiging bedraagt naar schatting €2.100. De totale directe schade voor de gehele zakelijke dienstverlening als gevolg van diefstal berekenen we op €16 miljoen.

Ruim vier op de tien getroffen bedrijven (43%) geven aan *indirecte* financiële schade op te lopen als gevolg van diefstal. Als een dienstverlenend bedrijf indirecte schade oploopt, bedraagt dit ongeveer €1.100. De totale indirecte schade als gevolg van diefstal voor de hele sector ramen we op circa €3 miljoen.

De totale financiële schade voor de sector, direct en indirect bij elkaar, berekenen we op €19 miljoen. Dit is gedaald ten opzichte van 2004 (toen €33 miljoen). De gemiddelde totale schade per getroffen vestiging is €2.500.

5.4 Aantal meldingen diefstal bij politie

Ruim zes op de tien (62%) van de dienstverlenende bedrijven die slachtoffer zijn van diefstal, melden dit bij de politie.

De vestigingen die diefstal melden bij de politie, doen dit met een frequentie van 1,3 keer per jaar. Dit is afgenomen ten opzichte van 2004 (toen 1,9 keer per jaar). Op basis van deze frequentie berekenen we het totaal aantal meldingen van diefstal voor alle bedrijven op bijna 7.000 per jaar. Dit is 46% van het totaal aantal geraamde gevallen van diefstal voor de gehele sector.

5.5 Redenen om diefstal niet te melden

Bijna vier op de tien van de bedrijven (37%) die slachtoffer worden van diefstal, stellen de politie hiervan niet op de hoogte. De meeste voorkomende reden om een diefstal niet te melden is dat de schade te klein is. Daarna volgen redenen die zijn gebaseerd op veronderstellingen, zoals dat de politie geen actie zal ondernemen naar aanleiding van de melding of dat er te weinig bewijs is. De belangrijkste redenen om diefstal niet te melden bij de politie staan in de volgende figuur weergegeven.

13 | Meest genoemde redenen om diefstal niet te melden bij de politie (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Reden	%
Schade was te klein (binnen eigen risico)	30
Te weinig bewijs	21
Politie doet er toch niets aan	18
Probleem zelf aangepakt	14
Geen tijd	6

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: heeft diefstal niet gemeld bij de politie (n=67)

5.6 Registratie van diefstal door de politie

Ruim drie kwart van de bedrijven dat diefstal meldt (77%), geeft aan dat de politie de melding registreert. Bij bijna de helft van de bedrijven (48%) die melding maakt van diefstal maakt de politie proces-verbaal op. Eenvijfde van de bedrijven (20%) die diefstal meldt bij de politie, heeft de indruk dat de politie de zaak is gaan onderzoeken.

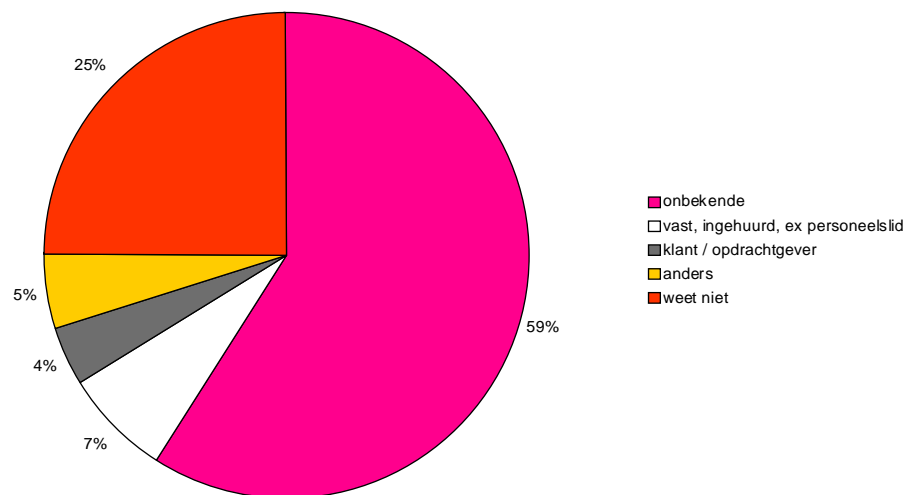
5.7 Aantal aangiftes van diefstal

Vier op de tien (40%) bedrijven die te maken hebben met diefstal, doen daadwerkelijk aangifte door het ondertekenen van een proces-verbaal.

5.8 Vermoedelijke dader bij diefstal

Zes op de tien getroffen bedrijven vermoeden dat de dief geen bekende is van het bedrijf (59%). Een klein deel van de getroffen bedrijven vermoedt dat diefstallen worden gepleegd door personeelsleden (7%), of klanten en opdrachtgevers (4%). Van de getroffen bedrijven sluit 25% geen enkele groep uit en heeft geen idee in welke kringen de dader gezocht kan worden.

14 | Vermoedelijke dader bij diefstal (één antwoord mogelijk)¹⁰

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van diefstal (n= 174)

¹⁰ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekende' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

6 Vernieling

6.1 Percentage dienstverlenende bedrijven waar vernieling voorkomt

Onder vernieling verstaan we het opzettelijk beschadigen van bezittingen van bedrijven waarbij de dader niet handelt uit winstbejag. Het kan hierbij gaan om opzettelijke vernieling, brandstichting of het aanbrengen van graffiti aan bedrijfsgebouwen, vervoermiddelen of andere eigendommen. In het vervolg spreken we kortweg over vernieling.

Bijna één op de tien (8%) van alle dienstverlenende bedrijven heeft te maken met dergelijke vernielingen. Dit komt neer op circa 21.000 vestigingen. In 2004 had nog 12% van de dienstverlenende bedrijven te maken met vernieling.

15 | Vernielingen naar branche

	Assurantie, onroerend goed, accountants (n=1.012)	Architecten, ingenieurs (n=445)	Reclame –Adviesbureaus (n=1.141)	Reisbureaus, uitzendbureaus e.d. (n=552)	Bank- en verzekeringswezen (n=162)	Overige zakelijke dienstverlening (n=363)	Totaal (n=3.689)
Gebouwen	7,0	-	3,9	6,7	-	-	5,6
Transportmiddelen	2,7	-	2,3	-	-	-	2,2
Totaal	10,3	7,1	6,6	8,7	8,3	10,1	8,3% ¹¹

Bron: TNS NIPO, 2010

Bij lege velden zijn de absolute aantallen te klein een representatieve uitspraak te doen voor de branche.

Branche

Assurantie- en accountantskantoren hebben vaker te maken met vernielingen dan landelijk gemiddeld (10% tegen gemiddeld 8%). Reclame- en economische adviesbureaus hebben minder vaak dan gemiddeld te maken met vernieling (7%).

¹¹ In deze tabel tellen de subtotalen niet op tot het totaal aantal delicten (totaal is 8,3% in plaats van de som 7,8%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met meerdere vormen te maken hebben gehad. Deze vestigingen worden in het totaalpercentage maar een keer meegerekend. Lege velden hebben een te lage respons om hier iets representatiefs over te kunnen zeggen.

Agglomeratie

In het centrum van een stad hebben ondernemers vaker last van opzettelijke vernieling dan gemiddeld (11% tegen 8% gemiddeld). Buiten de stad is dit minder vaak het geval (5%).

Regio

In de Randstad hadden ondernemers vaker last van vernieling van gebouwen of vervoersmiddelen (12% versus 8% gemiddeld).

6.2 Totaal aantal vernielingen

Gemiddeld komt vernieling *aan gebouwen* per getroffen vestiging 2,0 keer per jaar voor. Op basis hiervan berekenen we het totaal aantal vernielingen aan gebouwen per jaar op circa 27.400.

Vernielingen *aan transportmiddelen* komen gemiddeld 1,5 keer per jaar voor bij bedrijven die slachtoffer zijn. Met deze frequentie komt het totaal aantal geraamde vernielingen aan transportmiddelen uit op ruim 8.200 per jaar.

Als we de aantallen vernielingen aan gebouwen en transportmiddelen bij elkaar optellen komen we uit op 36.000 vernielingsdelicten, gemiddeld 2,0 per vestiging. Het aantal vernielingen is daarmee gedaald ten opzichte van 2004. Toen werd het aantal vernielingen op 47.000 geraamd. Ook de frequentie is gedaald. Deze bedroeg in 2004 nog gemiddeld 2,5 per vestiging.

16 | Frequentie vernieling aan gebouwen en transportmiddelen

	% Bedrijven waar het delict voorkomt (n=10.373)	Gemiddelde frequentie per jaar waarmee het delict voorkomt bij getroffen vestigingen ¹²	Totaal geraamd aantal vernielingen voor alle bedrijven
Gebouwen	5,6	2,0	27.400
Transportmiddelen	2,2	1,5	8.200
Totaal	8,3% ¹³	2,0	35.600

Bron: TNS NIPO, 2010

Regio

In het oosten is de gemiddelde frequentie relatief laag (1,6).

¹² Van de getroffen ondernemers geeft 75% aan het door hen genoemde aantal delicten zeker te weten, 12% geeft aan het te schatten.

¹³ In deze tabel tellen de subtotalen niet op tot het totaal aantal delicten (totaal is 8,3% in plaats van de som 7,8%). Dit wordt verklaard door vestigingen die met meerdere vormen te maken hebben gehad. Deze vestigingen worden in het totaal percentage maar een keer meegerekend.

6.3 Locatie van vernielingen

Bij bijna vier op de tien van de bedrijven die te maken hebben met vernielingen aan transportmiddelen, vindt de vernieling plaats binnen de eigen gemeente (38%).

17 | Locatie vernielingen aan vervoermiddelen (één antwoord mogelijk)

Locatie	%
Eigen bedrijfsterrein	38
Binnen uw regio	33
Elders in Nederland	25
Buitenland	2
Weet niet	2
Totaal	100

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van vernieling aan transportmiddel (n =96)

N.B.: De absolute aantallen zijn te klein om representatieve uitspraken te kunnen doen over *branche, agglomeratie of regio*.

6.4 Totale schade door vernielingen

Negen op de tien (89%) getroffen bedrijven geven aan *directe* financiële schade op te lopen als gevolg van vernielingen. Bedrijven die directe schade oplopen, worden gemiddeld met een bedrag van €1.000 geconfronteerd. Op basis hiervan ramen we de totale directe schade in de zakelijke dienstverlening als gevolg van vernieling, brandstichting en graffiti op circa €18 miljoen.

Ruim een kwart (27%) van de getroffen bedrijven geeft aan *indirecte* financiële schade op te lopen als gevolg van vernielingen. De indirecte schade die bedrijven oplopen bedraagt gemiddeld €400. De totale indirecte schade berekenen we op circa €2 miljoen voor de gehele zakelijke dienstverlening.

Als we beide typen schade optellen, komen we uit op €20 miljoen. Dit is gemiddeld €1.100 per getroffen vestiging.

De absolute aantallen zijn te klein om representatieve uitspraken te kunnen doen naar deze branches. Uitzondering hierop vormt de subbranche ‘assurantiekantoren’.

6.5 Aantal meldingen vernielingen bij politie

Bijna de helft (48%) van de dienstverlenende bedrijven die slachtoffer is van vernielingen, meldt dit bij de politie. De gemiddelde frequentie van het melden van een vorm van vernieling is 1,6 keer per jaar. Het totaal aantal meldingen van vernieling, brandstichting of

graffiti voor de gehele sector zakelijke dienstverlening berekenen we op circa 16.000 meldingen. Dit is 44% van het totaal aantal geraamde vernielingen.

Agglomeratie

Bedrijven in het centrum van de stad die slachtoffer worden van vernielingen, melden dit relatief minder vaak bij de politie dan gemiddeld (41% versus gemiddeld 48%). Bedrijven aan de rand van de stad doen dit vaker (57%).

Regio

In de Randstad melden relatief weinig bedrijven vernielingen bij de politie. Eenderde van deze bedrijven maakt bij de politie melding van vernieling (34%).

6.6 Redenen om vernieling niet te melden

De helft (51%) van de getroffen bedrijven meldt de vernieling niet bij de politie. De voornaamste redenen om de politie niet op de hoogte te stellen van de vernieling zijn: de beperkte omvang van de schade en de verwachting dat de politie geen actie zal ondernemen.

*18 / Meest genoemde redenen om vernieling niet te melden bij de politie
(antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)*

Reden	%
Schade was te klein (binnen eigen risico)	36
Politie doet er toch niets aan	32
Te weinig bewijs	12
Probleem zelf aangepakt	10
Geen tijd	6

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: heeft vernieling niet gemeld bij de politie (n=173)

6.7 Registratie van vernieling door politie

Bij ruim drie kwart (78%) van de bedrijven die vernielingen meldt, registreert de politie de melding of aangifte. Bij de helft van (49%) bedrijven die vernielingen meldt, wordt proces-verbaal opgemaakt. Een kwart (25%) van de bedrijven die melding doet, geeft aan dat de politie de zaak is gaan onderzoeken.

Regio

Bedrijven in de in het oosten van het land geven vaker dan gemiddeld aan dat de politie de melding heeft geregistreerd (94% versus gemiddeld 78%).

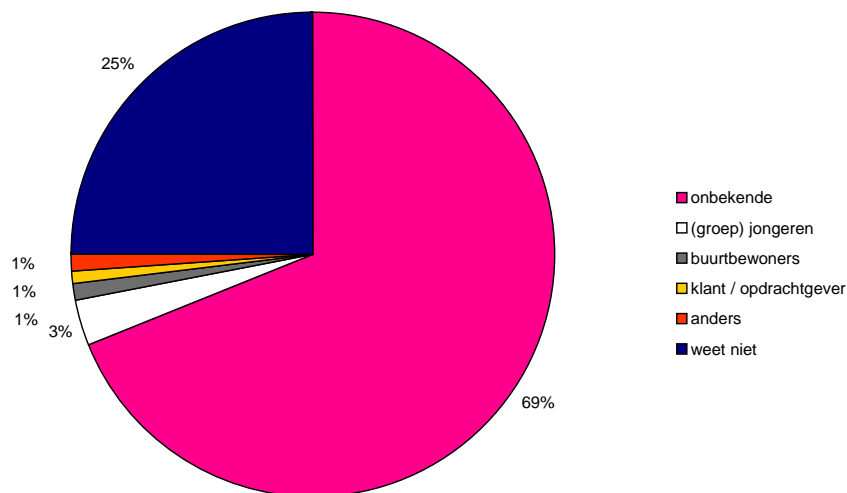
6.8 Aangiftes van vernieling

Ruim een kwart (28%) van de met vernielingen geconfronteerde bedrijven doet in formele zin aangifte hiervan.

6.9 Vermoedelijke dader bij vernieling

Zeven op de tien getroffen bedrijven menen dat de daders van vernielingen, brandstichting of graffiti geen bekenden zijn van de vestiging (69%). Slechts een kleine groep getroffen bedrijven verdenkt klanten of opdrachtgevers, of andere groepen van het plegen van vernielingen.

19 | Vermoedelijke dader van vernielingen (één antwoord mogelijk)¹⁴

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van vernieling, brandstichting en/of graffiti (n=353)

Agglomeratie

Aan de rand van de stad denken ondernemers minder vaak dat de dader van vernieling een onbekende is (62%).

¹⁴ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekende' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

7 Geweld

7.1 Percentage dienstverlenende bedrijven waar geweldsdelicten voorkomen

Onder geweldsdelicten verstaan we voorvallen zoals mishandeling, bedreiging, beroving, afpersing, agressief gedrag of een zedendelict. Van alle dienstverlenende bedrijven heeft 2% te maken met één of meer geweldsdelicten tegen het personeel. Dit is relatief minder dan in 2004 toen nog 4% te maken had met geweld. In 2010 werden ongeveer 6.000 vestigingen met dergelijke delicten geconfronteerd.

Gemiddeld komen geweldsdelicten per getroffen vestiging 6,1 keer per jaar voor.¹⁵

Branche

Reisbureaus en advocatenkantoren worden meer dan gemiddeld (6% versus gemiddeld 2%) getroffen door geweldsdelicten.

Het lage absolute aantal ondervraagde bedrijven dat met geweldsdelicten te maken heeft, staat het niet toe in de rest van dit hoofdstuk uitspraken te doen over het totale aantal geweldsdelicten dat plaatsvindt, noch over de schade die hier mee gemoeid is.

7.2 Meest voorkomende geweldsdelicten

Het meest voorkomende geweldsdelict is bedreiging (82%). Mishandeling en overval/beroving volgen op een respectievelijk tweede en derde plek.

20 / Aard van de geweldsdelicten waar sector slachtoffer van wordt (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

Geweldsdelict	%
Bedreiging	82
Mishandeling	10
Agressief gedrag	9
Insluiper	3
Overval, beroving	2

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van geweldsdelict (n=121)

¹⁵ Van de getroffen ondernemers geeft 71% aan het door hen genoemde aantal delicten zeker te weten, 27% geeft aan het te schatten.

Branche, regio en agglomeratie

Het lage absolute aantal ondervraagde bedrijven dat met geweldsdelicten te maken heeft, staat het niet toe in de rest van dit hoofdstuk uitspraken te doen over branche, agglomeratie en regio.

7.3 Aantal meldingen bij politie van geweldsdelicten

Ruim de helft van de vestigingen (53%) die te maken heeft met geweldsdelicten, meldt dit bij de politie. Eenvijfde (20%) van de bedrijven die met geweldsdelicten te maken heeft, doet daadwerkelijk aangifte bij de politie.

7.4 Redenen om geweldsdelicten niet te melden

Bijna de helft van de bedrijven die getroffen worden door geweld (47%) meldt dit *niet* aan de politie. Eenderde van deze bedrijven (32%) heeft als reden om geen melding te maken omdat ze de problemen zelf hebben aangepakt. Ook geeft eenderde van de gevallen (33%) aan dat de hoogte van het schadebedrag te laag is om geld uitgekeerd te krijgen van de verzekeraar. Tenslotte bestaat bij 21% van de vestigingen die geweldsdelicten niet melden de indruk dat de politie geen actie zal ondernemen naar aanleiding van een melding

21 | Meest genoemde redenen om geweldsdelicten niet te melden bij de politie (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Reden	%
Schade was te klein (binnen eigen risico)	33
Probleem zelf aangepakt	32
Politie doet er toch niets aan	21
Er was te weinig aantoonbaar bewijs	6
Bedrijfsrisico	3
Geen tijd	3

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: meldt geweldsdelict niet bij de politie (n=50)

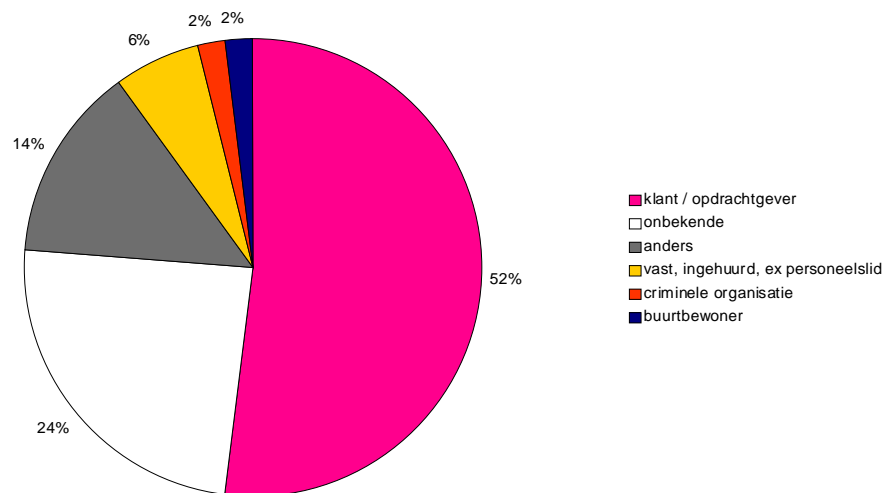
7.5 Registratie van geweldsdelicten door politie

Volgens de grootste groep ondernemers die geweldsdelicten meldt bij de politie, registreert de politie de melding (83%). Bijna de helft (48%) van de bedrijven die geweldsdelicten meldt, geeft aan dat de politie proces-verbaal opmaakt. Volgens eenderde (34%) van de meldende ondernemers is de politie een onderzoek gestart naar aanleiding van de melding of aangifte.

7.6 Vermoedelijke dader geweldsdelict

Ruim de helft (52%) van de dienstverlenende bedrijven die slachtoffer is van geweldsdelicten wijst een klant of opdrachtgever aan als dader. Een kwart (24%) van de bedrijven vermoedt dat de dader een onbekende is van de vestiging. Personeelsleden worden door 6% van de getroffen bedrijven verdacht van het plegen van geweldsdelicten.

22 | *Vermoedelijke dader bij geweldsdelicten (één antwoord mogelijk)*¹⁶

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van geweldsdelict (n=121)

¹⁶ Als bij de vermoedelijke dader 'onbekende' is ingevuld, betekent dit dat men zeker weet dat het geen bekende is van het bedrijf. Bij het invullen van de antwoordcategorie 'weet niet', bestaat er onduidelijkheid over het feit of de dader een bekende is.

8 Overige vormen van criminaliteit

8.1 Percentage dienstverlenende bedrijven waar overige vormen van criminaliteit voorkomt

Van alle bedrijven in de zakelijke dienstverlening is 7% slachtoffer van een andere vorm van criminaliteit dan wij tot nu toe hebben besproken. Dit komt neer op circa 16.500 vestigingen. Bedrijven die te maken hebben met dergelijke overige vormen van criminaliteit, overkomt dit met een gemiddelde frequentie van 16 keer per jaar; in totaal circa 266.000 delicten. De gemiddelde frequentie is daarmee afgenomen ten opzichte van 2004 (gemiddeld 37 keer per jaar).

Ten opzichte van 2004 hebben bedrijven in toenemende mate last van spookfacturen en valse rekeningen (22%). Zevenentwintig procent (27%) van de bedrijven heeft last van computercriminaliteit en oplichterij.

23 | Vormen van overige criminaliteit

Overige vormen	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	%	%	%	%	%	%	%
Computercriminaliteit (hacken, virussen)	27	26	26	23	28	15	27
Oplichting/bedrog/flessentrekkerij	9	18	26	15	13	15	13
Het sturen van spookfacturen/valse rekeningen	9	-	12	11	12	21	22
Fraude	9	8	7	9	8	7	7
Spookadvertenties/acquisitiefraude	5	7	2	4	6	4	7

Bron: TNS NIPO, 2010 Basis: slachtoffer van overig criminaliteitsdelict (2010 n=244, 2009 n=555, 2008 n=701, 2007 n=564, 2006, n=492, 2005 n=595, 2004 n=560)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil ten opzichte van 2004.

Agglomeratie en regio

Het absolute aantal waarnemingen in combinatie met relevante significante verschillen is niet groot genoeg om uitspraken te doen over branche, agglomeratie, regio. Dit geldt ook voor paragraaf 8.2.

8.2 Totale schade overige criminaliteit

Ruim vier op de tien (42%) getroffen bedrijven geven aan *directe* financiële schade op te lopen als gevolg van overige vormen van criminaliteit. De totale directe schade in de zakelijke dienstverlening als gevolg van overige delicten schatten we op ongeveer €11,6 miljoen. Dit is circa €1.700 per getroffen vestiging.

Eenderde (32%) van de getroffen bedrijven geeft aan *indirecte* financiële schade op te lopen als gevolg van overige vormen van criminaliteit. De indirecte schade ramen we op bijna €5,8 miljoen. Dit is circa €1.100 per getroffen vestiging.

Bij elkaar genomen bedraagt de totale schade als gevolg van overige vormen van criminaliteit €17,4 miljoen¹⁷. Dit is afgenomen ten opzichte van 2004 (toen €30 miljoen).

8.3 Aantal meldingen overige vormen van criminaliteit

Bijna een vijfde van de bedrijven (18%) die met overige vormen van criminaliteit te maken hebben, stelt de politie hiervan op de hoogte. Dit is gedaald ten opzichte van 2004 (toen 29%). Gemiddeld maken deze getroffen vestigingen 2,4 keer per jaar melding. Het totaal aantal meldingen berekenen we op ruim 7.000, dat is 3% van het totaal aantal delicten.

Reclame en economische adviesbureaus maken minder vaak dan gemiddeld melding bij politie van een overig delict (10% tegen 18%).

8.4 Redenen om overige vormen van criminaliteit niet te melden

Ruim acht op de tien bedrijven (82%) die met overige vormen van criminaliteit te maken hebben, geven dit niet door aan de politie. De belangrijkste reden om de politie *niet* in te lichten, is de verwachting dat de politie geen actie zal ondernemen naar aanleiding van de melding.

Het absolute aantal waarnemingen in combinatie met relevante significante verschillen is niet groot genoeg om uitspraken te doen over branche, agglomeratie, regio. Dit geldt ook voor paragrafen 8.5 en 8.6.

¹⁷ Dit getal komt niet overeen met het getal in de hoofdtabel (€17 miljoen). Het getal in de hoofdtabel is het resultaat van de optelsom van directe en indirecte schade op basis van niet-afgeronde cijfers. Het getal in de tekst is het resultaat van een optelsom van directe en indirecte schade op basis afgeronde cijfers. Hierdoor kan een verschil optreden.

24 | Meest genoemde redenen voor het niet melden van overige vormen van criminaliteit
(antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Reden	%
Politie doet er toch niets aan	28
Er was te weinig (aantoonbaar) bewijs	15
Probleem zelf aangepakt	13
De schade was te klein om melding te doen	12
Bedrijfsrisico	5
Geen tijd	8

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: meldt overige vormen van criminaliteit niet bij de politie (n=192)

8.5 Registratie van overige vormen van criminaliteit door politie

Volgens ruim drie kwart van de ondernemers (77%) die overige delicten meldt bij de politie, registreert de politie de melding. Volgens 54% van de meldende ondernemers is procesverbaal opgemaakt. Volgens één op de drie ondernemers (29%) die overige delicten meldt, is de politie een onderzoek gestart.

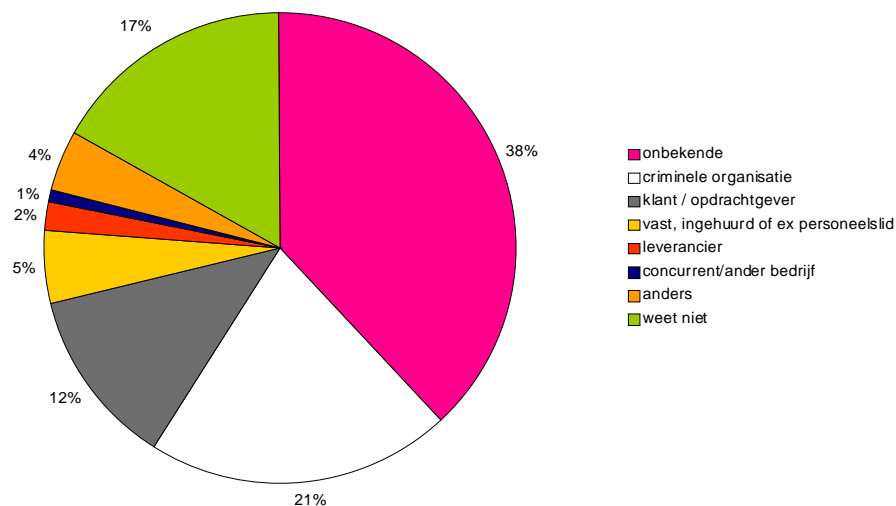
8.6 Aangifte van overige vormen van criminaliteit

Acht procent (8%) van de bedrijven die te maken heeft met overige vormen van criminaliteit, doet hiervan daadwerkelijk aangifte bij de politie.

8.7 Vermoedelijke dader van overige vormen van criminaliteit

Bijna vier op de tien (38%) van de dienstverlenende bedrijven die slachtoffer is van overige delicten wijst een onbekende aan als dader. Een op de vijf (21%) van de bedrijven vermoedt dat de dader lid is van een criminele organisatie. Een tiende (12%) verdenkt klanten of opdrachtgevers.

25 | Vermoedelijke dader overige criminaliteit

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: vermoedelijke dader overige criminaliteit(n=244)

9 Interne criminaliteit

9.1 Percentage dienstverlenende bedrijven waar interne criminaliteit voorkomt

Onder interne criminaliteit verstaan we hier diefstal van geld of goederen door het eigen personeel. In de meting van 2006 is hier voor de eerste keer naar gevraagd. We maken alleen de vergelijking met 2006 en niet met voorgaande jaren.

Van alle dienstverlenende bedrijven heeft in 2010 2% te maken gehad met een vorm van interne criminaliteit¹⁸.

9.2 Maatregelen ter voorkoming interne criminaliteit

De bedrijven nemen verschillende maatregelen om interne criminaliteit tegen te gaan. Deze vraag is voorgelegd aan alle bedrijven met één of meer werknemers in dienst. Het controleren van referenties bij de aanname van nieuw personeel wordt het meest genoemd. Ruim 6 op de 10 bedrijven (61%) noemen deze maatregel. Daarnaast noemen bijna 4 op de 10 bedrijven (37%) dat zij regels opstellen voor het personeel om zo interne criminaliteit tegen te gaan en dat zij standaard aangifte doen van interne criminaliteit (35%). Een kwart van de bedrijven (25%) vraagt om een Verklaring Omtrent Gedrag.

26 | *Maatregelen ter voorkoming van interne criminaliteit, antwoordcategorieën voorgelezen*

Maatregel	%
Controleren van referenties bij aanname nieuw personeel	61
Standaard aangifte doen van interne criminaliteit bij de politie	38
Opstellen van regels voor het personeel m.b.t. interne criminaliteit	37
Verklaring Omtrent Gedrag	27
Geen maatregelen getroffen	17

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: (n=1.939), bedrijven met 1 of meer werknemers in dienst

Branche

Bedrijven in het bank- en verzekeringswezen passen vaker dan gemiddeld bepaalde maatregelen toe ter preventie van interne criminaliteit. Zo vragen ze vaker dan gemiddeld om een Verklaring Omtrent Gedrag (61%).

Ook reisbureaus en advocatenkantoren nemen vaker dan gemiddeld bepaalde maatregelen om interne criminaliteit te voorkomen. Deze bedrijven controleren vaker dan gemiddeld referenties van nieuw personeel (67%).

¹⁸ Dit is inclusief eenmanszaken.

Architectenbureaus en ingenieurs treffen minder maatregelen dan gemiddeld om interne criminaliteit te voorkomen. Ze vragen minder vaak dan gemiddeld om een Verklaring Omtrent Gedrag (12%), controleren minder vaak referenties van nieuw personeel (53%), stellen minder snel regels op om interne criminaliteit te voorkomen (28%) en hebben minder vaak dan gemiddeld de regel standaard aangifte te doen van interne criminaliteit (29%).

Agglomeratie

Bedrijven aan de rand de stad stellen vaker regels op voor het personeel (40%).

10 Tevredenheid politie

10.1 Contact met politie omtrent delicten

In de voorgaande hoofdstukken is vastgesteld dat het meldings- en aangiftegedrag wisselt per delict. In de hele sector zakelijke dienstverlening heeft in totaal 12% van alle bedrijven het afgelopen jaar één of meer delicten gemeld (dus inclusief de bedrijven die geen last hebben van criminaliteit). Dit is minder dan in 2004 toen 19% van de bedrijven melding maakte van één of meer delicten. Zes procent (6%) van de bedrijven in de zakelijke dienstverlening heeft van één of meer delicten in officiële zin aangifte gedaan. Dit is ook minder dan in 2004. Toen deed nog 9% aangifte.

27 | *Contact met de politie: meldings- en aangiftegedrag van alle dienstverlenende bedrijven*

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
<i>% van alle dienstverlenende bedrijven</i>	%	%	%	%	%	%	%
Melding gedaan totaal (van 1 of meer soorten delicten)	19	16	16	15	13	12	12
Aangifte gedaan totaal (van 1 of meer soorten delicten)	9	8	8	7	7	6	6

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: alle bedrijven, dus ook niet-slachtoffers (2010 n=3689, 2009 n=10.373, 2008 n=12.118, 2007 n=10.106, 2006 n=9.047, 2005 n=9.271, 2004 n=7.819)

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil ten opzichte van 2004

Branche

Architecten en ingenieurs (8%) en reclame- en economische adviesbureaus (10%) maken minder vaak dan gemiddeld melding van criminaliteit.

Agglomeratie

Bedrijven in het centrum van de stad (14%) en bedrijven aan de rand van de stad (13%) doen vaker dan gemiddeld melding. Bedrijven buiten de stad doen minder vaak dan gemiddeld melding (7%). Ook doen bedrijven met deze stedelijke ligging minder vaak aangifte (4%).

Regio

Bedrijven in het noorden van het land doen minder vaak melding (8%). Ook doen bedrijven uit deze regio minder vaak aangifte (3%).

In onderstaande tabel staat voor de verschillende delicten weergegeven, welk percentage van de slachtoffers het delict meldt, dan wel aangifte doet.

28 | Meldingsgedrag van de met criminaliteit geconfronteerde dienstverlenende bedrijven

Delict	Melding 2004	Melding 2005	Melding 2006	Melding 2007	Melding 2008	Melding 2009	Melding 2010
<i>% van getroffen bedrijven</i>	%	%	%	%	%	%	%
Inbraak	89	90	87	88	88	86	86
Diefstal	65	59	67	61	60	64	62
Vernieling	47	46	48	47	45	46	48
Gewelddelicten	55	53	53	56	50	56	53
Overige delicten	29	28	29	30	27	31	18

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: slachtoffer van betreffende delict

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil ten opzicht van 2004.

29 | Aangiftegedrag van de met criminaliteit geconfronteerde dienstverlenende bedrijven

Delict	Aangifte 2004	Aangifte 2005	Aangifte 2006	Aangifte 2007	Aangifte 2008	Aangifte 2009	Aangifte 2010
<i>% van getroffen bedrijven</i>	%	%	%	%	%	%	%
Inbraak	36	39	34	33	40	35	38
Diefstal	40	33	39	35	38	37	40
Vernieling	21	26	23	24	24	25	28
Gewelddelicten	21	21	22	20	20	21	20
Overige delicten	13	14	13	16	14	15	8

Bron: TNS NIPO, 2010

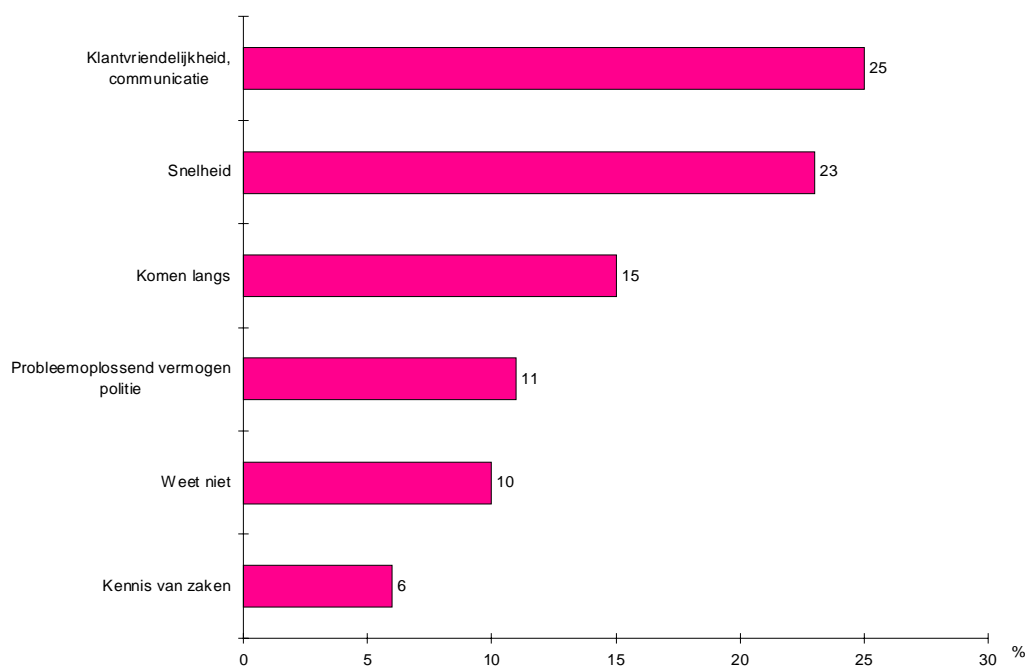
Basis: slachtoffer van betreffende delict

Een vetgedrukt cijfer betekent een significant verschil ten opzicht van 2004.

10.2 Tevredenheid aspecten contact met politie

De dienstverlenende bedrijven die contact hebben met de politie voor het melden of aangeven van een delict, noemen een aantal punten waarop de politie in hun ogen goed werk aflevert. Het meest genoemde punt is de klantvriendelijkheid van de politie (25%), en de snelheid waarmee de politie de melding afhandelt (23%).

30 | *Meest genoemde positieve aspecten van contact met de politie (open vraag, meer antwoorden mogelijk)*

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: heeft een of meer delicten gemeld bij de politie (n=514)

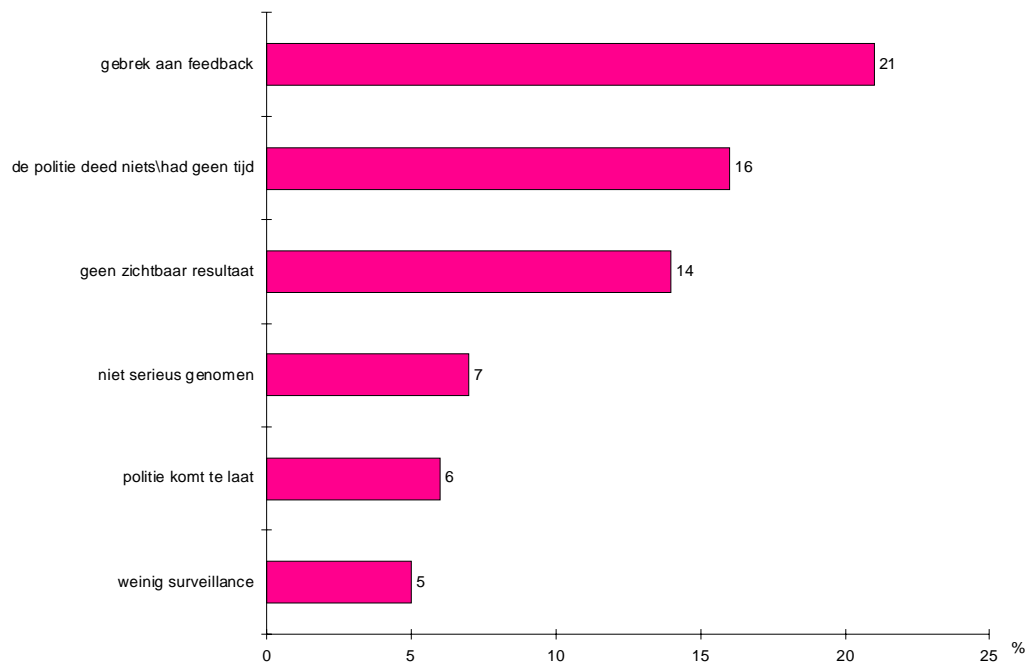
Branche

Reisbureaus en advocatenkantoren noemen vaker dan gemiddeld dat ze tevreden zijn over dat de politie langs komt als je ze nodig hebt (25%).

10.3 Aspecten waarover dienstverlenende bedrijven ontevreden zijn in contact met politie

De dienstverlenende bedrijven die een delict melden of aangeven, noemen ook een aantal punten waarop de politie in hun ogen minder goed werk aflevert. Zij noemen vooral het gebrek aan terugkoppeling (21%), het gebrek aan tijd van de politie (16%) en het uitblijven van een zichtbaar resultaat (14%).

31 | Meest genoemde negatieve aspecten van contact met de politie (open vraag, meer antwoorden mogelijk)

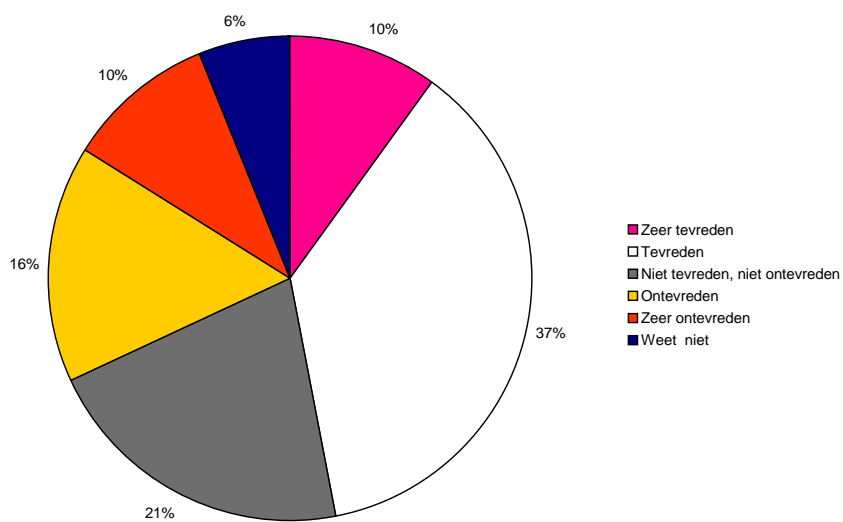
Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: heeft een of meer delicten gemeld bij de politie (n=514)

10.4 Mate van tevredenheid over politie bij melding of aangifte

Bijna de helft (47%) van de dienstverlenende bedrijven die melding en/of aangifte doen, is over het geheel genomen tevreden of zelfs zeer tevreden over de manier waarop de politie die melding van delicten afhandelt. Een kwart (26%) van de bedrijven die contact heeft met de politie over een melding of aangifte is ontevreden of zeer ontevreden over het optreden van de politie.

32 | *Mate van tevredenheid met het afhandelen van meldingen en aangiften door de politie*
(één antwoord mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: heeft één of meer delicten gemeld bij de politie (n=533)

11 Advies inwinnen en project participatie

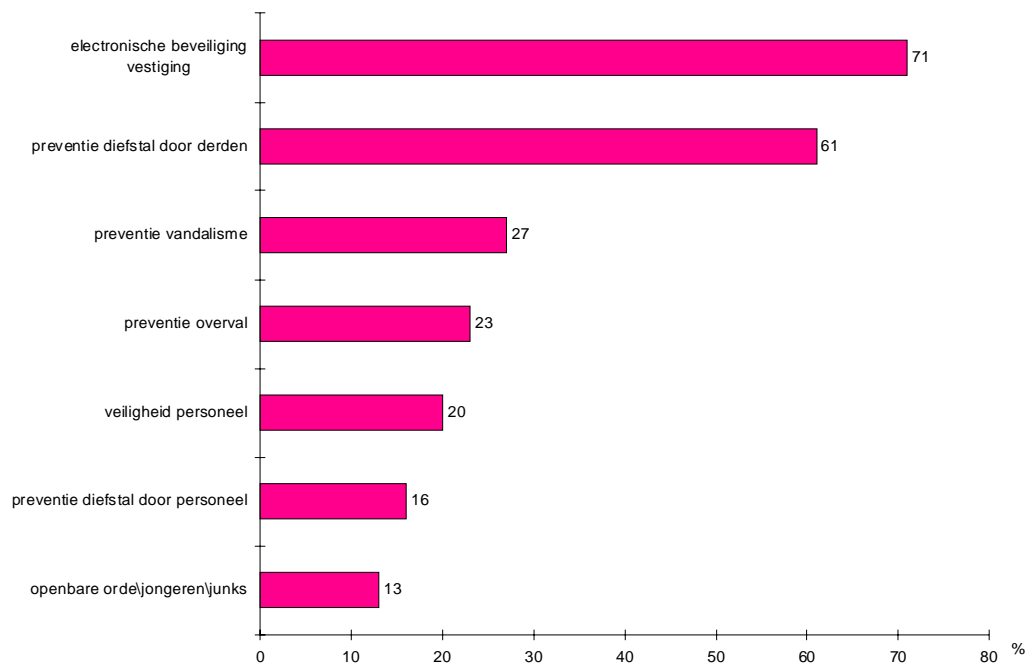
11.1 Aantal dienstverlenende bedrijven dat advies inwint over criminaliteitspreventie en veiligheid

Veertien procent (14%) van de bedrijven in de zakelijke dienstverlening laat zich adviseren op het terrein van criminaliteitspreventie en veiligheid. Dit is lager dan in 2004 toen 17% van de bedrijven zich liet adviseren. Bedrijven die criminaliteit in sterkere mate als een probleem beschouwen laten zich relatief vaak adviseren. Eveneens bestaat er een verband tussen het inwinnen van advies en slachtofferschap: bedrijven die enkelvoudig of meervoudig slachtoffer zijn, laten zich vaker adviseren dan gemiddeld.

11.2 Terreinen waarop dienstverlenende bedrijven advies inwinnen

In veruit de meeste gevallen hebben de ingewonnen adviezen te maken met elektronische beveiliging van de vestiging en het voorkomen van diefstal door derden.

33 / Adviesterreinen (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: laat zich adviseren (n=575)

Branche

Ook reisbureaus en advocatenkantoren vragen vaker dan gemiddeld advies over bepaalde onderwerpen. Bedrijven in deze branche vragen vaker advies over de preventie van de veiligheid van het personeel (33%).

Reclame- en economische adviesbureaus vragen over bepaalde onderwerpen ook minder vaak dan gemiddeld advies. Bedrijven in deze branche vragen minder vaak advies over veiligheid van het personeel (13%), het voorkomen van diefstal door derden (13%) en zwaar hang- en sluitwerk (3%).

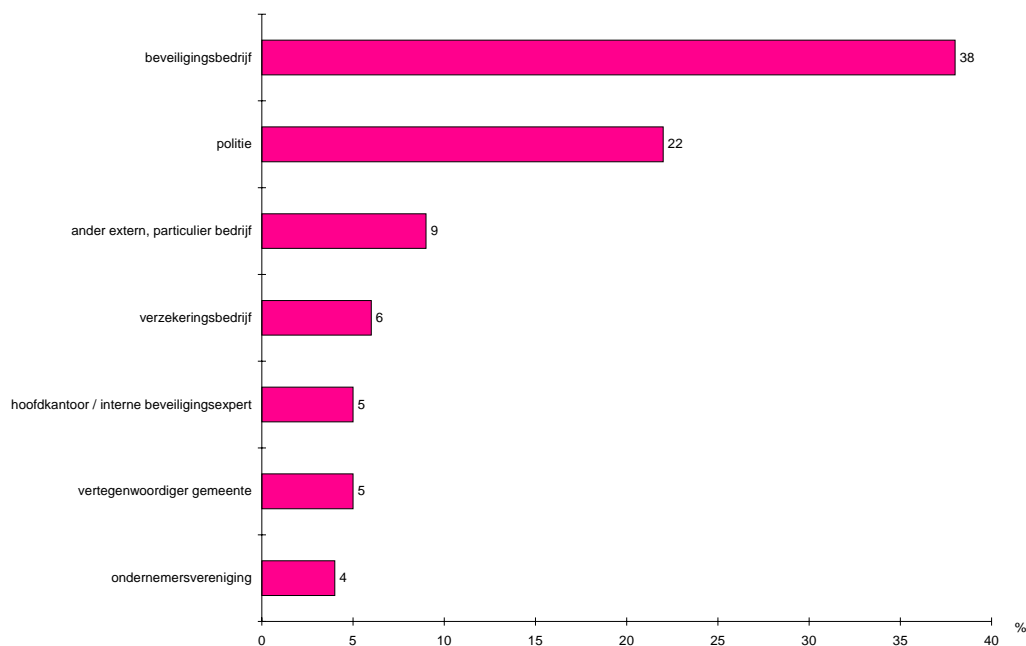
Regio

Bedrijven in de Randstad vragen vaker dan gemiddeld advies over openbare orde problemen (23%). In de rest van het westen (17%) en in het noorden van het land (11%) vraagt men minder vaak advies over preventie van overvallen.

11.3 Partijen waarbij dienstverlenende bedrijven advies inwinnen

Bijna vier op de tien dienstverleningsbedrijven (38%) die zich laten adviseren over criminaliteit en veiligheid, kloppen voor dit advies aan bij private beveiligingsbedrijven.

34 | *Adviserende partijen (open vraag, meer antwoorden mogelijk)*

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: laat zich adviseren (n=575)

Branche

Reclamebureaus laten zich vaker dan gemiddeld adviseren door de politie (29%).

Regio

Bedrijven in de rest van het westen laten zich vaker adviseren door de politie (29%).

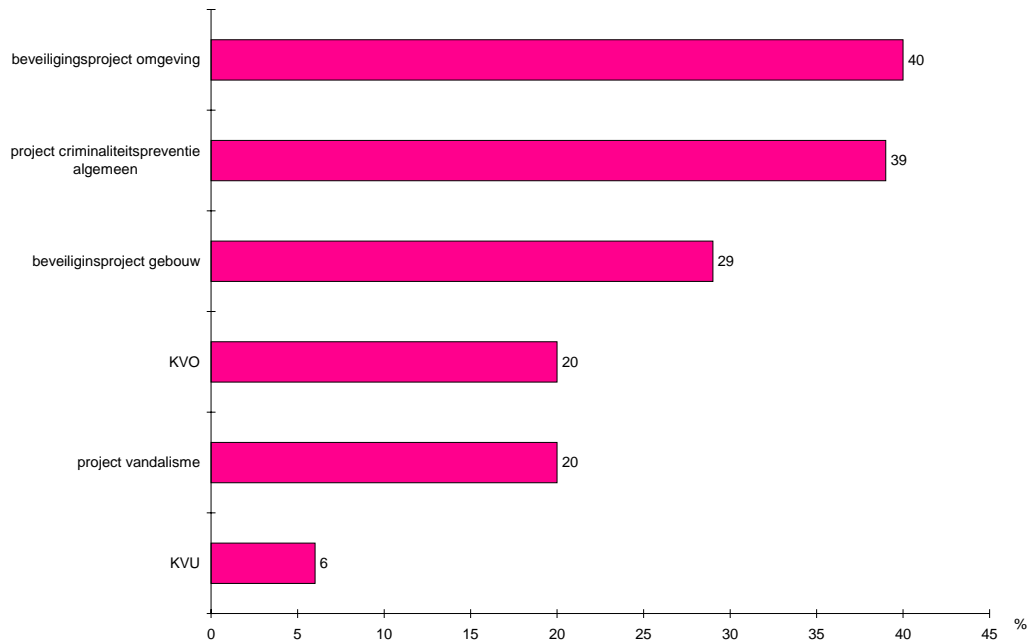
11.4 Participatie in projecten op het gebied van (bestrijding van) criminaliteit

Een klein gedeelte van de dienstverlenende bedrijven (3%) participeert in projecten op het gebied van (bestrijding van) criminaliteit, openbare orde en veiligheid. Dit is een afname ten opzichte van 2004 (toen 4%). Ook hier zien we een relatie met de criminaliteitssituatie: bedrijven die criminaliteit vaker als een probleem ervaren, nemen vaker deel aan projecten. Meervoudige slachtoffers doen ook vaker mee aan projecten.

11.5 Soort projecten waaraan dienstverlenende bedrijven deelnemen

De bedrijven die deelnemen aan projecten, nemen het meest deel aan beveiligingsprojecten van de omgeving, criminaliteitspreventie in het algemeen en beveiligingsprojecten omtrent het gebouw.

35 / Soort project (antwoordcategorieën voorgelezen, meer antwoorden mogelijk)

Bron: TNS NIPO, 2010

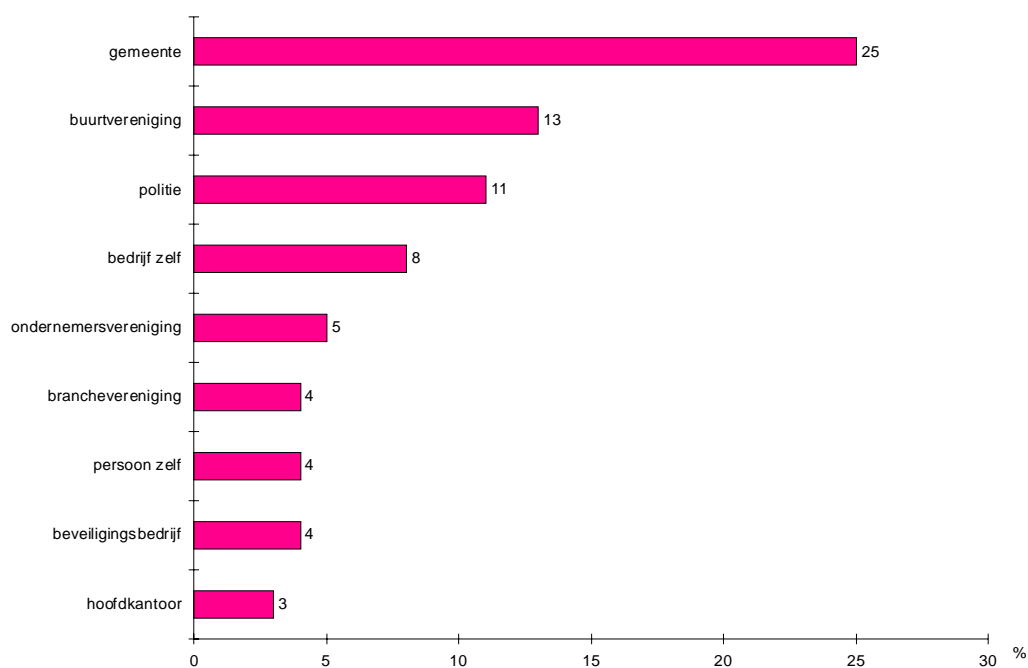
Basis: neemt deel aan project (n=139)

N.B.: De absolute aantallen zijn te klein om representatieve uitspraken te kunnen doen voor branche, agglomeratie of regio.

11.6 Organisatoren van projecten

De projecten waar bedrijven aan deelnemen, worden meestal georganiseerd door de gemeente, buurtvereniging of politie.

36 / *Organisatoren van projecten (open vraag, meer antwoorden mogelijk)*

Bron: TNS NIPO, 2010

Basis: deelgenomen aan projecten (n=139)

N.B.: De absolute aantallen zijn te klein om representatieve uitspraken te kunnen doen voor branche, agglomeratie of regio.

Onderzoeksverantwoording

Het onderzoek

Het veldwerk van de Monitor Criminaliteit Bedrijfsleven 2010 liep 11 weken en vond plaats van *12 oktober tot en met 22 december 2010*. In totaal zijn 30.000 bedrijven op vestigingsniveau telefonisch ondervraagd over hun criminaliteits- en veiligheidssituatie gedurende de 12 maanden voorafgaand aan het onderzoek.

Het responspercentage onder de benaderde bedrijven is met **38%** goed te noemen voor onderzoek onder bedrijven. Mogelijk vinden bedrijven het onderwerp criminaliteit zodanig belangrijk dat zij graag meewerken. Gezien de veldwerkperiode hebben de resultaten van het onderzoek betrekking op een groot deel van het jaar 2010 en het laatste kwartaal van 2009. Uit oogpunt van leesbaarheid hebben we deze verbijzondering in het rapport achterwege gelaten en zijn de resultaten in tegenwoordige tijd geformuleerd.

Disproportionele stratificatie en herweging

De structuur van de zakelijke markten wordt gekenmerkt door een scheve verdeling: er zijn heel veel kleine bedrijven en relatief weinig grote ondernemingen. Ook de verdeling over sectoren en regio's is ongelijkmatig. Om over de afzonderlijke sectoren, grootteklassen en regio's nauwkeurige uitspraken te kunnen doen, is de steekproef disproportioneel gestratificeerd naar sector en bedrijfsgrootte.

Disproportionele stratificatie houdt in dat om nauwkeurige uitspraken te kunnen doen, bewust wordt afgeweken van de verhoudingen in de populatie. Bepaalde categorieën (bijvoorbeeld: grote ondernemingen) worden in de steekproef welbewust opgehoogd en in andere categorieën (bijvoorbeeld bedrijven met 1 werkzame persoon) worden naar rato van het aantal bedrijven in de populatie minder interviews gerealiseerd. In de analyse wordt hiervoor gecorrigeerd door te herwegen naar de TNS NIPO populatie van bedrijfsvestigingen.

Ten behoeve van de nauwkeurigheid van de onderzoeksresultaten is met de allocatie van de aantallen gesprekken over de sectoren rekening gehouden met de verwachte spreiding in aantal delicten (op basis van de onderzoeksresultaten MBI 2002). Er is rekening gehouden met een spreiding in delicten en het is ook mogelijk te kijken naar de 10% van bedrijven met de meeste delicten. In bijlage 2 zijn de belangrijkste gegevens samengevat.

Voor een gedetailleerde beschrijving van de gehanteerde procedures verwijzen we naar het Handboek Monitor Criminaliteit Bedrijfsleven.

Gerealiseerde steekproef

In totaal zijn de 30.000 bedrijven op vestigingsniveau ondervraagd volgens de volgende verdeling over sectoren:

1 | Gerealiseerde steekproefaantallen

	Bouw	Detail- handel	Horeca	Vervoer	Dienst- verlening	Totaal
1	2.054	1.307	629	824	1.529	6.343
2 t/m 4	1.637	4.454	3.046	769	1.022	10.928
5 t/m 9	1.117	2.786	1.125	454	417	5.899
10 t/m 19	842	1.467	639	404	268	3.620
20 t/m 49	505	632	311	411	260	2.119
50 t/m 99	158	168	56	157	81	620
100+	117	54	40	148	112	471
Totaal	6.430	10.868	5.846	3.167	3.689	30.000

De schatting van de schade die bedrijven lijden als gevolg van criminaliteit is gebaseerd op de inschatting van de ondervraagden. De op deze manier verkregen gemiddelde schadebedragen zijn, na verwijdering van uitschieters, vermenigvuldigd met het aantal getroffen bedrijven. Voor een uitgebreide beschrijving van de gehanteerde methode verwijzen we naar het Handboek.

Management Summary

The objective of the *Monitor Criminaliteit Bedrijfsleven* ('Monitor Crime in the Business Sector', MCB) is to provide an insight into the victimisation of Dutch companies and the measures they take to combat criminality. The MCB makes it possible to use facts and figures to discuss the safety of companies and the measures needed to improve safety. This involves evaluating the various developments throughout the years.

The questions on which the MCB is based are:

- § What is the nature and extent of crime against Dutch companies?
- § What is the nature and extent of the loss companies incur as a result of these crimes?
- § What preventive measures do companies take to combat crime?
- § What is the notification and reporting conduct of companies afflicted by crime?
- § What is the companies' experience and appreciation of police actions?
- § Are there differences in these issues between the sectors?
- § How do the results from this survey compare with the benchmark survey of the *Monitor Criminaliteit Bedrijfsleven* carried out in 2004? This relates, in particular, to the absolute numbers of companies in each sector confronted with crime, the total number of offences and the nature of the offences.

In addition, we answer the question as to what percentage of the companies:

- § experience criminality as a problem;
- § has implemented preventive measures and/or participate in projects;
- § makes records of crimes;
- § has been confronted with offences;
- § is confronted with internal criminality and has implemented preventive measures.

The survey has been carried out in the following five¹ sectors of the Dutch business community:

- § Construction;
- § Retail;
- § Hotel and restaurant;
- § Transport;
- § Commercial services.

The fieldwork was carried out in the period from 12 October to and including 23 December 2010.

This summary contains a comprehensive review of the overall results from the survey. The question as to the differences between the sectors is answered separately for each issue. We

¹ Between 2004 and 2009, the investigation was carried out in the same five sectors and at the same scale. The total number of companies that participated in the 2010 investigation was lower than in previous investigations. However, this has no impact on the comparability of the results with previous findings. Further explanation can be found in the investigation justification.

have also focused on differences between the zero measurement in 2004 and the measurement in 2010. Further, we also address relevant trends that have been witnessed in the period from 2004 up to and including 2010. It is also interesting to gain an insight into developments in relation to 2009. That is why we have also highlighted the most relevant and eye-catching differences compared to 2009.

In addition, the five sector reports also address significant differences between branches within a sector, and between companies with different geographic locations (urban agglomeration and the region).

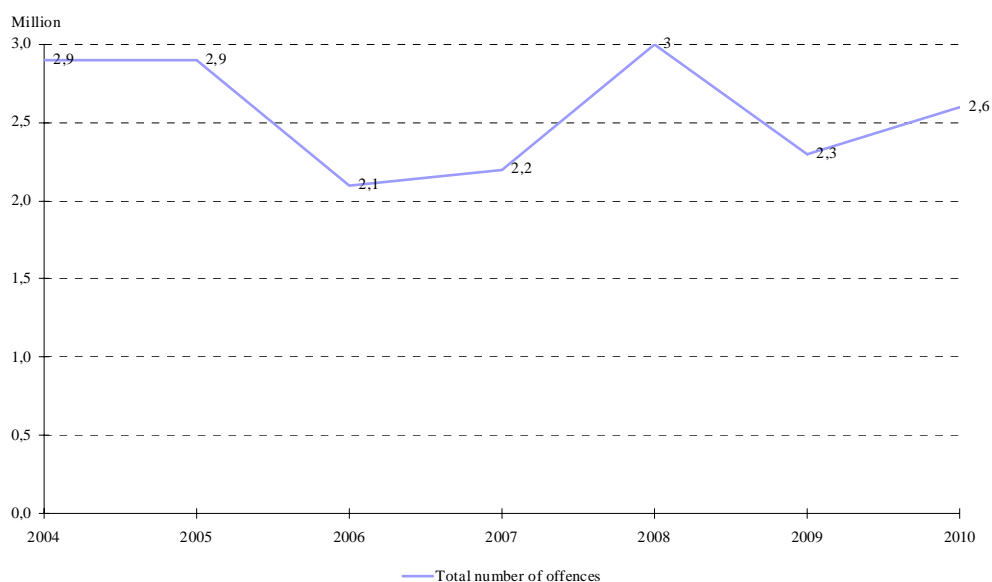
The table on page 303 and 304 summarises the most important figures for each sector from 2004 up to and including 2010. This table also includes the reliability margins required to interpret and compare the figures in the correct manner. Effective sampling and interim adjustments of the sample based on variance analyses largely succeeded in achieving reliability margins of 10% or less².

1.1 Nature and extent of crime against companies

The results from the MCB 2010 reveal that the total number of reported offences has decreased compared to 2004. 2.9 million offences were reported by the construction, hotel and restaurant, transport and commercial services sectors in 2004. This figure was 2.6 million in 2010. The total number of offences has fluctuated over the concerned period. In 2006 and 2007, the number of offences was around 2 million. In 2009, the number of offences rose to 3 million, only to fall again in 2009. Theft was the most reported offence in 2010. Just as in years gone by, the highest number of thefts was reported in the retail sector. The total number of thefts in the retail sector can be estimated at almost 1.7 million in 2010.

² The total number of companies that participated in the commercial services sector in the 2010 investigation was lower than in previous investigations. However, this has no impact on the comparability of the results with previous findings. Further explanation can be found in the investigation justification.

1 | Trend total number of offences 2004 – 2010

Source: TNS NIPO, 2010

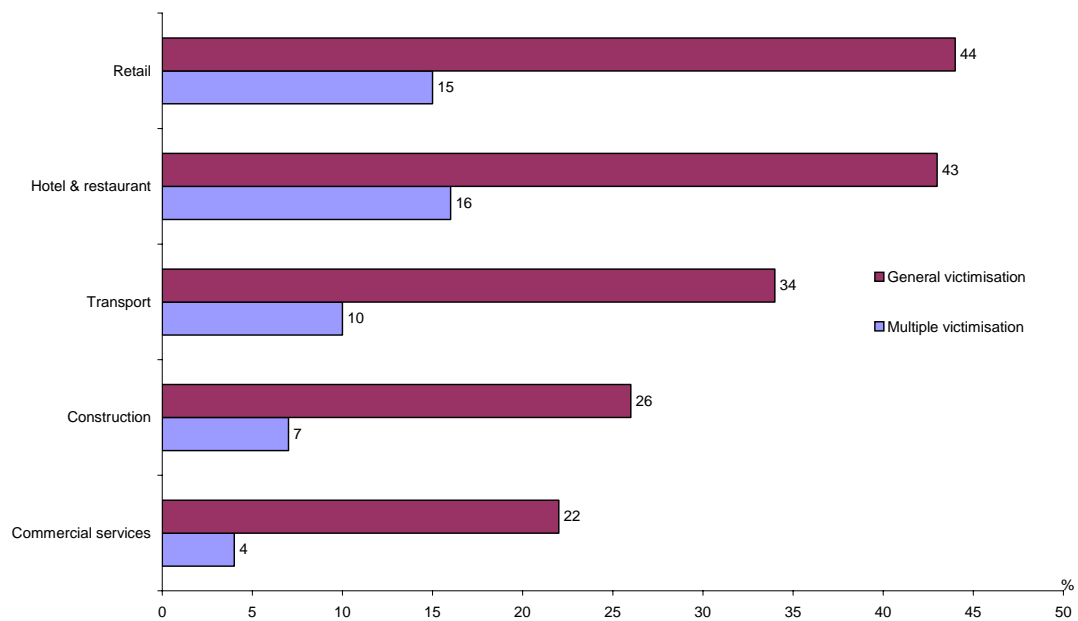
The majority of companies have not been afflicted by crime. In 2010, almost a third (31%) of all companies in the investigated sectors indicated that they had been the victim of one or more *types* of criminality (general victimisation) in the past 12 months. The number of companies that encountered crime was the highest in the retail and the hotel and restaurant sectors.

General victimisation has decreased significantly in all sectors since 2004. 49% of the companies in the *retail* sector were confronted with one or more forms of criminality in 2004, compared to 44% in 2010. 47% of the companies in the *hotel and restaurant* sector were victims of crime in 2004 as compared to 43% in 2010. In 2010 the *commercial services* and *construction* sectors were, in relative terms, least afflicted by crime: 22% and 26% (respectively) of the company branches were victims of crime. In the *transport sector*, one-third (34%) of company branches were afflicted by crime. In just about all sectors, general victimisation has more or less continued its downward trend. However, there have been major fluctuations in the period from 2004 to 2010.

In addition to general victimisation, Table 2 also contains figures for multiple victimisation. Multiple victimisation refers to companies that have been victims of *various* types of criminality over the past 12 months. Companies that are multiple victims have, for example, have been afflicted by burglary as well as theft. 9% of the company branches in the sectors examined in this survey were victims of more than one type of crime, ranging from 4% in the commercial services sector to 16% in the hotel and restaurant sector. In relation to 2004,

multiple victimisation has fallen in *all* sectors. In the same way as general victimisation, there is also a downward trend in multiple victimisation (without major increases or decreases).

2 | *General and multiple victimisation per sector in 2010 (in %)*

Source: TNS NIPO, 2010

Comparison of results from 2009 with 2010

General and multiple victimisation in 2010 are comparable with 2009 in all sectors. Even when the sectors are examined individually, there are no noteworthy differences compared to 2009.

In addition to general and multiple victimisation, it is possible to present results per offence type (table 3). In *almost all* sectors, the percentage of company branches that have been afflicted by theft, burglary, vandalism and violence has fallen in relation to 2004 (with the exception of violence in the construction sector and burglary in the hotels and restaurant sector).

However, the extent of the various forms of criminality differs between the five sectors examined by the survey. *Retail* companies are more frequently confronted with *theft* compared to the average in all sectors (28% compared to an average of 13%). However, the percentage of companies in the retail sector confronted by theft has fallen compared to 2004, when 32% companies in the retail sector were confronted by theft. The transport and commercial services sectors experienced the biggest fall, in relation to 2004, in the percentage of companies afflicted by theft. Over time, this fall continued to progress at a steady rate.

The percentage of companies afflicted by *vandalism* is the highest in the hotel and restaurant sector (21% compared to the 11% average). In terms of burglary, the percentage of afflicted companies is highest in the hotel and restaurant sector and the transport sector. The share of branches that have been confronted by violence has, over the years, been highest in the hotel and restaurant sector and the retail sector.

3 / *Victimisation per offence type per sector from 2004 up to and including 2010, with significant differences between 2004 and 2010*

% companies confronted with		Construction	Retail trade	Hotel and restaurant	Transport	Commercial services
Burglary	2004	13,3	14,5	16,6	20,1	11,0
	2005	12,6	13,1	14,5	17,9	8,7
	2006	12,2	10,9	12,6	16,5	8,5
	2007	12,3	10,9	13,6	15,9	8,2
	2008	10,5	10,2	13,7	13,6	7,2
	2009	10,3	9,9	14,6	14,8	6,1
	2010	11,3	10,1	15,4	14,0	5,8
<i>diff.</i>	-15%	-30%	-	-30%	-47%	
Theft	2004	11,8	31,7	17,0	14,7	6,2
	2005	11,0	30,1	16,3	12,4	5,0
	2006	11,2	27,8	14,7	11,5	5,1
	2007	11,5	27,0	14,8	11,6	4,4
	2008	9,3	28,4	14,6	9,7	3,9
	2009	10,0	27,2	13,9	9,9	3,5
	2010	9,9	27,9	13,6	10,6	3,4
<i>diff.</i>	-16%	-12%	-20%	-28%	-45%	
Vandalism	2004	11,6	18,4	24,1	17,2	11,5
	2005	10,2	19,6	24,1	16,2	10,8
	2006	10,5	18,4	23,1	14,8	10,0
	2007	9,6	18,4	23,6	13,4	10,7
	2008	8,9	17,8	24,1	11,8	9,5
	2009	8,2	15,2	21,8	12,4	8,8
	2010	7,6	13,9	21,3	12,3	8,3
<i>diff.</i>	-34%	-24%	-12%	-28%	-28%	
Violence	2004	2,2	6,7	10,0	7,3	3,6
	2005	1,6	6,2	9,1	5,3	2,8
	2006	2,0	5,2	9,1	5,2	2,9
	2007	1,8	5,0	8,9	4,6	2,9
	2008	1,8	5,6	9,1	4,2	2,8
	2009	1,7	5,4	8,0	4,6	2,6
	2010	1,7	5,9	8,5	5,3	2,4
<i>diff.</i>	-	-12%	-15%	-27%	-33%	

Source: TNS NIPO, 2010

Figures shown in bold indicate a significant difference from 2004.

Comparison of results from 2009 with 2010

There are no relevant differences in the extent that various forms of criminality are encountered in the five sectors examined by the survey. An exception to this rule is the offence of ‘vandalism’, in the retail sector. The number of the companies in the *retail* sector that were victims of vandalism dropped in relation to 2009 (from 15% in 2009 to 14% in 2010).

In addition to the question whether companies were afflicted by criminality, it was also established how often victimised companies were afflicted in the past year. By combining the number of victimised companies with the average number of committed offences, we are able to estimate the total number of offences in 2010 (table 4). We have also highlighted how the offences have developed over time.

Table 4 shows that the number of thefts in the construction, hotel and restaurant, transport and commercial services sectors has fallen in relation to 2004. As stated earlier, *theft* in the retail sector is the most common type of crime. In 2010, there were also 1.7 million thefts in the retail sector. This is comparable with the number of thefts in 2004. In the years in between, the number of thefts in the retail sector fluctuated greatly. This was demonstrated by a major drop in 2007, after which the number of thefts almost doubled in 2008.

In the transport, hotel and restaurant and commercial services sectors, vandalism is the most common type of crime (along with theft, in the hotel and restaurant sector). In relation to 2004, the level of vandalism fell in all sectors. However, this fall has occurred with ups and downs. In the retail and transport sectors, a major part of this fall took place in 2009. In the construction and commercial services sectors, the number of offences fluctuated greatly in 2005 and 2008, only to fall once again in 2009.

Burglary is most common in the retail and commercial services sectors. In relation to 2004, the number of burglaries also fell in almost all sectors (with the exception of the construction sector). In the retail and commercial services sectors, this fall was particularly sudden around 2005. The fall in the hotel and restaurant and transport sectors occurred more gradually.

Significant differences in the number of offences between 2004 and 2010 are listed in table 4.

4 | Number of offences per sector and offence type from 2004 up to and including 2010, with significant differences between 2004 and 2010

Offence		Construction	Retail trade	Hotel and restaurant	Transport	Commercial services
Burglary	2004	21.000	42.000	12.000	17.000	34.000
	2005	18.000	32.000	10.000	15.000	27.000
	2006	18.000	29.000	9.000	16.000	25.000
	2007	19.000	28.000	9.000	13.000	24.000
	2008	19.000	26.000	9.000	10.000	31.000
	2009	18.000	27.000	9.000	11.000	25.000
	2010	20.000	26.000	10.000	10.000	23.000
	<i>diff.</i>	-	-38%	-17%	-41%	-32%
Theft	2004	27.000	1.500.000	49.000	27.000	28.000
	2005	22.000	1.600.000	45.000	16.000	21.000
	2006	24.000	1.200.000	33.000	16.000	20.000
	2007	26.000	974.000	35.000	13.000	21.000
	2008	23.000	1.727.000	34.000	12.000	22.000
	2009	26.000	1.527.000	29.000	10.000	21.000
	2010	22.000	1.674.000	29.000	10.000	15.000
	<i>diff.</i>	-19%	-	-41%	-63%	-46%
Vandalism	2004	24.000	86.000	38.000	19.000	47.000
	2005	18.000	88.000	37.000	19.000	38.000
	2006	19.000	89.000	38.000	18.000	39.000
	2007	16.000	92.000	39.000	15.000	46.000
	2008	23.000	93.000	38.000	11.000	53.000
	2009	18.000	71.000	32.000	14.000	48.000
	2010	15.000	62.000	29.000	13.000	36.000
	<i>diff.</i>	-38%	-28%	-24%	-32%	-23%
Violence ³	2004	2,2	6,7	10,0	7,3	3,6
	2005	1,6	6,2	9,1	5,3	2,8
	2006	2,0	5,2	9,1	5,2	2,9
	2007	1,8	5,0	8,9	4,6	2,9
	2008	1,8	5,6	9,1	4,2	2,8
	2009	1,7	5,4	8,0	4,6	2,6
	2010	1,7	5,9	8,5	5,3	2,4
	<i>diff.</i>	-	-12%	-15%	-27%	-33%

Figures based on respondents' estimates

Source: TNS NIPO, 2010

Figures shown in bold indicate a significant difference from 2004.

The difference scores are based on rounded-off figures.

³ In view of the limited incidence of violent crimes, it is not statistically justifiable to issue estimates of the total number of violent offences. The percentages in this row indicate victimisation per sector, where violence is encountered.

Comparison of results from 2009 with 2010

If we compare the results of 2010 with those of 2009, we see that the number of thefts in the construction sector has fallen (from 26,000 in 2009 to 22,000 in 2010). The number of thefts also fell in the commercial services sector (from 21,000 in 2009 to 15,000 in 2010). Further, the level of vandalism fell in the commercial services sector (from 48,000 in 2009 to 36,000 in 2010).

Top 10 percent of the most afflicted company branches per sector

This section distinguishes the company branches most afflicted by criminality. To this end, for each sector, we have selected 10 percent of company branches most afflicted by criminality. We refer to this group as “the top 10 percent most afflicted companies”. We then compare this group against company branches that have been less afflicted. The objective is to determine whether the companies most afflicted by criminality in 2010 exhibit specific characteristics.

Characteristics and location per sector

- In the top 10 percent of afflicted companies within the construction sector, ground, water and road-construction companies are more commonly represented. Conversely, finishing companies and odd-job and installation companies are less commonly represented in the top 10 percent of most afflicted companies.
- The top 10 percent of most afflicted companies in the **retail** sector include many companies active in the food, beverages and tobacco trade, the general retail trade, drug stores, and the clothing retail trade. These companies are relatively frequently located in a shopping centre. The top 10 percent of most afflicted companies includes a relatively large number of companies located in a shopping centre. The top 10 percent of most afflicted companies are also more commonly (than average) located in city centres, rather than outside the city.
- In the **hotel and restaurant** sector, companies in city centres are relatively frequently represented in the top 10 percent of most afflicted companies. Hotel and restaurant companies are also more likely to be located in city centres. Companies outside the cities are less likely (than average) to be found in the top 10 percent. Companies that are located in a shopping centre are also more likely (than average) to be represented in the top 10 percent of most afflicted companies.
- Compared to their share in the whole of the **transport** sector, tram and taxi companies are relatively strongly represented in the top 10 percent of most afflicted companies. The shipping and warehouse segments are underrepresented in this top 10 percent. Companies that are located in city centres are more likely (than average) to be represented in the top 10 percent of most afflicted companies. And companies outside the city are less likely to be represented.
- Travel agencies and law firms are above average members of the top 10 percent of the most afflicted companies in the **commercial services** sector. Architects are less likely (than average) to be found in the top 10 percent of most afflicted companies. The top 10 percent of afflicted companies are relatively frequently located in a shopping centre or building shared by numerous companies.

Awareness of the problem

Company branches often afflicted by criminality more frequently perceive criminality as a problem for their operations. A relatively large number of companies in this group take measures to combat crime and invest above-average sums on these measures. In addition, they more frequently keep records of crimes, seek advice, and take part in projects.

Victimisation

The top 10 percent of the most afflicted companies are more likely (than average) to be confronted with *various* types of offences (multiple victimisation). Of the companies that are among the top 10 percent of afflicted companies, seven in ten companies (69%) are also multiple victims.

Table 5 shows the percentage of all crimes committed against the companies that are most afflicted by criminality. A higher percentage in table 5 is indicative of a greater concentration of criminality within a relatively small group (the top 10 percent) of companies. For example:

- § in the retail sector, 66 percent of all thefts (over 1 million of almost 1.7 million) are committed in the 10% most afflicted company branches and ‘just’ 34% percent (almost 600,000) in the other company branches.
- § Further, of all vandalism carried out in the retail sector, 10% was carried out among the top 10 percent of afflicted companies and 90% was carried out against the remaining group of companies. Therefore, there is over-representation.

5 / The top 10 percent most afflicted companies' share of total number of offences (%)

% of total number of offences	Burglary	Theft	Vandalism
Construction	22	36	36
Retail trade	6	66	10
Hotel and restaurant	12	59	42
Transport	22	42	49
Business services sector	21	35	21

Source: TNS NIPO, 2010

The extent to which the offence occurs at an above-average frequency varies greatly. The top 10 percent of the most afflicted companies are confronted with an above-average incidence of *theft*. 66% and 59% of all thefts confronting the retail and hotel and restaurant sectors respectively are committed against the top 10 most afflicted company branches. Consequently, the majority of thefts occur at a limited number of company branches.

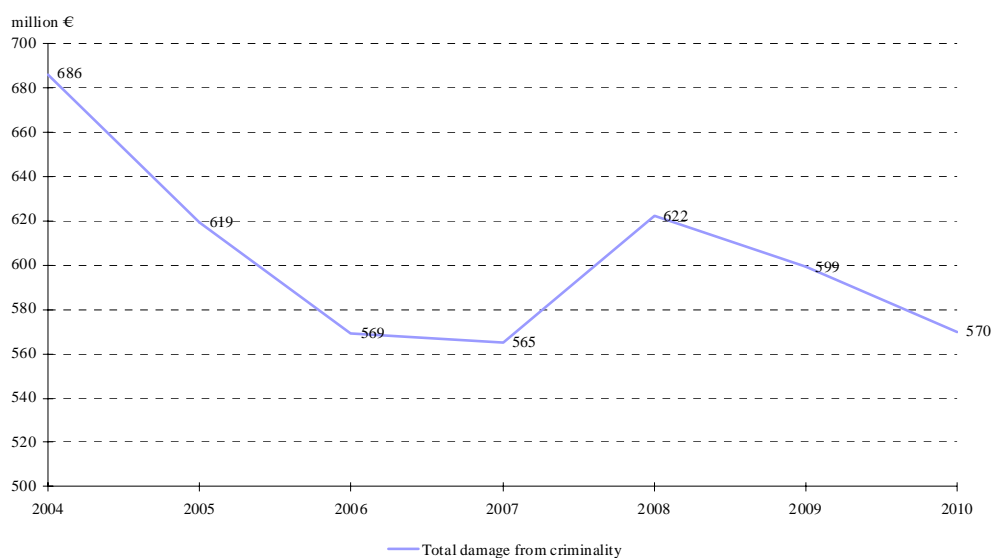
More than four in ten companies in the hotel and restaurant sector (42%), which are among the top 10 most afflicted companies, are afflicted by *vandalism*. In the transport sector, half of the companies in the top 10 percent are afflicted by *vandalism*.

In the construction, transport and commercial services sectors, over one fifth (22% 22% and 21%) of the burglaries is encountered in the top 10 companies.

1.2 Loss caused by criminality

An insight into the costs companies incur as a result of criminality is obtained by taking into account both direct loss and indirect loss. In 2010, the total amount of damage for the five examined sectors was *circa 570 million euros*⁴. Consequently the total loss incurred as a result of criminality has decreased as compared to 2004 (then 686 million euros), a decrease of 17%. The amount of damage continued to fall until 2007. In 2008, total damage increased because of an increase in shoplifting, after which it continued its downward trend in 2009 (also see figure 6).

6 | Trend total damage from criminality 2004 – 2010

Source: TNS NIPO, 2010

When we look at the amount of damage per sector per offence, we see that the retail sector has a particularly large share of total damage; the most costly offences in this sector are burglary and theft. Significant decreases or increases in the estimated loss incurred in 2010 compared to 2004, have been indicated in table 7 as percentages.

⁴ Exclusive of the loss incurred as a result of violent offences.

7 | Loss figures per sector and offence, in millions of euros*- 2004 to and including 2010

Loss in mill. euros:		Construction	Retail trade	Hotel and restaurant	Transport	Commercial services
Burglary	2004	55	89	18	36	84
	2005	57	79	18	25	74
	2006	52	75	17	26	66
	2007	54	77	19	25	63
	2008	57	71	19	22	74
	2009	53	74	21	24	61
	2010	59	75	23	23	64
	<i>diff.</i>	-	-16%	+28%	-36%	-24%
Theft	2004	40	146	12	22	33
	2005	35	141	12	18	27
	2006	40	120	11	15	25
	2007	41	114	11	17	22
	2008	42	140	13	15	31
	2009	38	129	13	16	28
	2010	39	136	11	14	19
	<i>diff.</i>	-	-	-	-36%	-42%
Vandalism	2004	15	34	12	10	24
	2005	15	34	10	9	22
	2006	15	30	10	7	20
	2007	14	32	11	8	22
	2008	14	33	11	6	29
	2009	14	29	11	6	29
	2010	13	23	10	6	20
	<i>diff.</i>	-	-32%	-17%	-40%	-
Other	2004	9	11	2.3	4	30
	2005	5	11	2	4	21
	2006	7	10	2	3	18
	2007	5	9	2	3	16
	2008	5	11	2	2	25
	2009	9	9	5	2	28
	2010	7	7	2	2	17
	<i>diff.</i>	-	-36%	-	-50%	-43%
Total 2010		118	241	49	45	120
Total estimated loss in 2004: 686 million euros						
Total estimated loss in 2010: 573 million euros						

Source: TNS NIPO, 2010

Figures shown in bold indicate a significant difference from 2004

*Figures based on respondents' estimates

Comparison of results from 2009 with 2010

The estimate for total damage from theft in the hotel and restaurant sector is lower than in 2009 (from €3 million 2009 to €1 million in 2010). The estimate for total damage from vandalism in this sector has also fallen (from €1 million 2009 to €0 million in 2010).

Just as in the hotel and restaurant sector, companies in the commercial services sector have estimated damage from theft and vandalism to be lower than in 2009. The estimation for total damage from theft is around €9 million in 2010 (in 2009: €28 million). The estimate for total damage from vandalism is circa €20 million (in 2009: €29 million).

Companies in the retail sector also estimate total damage from vandalism to be lower than in 2009 (from €29 million 2009 to €23 million in 2010).

In the other sectors, there were no significant differences in the estimates for total damage per type of offence.

1.3 Preventive measures

The vast majority of the companies appear to be aware of the possibility of becoming a victim of crime (Table 8). Three quarters of all companies take preventive measures. There appears to be a link between victimisation and the introduction of preventive measures. Companies that have been the victim of one or more offences are more likely (than average) to take preventive measures.

Within the construction sector, the number of companies that implements preventive measures has decreased in relation to 2004 (from 66% to 63%). In the four other sectors, the share of companies that take preventive measures is higher than the construction sector (retail 81%, hotel and restaurant 78%, transport 73% and commercial services 73%).

Comparison of results from 2009 with 2010

The percentage of companies that takes preventive measures is comparable with 2009 in all sectors. Even when the sectors are examined individually, there are no noteworthy differences compared to 2009.

Companies usually take measures that are technical in nature. The following table reveals that companies often decide to install an alarm. In addition, many companies fit extra locks and/or install CCTVs.

8 / Percentage of companies that take preventive measures and percentage of companies that take the measures listed below, 2010 (top 3 shaded grey)

	Construction	Retail trade	Hotel and restaurant	Transport	Business services sector
Takes preventive measures:	63%	81%	78%	73%	73%
Audible alarm	39	54	53	45	49
Silent alarm	28	41	39	34	34
Extra locks	28	22	24	20	28
Extra heavy hinges and locks	20	15	15	13	21
Fences	22	9	5	24	6
Security services / gatekeeper	8	10	12	16	11
Extra lighting	11	6	6	11	7
CCTVs / infrared	13	31	34	25	12

Source: TNS NIPO, 2010

The number of companies that request advice on crime prevention varies per sector, and increases as the companies begin to experience crime as more of a problem.

19% of all companies obtained advice in 2010, which is the same as the percentage in 2004. In the retail and hotel and restaurant sectors, the share of companies that obtained advice increased in relation to 2004. However, the percentage of companies that obtained advice about crime prevention actually decreased in the commercial services sector. In the construction and transport sectors, the figured was comparable to that of 2004. The main *type* of advice centred on electronic security and theft prevention.

On average, companies that are most afflicted by crime (top 10 percent) request advice more frequently; around twice as many companies. The advice related to preventing theft by third parties and electronic prevention.

9 | Percentage that seek advice or participate in projects --2004 to and including 2010

Sector	% Seeking advice 2004	% Seeking advice 2005	% Seeking advice 2006	% Seeking advice 2007	% Seeking advice 2008	% Seeking advice 2009	% Seeking advice 2010
Construction	12	13	11	12	12	11	12
Retail trade	25	24	22	23	24	25	28 +12%
Hotel and restaurant	21	20	19	18	19	20	25 +19%
Transport	19	18	17	18	18	17	18
Business services sector	17	15	15	15	14	14	14 -18%

Sector	% Project participation 2004	% Project participation 2005	% Project participation 2006	% Project participation 2007	% Project participation 2008	% Project participation 2009	% Project participation 2010
Construction	3	4	3	4	3	3	3
Retail trade	6	6	6	6	7	7	7 +17%
Hotel and restaurant	8	8	8	8	8	7	7
Transport	5	5	5	5	5	5	6
Business services sector	4	4	4	4	4	4	3 -25%

Source: TNS NIPO, 2010

Figures shown in bold indicate a significant difference from 2004

Participation in crime prevention projects, public order and security are other ways for companies to arm themselves against crime. Moreover, projects offer companies an opportunity to become familiar with other, more innovative means of combating crime. Table 9 lists the percentage of companies in each sector that took part in projects in 2010.

Of the companies that participate in these projects (5% of all companies), 37% are focused on improving security in the surroundings and 39% on general crime prevention. Further, of the companies that participate in projects (5%), one in three companies (29%) participates in the Safe Business Warranty (KVO). This has increased compared to 2004, when 16% of

companies that took preventive measures indicated that they participate in the KVO (in 2004, 5% of all companies also took preventive measures).

1.4 Notification and reporting conduct

If we look at the notification conduct in all five sectors, we see that 58% of all companies made one or more *notifications*⁵ to the police in 2010. This percentage has decreased compared to 2004 (67%). Of the companies that were the victim of one or more offences, 26% also made an actual report to the police. This percentage differs from 2004, when 28% of the companies reported offences to the police⁶.

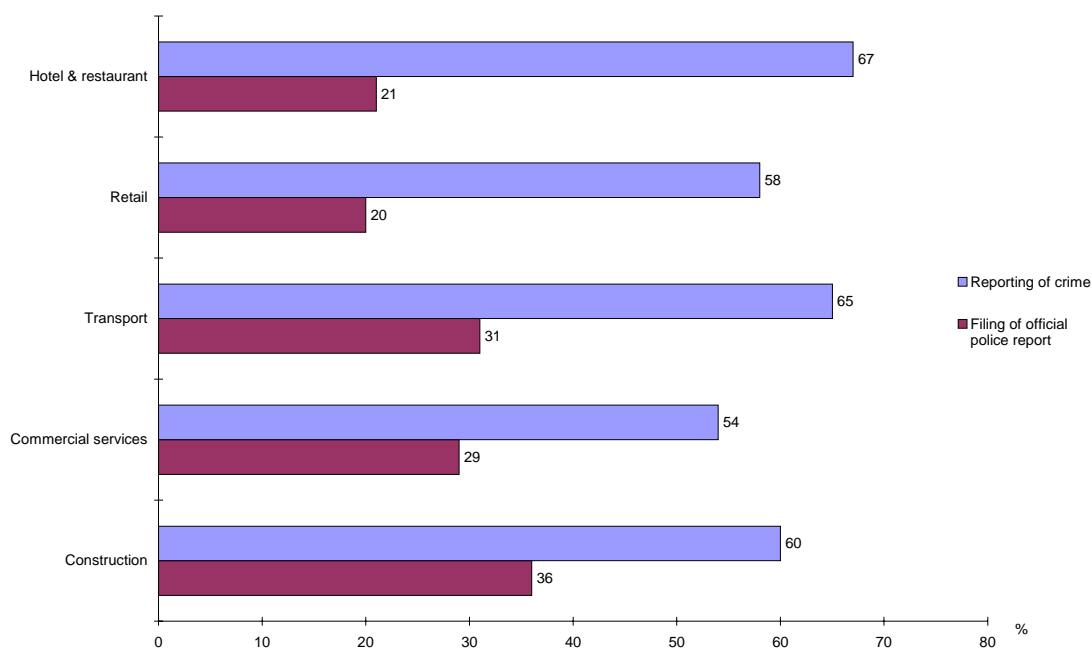
Notification and reporting conduct by sector

Zooming in on the afflicted companies by sector and comparing their notification and reporting conduct reveals clear differences (Graph 10). Expressing these differences in terms of percentages yields a parameter indicating the relationship between notification and reporting. This parameter is referred to as the *fallout*, which indicates the dropout of the companies that do not ultimately report the offence whilst they made the effort to give notification of the offence. Graph 10 shows the sector with the largest fallout at the top and the sector with the smallest fallout at the bottom.

⁵ A distinction is made between giving notification of an offence and reporting an offence. When an offence is reported, an official report or a standard report form is drawn up and signed. Giving notification of an offence relates to informing the police of an offence in the broadest sense of the word. Consequently, formally speaking 'notification' includes reporting an offence.

⁶ These percentages relate to all companies together and are not sector-specific.

10 | Relationship between giving notification of and reporting offences by afflicted companies by sector in 2010

Source: TNS NIPO, 2010

The fallout is greatest in the hotel and restaurant sector, where seven in ten (69%) companies that give notification of an offence do not ultimately report the offence (see both graph 10 and table 11). Two thirds of afflicted companies in the retail sector also give notification of offences but do not ultimately report them: the fallout is thus 66%. In the construction sector, relatively the most companies make an effort to both notify and report offences; in this case, the fallout is over four in ten (40%).

11 | *Fallout between notification and reporting conduct in afflicted companies – 2004 to and including 2010*

Sector		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
%								
Construction	Notification	66	64	66	65	61	62	60
	Report	37	37	36	36	34	35	36
	Fallout	44%	42%	45%	45%	44%	44%	40%
Retail trade	Notification	64	63	61	61	58	59	58
	Report	25	25	23	23	22	22	20
	Fallout	61%	60%	62%	62%	62%	63%	66%
Hotel and restaurant	Notification	69	67	63	65	65	67	67
	Report	22	22	21	20	18	21	21
	Fallout	68 %	67 %	67%	69%	72%	69%	69%
Transport	Notification	70	68	69	70	66	69	65
	Report	35	33	35	35	33	33	31
	Fallout	50%	51%	49%	50%	50%	52%	52%
Commercial services	Notification	65	60	66	61	59	58	54
	Report	31	31	32	30	31	30	29
	Fallout	52%	48%	52%	51%	47%	48%	46%

Source: TNS NIPO, 2010

Notification and reporting conduct per type of offence

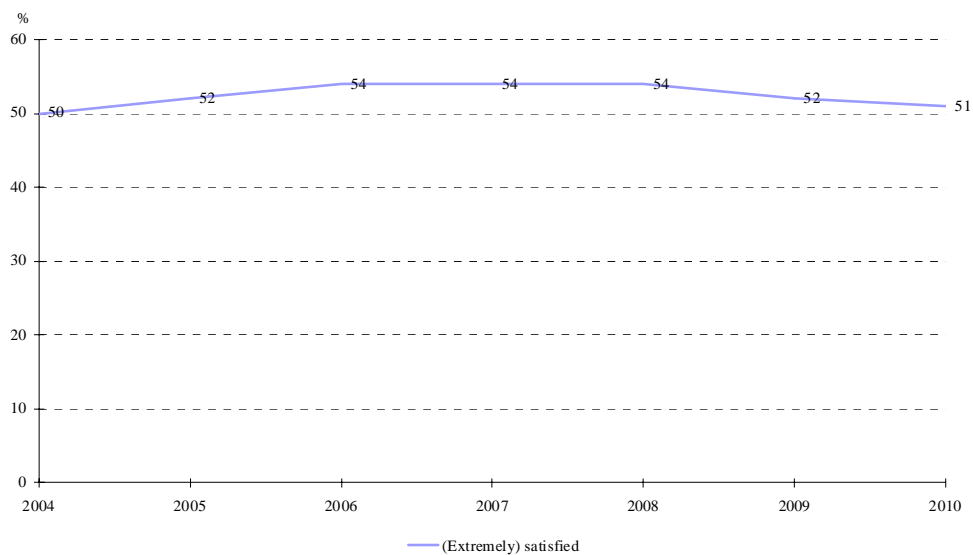
The study reveals a difference between the notification conduct for *burglary* and the notification conduct for other forms of crime. In total, 86% of the companies confronted with burglary notified the police of the offence. All sectors give notification of *burglary* relatively more frequently than other offences. 47% of all companies give notification of *theft*. In the hotel and restaurant sector, notification of *theft* occurs with the lowest frequency (43%), and with the highest frequency (62%) in the commercial services sector. 44% of all companies give notification of *vandalism*. Within the retail sector, the offence of *vandalism* is notified with the lowest (relatively) frequency (41%), 57% of all companies confronted with *violence* give notification of the offence: the frequency is lowest in the construction sector (43%) and highest in the hotel and restaurant sector (67%).

The degree of fallout varies with the type of offence. The number of companies giving notification of *violent offences*, in particular, is lower than the number that ultimately reports the offence (fallout of 73%). For most types of offence, the fallout amounts to almost four in ten to more than two-thirds. The fallout is relatively high for *burglaries in the hotel and restaurant sector* and the *retail sector*: Nine in ten (90%) afflicted hotel and restaurant companies make notification of burglary. Almost one in five companies (17%) reports the offence. In the retail sector, 89% makes notification and 24% actually report burglaries. In the case of violent offences, we also see high fallout in the hotel and restaurant and retail sectors. Of all hotel and restaurant companies, 67% makes notification and 16% reports. In the retail sector, this is 58% and 12% respectively.

1.5 Experience with and appreciation of the police

Half (51%) of all companies that have had contact with the police following the notification or reporting of an offence were (extremely) satisfied with the police. Satisfaction continues to increase until 2006. Thereafter, the percentage of companies that is (extremely) satisfied with police action stabilises. In 2009, the percentage of (extremely) satisfied companies fell slightly.

12 | Trend for the percentage of companies that is (extremely) satisfied with police action 2004 - 2008

Source: TNS NIPO, 2010

Table 13 shows the satisfaction with police action in each of the sectors. Satisfaction varies from 41% in the construction and transport sectors, to 64% in the hotel and restaurant sector.

13 | Percentage of companies that is (extremely) satisfied with police action per sector

Sector	% satisfied in 2004	% satisfied in 2005	% satisfied in 2006	% satisfied in 2007	% satisfied in 2008	% satisfied in 2009	% satisfied in 2010
Construction	42	46	49	44	50	43	41
Retail trade	51	55	59	57	59	57	56
Hotel and restaurant	55	59	60	61	60	59	64
Transport	41	45	45	44	50	43	41
Commercial services	50	50	50	54	48	48	47

Source: TNS NIPO, 2010

Figures shown in bold indicate a significant difference from 2004

Comparison of results from 2009 with 2010

For all sectors combined, we see that satisfaction with police actions is comparable to the figure in 2009 (52% in 2009 versus 51% in 2010). When we look at each sector individually, we see that satisfaction with the police has only increased in the hotel and restaurant sector (from 59% in 2009 to 64% in 2010). In all other sectors, satisfaction with the police is similar to that in 2009.

The primary reasons for the companies' satisfaction with the police were the speed of police action (25%) and the customer-friendliness of the police (22%).

The most important reasons for dissatisfaction were the perception that the police failed to provide sufficient feedback (18%) and take action following the notification or reporting of an offence (17%). Over one in ten (14%) of afflicted mentioned the lack of visible results.

1.6 Internal criminality

The MCB began to devote specific attention to internal criminality in 2006, with this being repeated in 2007, 2008 2009 and 2010. Internal criminality is understood as the theft of money or goods by the company's employees. This Section compares the situation with 2006.

The percentage of companies afflicted by internal criminality in 2010, did not deviate from the figure in 2006⁷. In total, 5% of all company branches encountered internal criminality⁸. This percentage has remained stable over the years.

⁷ In this case, we notice that the figure is based on responses provided by managers.

⁸ This includes sole proprietors. See sector reports for exact distribution per branch.

When we examine the extent to which internal criminality is encountered in the various sectors in 2010, the figures vary from 8% in the hotel and restaurant sector and 7% in the retail trade, to 2% in the commercial services sector. In the retail sector, we also see a variation per company type: for example, 26% of the supermarkets state that they are confronted with internal criminality compared to an average of 7% for the entire sector. 5% of the companies in the transport sector stated that they had been confronted by internal criminality. This was 4% in the construction sector.

The measure most frequently taken to combat internal criminality is checking references when hiring new employees (56% of the companies). In addition, 46% of the companies have drawn up employee rules relating to internal criminality. Four out of ten (40%) companies always report internal crimes.

1.7 Table of results 2004 to and including 2010

Finally, the following two pages contain a summary table containing the most relevant figures per sector for the years from 2004 to and including 2010. This highlights the significant differences between 2004 and 2010.

Master table 2004-2010

	Constructio n 2004	Constructio n 2005	Constructio n 2006	Constructio n 2007	Constructio n 2008	Constructio n 2009	Constructio n 2010	Retail 2004	Retail 2005	Retail 2006	Retail 2007	Retail 2008	Retail 2009	Retail 2010	Hotel and restaurant 2004	Hotel and restaurant 2005	Hotel and restaurant 2006	Hotel and restaurant 2007
Sample size (rounded) n	5.700	6.400	5.800	6.700	3.400	5.500	6.400	8.800	9.000	11.800	10.700	12.400	11.900	10.900	8.900	9.500	6.200	6.600
% experienced crime as a (slight/serious) problem	25	22	22	22	19	19	21**	42	40	37	36	35	35	35**	34	32	30	31
% take preventive measures	66	65	64	64	63	63	63**	81	82	80	81	80	80	81	77	77	77	76
% keep a record of crime	16	18	18	18	17	16	16	22	24	24	26	25	24	25**	18	20	20	22
% take part in projects	3	4	3	4	3	3	3	6	6	6	6	7	7	7**	8	8	8	8
%(very) satisfied with police	42	46	49	44	50	43	41	51	55	59	57	59	57	56**	55	59	60	61
Victimisation																		
% general victimisation	30	28	28	27	25	25	26**	49	49	45	45	46	43	44**	47	45	43	43
% multiple victimisation	10	8	9	8	7	7	7**	20	19	17	16	16	15	15**	19	18	16	17
Burglary																		
% business victims	13	13	12	12	11	10	11**	15	13	11	11	10	10	10**	17	15	13	14
Average frequency	2,2	2,0	2,1	2,1	2,0	1,9	2,0*	1,9	1,6	1,7	1,7	1,6	1,7	1,6**	1,8	1,7	1,8	1,7
Estimated total no. offences	21.000	18.000	18.000	19.000	19.000	18.000	20.000	42.000	32.000	29.000	28.000	26.000	27.000	26.000**	12.000	10.000	9.000	9.000
Relative margin	8,1%	6,9%	7,6%	7,3%	11,2%	8,6%	8,7%	6,4%	7,0%	6,2%	6,6%	6,7%	6,8%	7,6%	6,5%	6,5%	10,3%	8,6%
Estimated total losses (mln €)	€55	€57	€52	€54	€57	€53	€59	€89	€79	€75	€77	€71	€74	€75**	€18	€18	€17	€19
Relative margin	8,9%	7,6%	8,8%	8,3%	10,4%	9,4%	8,7%	6,6%	7,9%	6,6%	7,1%	6,6%	6,7%	8,3%	7,7%	7,9%	9,8%	9,2%
% victims reported crime	84	87	86	86	80	83	82	88	87	88	89	87	89	89	88	89	87	89
% victims filed police report	41	47	45	45	43	43	47*	26	25	25	25	24	23	24	20	19	20	20
Theft																		
% business victims	12	11	11	12	9	10	10**	32	30	28	27	28	27	28**	17	16	15	15
Average frequency	3,5	3,0	3,2	3,4	2,8	3,1	2,7**	31,9	35,4	28,4	24	37,7	34,8	37*	7,2	6,9	5,6	5,9
Estimated total no. offences	27.000	22.000	24.000	26.000	23.000	26.000	22.000*	1.500.000	1.600.000	1.200.000	974.000	1.727.000	1.527.000	1.674.000	49.000	45.000	33.000	35.000
Relative margin	10,4%	9,0%	9,7%	8,8%	11,9%	12,7%	10,3%	8,5%	10,7%	7,6%	8,4%	8,1%	7,5%	7,7%	12,4%	12,6%	12,9%	17,0%
Estimated total losses (mln €)	€40	€35	€40	€41	€42	€38	€39	€146	€141	€120	€114	€140	€129	€136	€12	€12	€11	€11
Relative margin	10,7%	9,8%	10,6%	11,3%	14,5%	14,0%	11,0%	5,0%	4,7%	4,6%	4,7%	4,2%	4,2%	5,1%	9,5%	10,8%	11,3%	10,9%
% victims reported crime	51	51	51	54	55	53	49	47	48	45	47	44	45	44*	45	44	41	42
% victims filed police report	31	31	29	33	31	31	31	18	19	17	18	16	16	14**	19	19	17	16
Destruction																		
% business victims	12	10	11	10	9	8	8**	18	20	18	18	18	15	14**	24	24	23	24
Average frequency	3,1	2,7	2,8	2,7	3,0	2,6	2,4*	3,2	3,1	3,4	3,4	3,4	3,0	2,9	4,1	4,1	4,3	4,3
Estimated total no. offences	24.000	18.000	19.000	16.000	23.000	18.000	15.000**	86.000	88.000	89.000	92.000	93.000	71.000	62.000**	38.000	37.000	38.000	39.000
Relative margin	12,7%	11,3%	10,9%	10,6%	18,6%	13,6%	13,6%	7,9%	8,5%	8,5%	8,6%	8,5%	8,4%	11,6%	7,3%	8,3%	10,0%	9,0%
Estimated total losses (mln €)	€15	€15	€15	€14	€14	€14	€13	€34	€34	€30	€32	€33	€29	€23**	€12	€10	€10	€11
Relative margin	10,7%	9,4%	10,2%	12,1%	13,4%	12,4%	11,2%	6,6%	6,5%	5,8%	6,1%	5,5%	6,5%	6,7%	6,0%	6,8%	7,2%	6,7%
% victims reported crime	46	46	47	48	48	48	45	46	44	44	47	45	44	41**	46	45	45	44
% victims filed police report	25	24	24	24	27	26	27	17	18	17	19	18	17	16	14	15	13	14
Violent crimes																		
% business victims	2	2	2	2	2	2	2	7	6	5	5	6	5	6*	10	9	9	9
Relative marge percentage	18,4%	15,3%	17,1%	15,0%	21,4%	16,5%	19,1%	7,5%	9,9%	6,9%	8,9%	7,1%	9,0%	8,9%	6,4%	6,8%	8,2%	7,7%
Average frequency	3,3	2,5	2,8	2,2	2,1	4,6	5,6	4,5	4,9	4,8	4,0	5,5	4,7	4,9	4,3	4,1	3,8	4,2
% victims reported crime	56	42	40	43	36	44	43	59	57	52	54	55	58	58	68	64	66	67
% victims filed police report	30	23	17	19	12	18	15*	15	14	12	12	14	11	12	17	16	16	16
Other forms of crime																		
% business victims	3	3	4	3	3	3	4**	6	5	5	5	5	5	5	7	5	5	5
Average frequency	11,5	5,8	6,5	3,1	3,0	3,7	5,3	18,9	24,1	11,8	17	14,9	13,3	17,2	14,6	19,8	15,9	13
Estimated total no. offences	27.000	14.000	16.000	7.000	8.000	11.000	22.000	170.000	200.000	86.000	118.000	118.000	109.000	141.000	40.000	42.000	33.000	27.000
Estimated total losses (mln €)	€8,5	€5	€7	€5	€5	€9	€7	€11	€11	€10	€9	€11	€9	€7**	€2,3	€2	€2	€2
% victims reported crime	36	39	37	35	28	28	29	46	43	44	47	42	41	38*	52	54	52	57
% victims filed police report	18	18	16	15	13	17	14	18	19	16	16	14	14	14	12	15	15	18

*significant difference 2004-2010 with 95% reliability (significance level of 5%)

**very significant difference 2004-2010 with 99% reliability (significance level of 1%)

Significances are based on figures that have not been rounded off.

Hotel and restaurant 2008	Hotel and restaurant 2009	Hotel and restaurant 2010	Transport 2004	Transport 2005	Transport 2006	Transport 2007	Transport 2008	Transport 2009	Transport 2010	Commercial services 2004	Commercial services 2005	Commercial services 2006	Commercial services 2007	Commercial services 2008	Commercial services 2009	Commercial services 2010
6.600	6.100	5.800	6.500	3.900	4.800	3.600	3.000	3.400	3.200	7.800	9.300	9.000	10.100	12.100	10.400	3.700
30	31	31**	38	34	32	31	25	28	28**	22	19	19	18	16	15	15**
76	76	78	73	72	71	71	73	72	73	74	76	75	75	72	72	73
22	22	22**	26	27	26	28	27	27	29**	17	18	19	20	18	17	17
8	7	7	5	5	5	5	5	5	6	4	4	4	4	4	4	3*
60	59	64**	41	45	45	44	50	43	41	50	50	50	54	48	48	47
44	42	43**	42	39	37	34	31	32	34**	29	26	25	24	23	21	22**
17	16	16**	16	14	12	12	10	10	10**	8	6	6	6	5	5	4**
14	15	15	20	18	17	16	14	15	14**	11	9	9	8	7	6	6**
1,6	1,6	1,6**	2,9	2,9	3,2	2,8	2,7	2,5	2,5*	1,8	1,8	1,7	1,7	1,7	1,7	1,6
9.000	9.000	10.000**	17.000	15.000	16.000	13.000	10.000	11.000	10.000**	34.000	27.000	25.000	24.000	31.000	25.000	23.000**
7,9%	7,8%	7,8%	7,9%	9,9%	10,9%	10,7%	13,4%	11,4%	11,8%	7,2%	7,2%	7,6%	7,4%	9,3%	8,4%	16,4%
€19	€21	€23**	€36	€25	€26	€25	€22	€24	€23**	€84	€74	€66	€63	€74	€61	€64**
8,9%	9,1%	9,1%	7,8%	9,3%	9,5%	10,2%	11,4%	10,8%	11,9%	8,0%	8,1%	8,3%	7,9%	8,0%	9,9%	17,3%
88	87	90	83	83	80	85	82	80	83	89	90	87	88	88	86	86
15	18	17	35	36	35	38	39	32	35	36	39	34	33	40	35	38
15	14	14**	15	12	12	12	10	10	11**	6	5	5	4	4	4	3**
5,9	5,2	5,3**	6,6	4,6	4,8	4,2	4,2	3,6	3,6**	2,8	2,6	2,4	2,9	2,4	2,5	2,1*
34.000	29.000	29.000**	27.000	16.000	16.000	13.000	12.000	10.000	10.000**	28.000	21.000	20.000	21.000	22.000	21.000	15.000**
14,7%	13,7%	16,9%	17,0%	14,0%	18,2%	16,3%	19,6%	14,1%	22,2%	16,1%	12,1%	13,3%	14,9%	11,8%	16,5%	22,6%
€13	€13	€11	€22	€18	€15	€17	€15	€16	€14**	€33	€27	€25	€22	€31	€28	€19**
13,2%	18,0%	13,2%	10,7%	11,7%	13,8%	14,4%	16,9%	17,4%	21,2%	12,1%	11,8%	12,1%	12,4%	12,6%	14,2%	23,8%
44	48	43	63	63	60	65	61	66	57	65	59	67	61	60	64	62
19	22	20	35	33	32	36	31	35	34	40	33	39	35	38	37	40
24	22	21**	17	16	15	13	12	12	12**	12	11	10	11	10	9	8**
4,2	3,8	3,7	4,0	4,3	4,4	4,0	3,5	4,1	3,9	2,5	2,2	2,5	2,7	2,5	2,4	2**
38.000	32.000	29.000**	19.000	19.000	18.000	15.000	11.000	14.000	13.000**	47.000	38.000	39.000	46.000	53.000	48.000	36.000**
9,8%	10,6%	10,2%	10,5%	15,3%	14,0%	14,9%	17,9%	20,8%	17,6%	11,0%	8,6%	12,3%	11,1%	9,8%	11,4%	15,6%
€11	€11	€10**	€10	€9	€7	€8	€6	€6	€6**	€24	€22	€20	€22	€29	€29	€20
7,0%	8,6%	7,9%	8,8%	10,9%	10,6%	12,3%	14,1%	12,8%	13,1%	8,6%	8,6%	9,2%	8,0%	8,1%	9,9%	14,7%
44	44	44	50	50	47	49	45	52	45	47	46	48	47	45	46	48
13	14	16*	22	22	23	23	22	22	23	21	26	23	24	24	25	28*
9	8	9**	7	5	5	5	4	5	5**	4	3	3	3	3	3	2**
7,9%	8,7%	8,6%	9,0%	13,9%	12,3%	13,9%	19,5%	14,9%	15,6%	10,9%	12,8%	11,9%	10,7%	9,2%	9,5%	19,3%
4,8	5,0	4,8	6,7	6,8	4,5	12,5	10,6	12,6	9,9	3,6	3,4	3,8	5,7	4,1	4,6	6,1
67	71	67	56	59	56	53	52	62	58	55	53	53	56	50	56	53
12	16	16	22	18	23	21	19	24	19	21	21	22	20	20	21	20
6	5	6*	5	5	4	4	4	4	5	7	6	5	6	6	5	7
7,5	11,4	11,9	21,3	33,6	22,1	14,3	9,2	9,2	6,2**	36,8	31,3	33,5	60,6	38,8	13,3	16,1*
17.000	23.000	28.000*	33.000	49.000	26.000	15.000	11.000	10.000	9.000**	440.000	340.000	300.000	580.000	547.000	174.000	266.000
€2	€5	€2	€4	€4	€3	€3	€2	€2	€2**	€30	€21	€18	€16	€25	€28	€17**
49	52	50	45	39	48	46	50	44	35	29	28	29	30	27	31	18**
12	14	12	24	17	21	19	21	23	14*	13	14	13	16	14	15	8

Bijlage 1 Nielsen-gebieden en politieregio's

1 | Nielsen-gebieden en de bijbehorende politieregio's

Nielsen	Politieregio
Noord	(01) Groningen
Noord	(02) Friesland
Noord	(03) Drenthe
Oost	(04) IJsselland
	(05) Twente
Oost	(06) Noord- en Oost Gelderland
	(07) Gelderland Midden
	(08) Gelderland Zuid
Oost	(25) Flevoland
West*	(09) Utrecht
West*	(10) Noord-Holland-Noord
	(11) Zaanstreek-Waterland
	(12) Kennemerland
	(13) Amsterdam-Amstelland
	(14) Gooi en Vechtstreek
West*	(15) Haaglanden
	(16) Hollands Midden
	(17) Rotterdam-Rijnmond
	(18) Zuid-Holland-Zuid
Zuid	(19) Zeeland
Zuid	(20) Midden- en West Brabant
	(21) Brabant-Noord
	(22) Brabant Zuid-Oost
Zuid	(23) Limburg-Noord
	(24) Limburg-Zuid

*: West wordt in 2 gebieden onderverdeeld

De 5 Nielsen regio's zijn:

- § Drie grote steden : Amsterdam, Rotterdam en Den Haag met randgemeenten;
- § Rest West : Overige gemeenten in de provincies Zuid-Holland, Noord-Holland en Utrecht;
- § Noord : Provincies Groningen, Friesland en Drenthe;
- § Oost : Provincies Overijssel, Gelderland en Flevoland;
- § Zuid : Provincies Zeeland, Noord-Brabant en Limburg.

1 | Bouw - inbraak

	Getroffen bedrijven		Alle bedrijven (incl. niet- slachtoffers)
	Top10 procent	Overig	
Branche			
Burgerlijke/utiliteitsbouw	33	34	28
Grond/water/wegenbouw	17	8	8
Afwerking	15	17	21
Installatie	28	19	18
Klusbedrijven	8	16	21
Aard locatie			
Kantorencomplex	8	2	1
Bedrijfs/industrieterrein	37	28	16
Afzonderlijk bedrijfspand	22	14	11
Bedrijf aan woonhuis	27	47	66
Stedelijke ligging			
Centrum agglomeratie	10	13	16
Rand agglomeratie	48	48	41
Buiten agglomeratie	42	39	43
Eigen terrein			
Ja	66	55	45
Maatregelen tegen criminaliteit			
Ja	87	82	63
Geadviseerd bij criminaliteit			
Ja	22	20	12
Meegewerkt aan projecten			
Ja	6	5	3
Politie op de hoogte gebracht			
Ja	90	81	..**
Te maken gehad met diefstal			
Ja	47	26	10
Te maken gehad met vernieling			
Ja	29	20	8
Te maken gehad met geweld			
Ja	3	4	2
Aantal inbraken	5.100	15.300	20.400
In % van het totaal	32	68	100

Vetgedrukt verschilt significant met totaal

**.: geen percentage want dit cijfer omvat ook de bedrijven die geen slachtoffer zijn

2 | Detailhandel - inbraak

	Getroffen bedrijven		Alle bedrijven (incl. niet- slachtoffers)
	Top10 procent	Overig	
Branche			
Auto-detailhandel	8	7	3
Auto-reparatie/garages	24	10	8
Voeding/genotmiddelen	11	15	12
Drogist/kleding e.d.	5	10	13
Bloemen/kappers/pedicures e.d.	10	16	22
Aard locatie			
Winkelcentrum	24	36	34
Bedrijfs/industrieterrein	23	16	10
Afzonderlijk bedrijfspand	22	25	21
Bedrijf aan woonhuis	19	13	25
Stedelijke ligging			
Centrum agglomeratie	27	33	37
Rand agglomeratie	49	43	39
Buiten agglomeratie	23	23	24
Eigen terrein			
Ja	52	42	33
Maatregelen tegen criminaliteit			
Ja	98	92	81
Geadviseerd bij criminaliteit			
Ja	42	42	28
Meegewerkt aan projecten			
Ja	16	10	7
Politie op de hoogte gebracht			
Ja	85	90	**-
Te maken gehad met diefstal			
Ja	43	40	28
Te maken gehad met vernieling			
Ja	39	26	14
Te maken gehad met geweld			
Ja	9	10	6
Aantal inbraken	5.800	19.700	25.500
In % van het totaal	20	80	100

Vetgedrukt verschilt significant met totaal

** : geen percentage want dit cijfer omvat ook de bedrijven die geen slachtoffer zijn

3 | Horeca - inbraak

	Getroffen bedrijven		Alle bedrijven (incl. niet- slachtoffers)
	Top10 procent	Overig	
Branche			
Restaurants	51	49	52
Café's	21	34	26
Hotels, pensions	20	11	16
Aard locatie			
Bedrijfs/industrieterrein	5	3	3
Afzonderlijk bedrijfspand	33	34	32
Bedrijf aan woonhuis	11	20	23
Winkelcentrum	19	21	22
Stedelijke ligging			
Centrum agglomeratie	22	33	36
Rand agglomeratie	44	33	29
Buiten agglomeratie	32	33	35
Eigen terrein			
Ja	53	45	41
Maatregelen tegen criminaliteit			
Ja	92	86	78
Geadviseerd bij criminaliteit			
Ja	37	35	25
Meegewerkt aan projecten			
Ja	18	8	7
Politie op de hoogte gebracht			
Ja	89	91	-**
Te maken gehad met diefstal			
Ja	33	22	14
Te maken gehad met vernieling			
Ja	39	31	21
Te maken gehad met geweld			
Ja	26	12	8
Aantal inbraken	2.600	7.300	9.900
In % van het totaal	26	74	100

*Vetgedrukt verschilt significant met
totaal*

** : geen percentage want dit cijfer omvat ook de bedrijven die geen slachtoffer zijn

4 | Transport - inbraak

	Getroffen bedrijven		Alle bedrijven (incl. niet- slachtoffers)
	Top10 procent	Overig	
Branche			
Goederenwegvervoer	95	69	61
Tram- en taxibedrijven	5	17	15
Zeevaart/Vemen/Pakhuizen	-	7	14
Communicatiebedrijven	-	3	3
Overige transport	-	5	7
Aard locatie			
Bedrijfs/industrieterrein	44	41	26
Afzonderlijk bedrijfspand	15	13	11
Bedrijf aan woonhuis	35	34	48
Stedelijke ligging			
Centrum agglomeratie	14	9	13
Rand agglomeratie	45	51	43
Buiten agglomeratie	41	39	41
Eigen terrein			
Ja	63	65	52
Maatregelen tegen criminaliteit			
Ja	90	84	73
Geadviseerd bij criminaliteit			
Ja	30	29	18
Meegewerkt aan projecten			
Ja	9	9	6
Politie op de hoogte gebracht			
Ja	86	83	_**
Te maken gehad met diefstal			
Ja	22	21	11
Te maken gehad met vernieling			
Ja	33	26	12
Te maken gehad met geweld			
Ja	12	8	5
Aantal inbraken	3.200	7.100	10.300
In % van het totaal	31	69	100

*Vetgedrukt verschilt significant met
totaal*

_: geen percentage want dit cijfer omvat ook de bedrijven die geen slachtoffer zijn

5 | Zakelijke dienstverlening - inbraak

	Getroffen bedrijven		Alle bedrijven (incl. niet- slachtoffers)
	Top10 procent	Overig	
Branche			
Assurantiebemiddeling	23	32	27
Architecten, ingenieurs	2	7	12
Reclame-, economische en adviesbureaus	33	31	33
Reisbureaus, advocaten	26	13	14
Aard locatie			
Kantorencomplex	10	11	7
Handelscentrum	35	12	8
Winkelcentrum	-	4	3
Bedrijfs/industrieterrein	5	12	6
Afzonderlijk bedrijfspand	30	22	15
Bedrijf aan woonhuis	18	36	59
Stedelijke ligging			
Centrum agglomeratie	26	30	29
Rand van agglomeratie	45	54	45
Buiten agglomeratie	29	15	25
Eigen terrein			
Ja	66	46	37
Maatregelen tegen criminaliteit			
Ja	100	87	73
Geadviseerd bij criminaliteit			
Ja	37	33	14
Meegewerkt aan projecten			
Ja	19	4	3
Politie op de hoogte gebracht			
Ja	90	85	-**
Te maken gehad met diefstal			
Ja	40	11	3
Te maken gehad met vernieling			
Ja	42	18	8
Te maken gehad met geweld			
Ja	14	4	2
Aantal inbraken	5.800	17.500	23.300
In % van het totaal	25	75	100

Vetgedrukt verschilt significant met totaal

** : geen percentage want dit cijfer omvat ook de bedrijven die geen slachtoffer zijn

6 / *Bouw – diefstal*

	Getroffen bedrijven		Alle bedrijven (incl. niet- slachtoffers)
	Top10 procent	Overig	
Branche			
Burgerlijke/utiliteitsbouw	41	32	28
Grond/water/wegenbouw	18	11	8
Afwerking	11	16	21
Installatie	24	20	18
Klusbedrijven	5	15	21
Aard lokatie			
Handelscentrum of bedrijfsverzamelgebouw	6	7	4
Bedrijfs/industrieterrein	52	24	16
Afzonderlijk bedrijfspand	12	14	11
Bedrijf aan woonhuis	19	50	66
Stedelijke ligging			
Centrum agglomeratie	8	16	16
Rand agglomeratie	62	48	41
Buiten agglomeratie	31	35	43
Eigen terrein			
Ja	77	57	45
Maatregelen tegen criminaliteit			
Ja	96	78	63
Geadviseerd bij criminaliteit			
Ja	36	19	12
Meegewerkt aan projecten			
Ja	6	7	3
Politie op de hoogte gebracht			
Ja	44	49	-**
Te maken gehad met inbraak			
Ja	62	29	11
Te maken gehad met vernieling			
Ja	40	20	8
Te maken gehad met geweld			
Ja	8	5	2
Aantal diefstal	6.600	15.600	22.200
In % van het totaal	30	70	100

*Vetgedrukt verschilt significant met
totaal*

** : geen percentage want dit cijfer omvat ook de bedrijven die geen slachtoffer zijn

7 / Detailhandel - diefstal

	Getroffen bedrijven		Alle bedrijven (incl. niet- slachtoffers)
	Top10 procent	Overig	
Branche			
Autodetailhandel	3	3	3
Auto-reparatie	0	3	8
Voedings- en genotmiddelen	16	12	12
Algemeen assortiment	17	18	12
Drogist/kleding e.d.	30	25	13
Bloemen/kappers e.d.	1	9	22
Overig/apothekers/benzinestations	18	20	16
Aard lokatie			
Winkelcentrum	55	53	34
Bedrijfs/industrieterrein	10	7	10
Afzonderlijk kantoorgebouw	24	21	21
Bedrijf aan woonhuis	2	9	25
Stedelijke ligging			
Centrum agglomeratie	45	50	37
Rand van agglomeratie	39	33	39
Buiten agglomeratie	16	17	24
Eigen terrein			
Ja	36	30	33
Maatregelen tegen criminaliteit			
Ja	97	92	81
Geadviseerd bij criminaliteit			
Ja	52	37	28
Meegewerkt aan projecten			
Ja	17	12	7
Politie op de hoogte gebracht			
Ja	59	43	-**
Te maken gehad met inbraak			
Ja	22	14	10
Te maken gehad met vernieling			
Ja	36	23	14
Te maken gehad met geweld			
Ja	28	12	6
Aantal diefstal	987.900	686.500	1.674.500
In % van het totaal	59	41	100

*Vetgedrukt verschilt significant met
totaal*

** : geen percentage want dit cijfer omvat ook de bedrijven die geen slachtoffer zijn

8 | Horeca - diefstal

	Getroffen bedrijven		Alle bedrijven (incl. niet- slachtoffers)
	Top10 procent	Overig	
Branche			
Restaurants	55	48	52
Hotels/pensions	20	20	16
Aard lokatie			
Afzonderlijk kantoor of bedrijfsgebouw	38	38	32
Bedrijf aan woonhuis	11	18	23
Stedelijke ligging			
Centrum agglomeratie	48	40	36
Buiten agglomeratie	21	31	35
Eigen terrein			
Ja	43	44	41
Maatregelen tegen criminaliteit			
Ja	93	86	78
Geadviseerd bij criminaliteit			
Ja	36	34	25
Meegewerkt aan projecten			
Ja	21	12	7
Politie op de hoogte gebracht			
Ja	24	45	-**
Te maken gehad met inbraak			
Ja	35	25	15
Te maken gehad met vernieling			
Ja	55	41	21
Te maken gehad met geweld			
Ja	26	18	8
Aantal diefstal	15.600	13.100	28.700
In % van het totaal	54	46	100

*Vetgedrukt verschilt significant met
totaal*

***: geen percentage want dit cijfer omvat ook de bedrijven die geen slachtoffer zijn

9 | Transport - diefstal

	Getroffen bedrijven		Alle bedrijven (incl. niet- slachtoffers)
	Top10 procent	Overig	
Aard lokatie			
Bedrijfs/industrieterrein	39	38	26
Afzonderlijk kantoorgebouw of bedrijfspan	21	11	11
Bedrijf aan woonhuis	26	40	48
Stedelijke ligging			
Centrum agglomeratie	20	13	13
Eigen terrein			
Ja	48	62	52
Maatregelen tegen criminaliteit			
Ja	84	80	73
Geadviseerd bij criminaliteit			
Ja	44	20	18
Meegewerkt aan projecten			
Ja	22	8	6
Politie op de hoogte gebracht			
Ja	56	57	-**
Te maken gehad met inbraak			
Ja	47	26	14
Te maken gehad met vernieling			
Ja	45	21	12
Te maken gehad met geweld			
Ja	15	14	5
Aantal diefstal	4.500	6.000	10.500
In % van het totaal	43	57	100

*Vetgedrukt verschilt significant met
totaal*

** : geen percentage want dit cijfer omvat ook de bedrijven die geen slachtoffer zijn

10 | Zakelijke dienstverlening - diefstal

	Getroffen bedrijven		Alle bedrijven (incl. niet- slachtoffers)
	Top10 procent	Overig	
Branche			
Assurantiebemiddeling	21	28	27
Reclame en economische adviesbureaus	38	32	33
Overige financiële en zakelijke instellingen	14	14	9
Aard lokatie			
Kantorencomplex	13	10	7
Handelscentrum	45	14	8
Bedrijfs/industrieterrein	11	13	6
Afzonderlijk bedrijfspand	31	17	15
Bedrijf aan woonhuis	-	38	59
Stedelijke ligging			
In centrum	32	36	29
Buiten agglomeratie	2	19	25
Eigen terrein			
Ja	69	50	37
Maatregelen tegen criminaliteit			
Ja	100	87	73
Geadviseerd bij criminaliteit			
Ja	31	28	14
Meegewerkt aan projecten			
Ja	12	5	3
Politie op de hoogte gebracht			
Ja	55	62	_**
Te maken gehad met inbraak			
Ja	58	21	6
Te maken gehad met vernieling			
Ja	21	22	8
Te maken gehad met geweld			
Ja	45	6	2
Aantal diefstal	4.300	10.900	15.200
In % van het totaal	28	72	100

*Vetgedrukt verschilt significant met
totaal*

_: geen percentage want dit cijfer omvat ook de bedrijven die geen slachtoffer zijn

11 | Bouw - vernieling

	Getroffen bedrijven		Alle bedrijven (incl. niet- slachtoffers)
	Top10 procent	Overig	
Branche			
Grond/water/wegenbouw	29	15	8
Afwerking	9	19	21
Klusbedrijven	4	15	21
Aard lokatie			
Bedrijfs/industrieterrein	45	24	16
Afzonderlijk bedrijfspand	20	16	11
Bedrijf aan woonhuis	24	52	66
Stedelijke ligging			
Rand agglomeratie	59	44	41
Buiten agglomeratie	28	37	43
Eigen terrein			
Ja	75	54	45
Maatregelen tegen criminaliteit			
Ja	91	77	63
Geadviseerd bij criminaliteit			
Ja	40	16	12
Meegewerkt aan projecten			
Ja	14	4	3
Politie op de hoogte gebracht			
Ja	47	45	-**
Te maken gehad met inbraak			
Ja	66	28	11
Te maken gehad met diefstal			
Ja	66	25	10
Te maken gehad met geweld			
Ja	5	5	2
Aantal vernieling	4.700	10.300	15.000
In % van het totaal	31	69	100

*Vetgedrukt verschilt significant met
totaal*

** : geen percentage want dit cijfer omvat ook de bedrijven die geen slachtoffer zijn

12 | Detailhandel - vernieling

	Getroffen bedrijven		Alle bedrijven (incl. niet- slachtoffers)
	Top10 procent	Overig	
Branche			
Voeding/genotmiddelen	21	15	12
Drogisterij	12	15	13
Bloemen/kappers e.d.	15	16	22
Overige artikelen/benzinestations	24	16	16
Aard lokatie			
Winkelcentrum	39	46	34
Bedrijfs- of industrieterrein	4	8	10
Afzonderlijk bedrijfspand	30	25	21
Bedrijf aan woonhuis	11	10	25
Stedelijke ligging			
Centrum agglomeratie	47	43	37
Rand agglomeratie	37	39	39
Buiten agglomeratie	13	17	24
Eigen terrein			
Ja	33	33	33
Maatregelen tegen criminaliteit			
Ja	93	90	81
Geadviseerd bij criminaliteit			
Ja	38	36	28
Meegewerkt aan projecten			
Ja	13	11	7
Politie op de hoogte gebracht			
Ja	49	40	_**
Te maken gehad met inbraak			
Ja	23	20	10
Te maken gehad met diefstal			
Ja	60	46	28
Te maken gehad met geweld			
Ja	24	14	6
Aantal vernieling	23.700	38.100	61.900
In % van het totaal	38	62	100

*Vetgedrukt verschilt significant met
totaal*

_: geen percentage want dit cijfer omvat ook de bedrijven die geen slachtoffer zijn

13 / Horeca - vernieling

	Getroffen bedrijven		Alle bedrijven (incl. niet- slachtoffers)
	Top10 procent	Overig	
Branche			
Restaurants	43	55	52
Cafés	33	26	26
Hotels en pensions	15	14	16
Aard lokatie			
Winkelcentrum	30	27	22
Bedrijf aan woonhuis	10	15	23
Stedelijke ligging			
Centrum agglomeratie	59	43	36
Buiten agglomeratie	20	29	35
Eigen terrein			
Ja	34	41	41
Maatregelen tegen criminaliteit			
Ja	91	88	78
Geadviseerd bij criminaliteit			
Ja	30	31	25
Meegewerkt aan projecten			
Ja	28	11	7
Politie op de hoogte gebracht			
Ja	46	44	-**
Te maken gehad met inbraak			
Ja	24	23	15
Te maken gehad met diefstal			
Ja	38	26	14
Te maken gehad met geweld			
Ja	37	19	8
Aantal vernieling	12.800	16.500	29.300
In % van het totaal	44	56	100

*Vetgedrukt verschilt significant met
totaal*

** : geen percentage want dit cijfer omvat ook de bedrijven die geen slachtoffer zijn

14 | Transport - vernieling

	Getroffen bedrijven		Alle bedrijven (incl. niet- slachtoffers)
	Top10 procent	Overig	
Branche			
Goederenvervoer	61	57	61
Tram- en taxibedrijven	30	25	15
Zeevaart en pakhuizen	4	10	14
Overige transport/communicatie	5	7	7
Aard lokatie			
Kantorencomplex	-	3	4
Bedrijfsterrein	41	25	26
Bedrijf aan woonhuis	37	49	48
Stedelijke ligging			
Centrum agglomeratie	25	18	13
Aan rand agglomeratie	38	45	43
Buiten agglomeratie	37	34	41
Eigen terrein			
Ja	78	49	52
Maatregelen tegen criminaliteit			
Ja	78	81	73
Geadviseerd bij criminaliteit			
Ja	37	21	18
Meegewerkt aan projecten			
Ja	12	8	6
Politie op de hoogte gebracht			
Ja	35	46	-**
Te maken gehad met inbraak			
Ja	36	29	14
Te maken gehad met diefstal			
Ja	23	20	11
Te maken gehad met geweld			
Ja	27	14	5
Aantal vernieling	5.400	7.800	13.200
In % van het totaal	41	59	100

*Vetgedrukt verschilt significant met
totaal*

** : geen percentage want dit cijfer omvat ook de bedrijven die geen slachtoffer zijn

15 | Zakelijke dienstverlening - vernieling

	Getroffen bedrijven		Alle bedrijven (incl. niet- slachtoffers)
	Top10 procent	Overig	
Branche			
Assurantie, onroerend goed, accountants	36	32	27
Architecten en ingenieurs	9	11	12
Reclame- en adviesbureaus	28	26	33
Reisbureaus, advocaten	12	15	14
Overige financiële en zakelijke dienstverlening	11	12	9
Aard lokatie			
Winkelcentrum	5	5	3
Afzonderlijk bedrijfspand	20	25	15
Bedrijf aan woonhuis	47	42	59
Stedelijke ligging			
Centrum agglomeratie	29	41	29
Rand agglomeratie	61	43	45
Buiten agglomeratie	10	16	25
Eigen terrein			
Ja	32	46	37
Maatregelen tegen criminaliteit			
Ja	92	83	73
Geadviseerd bij criminaliteit			
Ja	28	22	14
Meegewerkt aan projecten			
Ja	5	5	3
Politie op de hoogte gebracht			
Ja	68	47	-**
Te maken gehad met inbraak			
Ja	21	13	6
Te maken gehad met diefstal			
Ja	3	9	3
Te maken gehad met geweld			
Ja	12	6	2
Aantal vernieling	10.800	24.800	35.600
In % van het totaal	30	70	100

*Vetgedrukt verschilt significant met
totaal*

** : geen percentage want dit cijfer omvat ook de bedrijven die geen slachtoffer zijn